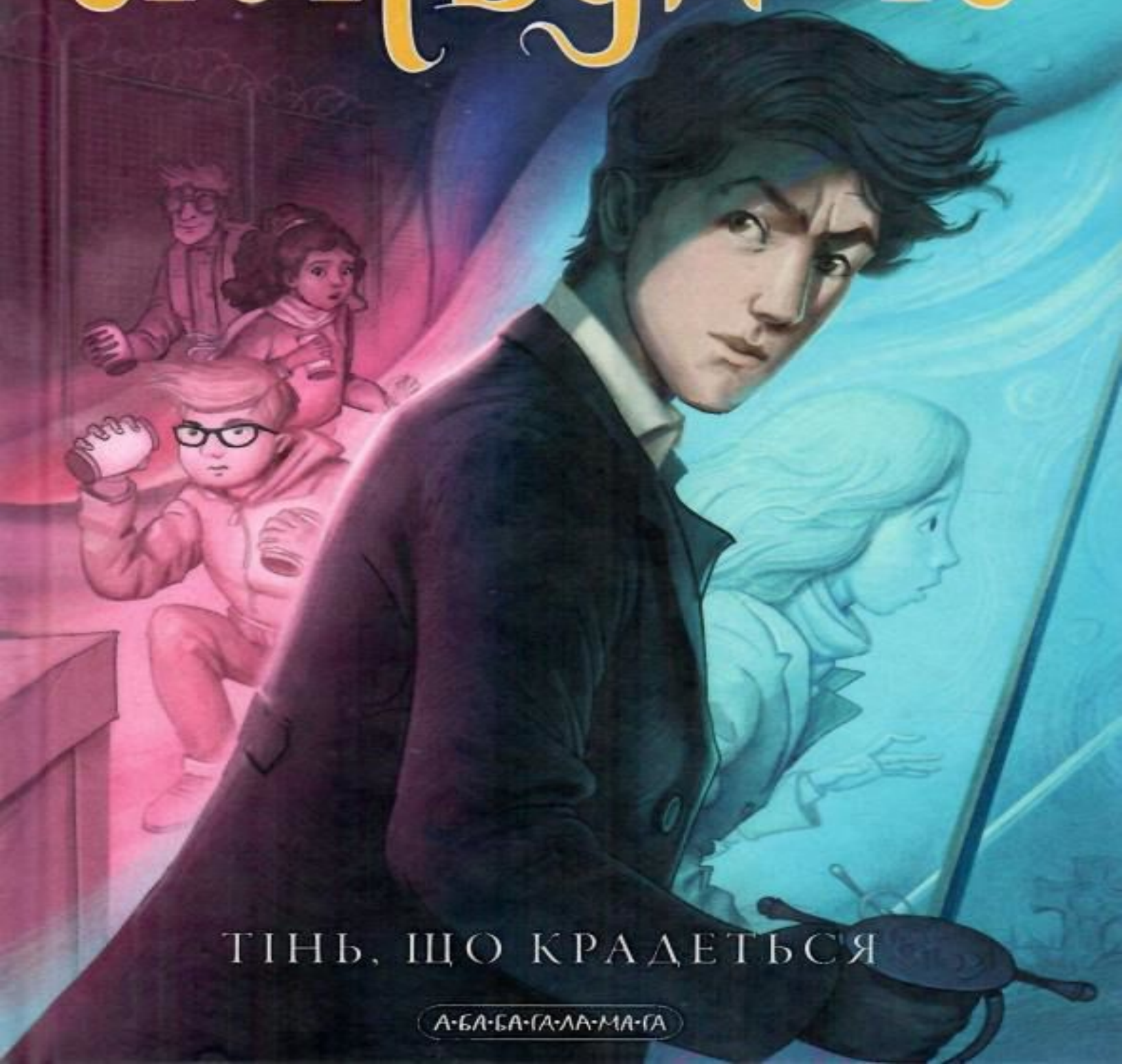

ДЖОНАТАН СТРАУД

· Агенція ·

Локвуд & Ко

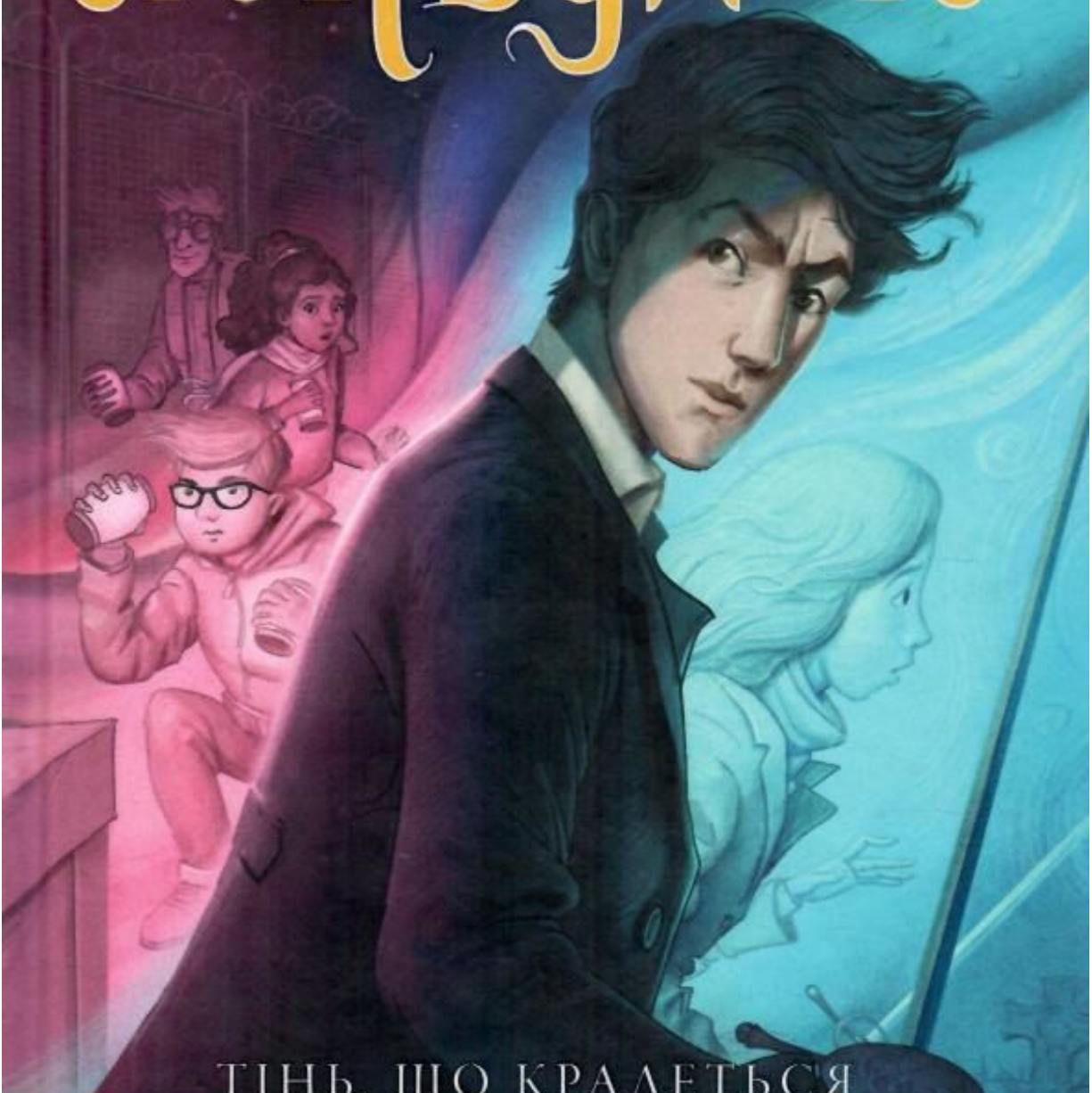
ТІНЬ, ЩО КРАДЕТЬСЯ

А·БА·БА·ГА·ЛА·МА·ГА

ДЖОНАТАН СТРАУД

• Агенція •
Локвуд & Ко

ТІНЬ, ШО КРАДЕТЬСЯ

Після того, як Люсі Карлайл залишає агенцію «Локвуд і К°» і переходить до вільної практики, її несподівано відвідує сам Ентоні Локвуд. Йому вкрай потрібен хороший Слухач для виконання складного завдання — знайти та знешкодити Джерело духу відомого злочинця-людоджера. Проте навіть під час цієї небезпечної пригоди видно, що стосунки між Люсі та її давніми колегами залишаються напруженими... Чи возз'єднається їхня команда знову?

Моторозна атмосфера, страхітливі таємниці, запаморочливі гонитви, неочікувані секрети, дотепний гумор — усе це чекає на вас у четвертій книзі серії «Локвуд і К°».

Джонатан Страуд ТІНЬ, ЩО КРАДЕТЬСЯ Четверта книжка серії «Агенція "Локвуд і К°"» Переклад з англійської Володимира О. Панченка

Текст © Джонатан Страуд, 2016

Переклад з англійської © Володимир Панченко, 2022 Обкладинка © Іван Сулима, 2022

Видання українською мовою: «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», 2022

Виключне право на видання цієї книги українською мовою належить «Видавництву «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА».

Усі права захищено. Жодна частина цього твору не підлягає відтворенню, збереженню в базі даних і розповсюдженню у будь-якій формі та будь-якими засобами без попередньої письмової згоди Видавництва.

Видавництво «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА»:

Свідоцтво: серія ДК, № 759 від 2.01.2002 Адреса видавництва: 01004, Київ, вул. Басейна, 1/2 Поліграфія: ПП «Юнісофт». Зам. №

92/06

ISBN 978-617-585-233-0 www.ababahalamaha.com.ua

ДЖОНАТАН СТРАУД

• Агенція •
Локвуд & Ко

ТІНЬ, ЩО КРАДЕТЬСЯ

З англійської переклав
Володимир Панченко

А·БА·БА·ГА·ЛА·МА·ГА

Jonathan Stroud
LOCKWOOD & Co.
The Creeping Shadow

THE CREEPING SHADOW: © Jonathan Stroud, 2016

This edition is published by arrangement
with Laura Cecil and The Van Lear Agency

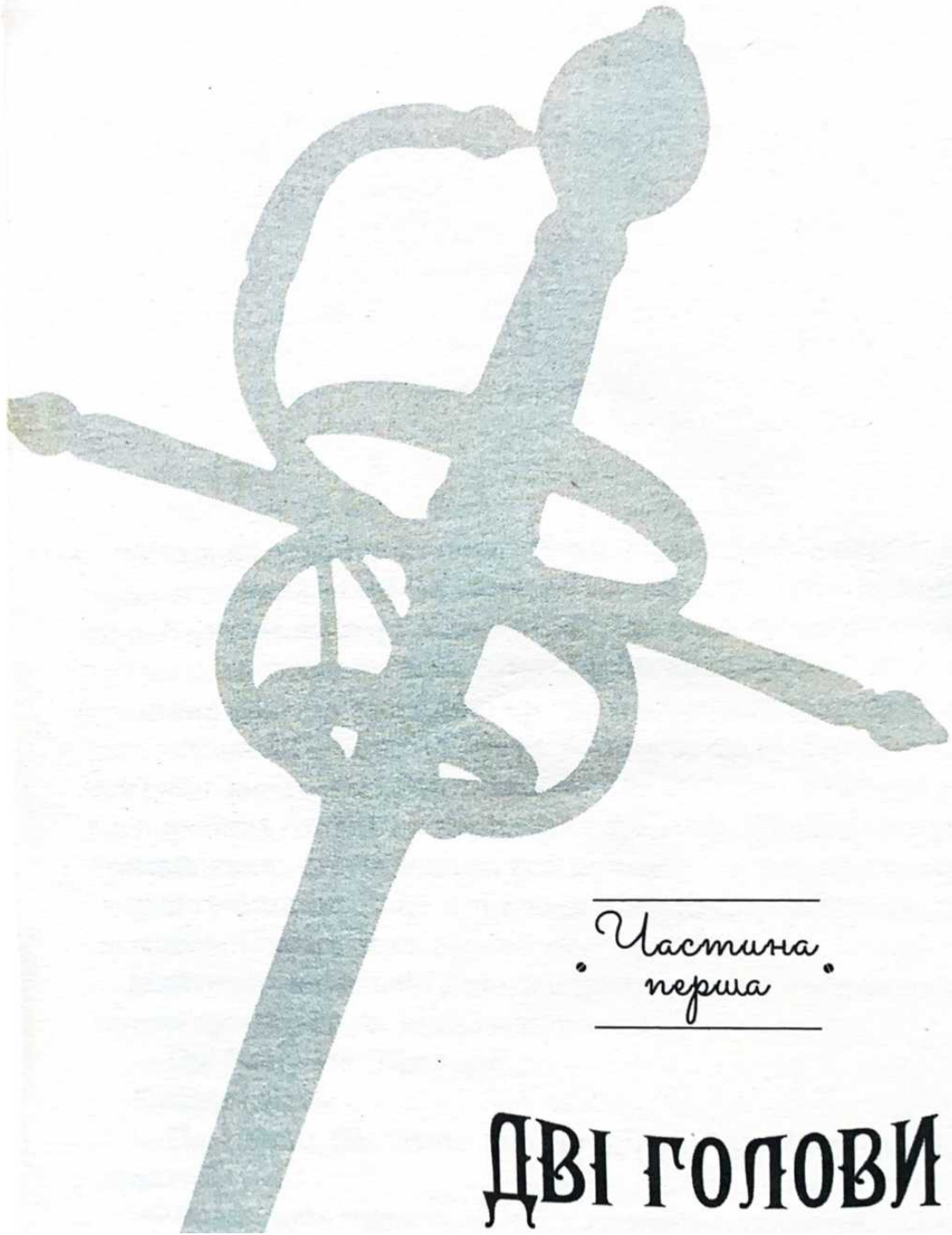
Луї — з любов'ю

ЗМІСТ

Частина
перша

ДВІ ГОЛОВИ

Тільки-но я увійшла до контори, осяяної місячним світлом, і зачинила за собою двері, як відчула дух мерця. Відчула хоча б за тим, як мені залоскотало шкіру на голові, як стали дибки волосинки на моїх руках, яким холодним стало довколишнє повітря. Свідчило про це й павутиння, що затягло геть усе вікно, — щільне, густе, блискуче від паморозі. А ще тут були *звуки*— відлуння багатьох століть, яке я почула ще на порожніх сходах і в коридорах будинку. Шурхіт матерії, брязкіт скла, стогін жінки, що помирає, — все це ставало дедалі гучнішим. А ще з'явилося несподіване відчуття, що за мною стежить щось лиховісне.

Майте на увазі: якби я сама всього цього не відчула, мене попередив би вигук, що долинув з мого рюкзака:

— *Ой! Рятуйте! Привид!*

Я озирнулась:

— *Замовкни. Що з того, що тут привид? Навіщо так репетувати?*

— *Вона тут, тут! Дивиться на тебе своїми порожніми очними ямками! Ой, я вже бачу її вишкірені зуби!*

Я пирхнула:

— *А тобі що до цього? Ти ж череп. Заспокойся!*

Я поставила рюкзак на підлогу й відгорнула брезентовий клапан. У рюкзаку світилася примарно-зеленим сяйвом велика склянка, до денця якої був пригвинчений людський череп. Він притулив своє напівпрозоре обличчя до скла,

розплющивши носа й дико вибалушуючи свої очі, схожі на варені яйця.

— *Ти ж сама просила, щоб я попереджав тебе про небезпеку!*— зіпнув череп. — *От і маєш. Ой-ой-ой! Вона вже тут! Привид! Кістки! Волосся! Ой!*

— Замовкни, будь ласка! — я відчула, що зойки черепа діють на мене аж ніяк не найкращим чином. Увесь цей час я оглядала кімнату, особливо пильно придивляючись до за-тінків, — шукала слідів мерця, що повернувся з потойбічного світу. Правду кажучи, жодних таких слідів мені не траплялось, та пошуки хоч трохи заспокоювали мої нерви. Привид цього разу мені дістався незвичайний. Витягнувши склянку з черепом і поставивши її вбік, я заходила гарячково порпатись у рюкзак, дістаючи звідти соляні бомби, лавандові гранати й залізні ланцюги.

А в моїй голові досі лунав голос черепа:

— *Якщо ти шукаєш люстерко, Люсі, то воно прив'язане мотузком до задньої стінки рюкзака.*

— Ой... справді.

— *Ти ж сама прив'язала його туди й забула!*

— Так-так... твоя правда.

Череп уважно стежив за тим, як я відв'язую люстерко, а тоді запитав:

— *Хвилюєшся, еге ж?*

— Анітрохи.

— *А може, хоч трошки?*

— Ні.

— *Ну, диви... До речі, ця тварюка вже близько.*

Він мав рацію. Часу на балачки не було. Через дві секунди я вже тримала люстерко в руках.

Я вже згадувала, що цього разу мені трапився незвичайний Гість. Невидимий — навіть для агента з потужним Зором. Вважалося, що це дух сумнозвісної Емми Марчмент, яка мешкала в цьому будинку на початку вісімнадцятого століття—тоді це була приватна садиба, а зараз її перебудували під контору страхової компанії. Свого часу Емму звинувачували в чаклунстві, підозрювали в убивстві кількох родичів, аж поки власний чоловік урешті зарізав її уламком дзеркала, яке перед тим розбив. Тепер привид Емми з'являвся тільки як віддзеркалення в люстерках, шибках, на металевих поверхнях, і кілька співробітників компанії вже загинули від її дотику. Тож знешкодити цей привид, зрозуміло, було досить-таки нелегко.

Наша команда озброїлась люстерками — агенти тинялися з ними туди-сюди, раз по раз перелякано озируючись на темні закутки. Мені

до останньої хвилини люстерко було ні до чого — я цілком сподівалась на свої відчуття й дослухалась до звуків. Тепер, однак, ситуація змінилась. Я підняла люстерко так, щоб у ньому було видно кімнату.

— *Гарненька штучка!*— зауважив череп. — *А яка оправа! О-о, як я люблю цих рожевих поні й веселки!*

— Я ж купила його в крамниці іграшок! Не було часу на пошуки чогось соліднішого!

На поверхні люстерка вигравало місячне світло. Я глибоко вдихнула й притулила лікоть до грудей, щоб не тремтіла рука. Поволі мені стало видно віконну раму, обабіч якої висіли дешеві штори. Біля підвіконня стояв письмовий стіл зі стільцем. Я повернула люстерко — в ньому промайнули освітлена місяцем підлога, ще один письмовий стіл, канцелярські шафи, горщик з якоюсь виткою рослиною на стіні, обшитій темними панелями...

Нині це була звичайнісінька конторська кімната, але за давніх часів вона слугувала спальнею. Місцем, де люди давали волю своєму гніву та ревнощам, де колишня любов оберталась на ненависть. Мушу зауважити, що ніде не з'являється стільки привидів, як у спальнях. Тож не варто дивуватися, що саме тут зустріла свою смерть і Емма Марчмент.

— Я не бачу її, — сказала я. — Черепе, де вона?

— *В дальньому правому кутку. Наполовину зовні, наполовину всередині тієї штуки, яку колись називали «бюро». Вона простягає руки, ніби хоче пригорнути тебе... Ой, які в неї довгі нігті!*

— Чого це ти розбідкався, як перекупка на йоркширському базарі? Гьді вже лякати мене! Краще попередь мене, якщо вона рушить сюди. Негайно. І годі молоти язиком!

Я промовила це впевненим, рішучим голосом. «Ніколи не виявляй ні тривоги, ні страху: це лише підживлює привидів» — одне з найголовніших правил будь-якого агента. Проте я розуміла, що треба бути напоготові. Тому моя вільна ліва рука лягла на пояс — між рапірою й каністрами з магнієм.

Я на мить відвернулась від люстерка. Еге ж, праворуч у кутку стоїть бюро. Куток дуже темний — місячне світло майже не сягає туди. Хоч як придивляйся, мало що там розгледити.

Та-ак, стривайте-но... Я знову поглянула в люстерко й почала тихенько повертати його — над столами, повз горщик із рослиною,

вздовж обшитої панелями стіни, до кутка з бюро...

Ось він! Привид, що легенько гойдається в повітрі!

Хоч я й сподівалась побачити Гостю, проте все одно мало не впустила люстерко.

Худорлява кощава постать, закутана в білу смертну сорочку. Мертвотно-бліде обличчя, облямоване серпанком скуйовдженого волосся. Чорні очі, що зирять просто на мене. Біла шкіра, наче розтоплений віск, обліплює череп. Голова тримається на тоненькій курчій шії. Сорочка вкрита темними плямами, рот широко роззявлений, руки підняті, пальці тягнуться до мене... А нігті на цих руках і *справді* довжелезні.

Я ковтнула слину. Без люстерка й без підказки черепа я могла б підійти до цих рук упритул, і тоді...

— Я бачу її, — сказала я.

— *Бачиш.? Чудово, Люсі. А тепер вибирай, що ти хочеш: жити чи померти?*

— Звичайно, жити.

— *Тоді клич усіх інших.*

— Ні, ще зарано, — люстерко в моїй руці знову затремтіло. Бліда примара зникла. Мені слід було добре поміркувати, перш ніж братися до діла.

— *Я розумію, що вони дратують тебе, —* провадив череп. — *Але тут тобі самій не впоратись. Пора нарешті звикнути, що тепер так буде завжди...*

— Я вже звикла!

— *Бо Локвуд...*

— Що мені до Локвуда?! Замокни врешті-решт! Ти ж знаєш, що зараз мені потрібна тиша! — я глибоко вдихнула, щоб заспокоїтись, і ще раз покрутила люстерком, аж поки знову побачила моторошне лице з волоссям, схожим на цукрову вату.

Вона встигла підібратися ближче? Можливо. Обличчя її ніби стало більшим. Чи це тільки мені здається?

Зі склянки знов обізвався череп:

— *Тільки не кажи, що ти зважилась на цю дурницю! То була стара зла відьма, й тепер їй кортить завдати тобі шкоди! Не треба її займати!*

— Я сама знаю, що мені робити! І ніяка це не дурниця! — відповіла я, підвищивши голос, і запитала: — Еммо Марч-мент? Я бачу тебе. Я чую тебе. Скажи, чого ти хочеш? Скажи мені. Я допоможу тобі.

Так я робила завжди. Намагалась докопатися до коріння. Для цього існує моя власна формула — «Формула Люсі Кар-лайл», яку я чимало разів перевірила на практиці довгими темними ночами цієї нескінченної Чорної Зими. Формула дуже проста: заговори з привидом, поклич його на ім'я, розпитай, поведься спокійно й просто — це найкращий спосіб розговорити Гьстя.

Щоправда, спрацьовує це не завжди. Або спрацьовує зовсім не так, як тобі хочеться.

Я уважно спостерігала за блідим обличчям у люстерку. Напружила свій внутрішній слух, не звертаючи уваги на зневажливе пирхання черепа.

Колишньою спальнею проплив тихий шурхіт, що долинув сюди крізь час і простір.

Чи були це слова?

Ні. Тільки шелест закривавленої нічної сорочки й передсмертне зітхання.

Усе, як завжди, точнісінько як завжди...

Я вже розтулила вуста, щоб повторити запитання, аж тут почула:

— У МЕНЕ ЩЕ Є...

— Черепе! Ти чув?

— *Ледве-ледве. Гьблос дуже хрипкий. Тут вона, бідолаха, не винна— добре, хоч це спромоглася сказати зі своїм перерізаним горлом... А от що в неї «ще є»? Ось де питання... Що це? І де воно?*

— Цить! — я великодушно махнула рукою. — Еммо Марч-мент! Я чую тебе! Якщо хочеш знайти вічний спокій, довірся спершу мені. Скажи, що в тебе ще є?

З-за моєї спини долинув голос:

— Люсі!

Я зойкнула й витягла рапіру. Рвучко обернулась із оголеним клинком, слухаючи, як тьохкає в моїх грудях серце. Двері колишньої спальні відчинились, і на них став високий худорлявий юнак — його темна постать вирізнялась на тлі сріблястого диму від магнієвого

спалаху. Одну руку він тримав на поясі, другу — на ефесі рапіри. З-за спини юнака звисали довгі фалди його пальта.

— Люсі, що ти робиш?

Я ще встигла позирнути в люстерко й побачити, як біла примарна тінь здіймається в повітря, проходить, наче димок, крізь стінну панель позаду бюро й зникає.

Виходить, привид пройшов крізь стіну... Це вже цікаво.

—Люсі!

— Заходь, заходь, усе гаразд, — я повернула рапіру на місце й кивнула головою. До кімнати увійшов Тед Дейлі, агент другого класу і старший член команди з агенції «Ротвел», з якою я працювала цього разу.

Ні, я анітрохи не скаржусь. У моєму новому житті агента вільної практики було чимало переваг. Я могла сама обирати собі завдання. Працювала, скільки захочу й коли захочу. Могла навіть заробити дещицю й поліпшити власну репутацію. Проте були тут і певні прикромці — насамперед те, що я не могла сама обирати собі команду. Щоразу доводилося йти на завдання з тими, кого агенція, що наймала мене, вважала за потрібне надати мені. Звичайно, часом серед таких агентів траплялись непогані — рішучі, спритні, обізнані. Проте більшість із них були... такі самі, як оцейТед.

Якби ви дивились на Теда здалека — до того ж потемки й зі спини, — він справив би на вас цілком пристойне враження. Та якби ви поглянули зблизька, видовище вийшло б вельми сумне — довготелесий парубійко з курячою шиєю, сумними очима, довгими руками й ногами і вічно роззявленим ротом. На додачу до тоненького цапиного голосу він мав ще й нестерпну звичку присікуватись до дрібниць. Як старший у своїй команді, він на цю ніч вважався й моїм начальником, та коли я побачила, як він метушиться, вимахуючи довжелезними ручищами, наче гуска крилами, й переконалася в тому, що в нього немає жодного серйозного Таланту, то просто перестала звертати на нього увагу.

— Пан Фарнебі вимагає рапорту, — сказав він.

— Знову?

— Хоче перевірити, як у нас триває робота.

— Нехай зачекає. Я виявила привида, і зараз ми за нього візьмемось. Веди сюди інших.

— Але ж пан Фарнебі вимагає...

Та було вже запізно. Я знала, що решта агентів тупцяють за дверима. І справді, за мить до кімнати прослизнули ще двоє, й наша команда постала переді мною в усій своїй красі.

Видовище, що й казати, було аж ніяк не величне. Тіна Лейн — польовий агент третього класу, непримітна дівчина з бліденьким личком і солом'яним волоссям, говорила так тихо, що мені доводилось нахилитися ближче, щоб розібрати, що вона там жебонить. А коли ставало зрозуміло, що вона так нічого й не скаже до ладу, мені залишалось тільки випростатись і, вже нічого не слухаючи, йти собі.

Наступним був Дейв Ісон — також польовий агент третього класу з «Ротвела», може, трохи кращий за двох своїх колег. Темношкірий, кремезний і дратівливий, схожий на розлючений дубовий пень. Мені здалося, що Таланти в нього нівроку собі, та спілкування з Гьстями зробило його полохливим, тож він надто часто хапався за рапіру. В Тіни на обличчі навіть був шрам, який Дейв залишив їй на одному з попередніх завдань. А цієї ночі він аж двічі мало не проштрикнув мене, випадково побачивши моє обличчя в своєму люстерку.

Бліденька Тіна, знервований Тед і відчайдушний боягуз Дейв — отака цього разу мені трапилась команда... Дивно, що сам привид ще не втік від неї з переляку.

Побачивши мене, Дейв відразу зарепетував так, що в нього аж жили на шиї набрякли:

— Де ти була, Карлайл?! У нас тут небезпечний привид Другого Типу, й пан Фарнебі...

—.. .наказав нам триматися разом!—перервав його Тед. — Ми мусимо бути єдиною міцною командою! Не сперечайся зі мною, Люсі. І не відходь від інших. Ти повинна слухатися тільки мене. Я щойно сказав: або ми негайно йдемо до пана Фарнебі з рапортом, або...

— Або, — тепер уже я перервала його, — ми нарешті закінчимо свою роботу.

Нахилившись, я закрила свій рюкзак. Мої нинішні колеги нічого не знали про череп, тож я воліла, щоб так залишалось надалі. Потім я підвелась, поклала руку на ефес рапіри й вибухнула довжелезною промовою:

— Послухайте! Немає жодного сенсу марнувати час на переговори з наглядачем... чи то пак, керівником. Він — доросла людина, він нічим

не допоможе нам! Треба діяти з власної ініціативи. Я знайшла місце, де може ховатися Джерело. Привид зник за стіною — отам, біля бюро в дальньому кутку. Наскільки я пригадую, в давніх звітах про це вбивство йдеться, що Емма Марчмент сховалась від свого чоловіка в таємній кімнаті.

Вдершись до будинку, варта відшукала Емму саме в тій кімнаті — вона лежала мертва серед своїх горщиків та казанків із зіллям. Звідси я роблю висновок, що таємна кімната — десь поряд, за стіною. Приєднуйтеся до мене, і закінчуймо цю справу. Гкразд?

— Ти не наш керівник, — заперечив Дейв.

— Зате я знаю, що нам треба робити. Хіба цього замало?

Запала мовчанка. Тініне обличчя, як завжди, було байдуже, а Тед підняв руку й повторював:

— Але ж пан Фарнебі вимагає...

Мені вкрай важко було втриматись, та за останні місяці я навчилась тамувати свій гнів. Надто вже багато я зустрічала таких агентів — ледачих, недолугих чи просто боязкуватих. Усі вони однаково вислужувались перед керівниками й не вміли діяти так, як належить справжній команді.

— Ось що я пропоную, — сказала я. — Двері таємної кімнати десь тут, біля цього бюро. Один з нас шукає цю кімнату, знаходить її й проникає всередину. Решта охороняють його, спостерігаючи за люстерками й тримаючи напоготові соляні бомби та рапіри — на випадок, якщо привид викидатиме якісь коники. Далі знаходимо Джерело, знешкоджуємо його — і з привидом покінчено. Це все станеться раніше, ніж пан Фарнебі наполовину спорожнить свою баклагу. Хто піде зі мною?

Кімната мовчала. Тіна кліпала своїми вицвілими віями. Тед тарабанив пальцями по руків'ю своєї рапіри. Дейв стояв, утупившись у підлогу.

— Ви спроможні на це! — умовляла я. — Ви чудова команда!

— *Та невже?* — зашепотів череп. — *Це не команда, а купка невдах-шмаркачів! Хіба ти не бачиш? Примарна пастка — завелика честь для них!*

Я ніяк не зреагувала на ці слова. Усміхаючись, я наполягала на своєму. Мої невдахи нічого не відповідали — проте й не сперечались, і з цього я зрозуміла, що перемога за мною.

Після п'яти хвилин приготувань ми взялися до роботи. Відсунули вбік письмові столи, щоб звільнити для себе простір. Виклали на підлозі півколо із залізних ланцюгів, відгородивши ними куток, де стояло бюро. Всередині цього півкола поставили три увімкнені ліхтарі, спрямувавши їхнє світло до стіни. Я ступила в півколо з прив'язаним до пояса люстерком, з рапірою в руці, готова до пошуків таємної кімнати. Троє моїх колег стали за межами півкола, з люстерками в руках — так, щоб бачити в них увесь куток, у якому я помітила Г'єстю. Я лише раз озирнулась на них — щоб переконатись, що я в безпеці. Поки що в усіх трьох люстерках було видно лише мене. І більше нікого.

— Чудово, — мовила я, щоб підбадьорити команду. — Ви всі молодці. Я розпочинаю пошуки, а ви стежите за своїми люстерками.

— *Дивуюсь твоїй довірливості,* — зауважив з рюкзака череп. — *Ці бовдури ледве ногами совають, а ти доручаєш їм свою безпеку. Я б на таке не наважився.*

— Нічого, вони все зроблять як слід, — відповіла я так тихо, щоб ніхто не почув, і освітила ліхтарем обшиту темними панелями стіну. Що ж відчиняє таємні двері? Важіль? Кнопка? А може, просто натиснути рукою на дошку — й двері піднімуться на противазі? До речі, вони зачинені вже багато років. Може, їх уже замурували? Тоді доведеться проламуватись... Я повернула ліхтар і освітила стіну під іншим кутом. Тепер одна панель стіни здалась мені блискучішою за інші. Я спробувала натиснути на неї. Нічого не сталося.

Тобто зовні нічого не сталося. А внутрішнім слухом я вловила тихий тріск — ніби десь наступили на дразки скла.

Цю жінку зарізали уламком дзеркала... Зі страху мені звело черево, проте я незворушним голосом запитала:

— Щось видно в люстерках?

І ще раз натиснула на панель.

— Ні, все гаразд. Усе чисто, — стривожено відповів Дейв.

— Тут стає холодно, — зауважив Тед. — Температура падає дуже швидко.

— Дякую, — я й сама відчувала холод. Дерев'яні панелі здавались на дотик уже геть промерзлими. Я вдарила по стіні пальцями, вкритими холодним потом, — і цього разу панель поворухнулась.

Знову хруснуло скло.

— *Вона повертається. Витягує себе з минулого,* — попередив череп. — *І їй не до вподоби те, що ти тут робиш...*

— Ніби хтось плаче, — мовила Тіна.

Я теж почула цей звук, сповнений відчаю й гніву серед порожнього простору. А потім долинув шелест полотна, просяклого кров'ю...

— Усі стежте за своїми люстерками, — наказала я. — І постійно доповідайте про все, що бачите.

— Усе чисто.

— Стає холодно...

— *Вона вже близько!*

Я ще дужче натисла на стіну — і цього разу моїх зусиль вистачило. Панель з рипінням повернулася, тягнучи за собою порох та лахміття обірваного павутиння, — і відкрився вузький прохід.

А що ж там? Сама темрява...

Я витерла піт з обличчя. Відчула, як змерзли обидві долоні й чоло.

— Г'єтово, — оголосила я. — Таємна кімната, як я вам і обіцяла. А тепер ходімо всередину.

Я обернулася до своїх колег, широко всміхнулася їм — і...

І зазирнула до їхніх люстерок.

У них — в усіх трьох — видніло моє бліде обличчя. А за ним — зовсім близько — *інше* обличчя, зі шкірою, схожою на розтоплений віск. Я побачила білі хмарини волосся, вишкірені зуби — червоні, наче гранатові зернини, — й чорні блискучі очі. І вже в останню мить помітила кощаві пальці з довгими нігтями, що тяглися прямисінько мені до горла.

2

На появу привида кожен з нас зреагував по-своєму. Тіна зойкнула і впустила люстерко. Тед відскочив, наче кіт, якого облили водою. Тільки Дейв далі тримав — чи хоча б намагався тримати — своє люстерко, обмацуючи вільною рукою свій пояс. А я? Не встигло ще розбитись Тініне люстерко, як я вже обернулася і махнула в повітрі

рапірою. У себе за спиною я, зрозуміло, нікого не побачила, та дим, що закурився на залізному клинку моєї рапіри, засвідчив, що я влучила в ціль.

Я знову замахала клинком в усі боки.

— *Не марнуй час,* — помовчавши, озвався череп. — *Вона повернулась назад, за стіну.*

— Чому ти відразу не сказав? Я зачепила її рапірою. Цікаво, чи сильно зачепила?

— *Важко сказати. Бо ти так метушилась, що мені нічого не було видно...*

— Гаразд, а куди?..

Аж тут мене відкинув убік спалах солі, залізних стружок і магнію, що вибухнув за кілька футів зліва від мене. На мить у кімнаті стало ясно, наче вдень: після темряви мені здалось, що я впала на сонце. Далі полум'я згасло, кімната знову занурилась у п'ятьму, а я тим часом лежала на купі попелу й жарин. У моїх вухах гуло, а волосся розтріпалось і затуляло очі.

Я незграбно підвелась, потерла вухо й трохи постояла, спираючись на рапіру. Крізь дим я побачила Теда й Тіну, що перелякано зирили на мене з дальнього кутка. Поруч із ними припав до підлоги Дейв, схожий на маленьку кремезну пантеру: він тримав напоготові ще одну каністру з магнієм.

— Я вбив її? — запитав він.

Я збила зі свого рукава язичок білого полум'я:

— Ні, Дейве. Не вбив. Хоча спроба була чудова. Другу каністру не кидай — немає потреби. Вона сховалась до таємної кімнати, — я хахикнула й виплюнула грудку мокрого попелу. — Нам треба зайти туди й покінчити з нею. Ми... Що, Теде? — я помітила, як Тед у кутку піднімає руку.

— У тебе з носа кров тече.

— Так, я знаю, — я витерла ніс рукавом. — Але все одно дякую. Гкразд, ходімо вслід за Еммою. Хто вирушить зі мною?

Троє моїх колег закам'яніли на місці. Їхній страх був такий міцний, що ніби ожив і перетворився на п'ятого члена нашої команди. Усі вони втупилися в отвір у стіні. Я зачекала, поки розвіється дим, що заважав мені ясно бачити їхні обличчя.

— Пан Фарнебі каже... — почав Тед.

— Байдуже мені до вашого Фарнебі! — не витримала я. — Тут його немає! Він не ризикує своїм життям разом з нами! Напружте хоч раз свої власні мізки!

Я ще трохи почекала. Жодної відповіді не було. Мене переповнювали гнів і нетерплячка. Я сама обернулася до таємного входу. Я досі відчувала струмінь холоду, що линув у темряву за привидом, наче шлейф за весільною сукнею. Бічна стінка бюро виблискувала мереживом паморозі. Панелі теж укрились інеєм. Я увімкнула ліхтарик.

Прохід був вузький, геть заснований павутинням. Він майже одразу звертав ліворуч і зникав з очей. Усередині була темрява, з якої тхнуло кислим запахом пилу й смерті. Десь там, усередині, ховалося Джерело — місце або річ, до якої була прив'язана Г'єстя. Залишалось знайти його, знешкодити за допомогою срібла чи заліза — і з привидом було б докінчено. Просто, авжеж? Тримаючи в одній руці люстерко, а в другій — ліхтарик і рапіру, я протиснулася крізь отвір у стіні.

Правду кажучи, це було не зовсім те, що я *хотіла* зробити. Я мала дочекатись колег, потім ще хвилин з десять умовляти їх... однак тоді мені *самій* міг би увірватись терпець. Тож я вирішила діяти на власний розсуд. Це трохи ризиковано, проте ризикувати я вже навчилася як слід.

Прохід був такий вузький, що я зачіпала боками за обидві його цегляні стінки, з огидою продираючись крізь завіси павутиння. Просувалася я повільно, не забуваючи про можливі засідки або пастки.

— Ти бачиш її? — прошепотіла я.

— *Ні. Вона з біса хитра. Гасає туди-сюди. Прикінчити її буде непросто.*

— Цікаво, що це за Джерело, яке вона так охороняє?

— *Хтозна — може, кавалок її самої. Може, чоловіченько так роз'ятрився, що порізав свою жіночку на шматки. Відбатував, скажімо, їй палець на нозі, і той закотився під стілець і загубився. Дурничка!*

— Дивно, чому я досі слухаю тебе? Ти завжди торочиш таку гидоту!

— *А що гидкого в пальці з ноги? Я, скажімо, теж частина тіла, — відповів череп. — Що ж мені, самого себе соромитись?.. Агов! Попереду сліпий поворот!*

За рогом було темно. Я взяла з пояса соляну бомбу і жбурнула вперед. Долинув вибух — і більше нічого. Виходить, у Г'єстю я не влучила.

Я підняла ліхтарик і озирнулась.

— А може, їй *хочеться*, щоб ми знайшли її Джерело? — пробурмотіла я. — Чому б і ні? Мені здається, що їй просто-таки кортить показати нам, де його шукати...

— *Можливо. Або вона просто заманює тебе до смертельної пастки. Чому б і ні?*

Будь-що шукати нам залишалось недовго. Про це свідчили зграї павуків — певна прикмета Гостя. Попереду відкрилась комірчина, густо заснована павутинням: воно висіло тут суцільною стіною, від стелі до каміна, часом провисаючи вниз, як гамак, часом збиваючись у щільні заповишені грудки. Промінь мого ліхтарика то віддзеркалювався від нього, то губився в його глибині. Я опинилась ніби в гнізді, звитому якимось божевільним птахом. Чорні тільця павуків, потрапивши в промінець світла, поспіхом ховались у п'їтьмі.

Я тріхи постояла, щоб оглянути це приголомшливе місце. Колись, напевно, це була гардеробна кімната, схована за фальшивою панеллю; на її стінах ще збереглися залишки стародавніх шпалер. Одна стіна була геть завішана порожніми полицями, а біля протилежної розмістився невеличкий камінь, у якому серед залишків давно згорілого вугілля лежав кістячок якоїсь пташини. Вікон у кімнаті не було. Підлогу вкривав товстий шар чорного пороху, що здіймався хмаринами за кожним моїм кроком. Помітно було, що сюди давненько вже ніхто не заходив.

Я прислухалась. Мені почулось, ніби десь поряд плаче жінка.

Біля третьої стіни стояв високий туалетний столик з облупленою позолотою, а на ньому — заповишене дзеркало. Чи то пак—дерев'яні рямця й кілька друзок від розбитого дзеркала.

Коли я вперше зазирнула до комірчини, то побачила перед рештками дзеркала примарну сіру, злегка згорблену постать. Проте привид — якщо то був він — умить щез, залишивши мене перед завісою павутиння, яке липло до рук і до клинка рапіри. Дерев'яні рямця, наче здоровенна муха, так само були облуптані павутинням.

Зі старих газет мені було відомо, що Емму Марчмент зарізали уламком її власного дзеркала. Отже, саме дзеркало могло слугувати

Джерелом. Я розшморгнула одну з торбинок на своєму поясі, витягла з неї тонку срібну сітку, накинула її на рямця й прислухалась знову. Ні, плач не припинився. Та й моторошна атмосфера теж нікуди не поділася з комірчини.

— Ні... — прошепотіла я. — Шкода...

Я поволі оглянула кімнату. Дзеркало... камін....порожні полиці... І всюди павутиння — таке густе, що крізь нього майже нічого не видно. Я тихенько вилаялась на адресу своїх колег з «Ротвела» й додала:

— Самій мені тут навряд чи впоратись.

— *Що?! — відразу озвався голос із рюкзака. — Що це ти кажеш — «самій»? А я? Думай, що говориш!*

Я з несподіванки вирячила очі:

— Ой, пробач. Забудьмо. Гкразд, я не сама. Зі мною бридкий балакучий череп, що сидить у старій брудній склянці. І він, на жаль, нічим тут не стане мені в пригоді. Тож працювати все-таки доведеться самій.

— *Як ти можеш таке казати? Ми ж із тобою давні приятелі!*

— Ніякі ми не приятелі. Ти вже десятки разів намагався мене вбити!

— *Я ж мертвий—не забувай! А може, мені сумно самому? А ти про це навіть не думаєш!*

— Гкразд, годі балакати. Краще пильнуй, — наказала я. — Мені теж не хочеться, щоб ГЪстя знову накинуплась на мене.

— *Еге ж, не зрадієш, коли тебе цмокне старезна відьма з перерізанним горлом, — погодився череп. — А вона, до речі, ще не найгірша з наших клієнтів. Пам'ятаєш того Косто-грома в Далвічі? Як він стогнав: «Віддайте мою шкіру! Віддайте мою шкіру!» Ти ще потім упустила його! Пригадай!— Череп захихотів, але тут-таки несподівано замовк. — Ой, зачекай, ти ж цього не робитимеш? Люсі, Люсі... Це ніколи добром не закінчується!*

Почасти він, звичайно ж, мав рацію. Одним з моїх Талантів, поряд із Зором (чудовим) і Слухом (кращим, ніж у будь-кого з моїх знайомих агентів), був Дотик — до того ж вельми химерний, що часом не давав мені нічогісінько (або дуже мало), а часом — аж надто багато. За останні місяці цей Талант у мене значно поліпшився, тож я спробувала застосувати його й зараз. Я простягла руку до дзеркала й торкнулась

однієї з його друзок. Потім заплющила очі й зосередилась на минулому — на тому, що відбувалось у цій кімнаті за давніх-давен.

Як це раз по раз траплялось останнім часом, мене огорнули звуки, а потім — примарні образи... Жіночий плач ушух, змінившись тріскотінням дров у каміні. Стоячи із заплющеними очима, я побачила цю саму кімнату, проте цього разу повну подробиць і барв — ніби живе тіло, воскресле з висохлого кістяка. В каміні весело заграв вогонь, полиці наповнилися склянками, горщиками й книжками в шкіряних палітурках. На столі з'явилися жмутки трав, а разом з ними й інші, моторошніші речі.

Біля каміна стояла леді з довгим чорним волоссям: полум'я вигравало червоними блискітками на п білій сукні, мережива на рукавах якої ледь помітно ворушились у потоках теплого повітря. Леді робила щось із тонким широким каменем на стінці каміна й залякла, коли я позирнула на неї. Вона обернулась і поглянула на мене так люто, що я позадкувала, вдарилась плечем об стіну — й відразу опинилась у нинішньому часі, в темній холодній шкаралупі колишньої кімнати.

— *Марнуєш свій коштовний час,* — зауважив череп.

Я протерла очі. Для мене все це видиво промайнуло за одну хвилину. А насправді?

— Скільки мене не було? — запитала я.

— *Якби я міг, я б за цей час цілу газету прочитав... Ти знайшла що-небудь?*

— Можливо, — я спрямувала ліхтарик на чорний отвір каміна. Трохи вище, під шаром бруду, я помітила той самий широкий тонкий камінь.

«У МЕНЕ ЩЕ Є...» — пригадалися мені слова привида Емми Марчмент.

Ця дорога їй річ іще тут.

Я зняла з пояса ломик. Два кроки — і я була вже біля того самого каменя. Застромила в щілину ломик, намагаючись підважити камінь. Зрозуміло, що стояти спиною до зарослої павутинням кімнати з привидом — річ не найрозумніша, проте вибору в мене не було. Щілини круг каменя були забиті порохом та кіптем, через те він не піддавався. От якби я була сильніша! І якби зі мною була справжня команда! Тоді хтось стояв би за моєю спиною, охороняючи мене й

спостерігаючи за кімнатою. На жаль, про таку розкіш я могла хіба що мріяти.

— *Ну, мерщій! Такий камінець навіть миші під силу!*

— Я намагаюсь...

— *Я охоче допоміг би тобі, якби в мене були руки... Ну, давай, героїне, напружуй м'язи!*

У відповідь я тихенько вилаялась. Нарешті мені пощастило підважити камінь ломиком, проте жіночий плач після цього залунав ще дужче, а далі почулись ніби кроки по друзках скла. Я озирнулась. Павутиння в кімнаті вкрилось памороззю.

— Вона наближається, — мовила я. — Краще порадь мені що-небудь, а не кепкуй.

— *О, скільки завгодно! Щиро кажучи, Люсі, становище скрутне. Тож ось тобі порада: звільни мене, і я витягну тебе з цієї халепи.*

— Поза всяким сумнівом... Ні, я майже впоралася сама. Ти краще просто пильнуй і доповідай.

— *Ти хочеш, щоб я попередив тебе, коли вона підійде впритул?*

— Ні! Раніше!

— *Коли її пальчики зімкнуться на твоїй шийці?*

— Ні! Просто скажи мені, коли вона з'явиться в кімнаті.

— *Пізно. Вона вже тут.*

Про це я вже знала й сама. Як і завжди під час появи при-вида, волосся на моїй голові стало дибки. Однією рукою я взяла з пояса люстерко й спрямувала його собі за спину. Хоч у кімнаті було темно, на поверхні люстерка замерехтіло бліде примарне світло. Воно було холодне, зеленкувате й линуло від тонкої, мов жердина, постаті, що поволі підпливала крізь темряву до мене.

Лише цієї миті я згадала, що моя срібна сітка досі висить на дзеркалі з протилежного боку кімнати.

Відчай додав мені сил. Я впустила люстерко, схопила з пояса соляну бомбу й жбурнула. Бомба вибухнула. В повітрі засмерділо горілою ектоплазмою. Зелені іскри огорнули примарну жіночу постать. Вона розкололась навпіл, і її частини хмарами диму поповзли в різні боки. Нарешті сіль догоріла, й кімната знову занурилась у п'тьму. Я щосили налягла на ломик — і камінь вискочив. Я побокувала, щоб він не зачепив мені ногу. Де ж мій ліхтарик? Ось, лежить на камінній

полиці... Я схопила його, увімкнула й спрямувала промінь у темну заглибину, що залишилась на місці каменя.

Там усередині лежала велика темна річ, схожа на пом'ятий, густо заснований павутинням футбольний м'яч. По павутинню негайно забігали павуки. Річ була вкрита порохом, наче шерстю.

— Ого! — промовила я. — Це ж голова!

— *Так. Старий муміфікований череп. Чудово.*

— Але ж це не її голова!

— *Авжеж. Інакше чоловік мав би зайву поважну причину вбити її. Хіба ти не помітила, що в неї борода?*

Справді, навіть під шаром павутиння можна було розгледіти залишки чорного кучерявого волосся на підборідді.

— Де вона зараз, черепа?

— *Прояв відновився. Зараз вона стоїть біля дзеркала. З її ран тепер висить павутиння. Дивовижно! Ось вона рушила вперед — їй не до вподоби те, що ти робиш із її Джерелом. Вона вже простягає руки...*

Можна було, звичайно, жбурнути каністру з магнієм, тільки тут мені самій не було б куди заховатись від вибуху. Можна було взятися за рапіру, тільки як її тримати в руках водночас із люстерком та Джерелом? Залишалось діяти так, як я навчилася, працюючи зі *справжніми* агентами. Тобто імпровізувати.

Я кинула голову на підлогу, через кімнату. Хвиля холодного вітру сколихнула завіси павутиння — я відчула, що привид мимоволі ринув до свого Джерела. Тієї самої миті я майнула до протилежної стіни — до дзеркала, на якому висіла моя срібна сітка, й схопила її. Другою рукою я підняла люстерко — саме вчасно, щоб побачити, що привид обертається до мене. Зараз я чітко бачила його. І не можу сказати, що було страшніше — його пошматоване, скривавлене тіло чи спотворене злобою обличчя. Тоді, однак, мені було до цього байдуже. Я розпочала «танець матадора*», якого мене навчив колись Локвуд. Розкинувши руки зі срібною сіткою, я заходила дражнити й відганяти від себе привид. А потім зненацька опустила руки, залишившись беззахисною. Привид кинувся на мене, витягнувши вперед пальці. Я крутнулась убік — і одним спритним порухом руки накинула сітку просто йому на обличчя.

Срібло, як завжди, спрацювало бездоганно: привид замерхтів і пропав.

Я підбрала сітку, нахилилась до мертвої голови, що лежала на боці біля стіни, й старанно накрила Джерело сріблом. У моїх вухах відразу щось клацнуло, атмосфера в кімнаті очистилась від злоби, і все довкола заспокоїлось.

— Ну, що скажеш? — обернулась я до рюкзака.

— *Непогано. Вітаю.*

Сівши на підлоіу, я оглянула сітку біля своїх ніг:

— Це Джерело... Як ти гадаєш, чия це голова? І чому Емма так дорожила нею?

— *Вона, мабуть, украла цю голову з шибениць Відьми тоді часто таке виробляли. Вважали, ніби голова шибеника допоможе в їхніх марних спробах чаклування...*

— Тьху! От уже гидота!

— *Еге ж... — череп значуще помовчав. — Хилитатись на шибениці з відтятою головою... Чого ж накоїв цей чолов'яга, що його так покарали?*

— Не знаю. Чогось, мабуть, накоїв-таки.

Я ще трохи посиділа в таємній кімнаті, переводячи подих. Тоді поволі підвелась, щільніше обернула мертву голову срібною сіткою й вирушила шукати своїх колег. Найнебез-печніша частина цієї ночі залишилась позаду, проте найгірше для мене тільки починалось.

Можливо, ви подумаєте, що з моєю знахідкою закінчилось і наше розслідування. Привид пропав, Джерело знешкоджено, ще один будинок очищено — супер! Ба ні. Бо головною вадю роботи агента вільної практики є необхідність доповісти про свої результати дорослому керівникові.

Ця обставина — чи не найголовніший парадокс усіх агенцій. Психічним Талантом, що дозволяє бачити й чути привидів, володіють

тільки діти й підлітки. Тому лише ми, неповнолітні, безпосередньо стикаємось із привидами і ризикуємо своїм життям. Проте в агенціях є ще й дорослі, які керують цією роботою. Роздають завдання, виплачують гроші за їхнє виконання і взагалі відповідають за всі команди. Та водночас ніхто з цих дорослих наглядачів не має ані дрібки Таланту. В цьому розумінні вони цілком сліпі й глухі, тож нічого дивуватись, що всі дорослі смертельно бояться опинитись поруч із Г'єстем і ніколи не заходять до небезпечних зон. Просто вештаються збоку — безпорадні перестарки — й вигукують накази, геть недоречні в ситуації, яка виникає насправді.

Саме таким чином працюють усі агенції. Усі агенції Лондона, крім однієї.

Пан Тобі Фарнебі, призначений цього вечора моїм керівником від агенції «Ротвел», був типовим представником цього племені нероб. Чолов'яга середнього віку, якщо він і мав колись Талант, то втратив його принаймні років двадцять тому. Попри це все, він вважав себе просто-таки незамінною особою. Цієї ночі він влаштувався в мармуровому вестибюлі будинку — якнайближче до виходу, за потрійним бар'єром із залізних ланцюгів. Коли я, накульгуючи, вилізла на балкон третього поверху, він і далі там сидів — і з висоти скидався на здоровенну жабу з роздутим черевом. Ледве вмостившись на складаному брезентовому стільці, він розкошував за столиком, на якому височіли цілий стос бутербродів і, зрозуміло, велика баклага.

За його спиною стояв інший чоловік — худий, хирлявий, з пластиковою текою під пахвою. Прізвище його було Джон-сон, і раніше я його ніколи не бачила. Він мав невиразне обличчя й нічим не прикметне каштанове волосся. Він теж працював в агенції «Ротвел» і був, як я розумію, керівником нашого керівника. Так заведено в усіх компаніях — над кожним начальником є вищий начальник.

Саме зараз пан Фарнебі розпікав інших членів моєї нинішньої команди — які, судячи з усього, вирушили до нього з рапортом відразу після того, як я зникла в стіні. Тіна з Дей-вом стояли потупившись; Тед, на відміну від них, удавав глибоку зосередженість, від чого його лице стало ще дурнішим, ніж зазвичай.

— Ви правильно вчинили, — повчав Фарнебі, — коли вирішили повернутись сюди, і зробили це якнайшвидше. Якщо панна Карлайл мертва — радше за все, так і є, — то це лише її власна провина.

Тримайтеся разом і прикривайте одне одного! Пам'ятайте: Емма Марчмент отруїла свого пасинка й намагалася вбити чоловіка! Якщо вона була така жорстока і мстива в житті, то її невгамовний дух спроможний на ще гірші злочини...

— Гадаю, нам варто поспішати, сер, — зауважив Дейв Ісон. — Люсі зникла вже давно, й ми повинні...

— Повинні завжди додержуватись правил, Ісоне. Заради вашої ж безпеки. Ставлю вам два мінуси за те, що перебиваєте керівника! — пан Фарнебі стулив свої пухкі долоні й лягнув пальцями. Потім трохи поміркував і потягся рукою по бутерброд. — Це дівчисько вирішило діяти на власний розсуд замість того, щоб з'явитись до мене з рапортом. Вічна проблема з цими вільнонайманими... Школа в них усіх препогана. Авжеж, Джонсоне?

— Авжеж, препогана, — погодився Джонсон.

— Агов, пане Фарнебі! — гукнула я з балкона. Скажу щиро, мене дуже потішило, як вони всі разом підскочили з переляку.

Фарнебі впустив бутерброд собі на коліна, глянув на мене своїми очима й відповів:

— О, панна Карлайл вирішила приєднатись до нас! Це добре, бо я чув про вашу відчайдушність. У нас, у «Ротвелі», ми працюємо єдиною командою. Тож будьте ласкаві виконувати наші правила!

Я стояла, тарабанячи пальцями по перилах. Чорняве волосся пана Фарнебі масно виблискувало в ліхтарному світлі, а кругла тінь від його черева скидалась на малюнок місячного затемнення. Біля його ніг громадились торбини з сіллю й залізом — офіційно вважалось, ніби він охороняє наші запаси. Насправді ж радше вони охороняли його.

— Я сама виступаю за працю в команді, — відповіла я. — Тільки її треба організувати як слід. Часом польовим агентам не завадить приймати рішення самостійно, щоб краще використовувати свої Таланти.

Фарнебі набундючив губи:

— Я найняв вас, панно Карлайл, заради вашого чудового Слуху, а не задля того, щоб ви тут кепкували з мене. А тепер прошу вас зробити те, чого я вимагав ще годину тому, й докладно відрепортувати мені про всі ваші дії...

— От уже *недоумок!* — долинув голос із мого рюкзака.

— Згодна з тобою, — пошепки відповіла я.

— Знаєш, що я хочу тобі запропонувати?

— Знаю. І відповідаю: ні. Я не збираюсь убивати його.

Шкода. Ото повеселилися б! Он біля тебе стоїть горщик із квіткою можна скинути його на маківку цьому йолопові...

— Цить!

Фарнебі поглянув на мене:

— Що ви сказали, панно Карлайл?

— Я сказала, що знайшла Джерело, — кивнула я. — Зараз принесу його вам. Тільки залиште мені, будь ласка, хоч один бутерброд.

Я поволі зійшла сходами до вестибюля, несучи під пахвою обернене срібною сіткою Джерело й не звертаючи уваги на моїх колег, що з подивом вирячилися на мене. Підійшовши до Фарнебі, я гучно вдарила своєю ношею об столик, що стояв перед ним.

— Це Джерело? — злякано відсахнувся керівник. — Що це таке?

— Подивіться самі, сер. Тільки, будь ласка, посуньте трохи вбік ваші харчі.

Фарнебі обережно підняв краєчок сітки, зойкнув і відскочив убік, перевернувши стілець:

— Скриню з посрібленого скла, негайно! І покладіть це на підлогу! Тільки подалі від мене!

Коли нарешті принесли скриню й поклали туди голову, спітнілий Фарнебі повернувся на свій стілець і здалека поглянув на Джерело:

— Що за бридка штука! Невже це голова Емми Марч-мент?!

— Ні, це не її власна голова, — відповіла я. — Проте вона достеменно належала їй. Я бачила, якою була Еммина таємна кімната колись, іще за життя господині. Сила-силенна горщиків, зілля, відьомських книг та амулетів. Емма, безперечно, займалась якимось безглуздим чаклунством, і ця стара голова була найціннішою магичною річчю в її господарстві. Тому Еммин привид був так міцно прив'язаний до неї.

— Чудово, — пан Джонсон черкнув щось у своїй теці. — Бездоганна робота, Карлайл.

— Дякую, сер. Але це наша спільна робота. Кожен брав у ній свою участь.

Фарнебі кисло буркнув:

— Еге ж, цікавий зразок. Такі речі, здається, до вподоби хлопцям з вашого інституту, Джонсоне? Може, візьмете цю голову до себе?

Пан Джонсон легенько всміхнувся:

— На жаль, це заборонено найновішими правилами ДЕПРІК. Джерело слід негайно знищити. Я сам повідомлю власників, що їхній будинок очищено. А ваша команда, Фар-небі, досягла помітного успіху — навіть за цілковитого браку контролю з вашого боку.

Він поплескав нашого керівника по плечу, вийшов за межі залізного бар'єра й попрямував до дверей.

Пан Фарнебі сидів якусь хвилину мовчки, а потім заговорив до Теда, що схвильовано тупцяв на місці поруч із ним:

— Це ваша провина, Дейлі. Ви старший у команді. Ви повинні були не зводити очей з панни Карлайл. Ставлю вам п'ять мінусів.

Я аж спалахнула гнівом, коли побачила, як знітився Тед.

— Пробачте, сер, — утретилась я. — Команда виконала завдання. Наші дії були цілком правильні.

— Я так не вважаю, — заперечив Фарнебі. — І взагалі це вас не стосується. Збираймо речі.

Він махнув мені рукою, щоб я забиралась, і відсюрбнув зі своєї баклаги. Проте я наполягала на своєму:

— Я не мала часу на ваші поради. Я мала виявити місце, де сховане Джерело, до того як привид зникне. Це найголовніше, й тут кожна мить вирішальна. І ваші агенти спочатку діяли дуже ефективно. Вони допомогли мені знайти таємну кімнату, а Дейв навіть допомагав відігнати Г'єстю. Ви самі колись були агентом, сер, і мусите пам'ятати, що рішення часом доводиться приймати просто на місці. До того ж це вчить довіряти своїм товаришам. Хіба не так, Теде?

Я обернулась, однак Теда поряд уже не було: він тяг до виходу торбину з залізними стружками.

— Тіно? — питала я далі. — Дейве?

Тіна саме пакувала до торбин соляні бомби, а Дейв прибирав з підлоги залізнi ланцюги. Обоє мовчали, заклопотані роботою, й не звертали на мене жодної уваги.

На мене зненацька насунулась тінь — це Фарнебі перекрив своїм черевом ліхтарне світло, підводячись зі стільця. Його очиці, схожі перед тим на дві родзинки, тепер виблискували холодно й люто, наче дві друзки чорного скла. Я позадкувала. мимоволі хапаючись за рапіру.

— Мені відомо, де ви працювали раніше, панно Карлайл, — почав Фарнебі. — Відомо, чому ви звикли чинити саме *так*. І мені дивно,

чому ДЕПРІК досі не розігнав оту вашу мізерну, жалюгідну компанію. Агенція, якою керують діти? Що за дурниця! Нічого, їй скоро настане кінець, запам'ятайте мої слова. І не забувайте, панно Карлайл, що ви вже не працюєте в «Локвуда й К°». А одержуючи роботу в «Ротвелі», ви потрапляєте до *справжньої*, пристойної агенції, де діти повинні знати своє місце. Якщо ви хочете, щоб ми й надалі звертались до вас, то будьте ласкаві мовчати й виконувати те, що вам кажуть. Я зрозуміло все пояснив?

— Так, сер, — процідила я крізь стиснуті зуби.

— Чудово. А тепер доведіть, що ви все зрозуміли, й завершіть свою нинішню роботу як слід. Як уже сказав пан Джон-сон, згідно з найновішими правилами ДЕПРІК, усі Джерела привидів Другого Типу повинні негайно знищуватись, щоб не просочитись на чорний ринок небезпечних артефактів, — він обережно торкнув скляну скриню носакон свого черевика. — Візьміть цю муміфіковану голову, відвезіть до «Крематорію Фітес» і простежте за тим, як її сплять.

Я вирячилась на нього:

— Ви хочете, щоб я поїхала до Клеркенвела? Зараз, о четвертій годині ночі?!

— Так буде навіть краще. Крематорій працює цілодобово. Завтра привезіть мені довідку про утилізацію Джерела, й тоді я заплачу вам за нинішню роботу. Не раніше. А вас, — він обернувся до хвацької трійці своїх агентів, — я хотів відпустити додому, та якщо панна Карлайл має таку високу думку про ваші Таланти, ми вирушимо на ще одне завдання. Їдаю, нам саме вистачить часу, щоб розібратися з Перевертнем на кладовищі Гайгейт. Я відвезу вас туди. Закінчуйте збори!

Він обернувся до мене спиною й почав загортати в папір недоїдені бутерброди. Мої нещодавні товариші кидали на мене сердиті погляди — виходило так, що я нав'язала їм цю роботу. Я ж, не звертаючи на них уваги, мовчки підняла скриню з підлоги.

— Черепе! — прошепотіла я.

— *Що?*

— А ти мав рацію щодо того горщика з квіткою.

— *Ось бачиш? А я що тобі казав?*

Зітхнувши, я прилаштувала скриню з мертвою головою під пахву і покинула будинок. Так, я втомилася й зголодніла, проте намагалась

цього не показувати. Суперечки з керівниками не були для мене новиною, вони траплялись майже щоночі. Це теж стало частиною мого нового життя.

До речі, ставши агентом вільної практики, я насамперед замовила собі візитні картки — акуратно ламіновані, зі сріблясто-сірими бережками. Я пороздавала їх усім можливим наймачам, і зараз я поясню вам, чому вони охоче запрошували мене на роботу, хоч я частенько дратувала їх своїм норовом:

ЛЮСІ КАРЛАЙЛ Агент-психолог вільної практики *Лондон, Тутінг-М'юз, 15, кв. 4 Психологічні розсліди й знешкодження привидів*
Основна спеціалізація — слухові феномени

Можна було б іще додати до цього яку-небудь емблему — скажімо, перехрещені рапіри чи проштрикнутого привида. Та врешті, поміркувавши, я відмовилась від цих штучок і вирішила зробити свою картку простою й скромною. А роботи мені не бракувало, тому, що агентів вільної практики в Лондоні залишилось небагато — надто якщо врахувати, скільки їх тоді гинуло.

Ставши вільнонайманим агентом, я могла укласти угоду на разову роботу з будь-якою агенцією, що потребувала моїх послуг. І мушу зауважити, що впродовж Чорної Зими ці послуги *вкрай* знадобилися більшості з них. Щодо моєї вузької спеціалізації (слухових феноменів), то Слуху мене був кращий, ніж у будь-якого іншого агента (за одним-єдиним винятком, проте цей випадок — особливий). Завдяки цьому Талантові я ставала цінним додатком до будь-якої команди. Додатковою моєю перевагою — а отже, й перевагою всієї команди, — було те, що я вміла вижити і вціліти за будь-яких обставин. Я знала, коли покладатись на Слух і Зір, а коли братися до рапіри. Ці навички у поєднанні із здоровим глуздом і були секретом того, як залишитися живим у нашій роботі.

Одне слово, я була чудовим фахівцем. Ба навіть більше — найкращим. Бо вчилася разом з найкращими.

Хоч більше й не перебувала в їхній команді.

Чорна Зима була доречним часом для того, щоб розпочати власну справу. Але зараз, наприкінці березня, намітилось щось на кшталт невеличкої перерви. Погода кращала, день дошав, серед останніх крихт торішнього снігу з'явилися перші весняні квіти. Дедалі меншою ставала небезпека потрапити в обійми привида, вийшовши увечері, скажімо, до молочаря. Ми всі сподівались на те, що зимове напруження хоч трохи послабшає.

А до того, впродовж зимових місяців з їхніми нескінченними ночами, Проблема — так називають навалу привидів, що багато років тому заповнили нашу країну, — лише загострилась. Ні, такого скупчення привидів, яке спостерігали восени в Челсі, більше не траплялось, проте зима й без того випала вкрай важка. Усі агенції просто-таки розривались на частини, всі нові — один за одного молодші — агенти гинули в сутичках із привидами, щоб потім бути похованими в обшитих залізом катакомбах за плацом Кінної гвардії.

З іншого боку, зимові труднощі сприяли процвітанню деяких компаній, однією з яких були «Локвуд і К°» — найменша з агенцій психічних розслідувань у Лондоні. Аж до початку зими я працювала там. Разом зі мною в її складі було лише троє агентів — я, наш керівник Ентоні Локвуд і наш дослідник Джордж Кабінс. Ми всі жили в Мерілебоні, в будинку на Порт-ленд-Роу. Була в нас і четверта співробітниця — Голлі Манро, щось на зразок помічниці й секретарки. Про неї теж не слід забувати, хоч Локвуд із Джорджем значили для мене набагато більше. Стільки, що я врешті саме через них вирішила звільнитися з агенції й піти шляхом агента вільної практики.

Чотири місяці тому один привид надав мені змогу зазирнути в майбутнє. І в ньому всі мої дії вели прямісінько до загибелі Локвуда. Привид був страшенно злющий, тож йому не варто було й вірити, проте змальована ним картина надто вже збігалася з тим, що мені підказувало власне чуття. Локвуд стільки разів рятував мене, ризикуючи своїм життям, що з кожним новим таким випадком межа між успіхом та поразкою ставала дедалі тоншою. До того ж мій Талант, посилюючись, поволі виходив з-під моєї влади. Щоразу мені було важче тамувати власні емоції — а це тільки зміцнювало силу тих привидів, з якими нам доводилося боротись. Одна з таких пригод закінчилася тим, що я розбудила потужний Полтергейст, у сутичці з яким мало не загинули й Локвуд, і решта моїх колег. Серцем я відчувала, що з наступною такою моєю помилкою віщування привида справдиться. Цього я дозволити собі не могла і тому прийняла важке рішення: покинути свою улюблену компанію. Я була певна, що це — єдине правильне рішення.

Я знала це.

І тепер залишилась сама-одна — якщо не брати до уваги балакучий череп.

Судячи з газет, моє звільнення з агенції «Локвуд і К°» збіглося в часі з початком найактивнішого періоду в роботі моїх давніх колег. Зокрема, неабияку славу агенції принесло відкриття Джерела навали в Челсі — печери із замуrowаними в ній кістяками, що містилась під універсальним магазином братів Ейкмер. Саме ту славу, про яку віддавна мріяв керівник агенції. Відтоді на перших шпальтах газет дедалі частіше почали з'являтися фотографії Локвуда. На одній він разом з Джорджем стояв серед руїн склепу в Мортлейку. На другій позував сам на тлі чорної плями — всього, що залишилось від Упиря з Сент-Олбену. А найменше мені подобалась фотографія, де Локвуд у редакції «Тайме» одержував премію, присуджувану найкращій агенції місяця. Поряд із Локвудом красувалася струнка, ошатна фігурка Г'єллі Манро.

Отже, моїм давнім колегам велось якнайкраще, і я щиро раділа за них. Проте й самій мені велось аж ніяк не гірше. Моя роль у справі з магазином братів Ейкмер теж не залишилась непоміченою, тож ледве я встигла винайняти собі кімнату й дати невеличку рекламу в розділі «Агенти» на сторінках «Тайме», як до мене почали звертатися замовники. На мій подив, чи не найпершими серед них були відомі агенції. Разом з агентами «Грімбл» я розслідувала справу Вбивць із Мелроуз-Плейс, із компанією «Аткінс і Армстронг» — справу Примарного Кота з Кромвель-Сквер. Кілька разів мене запрошувала навіть така впливова агенція, як «Ротвел», і хай там що міг наговорити про мене Фарнебі, я знала, що вони ще не раз звернуться до мене.

Так, я процвітала. Процвітала на самоті.

Чи турбувала мене ця самота? Правду кажучи, ні. Здебільшого я почувалась чудово.

Клопоту мені вистачало. Ніхто не міг би сказати, що за цей час я мало про що дізналась і мало з ким бачилась — щоправда, на жаль, це були головним чином мерці: лише за минулий тиждень мені довелось побачити й привид хлопчика на гойдалці, й кістяк нареченого, що сидів у церкві, й кондуктора, що летів услід за своїм автобусом, і двох розчавлених робітників, і примарного собаку, якого вела за собою вздовж Патні-Гай-стріт велика чорна Тінь, і безголового бібліотекаря, і валізу, в якій були сховані три Німби, два Мандрівні Вогні й Сірій Серпанок, і відтяту руку, що літала сама собою, й напівроздягненого

сусіда... Сусід, до речі, виявився живий, хоч я, щиро кажучи, воліла, щоб було навпаки.

Так, ночі мені завжди випадали клопітки, а от удень я частенько почувалася трохи спустошеною. Особливо на світанку, після щойно завершеного розслідування, коли я прямувала додому порожніми вулицями — натомлена, в синцях і подряпинах, передчуваючи тягар найближчих годин, які мені доведеться провести самій-одній. Я не могла навіть побалакати з черепом у склянці — вдень його дух найчастіше пропадав. Саме цієї пори я найдужче сумувала за своїми друзями.

Щоправда, сьогодні я простувала *не додому*. Принаймні поки що. Завдяки панові Фарнебі з його поганим гумором мені належало відвідати ще одне місце. Саме туди, до одного з наймоторошніших куточків Лондона, я несла Джерело, сховане в скрині з посрібленого скла. І то був аж ніяк не будинок із привидами.

Навпаки.

То було місце, де *знищують* привидів.

Великий лондонський столичний крематорій із знищення психологічних артефактів, загальновідомий як «Крематорій Фіттес», містився в східній — робітничій — частині Клер-кенвела. Він був заснований Марісою Фіттес — легендарною фундаторкою агенції «Фіттес» — більш ніж п'ятдесят років тому, коли стало зрозуміло, що заради безпеки пов'язані з привидами Джерела треба безжально знищувати. За тих давніх часів крематорій було розміщено на території колишньої взуттєвої фабрики, тобто просто-таки втиснуто між художніми майстернями й складом фабрики капелюхів. Тепер він займав аж два міські квартали — його будівлі височіли над околицею, мов цегляні храми, на яких замість хрестів стриміли високі тонкі димарі, з яких у бік річки й моря летів попіл. Так принаймні розраховували будівельники; насправді ж вітер частенько міняв свій

напрям — і попів тоді падав на сусідні квартали, запорошуючи перехожим палъта й капелюхи. Цей «клеркенвельський сніг», як його прозивали, не завдавав тамтешньому людові великих прикрощів.

Високі мури з залізними шпичаками оточували простір, куди щоранку під'їздили фургони, навантажені свіженькими, знайденими за останню ніч Джерелами. Крематорій, що будувався спочатку лише для потреб компанії «Фітес», уже кілька десятиліть обслуговував чи не всі лондонські агенції. Тут була нейтральна територія. Шаленому суперництву між компаніями, що часом переростало в сварки — або навіть у сутички, — за цими мурами не було місця. Агенти здавали свої рапіри підстаркуватим сторожам біля входу — і ліпне після цього потрапляли до крематорію, де за їхньою поведінкою стежили похмурі охоронці, готові негайно припинити будь-який безлад.

Для тих, хто приходив сюди пішки, як я, діяв особливий вхід з боку Фарінгдон-Роуд. Я увійшла, здала сторожеві рапіру і попрямувала двором, викладеним кам'яними плитами, вздовж якого тяглись канави з протічною водою — додатковий захист від потойбічних явищ. Піднявшись короткими сходами і розсунувши двері з міцного посрібленого скла, я увійшла до просторої зали, наповненої залізом та лавандою. Тут працювали сім приймальників — кожен сидів в окремій кабінці, — які оглядали кожну річ, що її належало знищити. Це була свого роду зала очікування.

Проходячи порожньою цієї пори залом, я почула, як хтось окликнув мене на ім'я:

— Агов, Люсі! Що ти мені сьогодні принесла?

То був Гкрольд Мейлер, приймальник із четвертої кабінки, — худорлявий блідий юнак із навислими повіками й великими вузлуватими руками. Для своїх вісімнадцяти років він знав крематорій краще за багатьох своїх колег, бо працював тут із восьмирічного віку. Завжди трохи знервований, він не сміявся, а іржав, як кінь. Цієї зими я кілька разів приносила йому нові Джерела, тож загалом стосунки в нас були непогані.

Я зайшла до кабінки і з певним полегшенням поставила на стіл свою скляну скриню. Муміфікована голова виявилася нівроку важка. Гкрольд, оглядаючи мене, почухав собі У вусі.

— Нічка, здається, випала клопітка! — зауважив він, крутячи скриню в руках. — І що ж це за чолов'яга?

— Навіть гадки не маю. Якийсь злочинець вісімнадцятого століття. І до нього—тільки повір! — прив'язаний дух відьми. Гарненька парочка, еге ж? Сподіваюсь, ти підсмажиш його якнайшвидше.

Гкрольд Мейлер витяг стос паперів і озброївся ручкою з обгризеним кінцем:

— Для тебе — все, що завгодно, Люсі. А тепер викладай, як завжди, всі подробиці.

Я назвала місце, час і обставини, за яких було знайдено Джерело. Потім заповнила аркуш із своїми особистими даними й нарешті підписала від імені агенції «Ротвел» акт про передачу Джерела до крематорію.

Герольд був клаповухий, з коротко підстриженим руським волоссям, рясним ластовинням і такими тонесенькими бровами, що їх можна було помітити лише тоді, коли він морщив лоба.

— Знову працювала на «Ротвел»? Чи не з командою старого Фарнебі?

— Еге ж. Тільки цього разу, сподіваюсь, востаннє. Не команда, а нездари з нездар.

— Атож. Чи не пора тобі, Люсі, розкинути тенета трохи ширше?

— Мабуть, пора.

— Може, тобі знову перейти до Ентоні Локвуда? Бачив я його тут минулого тижня, з отим дівчам... Г'єллі, здається. Вони саме закінчили оту відому справу біля Кемденського шлюзу. Ти, напевно, читала про неї в *«Справжніх мисливцях за привидами»*.

— Ні... щось не звернула уваги.

— Та невже? Дух-Крикун, що з'являвся з кістяка дівчини, який лежав на дні біля воріт шлюзу! До Локвуда нікому не спадало на думку шукати Джерело у воді. Але ж у шлюзі вода не *протічна*, а стояча! От Локвуд до цього й доміркувався. А далі все як годиться...

— Авжеж, усе як годиться, — погодилась я, відгортаючи пасмо волосся з чола.

— Вони з отим дівчам були такі схвильовані... Сміялись, хихотіли, ніяк не могли заспокоїтись, — Гкрольд почухав собі носа, взяв гумову печатку, приклав її до подушечки з червоним чорнилом, а потім до паперів. — Тепер, Люсі, я запишу рівень небезпеки цього Г'єстя... Люсі! Ти чуєш мене? Рівень небезпеки. Від першого до десятого!

— Так, я пам'ятаю вашу систему. Восьмий рівень.

— Перший рівень — найслабший, як у Мандрівного Вогню. А десятий — найсильніший, як у того Полтергейста, на якого ви натрапили в листопаді. Того самого, що розгромив магазин... — він усміхнувся й зареготав по-конячому. — Восьмий, кажеш? Нівроку дужий!

— Еге ж.

— Та-ак... Чудо-о-во. Залишиш цю голову мені?

— Ні. Фарнебі хотів, щоб я простежила, як її палитимуть. — Атож. Інакше він тобі не заплатить. Гаразд, ходімо.

Він узяв скляну скриню й відчинив задні дверцята своєї кабінки. Я попрямувала вслід за ним до лункого коридору з бетонними стінами, що проходив краєм будівлі. Людей у коридорі було чимало — ніч уже добігала кінця. Техніки в помаранчевих комбінезонах штовхали перед собою візки з порожніми склянками й скринями для привидів; інші такі самі техніки супроводжували агентів, що йшли до оглядової зали чи поверталися з неї. Рипіли коліщатка, гомоніли голоси, тихенько шурхотіла матерія комбінезона Гарольда Мейлера. Часом було чути ляскіт сталевих пічних дверей, від якого під ногами аж тремтіла підлога. А ще я відчувала потойбічний страх — накопичені тут сліди від тих Джерел, які щогодини десятками згоряли в цих печах.

В кінці коридору виднів ряд важких сталевих дверей, над якими світилися зелені чи помаранчеві вогники — знак того, вільна чи зайнята піч за цими дверима. Герольд поглянув угору і впевнено подався до дверей з номером 13.

— Мені сюди, — пояснив він, поплескав по віку скрині й додав: — Прощайся зі своїм приятелем, Люсі.

— Прощавай, голово... А скільки часу забере підготовка?

— Хвилин з десять. А тим часом зручніше вмощуйся в оглядовій залі. Бу-ва-ай!

Шрольд зник за дверима, а я піднялася до оглядової зали. То був величезний залізний короб, підвішений під дахом крематорію, наче гондола під повітряною кулею. Підлогу зали було застелено зеленим килимом, а на ній стояли стільці й навіть канапи — наче в кав'ярні, куди ти заходиш побалакати з приятелями. Часом цю залу ненадовго відчиняли для публіки, щоб людям було видно, як влада самовіддано бореться з Проблемою. Траплялось це, одначе, досить рідко, і в залі

здебільшого сиділи агенти, які ніколи не розмовляли тут один з одним, лише мовчки стояли й дивились на те пекло, що простиралось унизу.

Опинившись у залі, я за звичкою подивилась, хто тут є іще. Кілька агентів, двоє дорослих керівників... А це хто стоїть біля вікна? Високий, стрункий... Юнак обернувся — я помітила на ньому жовту куртку. Зрозуміло — якийсь хлопчина з агенції «Темворт». Незнайомий...

Мені звело черево. Я, напевно, зголодніла. Навіть і не пригадую, коли я востаннє їла... Я підійшла до вікна, згорнула на грудях руки й заходилась чекати на появу Гкрольда.

Крематорій скидався на величезну цегляну шкаралупу, заповнену печами, до кожної з яких вів окремий металевий трап, прокладений над мереживом рур та димарів. Печей тут було двадцять — два ряди по десять величезних срібних циліндрів з написаними чорною фарбою номерами. Покрівлі печей були прозорі, крізь них було добре видно сліпучо-біле полум'я, що лютувало всередині. До кожної печі вів похилий жолоб, що закінчувався розсувними дверцятами: цими жолобами до печей скидали Джерела. Поряд стояли техніки, які стежили за рівнем температури. Усюди, куди тільки глянеш, ревів пекельний вогонь і клацали залізні дверцята. Крізь ці дверцята Джерела потрапляли до печей — і за мить зникали в полум'ї.

Подейкували, що вночі з цієї зали видно, як у вогні корчаться й згоряють десятки привидів, що назавжди залишають цей світ разом з речами, до яких вони прив'язані. Зараз уже розвиднялось, тож ніяких привидів помітно не було, проте я й тут, на серйозній відстані, чула відгомін потойбічних коливань, схожий на раптову тишу після дикого вереску.

— *Це місце — справжнісіньке земне пекло,* — віддався в моїй голові голос черепа.

Я озирнулась — поруч нікого не було. Я скинула рюкзак, поставила його на стілець і відгорнула клапан. Звідти на мене глянуло бліде обличчя, оточене хмарою зеленого туману.

— Я думала, що ти спиш, — мовила я.

— *Сплю? Я? Не забувай, що я мертвий.*

— Або той, що повернувся з Іншого Світу. Чи як тобі краще звучить?

— Нізвідки я не повернувся. Сиджу собі в склянці, куди потрапив не з власної волі. Навіщо мені спати? Я ніколи не сплю. І це — не єдине, чого я не можу робити. Не можу, скажімо, колупати в носі, чи зітхати, коли про щось думаю, чи пускати вітри, коли стрибаю, роблячи ранкову зарядку... І цей список дуже довгий, Люсі.

— Я теж нічого такого не роблю, — насупилась я.

— Годі вихвалитись! Ніби ми з тобою не живемо в одній кімнаті, до того ж маленькій...

— Скільки разів тобі казати, що ми з тобою не живемо разом? — буркнула я. — Ач, квартирант мені знайшовся! Я завжди можу переселити тебе до іншого, зручнішого місця — скажімо, до порожньої сирій могили... Ти на це давно вже заслужив!

— Ну-у, почалося, — відповів череп. — Щось ти сьогодні не в доброму гуморі, аж дивно... До речі, ми, здається, розмовляли про крематорій. І мені тут не подобається.

Мені тут теж не подобалось, та я нічого не відповіла. Я лише дивилась, як унизу, на металевому трапі біля печі № 13, нарешті з'явився Гьрольд Мейлер. На ньому були чорні захисні окуляри й масивні рукавиці, якими він тримав скриню з посрібленого скла. Запрокинувши голову, він побачив мене, бадьоро підняв великий палець і подав знак технікові, що стояв біля дверцят. Коліщатка рипнули, й дверцята роз'їхались. Гьрольд поставив скриню на краєчок жолоба й відкинув віко. Потім нахилив скриню — з неї викотилась якась темна річ, промчала жолобом, зникла серед полум'я й вибухнула зливою синьо-зелених іскор.

Дверцята з ляскотом зачинились. Пірол їд знову підняв великий палець. Я махнула йому рукою й відвернулась.

— Ще одного духа не стало, — мовив череп. — Як просто й чудово! Тепер, гадаю, тобі покращало?

Я знесилено вмостилась на найближчому стільці. Мої руки й ноги обважніли, і я зрозуміла, як страшенно втомилась.

— Ні, — відповіла я. — Правду кажучи, я взагалі нічого не відчуваю.

— Це дурне заняття. До того ж іще й жорстоке.

— Дурне? Повертати духів туди, де їм місце? Що тут дурного? Чи жорстокого? — я поглянула на моторошне обличчя в склянці, на кривий уламок кістки під черепом, на отруйно-зелені хмари

ектоплазми, від яких мене захищали тільки запорошена кришка й посріблене скло. — Там, до речі, місце й тобі.

— О, ні, *ти цього не зробиш*, — відказав череп. — *Принаймні зі мною. Я ж твій найкращий і єдиний другяка! А палити Джерела— справді дурне заняття. Як і сподіватись на те, що ти коли-небудь послухаєш мене. Коли я вперше заговорив з тобою, я тебе попередив... Пам'ятаєш, що я тоді казав?*

Я заплющила очі. В оглядовій залі було тепло. За хвилину можна було вже йти, проте так чудово було б ще трішки перепочити...

— Щось про смерть. Ти завжди так погрожуєш.

Череп презирливо пирхнув:

— *Кого мені тільки доводиться вчити? Жах! Розуму — менше, ніж у блохи! Ні, я сказав тоді: «Смерть у житті, й життя в смерті!» Сказав — і досі чекаю від тебе хоч якої-небудь реакції. Чекаю, затамувавши подих... — він трохи помовчав і додав: — Подих, якого в мене немає!*

— Я тоді не відповіла тобі, — пробурмотіла я, — бо ці слова безглузді. А тепер вони здаються мені ще безглуздішими.

Я згорнула руки на грудях, позіхнула, засовавшись на стільці...

— Люсі!

Тільки зараз я помітила, що біля мене хтось стоїть. Я заморгала. То був Гкрольд Мейлер у своєму помаранчевому комбінезоні, запорошеному чорним пилом, від якого пахло вогнищем. Він усміхався, потираючи свої незграбні долоні.

— Трохи задрімала? Усе гаразд. Я вже закінчив. Тобі пора додому.

— Так, так. Я просто трішки перепочила...

Проте я не чула, як він підійшов. Виходить, усе ж таки ненадовго задрімала.

Я підхопилась, тамуючи біль у тілі, простягла руку по рюкзак... і помітила, що його клапан наполовину відгорнуто. Склянки майже не було видно, проте один її краєчок усе-таки визирав з-під клапана. Привид сховався, однак зелене сяйво залишилось. Я міцно зашморгнула рюкзак і накрила його клапаном. Поглянувши після того на Гкрольда Мейлера, я помітила, що він вельми промовисто посміхається.

— Цікаву штучку ти носиш із собою, Люсі. Мабуть, важка?

Я стинула плечима:

— Еге ж. Випробовую новий ліхтар. Винахід Інституту Рот-вела. До речі, поганенький... І справді, як ти кажеш, важкий... То все вже готово?

— Так, готово. Зараз я проведу тебе до виходу.

* * *

Було вже пів на дев'яту, коли я нарешті дісталась до крихітного помешкання, де мешкала — хай там про що розводився череп — сама-самісінька. То була квартира на четвертому поверсі висотного будинку в Тугінію, на півдні Лондона, недалеко від Белгемського металургійного заводу. Кімната моя була невеличка: в ній вистачало місця лише для неприбраного ліжка біля вікна, умивальника поруч із ліжком та шафи для всього мого одягу. Біля протилежної стіни килим, яким було застелено підлогу кімнати, несподівано змінювала смуга жовтавого лінолеуму. То була «кухня» — закапелок, де юрмились потерта плита, холодильничок, складаний столик і один-єдиний дерев'яний стілець. І все. Ванна й туалет були спільні — аж у протилежному кінці коридору.

Місце, що й казати, не вельми затишне. Стіни кімнати не фарбували вже бозна-скільки років, а в кухонному закапелку увесь час смерділо тушкованою квасолею, хай там що готувала тоді я сама. Краї лінолеуму позагинались, і я раз по раз чіплялась за них ногами. Матрац на моєму ліжку теж побував у бувальцях. Проте кімната була тепла, суха й достатньо простора, щоб розмістити в ній усе моє робоче знаряддя — аж до склянки з черепом, — яке зараз громадилося між дверима й ліжком. Щиро кажучи, я цим не дуже переймалась, бо тільки-но приходила додому, як засинала. Мешкала я тут, як уже казала, чотири місяці — і все було гаразд.

Цього ранку, повернувшись із роботи, я зробила, як завжди, коротку нотатку в своєму записнику, далі заповнила рахунок для агенції «Ротвел», а тоді вже попленталась до ванної. Приймавши душ, я дістала з холодильника і розігріла готові харчі. Звичайно, я могла б приготувати щось і сама, та після нічної роботи мені бракувало сил. Нарешті я в самій піжамі сіла на ліжко й заходилася жувати смажену картоплю з кетчупом, кусати гамбургер і слухати гомін, що лунав з-за вікна, з Тутінг-Гкй-стріт.

Із склянки долинув знайомий голос:

— *Отже, ми знову разом. Тільки ти і я. Двоє нерозлучних веселих приятелів... Про що б нам поговорити?*

— Ні про що, — відповіла я, вмочивши гамбургер у кетчуп. — За хвилину я лягаю спати.

На мить запала мовчанка.

— *Що ж, може, так буде й краще... — промовив нарешті череп.— Поглянь на себе! Спітніла, розтріпана, сидиш і жуєш свій гамбургер просто в ліжку... Сама-самісінька... Якби в мене були живі очі, я заплакав би— слово честі! Ти навіть постіль свою не прибрала..*

— *Гаразд, гаразд. Дай мені поснідати. Я зголодніла.*

— *Я й кажу — голодна, самотня, нещасна... І довкола жодного друга — звичайно ж, крім мене...*

— *Не вигадуй. У мене сила-силенна друзів.*

— *Авжеж! Я знав глухонімих, які мали більше друзів, ніж ти...*

Я зненацька відчула, як втомилась і як мені обридло таке життя. Я ледве спромоглася поплентатись на кухню, щоб поставити чайник.

— *Обережніше чвалай, щоб не зачепити когось із своїх друзів! — кепкував череп. — Я навіть не бачу протилежної стіни, стільки в цій кімнаті твоїх приятелів і приятельок.. — Не дочекавшись моєї відповіді, він захихотів: — Пам'ятай, Люсі: я просто злий і підступний череп, що не має ні дрібки співчуття. Та якщо вже мені стало жаль тебе, то я на твоєму місці подумав би як слід.*

Я підняла з підлоги паперові обгортки від харчів, щоб викинути їх до смітника, аж тут подумала: кому потрібна ця чистота, крім мене? — і пожбурила їх назад, а тоді поволі вернулась і прикрутила важіль на склянці, щоб відпочити від нескінченних балачок привида. За вікном гомоніла вулиця, та навіть це не заважало мені відчувати спокій і тишу. Вирішивши, що з чаєм можна й зачекати, я завісила шторами вікно, лягла в ліжко й заплющила очі.

* * *

Проспала я так годин із п'ять. Коли я нарешті прокинулась, уже минув полудень: сонячне проміння проникало до кімнати крізь залізні ґрати на вікні й щілину між шторами, лягаючи золотавими плямами на моє ліжко. Нижня щелепа й шия боліли, а всі м'язи тіла здерев'яніли від втоми. Після сну мені важко було отямитись, а поворухнутись—

іще важче. Й тільки зараз я зрозуміла, що прокинулась не сама—хтось наполегливо дзвонив у мої двері.

Я пошкутильгала через кімнату. Цікаво, хто це? Ніхто з клієнтів мені не телефонував. Може, це дівчина з третього поверху, що наприкінці тижня забирає в мене одяг — випрати й випрасувати його до понеділка? Нині й справді понеділок. Але ж ця дівчина ніколи не дзвонить до мене, а щоразу залишає пакуночок з одягом біля дверей! Ні, це не вона.

То, може, це сусід із квартири навпроти — такий собі нервовий добродій середнього віку, що носить на капелюсі залізні обереги й просмердів увесь поверх своєю лавандою? Ні, він майже не розмовляє зі мною й завжди сахається, коли я проходжу повз нього. Його, напевно, дуже непокоїть мій факс... Ні, звичайно ж, це не він.

Тоді, напевно, хазяйка помешкання — злюща бабега, що сидить на першому поверсі, наче павук у павутинні, й звідти дослухається, чи не рипнуть десь двері? І майстерно ловить усіх, хто вчасно не заплатив їй? Але ж я заплатила за три місяці наперед—навіщо їй турбувати мене? Ні, це, вочевидь, і не вона...

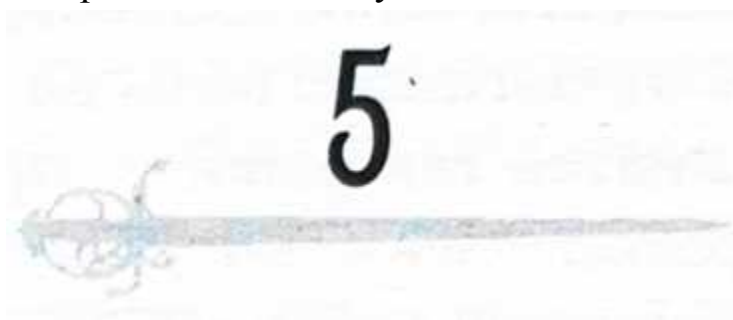
Я не знала, хто там. Позіхаючи, кліпаючи очима й шалено чухаючись, я підійшла до дверей, відімкнула замок...

І, позіхнувши ще раз, відчинила їх.

А за дверима стояв Локвуд.

Локвуд.

Так, за моїм порогом стояв Локвуд!

Локвуд...

Я аж ніяк не чекала побачити його зараз, через чотири місяці. Проте ось він стоїть — такий знайомий і водночас незнайомий. Стоїть на наших зачуханих сходах, у своєму довгому чорному пальті і досі тримає праву руку на кнопці дзвінка. Крізь пасма довгого волосся, що спадає, як завжди, на чоло, блищать знайомі очі. Ось я поглянула на

нього, й він усміхнувся — ні, не тією потужно-сліпучою усмішкою, знаною мені з фотографій у газетах. Усмішка була тепла й водночас вичікувальна — досить-таки незвична для нього. Саме про таку його усмішку я мріяла сотні разів, а тепер побачила наяву — справжню, адресовану тільки мені. Пальто на ньому було давнє, з тими самими слідами від пазурів, які з'явилися тієї ночі, коли ми відкривали могилу пані Баррет. Із-під пальта визирав новенький костюм — сірий у тоненьку фіолетову смужку, модний, ошатний і, як завжди, трохи затісний. Краватку я теж упізнала — я подарувала її Локвудові рік тому, після розслідування справи про Різдвяний Труп. Виходить, він зберіг її, вона йому подобається...

Я кліпнула і облишила свої роздуми про вбрання.

Адже біля моїх дверей стояв *Локвуді*

Мушу сказати, що всі ці думки промайнула в моїй голові за пів секунди.

— Привіт, Люсі, — сказав він.

Я ледве уникла найгіршого сценарію, коли мій рот залишився б широко роззявленим і з нього вилетіло б хіба що здивоване шипіння. Проте й розіграти сцену, яка уявлялась мені всі ці місяці — коли я спокійно й гордовито дивлюсь на нього, — мені теж не вдалося.

— Привіт, — відповіла я, ледве відірвавши руку від піжами й відгорнувши собі з очей пасмо волосся. — Привіт.

— Пробач, що завітав так рано, — провадив Локвуд. — Бачу, ти щойно прокинулась.

Кумедна річ: поки ми всі разом жили на Портленд-Роу, я спокійно походжала в піжамі по всьому будинку. Проте зараз, коли ми працювали нарізно, я страшенно засоромилась і потупила очі. Еге ж, іще й піжама на мені була не якнайкраща — сіра, зношена, яку я надягала тільки тоді, коли віддавала білизну пралі.

До пралі... Я аж похолола. Сьогодні мені саме мали принести чисту білизну! І якщо цей пакунок зараз лежить біля дверей...

Я по-журавлиному витягла шию, поглянула туди-сюди. Ні, пакунок ще немає... Хоч тут пощастило.

— Люсі, з тобою все гаразд? — запитав Локвуд. — Що сталося?

— Ні-ні, все гаразд, — перевела я подих. *Спокійно!* Хай їй дідько, цій старій піжамі! З нею я дам собі раду. Я взялась у боки й спробувала безжурно всміхнутись. — Еге ж, усе гаразд.

— От і чудово... Ой, мало не забув! Тут у тебе на порозі # лежав якийсь паунок... — він витяг із-за спини прозорий пластиковий паунок. — Ніби білизна... ще й гарно випрасувана. Це, мабуть, твоя?

Я вирячила очі:

— Е-е... ні, це... моєї сусідки. Вона просила мене забрати з пральні її речі... — я схопила паунок і відтрутила його вбік, геть з очей.

— Ти забираєш із пральні сусідчині трусики? — зауважив Локвуд, позирнувши на двері навпроти. — Цікавий, нівроку, у вас будиночок!

— Ну... насправді... — пробурмотіла я, розчісуючи пальцями своє скуйовджене волосся. — А сам ти що тут робиш, Локвуде?

Його усмішка стала ще ширшою — такою, що на наших убогих сходах зробилося набагато ясніше, а в'їдливий сморід лавандової плантації мого сусіда де й подівся. Навіть обдертих шпалер на стінах я вже не помічала. Зараз мені *хотілося* тільки одного — щоб я була вбрана й зачесана як слід.

— Просто вирішив провідати тебе, — пояснив Локвуд. — А ще, — додав він, перш ніж я встигла щось відповісти, — хотів тебе про дещо попросити. — Він на мить позирнув углиб моєї кімнати. — В тебе знайдеться для мене трохи часу?

— Що? Так, так... Звичайно, знайдеться! Заходь, будь ласка!

— Дякую.

Він увійшов, і я зачинила за ним двері.

— Отут, виходить, ти й живеш, — мовив Локвуд, озируючись.

Отут і живу... Лишенько! З несподіванки я навіть не подумала про безлад у своїй кімнаті — й теж озирнулась. Жах та й годі! Зібгана ковдра на ліжку, подушка в давніх плямах невідомого походження; чашки, тарілки з крихтами та роздерті пакунки з-під чипсів біля мийки; брудні торбини з сіллю й залізом та іржаві ланцюги на підлозі; посріблена склянка з огидним черепом (добре хоч, він зараз мовчав); килим — старий і потертий, який я жодного разу за кілька місяців не чистила... До речі, а *чим* я мала його чистити? Я ж досі так і не придбала пилосос! Лишенько...

— Е-е... гарненька кімнатка, — мовив Локвуд.

Його рівний, лагідний голос відразу заспокоїв мене. Я зібралась на думці й нарешті опанувала себе. Авжеж, гарненька кімнатка! Бо вона, зрештою, моя. Плачу за неї й живу собі, як хочу!

— Дякую, — відповіла я. — Сідай... Ні, не сюди! — Локвуд, що саме попрямував до мого перетолоченого ліжка, зупинився. — Ось тут стілець є... Зачекай! — я гарячково вхопила рожевий рушник, перекинутий через бильце стільця й досі вологий після мого ранкового душу. — Я звільню для тебе місце...

З-під рушника визирнула моя брудна білизна, яку я кинула на стілець ще кілька днів тому. Хай йому дідько!

Локвуд удав, ніби не помічає моєї метушні, й делікатно обернувся до вікна.

— Ну, в разі чого, я можу й постояти... Оце, виходить, і є Тутінг? Я не дуже знаю ці місця, але краєвид нівроку гарний...

Я поспіхом запхала білизну під подушку, засунула ногою під стіл тарілку з крихтами й трохи нервово реготнула:

— Гарний краєвид, кажеш? І що тобі до вподоби більше — котельня чи металургійний завод? Еге ж, це не Портленд-Роу...

— Не Портленд-Роу. Згоден, — він обернувся до мене, й ми презирнулись.

— Хочеш чаю? — спитала я. — Можу заварити.

— Чаю? Це було б чудово. Дякую.

Заварювання чаю — саме та робота, яка допомагає заспокоїтись як слід. Щоразу, коли ти пораєшся з чайником, шалений світ довкола тебе зупиняється. Де тільки мені не доводилось це робити — і на вогнищі всередині кола з залізних ланцюгів, повз яке пропливав натовп Спектрів; і біля могил, з яких намагались вибратись чергові Гості... Я й так не бозна-яка майстриня заварювати чай, а тепер, коли до мене зненацька завітав Локвуд, ця робота забрала в мене вдвічі більше часу. Навіть кинути пакуночок із чаєм до окропу вдалось мені не відразу. Гълова мені йшла обертом, а тіло взагалі не бажало мене слухатись.

іуг був Локвуд! *Навіщо* він прийшов? Радість і недовіра перемішались у моїх думках, зіштовхуючись одна з одною, наче штормові хвилі. Я була така збентежена, що не мала сил до розмови. До будь-якої розмови — хай навіть про дурниці. Аж нарешті я отямилась і недбало спитала, глянувши через плече:

— А як ведеться агенції «Локвуд і К°»? Я часто читаю про вас у газетах. Ні, я не стежу за вами *навмисне* — просто потрапляє на очі... Я за вас дуже рада. Часом навіть згадую про вас... зрідка... Як ти зараз п'єш чай — із цукром чи ні?

Локвуд тим часом утупився в мою засмічену підлоіу. Потім труснув головою, ніби відкинув свої думки геть, і відповів:

— Люсі, ми з тобою не бачились якихось чотири місяці. Навряд чи за такий короткий час я змінив би свої звички... — він помітив склянку з черепом, легенько посунув її вбік і широко всміхнувся. — А як ся має наш давній приятель?

— Череп? Живе собі, якщо можна про нього так сказати. Часом допомагає мені...

Я помітила, що плазма в склянці заколивалась, — привид прокинувся. Тільки цього й не вистачало мені! На щастя, важіль на кришці опущено, тож я принаймні не чутиму того, що мій «приятель» зараз верзтиме...

Я дістала з холодильника пляшечку з молоком:

— Ви взяли когось на моє місце? Нового агента?

— Я думав про це. Та поки що ми не взяли нікого, — Локвуд почухав собі носа. — Джордж і чути про це не хоче. Так і крутимось утрюх після того, як ти пішла від нас.

Утрюх... Із певної причини це водночас і втішило, й засмутило мене.

— А як ся має Джордж? — запитала я.

— Старий друга Джордж? Так само.

— Далі експериментує?

— Експериментує. Висуває химерні припущення. Досі намагається знайти вирішення Проблеми. У нього тепер нове захоплення — він купує всякі новенькі штукенції, які викидає на ринок Інститут Ротвела. Перевіряє, чи справді вони кращі за наші звичні сіль та залізо. Вони, звичайно ж, анітрохи не кращі, та це його не зупиняє. Тепер у нас цілий дім захарашений усілякими детекторами привидів, магічними колесами, чарівними паличками й навіть чашками, які повинні бряжчати, коли наближається Гість. Це все дурниці. Бридня.

— Джордж, виходить, нітрохи не змінився, — я налила в чай молока й закрутила кришечку на пляшці. — А Гьллі?

— Е-е...

— Гьллі!

— Гьллі? З нею все гаразд.

— От і чудово, — я помішала ложечкою чай. — Ти не міг би відкрити бак на сміття?

— Будь ласка, — він натиснув на педаль бака носом свого лакованого черевика. Я жбурнула в сміття пакуночок з-під чаю. Локвуд прибрав ногу, й віко з грюкотом закрилось. — Працюємо єдиною командою, як і раніше.

— Авжеж. Не втрачаємо навичок, — я подала йому чашку. — Отже... Він уважно поглянув мені в обличчя:

— Коли твоя ласка, я *все-таки* сяду. Куди скажеш.

Він сів на стілець, а я — на ліжко. Запала тиша. Локвуд крутив чашку в пальцях і, здавалось, не знав, з чого розпочати.

— Я дуже рада тебе бачити, — сказала я.

— Я теж, Люсі... — він знов усміхнувся мені. — У тебе чудовий вигляд. Я чув від знайомих агентів, що з роботою в тебе також усе гаразд. Ти лише виграла від того, що перейшла до вільної практики. Правду кажучи, мене це не дивує... я все знаю про твої Таланти... і щиро радію за тебе. — Він почухав собі за вухом і замовк. Дивно було бачити Локвуда таким розгубленим. Я почувалась аж ніяк не краще за нього, серце в моїх грудях шалено тьохкало, проте, на щастя, вести далі цю розмову випадало не мені, а йому.

Як я й побоювалась, у склянці з'явилась зелена пика при-вида і втупилась у Локвуда, кривлячись з огиди й мовчки ворущачи вустами. По вустах я читати, на жаль, не вмію, однак те, які «компліменти» зараз сипле череп, було цілком зрозуміло.

Я насупилась і хутко перевела погляд на Локвуда.

— Пробач. Це я до черепа. Ти ж його знаєш.

Локвуд поставив чашку на стіл і ще раз оглянув мою кімнату.

— Це місце не для тебе, Люсі.

— Пробач, але це тебе не стосується.

— Авжеж, не стосується. І я прийшов сюди не для того, щоб умовляти тебе. Я намагався зробити це чотири місяці тому, але марно. Ти зробила свій вибір, і я його поважаю.

Я кахикнула:

— Я вважаю, що зробила тоді правильно.

— Гаразд, обличмо цю тему... — Локвуд поправив пасмо волосся, що затулило йому очі. — Річ у тім, Люсі... Переходьмо відразу до головного. Мені потрібна твоя допомога. Я хочу запропонувати тобі роботу. Як вільнонайманому агентові.

Це був той самий випадок, коли час застигає. А може, навпаки — прискорюється так, що за одну мить тебе відвідує безліч думок. Я завмерла, пригадуючи ту нескінченну, важку зиму, той страшний день, коли я покинула агенцію. Згадала, як ми з Локвудом гуляли холодним парком, і він умовляв мене залишитись. Як ми сиділи з ним у кав'ярні за чаєм, аж поки чай захолов, і врешті Локвуд розлютився на мене й пішов, залишивши мене саму за столиком. Згадала свій останній вечір у будинку на Портленд-Роу, коли всі розмовляли зі мною так чемно й відсторонено. І, нарешті, той ранок, коли я тихенько — поки всі ще спали — покинула будинок із рюкзаком за плечима й склянкою з привидом під пахвою. Відтоді я сотні разів уявляла нашу з Локвудом майбутню зустріч, прокручуючи в голові її найрізноманітніші сценарії. Уявляла, як він навколішки просить, навіть благає мене повернутись до компанії — і як я чемно, але твердо відмовляю йому, хоч моє серце щемить від болю. Чи уявляла, як ми випадково побачимось десь серед місячної ночі, дорогою з роботи чи на роботу, обмінюємось кількома світськими фразами і розійдемося. Одне слово, я за останні місяці сподівалася безлічі можливих ситуацій.

Тільки аж ніяк не такої, як зараз.

— Повтори, будь ласка, ще раз, — насупилась я. — Ти хочеш *найняти мене*?

— Ти не думай, що це так легко для мене. Тільки на один розслід. На одну ніч роботи, якнайбільше — на дві...

— Локвуде. — перервала я його. — Ти ж знаєш, чому я покинула компанію.

Він стенив плечима, і його усмішка згасла:

— Чи знаю це я? Правду кажучи. Люсі, тут я ніколи тебе до ладу не зрозумію. Ти злякалась тоді, що твої Таланти можуть якось зашкодити нам? Але ж тепер, здається, ти опанувала їх як слід — про це свідчать успіхи твоєї роботи з іншими агенціями. — він хитнув головою. — Будь ласка, вислухай мене до кінця. Я не запрошую тебе повернутись до нас. І не збирався запрошувати. Йдеться тільки про тимчасову роботу. Про разову угоду — таку, як ти зазвичай укладаєш із «Банчерчем». «Тенді» чи будь-якою іншою компанією. З мого боку це просто ділова пропозиція, й нічого більше.

— Навіщо ж вам моя допомога? Вам добре ведеться й без мене... — трохи засмученим голосом промовила я. Локвудо-ві слова пригнітили

мене — в моїй голові ніби ляснули двері, зачинивші за собою всі думки.

— Річ у тім, що нам потрібна саме ти... — Локвуд нахилився вперед, і я помітила на його шиї шрам — невеликий, мертвотно-блідий, якого раніше там не бачила. — Твоя правда, останні кілька місяців агенції «Локвуд і К°» ведеться непогано. Ба більше—тепер ми можемо самі обирати собі замовників. Серед них трапляються дуже цікаві особи, скажімо, нещодавно в нас побувала сліпа кравчиня, що бачила привидів у своїй власній вічній темряві. Але нинішня наша клієнтка — надзвичайна. Ти добре знаєш її. Це Пенелопа Фіттес.

Це справді була несподіванка з несподіванок. Сама Пенелопа Фіттес—власниця найстарішої, найбільшої та найсла-ветнішої агенції психологічних розслідувань! Поряд із Стівом Ротвелом — керівником другої найбільшої агенції — й кількома залізними та соляними магнатами вона була однією із найвпливовіших осіб в усій країні. Я здивовано заморгала:

— Але ж у неї є власна агенція! І до того ж чимала!

— Так, але вона зацікавилась нами, — відповів Локвуд. — Ми сподобались їй ще з часів тієї справи зі Сходами, що кричать. А відтоді, як ми врятували їй життя минулої осені, на карнавалі, вона уважно стежить за нашою агенцією й підкидає нам усяку цікаву роботу. От і зараз у неї є новенька справа для нас. Справа, скажу тобі відразу, серйозна, де потрібен агент із добрим Слухом.

Я поглянула на нього.

— З *найкращим* Слухом, — додав він.

Я не відповіла нічого.

Локвуд засовався на стільці:

— Ну... от я й подумав, що ти, можливо, погодишся допомогти нам. Як вільнонайманий агент... У тебе, врешті-решт кінцем, найкращий Слуху Лондоні.

Час нарешті припинив викидати коники й побіг із звичайною швидкістю. Я повернулась у нинішній день і зацікавлено спитала:

— А що це за справа?

— Я ще й сам не знаю.

Я спохмурніла:

— Як це? Сам не знаєш і затягаєш мене?

— Справа дуже важка й небезпечна. Це єдине, що я можу сказати. Пенелопа Фітес збирає нас... тобто мене. Джорджа й Голлі, але ти, якщо погодишся, теж можеш приєднатись, — завтра вранці в будинку своєї агенції. Ти ж знаєш, якою самітницею вона стала, а надто після того карнавалу. Якщо вже вона запрошує нас, то справа мусить бути надзвичайна.

— І все ж таки я не розумію... Чому вона хоче доручити цю справу саме валі? У неї є мільйон власних агентів!

— Ти знову за своє... Не знаю, Люсі. Та якщо ми впораємось із цим завданням, у нас з'явиться чимало нових вигідних замовлень.

— У вас — звичайно. Але ж я більше не працюю в агенції «Локвуд і К°»!

— Я це чудово пам'ятаю. Але хіба ти не працюєш з іншими агенціями? До того ж — вельми успішно?

— Так, працюю, й тобі самому це відомо. Але...

— То в чому тут різниця?

— Не тисни на мене, Локвуде. Ти добре знаєш, у чому тут для мене різниця.

Я рвучко підхопилась, узяла вологий рушник і накинула його на склянку з привидом, щоб не бачити його брудкої пики. Хоч мені було видно череп лише краєчком ока, він корчив такі гримаси, що я просто не витримала.

Покінчивши з черепом, я знову сіла на ліжку й запитала:

— То про що ми розмовляли?

— Я не збираюсь тиснути на тебе, Люсі, — провадив Локвуд. — Я розумію, як це все недоладно — вдертись отак до тебе зі своїми пропозиціями... Та якщо ти досі побоюєшся, що можеш завдати нам шкоди, то ризик цього вкрай малий. Майже нульовий. Я розумію, як ти вагалася кілька місяців тому, але зараз — я певен — ти чудово контролюєш свій Талант. Тож я не думаю, що він може хоч чимось загрожувати нам. Я розумію, як це злякало тебе. Тому ти й покинула нас так швидко — й ця розлука була для тебе так само тяжка, як і для нас усіх. Проте годі ворухити минуле... Ми всі тоді зазнали удару. Я не вдаватиму, ніби нам було легко після того, як ти пішла... Джорджа це просто-таки підкосило... — Він трохи помовчав і кивнув головою. — Та й тобі, напевно, ще досі прикро. Скажу правду, всім нам буде нелегко знову працювати єдиною командою. А тобі — насамперед.

Проте я думаю, що ти, Люсі, подолаєш ці труднощі. Тим паче, що йдеться про одну-єдину ніч — і все... Просто допоможи нам. Хтозна, може, після цього нам усім стане трохи легше... Хтозна...

Він поглянув на мене водночас і з сумом, і з надією, а далі потупився й заходився роздивлятися свої долоні. Він сказав усе, що хотів, і більш не мав чого додати. Я теж втупилась у свої руки — уважно оглянула й подряпини на кісточках пальців, і плями від магнію на обличчі, й чорні цятки від залізних стружок на шкірі, й крупинки солі під нігтями... Що тут було сказати? Навіть Костомаха-Фло, напевно, старанніше доглядає за своїми руками, а їй без упину доводиться порпатись у мулі, шукаючи артефакти на продаж. Череп мав рацію: зараз я не в найкращій формі. Тоді, взимку, я облишила стежити за собою — нехай собі буде так, яке...

Ба ні! За своїм Талантом я аж ніяк не облишила стежити. Чи краще я зараз контролюю його? Гадаю, що так: постійна робота з дорослими керівниками стала для мене доброю школою, й тепер я ніколи не втрачала самовладання. То, може, спробувати? Лише на одну ніч — усе повинно бути гаразд...

Можливо, мені варто допомогти їм. Цим я хоч трохи спокутую свою провину за те, що покинула їх.

Я знову поглянула на Локвуда: він сидів згорблений, з похнюпленою головою. Таким щирим і вразливим я ще ніколи його не бачила. Я розуміла, як нелегко було йому прийти до мене після того, що я зробила.

— Єй інші агенти-слухачі, — сказала я. — Аж ніяк не гірші.

— Хто, наприклад?

— Хоча б Кейт Годвін.

— Облиш! Вона й половини твого Слуху не варта!

— То є ще Леора Джонс із «Грімбла», Меліта Кевендіш із «Ротвела»...

— Незгірші за тебе агенти?! Ти хоч сама в це віриш? Тоді скажи, хто з них іще приятелює з балакучим черепом?

— Я не *приятелюю* з ним!

Локвуд скривився:

— Хай буде так. Але ж вони не вільнонаймані агенти!

Це була правда. Правда від початку до кінця. Правду кажучи, всі ці дівчата й справді не могли дорівнятися до мене. Крім мене, за всю

історію Проблеми існувала тільки одна людина, здатна розмовляти з привидами, — Маріса Фіттес. Проте вона давно вже померла... Я трохи помовчала.

Локвуд, зітхнувши, підвівся зі стільця:

— Усе гаразд, Люсі. Я розумію, як тобі не хочеться праттю-вати з нами, і анітрохи не дорікаю за це тобі. Піду й скажу іншим, що ти відмовляєшся.

— Я думаю, що робота за пропозицією Пенелопи Фіттес зробить мені рекламу, — мовила я.

— Ще б пак, — повагавшись, підхопив Локвуд.

— І я справді можу допомогти агенції «Локвуд і К°»?

— Справді, Люсі.

— І це лише разова угода?..

— Так.

— І ти справді вважаєш, ніби мій Талант...

— Так. І поруч із собою я хотів би бачити тільки тебе.

Дивно, як ми часом приймаємо рішення. Ти не обмірковуєш варіанти, не шукаєш доказів «за» і «проти», просто щось ніби підштовхує тебе до зміни думки. Впродовж усієї розмови я ладна була відмовити Локвудові; навіть тоді, коли він почав уже підводитись зі стільця, я збиралась попросити в нього вибачення й сказати «на все добре». Аж тут у моїй голові одна за одною промайнули картини. Ось я стою з Локвудом і Джор-джем у будинку на Портленд-Роу — тому самому, який я покинула. Ось я повертаюся з «Крематорію Фітес» порожніми вранішніми вулицями Лондона. А ось переді мною стоїть безпорадна команда з агенції «Ротвел» на чолі з самим паном Фарнебі — пузатим, пихатим, байдужим, що зневажливо обертається до мене спиною...

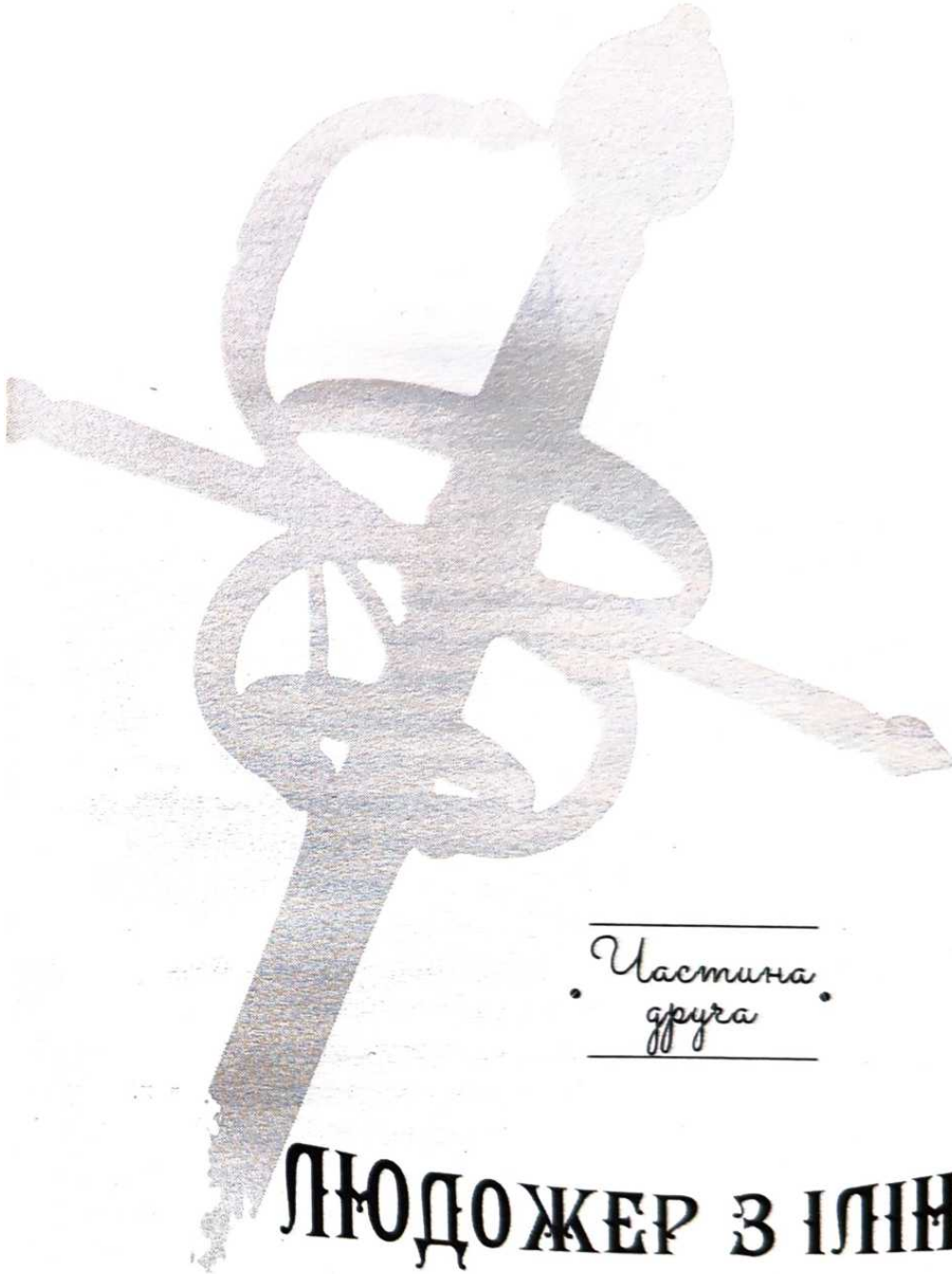
Тепер — і тільки тепер — я зрозуміла, як чудово буде попрацювати в компанії справжніх друзів.

— Гарзд. — безжурно відповіла я. — Тільки пам'ятай, що я підвищую свою ціну. У порівнянні з іншими вільнонайманими агентами я одержую на десять відсотків більше. А ще я не звикла слухати нічиїх наказів. Я — незалежний консультант, сама обираю стратегію та оцінюю ступінь ризику. Усі наші дії повинні бути заздалегідь узгоджені між нами. Якщо ти згоден з цими умовами... і якщо ти вважаєш, що Джордж і Голлі так само погодяться з ними, тоді я залюбки прийму твою пропозицію. Лише на одну-дві ночі.

Локвудові очі зблиснули.

— Люсі, — сказав він. — Дякую... Я знав, що ти не підведеш нас.

І лише тепер його обличчя розцвіло знайомою усмішкою, а я розтала, як раніше, в її промінні. Це було ще одне, що за стільки місяців залишилось незмінним.

Частина
друга

ЛЮДОЖЕР З ІЛНІГА

6

— *Отже... знову Локвуд?*

— *Що таке?*

— *Не викручуйся. Я бачив тебе з ним. Як це розуміти?*

Наступного дня я прокинулася рано-вранці — й зараз одягалась перед дзеркалом. Половину ночі я не спала — думала про Локвуда. про його пропозицію, про свою відповідь на неї. Завжди трохи неприємно, коли ти не можеш заснути. проте все ж таки лежати й міркувати про свої вчинки приємніше, ніж боротися з Примарами й Спектрами. Сумніви, як і привиди, потемки дужчають, і навіть на світанку я не була певна, чи правильно я чиню. Щоб заспокоїтись, я заходила вирішувати, що мені надягти для візиту до Будинку Фітес. Коли тебе запрошують до такого престижного місця, ти мусиш мати якнайкращий вигляд.

— *Бачу, що ти погодилась на якусь дурницю, —* провадив череп. — *Стовбичиши, біля дзеркала кілька годин. Зазвичай це забирає в тебе тридцять секунд, зокрема й те, що ти називаєш «умиванням»... Куди ж ти зібралася? —* замислено додав голос. — *На побачення? Ні Той хлопець не сліпий, щоб...*

Я озирнулася через плече. Відтоді, як я прибрала зі склянки рушник, привид без упину щось говорив, ворушачи за склом своїми зеленими губами. Спочатку я не звертала на нього уваги. Локвуда череп не любив, тож нічого корисного я зараз не почула б. Та врешті тиша в кімнаті почала мені набридати. Деякі люди рятуються від тиші, вмикаючи радіо. А в мене замість радіо був привид у склянці.

— *Яке там побачення! —* зіпнула я. — *Годі верзти дурниці! —* 51 ще раз оглянула своє вбрання в дзеркалі. Я давно вже так не одягалась і тому почувалась якось непевно. — *Це ділова зустріч!*

Череп ехидно захихотів:

— *Та невже?! Не вірю! Ти хочеш повернутися до них, еге ж? Повернутися до цих йолопів?*

— Я до них не «повертаюсь», — відповіла я. — Просто погодилась допомогти їм. Один-єдиний раз.

— *Один-єдиний раз? Не бреш! Ще п'ять хвилин — й ти знову спатимеш на своєму тісному горищі в Локвуда. І по-приятельськи щебетатимеш із тією Голлі Манро. До речі, закладаюся, що зараз вона живе в твоїй колишній кімнаті*

— Облиш! Цього не може бути!

— *Не може бути? Сама побачиш!*

— У Голлі Манро є власне помешкання. Вона не може спати на Портленд-Роу.

— *І тебе не обходить, де вона спить?*

— Не обходить.

— *Ти добре зробила що пішла від них. — мовив череп. — Це називається «незалежність». Цінна річ. не відмовляйся від неї! А тепер поговорімо про твою сукню. Вона тобі затісна.*

— Справді? А мені так не здається.

— *Бо ти бачиш себе тільки спереду, любонько.*

Черепу кортіло сварки. Мені ж — навпаки. Я й без сварки була надто збуджена, а ще не дуже впевнена в собі і роздратована. Відтоді, як я побачила в катакомбах під магазином Ейкмерів «примарного хлопця», що з'явився мені в подібні пораненого Локвуда з блідим закривавленим обличчям, я за-присяглася будь-що уникати справжнього, живого Локвуда. Я не хотіла для нього такого майбутнього і вирішила зробити так, щоб наші шляхи розійшлись. Та варто було йому один-єдиний раз завітати до мене, як я вже — хай навіть і тимчасово — здалась. Виходило, що я перечила сама собі, й від того моє серце шалено тьохкало. Проте одна річ мені була

відома напевно: зараз я будь-що не в гуморі вислуховувати дурні поради черепа.

Дечого з цих порад я. одначе, дослухалась — і перевдяг-лась у звичайну робочу спідницю та легінси.

— *Мене ти. звичайно, з собою не візьмеш. — понуро зауважив череп, коли я саме чіпляла до пояса рапіру.*

— Аж ніяк.

— *Але ж це серйозний випадок. Я можу стати тобі в пригоді. Ти й сама це знаєш!*

— Це буде просто попередня розмова. Якщо ми... тобто якщо «Локвуд і К°» візьмуться до цієї справи, я повернусь і заберу тебе. Можливо.

Запала тиша.

— Дякую їй на цьому, — обізвався нарешті череп. — Мені не дуже, власне, їй хотілось. І взагалі, відчепись від мене.

— Залюбки.

— Обійдусь і без тебе. А побалакати зможу їй з кимось іншим.

— З ким. наприклад? — пирхнула я. Мені було вже досить цієї розмови.

— З іншими людьми...

— Нічого не вийде. З ким, крім мене, ти ще розмовляв? Відтоді, звичайно, як став черепом... Ні з ким.

— Отут ти помиляєшся, — відповів череп. — Колись я розмовляв із самою Марісою Фіттес. Тож ти не одна така в світі люба моя задавако!

— Справді? — здивувалась я. — А я їй не знала. Коли ж це було?

— У мене що, годинник у кишені лежить? Давно. Мене знайшли в каналізації в Ламбеті, почистили їй принесли їй. Вона поставила мені кілька питань, а тоді запроторила до цієї склянки

— А як ти потрапив до каналізації в Ламбеті?

Обличчя привида скривилося з огиди:

— Краще не питай. Я препогано скінчив своє життя.

— Мабуть, що так... — я подивилась на череп. По багатьох місяцях суперечок і порожніх балачок він уперше поділився зі мною часткою власного минулого. То він розмовляв із самою Марісою Фіттес — засновницею першої психологічної агенції, єдиною, хто до мене міг розмовляти з привидами! А ще вона була бабусею нинішньої власниці агенції «Фіттес», із якою я мала сьогодні зустрітись! Нашої національної героїні! Он як!.. Я скінчила чепуритись і заходилася шукати свою куртку. — То яка ж вона була, Маріса Фіттес?

Обличчя в склянці знову скривилось:

— Страшна. Вольова, холодна жінка, що могла б проковтнути твого Локвуда з компанією за мить, як шука ковтає пічкура. Ви — телепні, якщо самі лізете в пащу до її онуки.

— То вона справді могла розмовляти з привидами?

— Авжеж. Вона багато чого могла Ти— немовля в порівнянні з нею, любонько. Щось ти сьогодні багато розпитуєш. .. — додав несподівано череп. — Я міг би ще чимало розповісти тобі., тільки тоді коли ти облишиш оцей свій задум з Локвудом.

— Пропозиція спокуслива, — відповіла я, — тільки цього ранку тобі доведеться розмовляти самому з собою. Мені пора.

* * *

Розмова з черепом затримала мене, та я все одно запізнилася б. Минулої ночі на Північній лінії метрополітену з'явився Спектр, і тепер там працювала команда агентів, посипаючи все сіллю, тож метро було зупинено. На Черінг-Крос я потрапила на п'ять хвилин пізніше, ніж треба, і, лаючись та відсапуючи, побігла Стрендом до Будинку Фіттес. перед яким урізалась у натовп людей, що прийшли до компанії просити допомоги: здебільшого то були мешканці будинків, де з'явилися привиди, чи просто доведені до відчаю городяни, — такі натовпи збирались тут постійно. Ще п'ять хвилин я завзято протискалась до входу, де мені довелось пояснювати набурмосеному швейцарові, хто я така. Усе це нагадувало низку перешкод, які мусить подолати герой чарівної казки. На цей час я запізнювалась уже на п'ятнадцять хвилин. Навіть після розмови зі швейцаром мені не пощастило — защемило вхідними дверима краєчок куртки, який я висмикнула лише з другої спроби.

Аж нарешті я опинилась у вестибюлі. Тут на мене чекала нова перепона — довга стійка, за якою вишикувались однаковісінькі ошатно вбрані порт'є із змашеним бріоліном волоссям. Усі вони поглянули на мене з однаковими байдужими усмішками.

Я поправила спідницю, відгорнула назад волосся, спробувала — хоч і даремно — витерти спітніле чоло рукавом і заговорила:

— Доброго ранку! Я...

Порт'є, що стояв найближче, негайно обізвався:

— Доброго ранку, панно Карлайл. Проходьте, будь ласка, сюди. Ваші колеги вже чекають на вас у головній залі. Панна Фіттес невдовзі прийме вас.

Я зітхнула з полегшенням:

— Дякую. Я знаю дорогу.

У вестибюлі я проминула залізне скульптурне погруддя давньої знайомої мого черепа — Маріси Фіттес. Пройшла крізь дубові позолочені двері, тупаючи черевиками по холодному мармуру. А далі попрямувала до головної зали, вікна якої виходили на жвавий зранку Стренд. Сонячне світло вигравало на скляних колонах, усередині яких видніли експонати з колекції Фіттес. Усі вони були тут — дев'ять легендарних артефактів, знайдених ще за перших днів існування агенції: дитяча труна з Френк-стріт, металева рука Геделя, кістки довготелесого Г'ю Генретті, моторошний забулений ніж Клепгемського Різника... Ночами привиди, запроторені під скло, світилися і плавали всередині колон, проте зараз усе це здавалось нерухомим і безбарвним.

Поряд із колоною, присвяченою навалі привидів у Камбер-ленді, стояли троє й старанно оглядали скривавлену нічну сорочку за склом. Саме зараз, коли я побачила їх, моє серце по-справжньому загупало в грудях. Зараз я почувалася гірше, ніж дві ночі тому, коли полювала за привидом Емми Марч-мент. Хай там яка небезпечна була справа, що її збиралась запропонувати нам Пенелопа Фіттес, саме *ця* мить лякала мене найбільше. Мить моєї першої зустрічі з колишніми колегами — Локвудом, Джорджем та Голлі Манро.

Я скривила обличчя в гримасі, що мала правити за безжурну усмішку, і підійшла до них. Усі троє озирнулись.

Із Локвудом, звичайно, ми вже бачились, проте сьогодні все було по-іншому. Вчора він був гостем у моєму домі, просив у мене допомоги й почувався так само збентежено, як і я. Сьогодні ж я була сторонньою, а він, як завжди, — головним у своїй компанії. Тож цього разу бентежитись випало тільки мені. Поки я підходила, він здавався спокійним і навіть трохи байдужим — подумки я дуже дякувала йому за це. Він лагідно всміхнувся й промовив:

— Ось і вона! Радий бачити тебе, Люсі.

На Локвуді був знайомий мені вузький темний костюм. Зачесане назад волосся ніби трохи виблискувало бріоліном. Цього я в Локвуда раніше не помічала — здається, до нинішньої зустрічі він підготувався як слід.

До зустрічі зі мною? Ні. Звичайно ж, до зустрічі з Пенелопою Фіттес!

— Привіт, Локвуде, — відповіла я і обернулась до Джорджа.

Відтоді, як ми востаннє бачились, минуло чотири місяці. Так, то був Джордж Кабінс—друга особа в команді після Локвуда, вчений-самоук, дослідник надзвичайних явищ і славнозвісний нечупара. Нині, як і завжди, на ньому була брудна футболка і обвислі потерті джинси, що кидали виклик і доброму смакові, й законам земного тяжіння. Як й й передбачала, він навіть не спробував хоч трохи зачесатись. На тлі ошатної приймальні Будинку Фітгес він скидався чи то на бородавку на носі нареченої під вінцем, чи то на реп'ях у салатниці. Що ж, є речі й люди, які ніколи не змінюються... і

Проте дещо в ньому все ж таки змінилось, і водночас здивувало мене. Джордж за цей час ніби схуд і змарнів.

І навіть постарів — біля очей у нього з'явилися зморшки. Як це могло статись за якихось чотири місяці? Звичайно ж, агенти раз по раз опиняються на межі життя й смерті, марнують свої юні літа в боях із потойбічними Г'єстями... Одначе я навіть не сподівалася, що це так позначиться на Джор-джеві. Моє серце пронизав гострий біль.

— Привіт. Джордже. — сказала я.

— Привіт. Люсі, — відповів він, і я пильно подивилась на його обличчя. Ні. усмішки я не чекала — її від Джорджа ніколи не дочекаєшся. Його лице, як і завжди, за формою та кольором скидалося на холодний молочний пудинг. І за виразом, до речі, так само. Та придивившись як слід до його окремих рис — вигину вуст, очей за скельцями окулярів, — можна було вловити його настрій. Про те, що Джордж у доброму гуморі, свідчив, наприклад, характерний порух, яким він поправляв окуляри на носі.

Зараз, однак, нічого такого я в нього не помітила.

«Джорджа це просто-таки підкосило...» — пригадалися мені вчорашні Локвудові слова.

— Рада з тобою зустрітись, — провадила я. — Ми давно не бачились.

— Та невже? — перепитав Джордж.

— Хоч як це кумедно, та ми щойно розмовляли про те, як зрадіємо тобі, Люсі, — Локвуд ляснув Джорджа по плечу. — Еге ж, Джордже?

— Еге ж. — підтвердив Джордж. — Розмовляли.

— Голлі теж чекала на цю зустріч. Вона багато чула про твою вільну практику, — вів далі Локвуд. — Де ти працювала, з ким... Тебе,

здається, і «Ротвел» частенько наймав? Сподіваюсь, потім ти про все розкажеш нам.

Згадавши Голлі, Локвуд махнув рукою в її бік. Я теж поглянула туди.

На від міну від Д жорд жа, гарнюня Голлі нітрохи не змінилась. Навіть покращала за ці кілька місяців. А може, навмисне причепурилась заради такої важливої зустрічі. Сьогодні на Голлі була така вузьенька сукенка, що якби я нап'яла її й во-

рухнула плечима, вона геть роздерлася б по всіх швах. А ще ця сукня сягала б мені вище пояса, накривши голову й стягнувши руки, — і тицяйся тоді напівгола, як сліпа дурепа, в стіни. *Отака* була сукенка. Блакитна — додам для тих, хто полюбляє зайві подробиці.

На відміну від Джорджа й Локвуда, чотири місяці розлуки з якими здались мені вічністю, за Голлі я анітрохи не тужила. Може, через те, що надто часто бачила її на фотографіях у газетах. А може, ще й через те, що цілу зиму Голлі була для мене чимось на кшталт ополонки в мозку, до якої я викидала всі свої похмурі думки. Радше за все, я надто довго просиділа, мов ескімос із вудкою, на краєчку цієї ополонки, без упину вглядаючись у неї.

— Привіт, Г'єллі, — сказала я. — Як ся маєш?

— Чудово, Люсі. Рада знову тебе бачити.

— Я так само. Ти сьогодні гарненька.

— Ти теж. Вільна практика йде тобі на користь. Я завжди стежу за твоїми успіхами. Чула про тебе багато хорошого. Сподіваюсь, що в тебе все гаразд.

Раніше така розмова збісила б мене, бо кожне слово в ній було брехнею. Та невже ця Голлі так цікавиться моїми успіхами? Принаймні менше, ніж маркою моєї зубної пасти. Чи навіть своєї — он як виблискують її зубки, коли вона всміхається! А те, що я сьогодні теж гарненька, так само брехня. Я ж добре знаю, що ніяка я не гарненька! Особливо зараз — розтріпана, спітніла, розчервоніла. Збита з пантелику і всередині, й зовні.

Одначе тут-таки сваритись із Г'єллі мені аж ніяк не хотілось. Краще було вдати, що всю цю брехню я сприйняла за правду.

— Дякую, — відповіла я. — У мене справді все гаразд. От тільки вбрання... Треба було хоч сукню надягти.

— Приміряй оцю, — Джордж постукав по скляній колоні з нічною сорочкою спадкоємиці садиби Камберленд. Ця сорочка була на жінці тієї ночі, коли до її спальні вдерся вбивця.

Локвуд засміявся. Г'єллі — так само. Підхопила їхній сміх і я, зважаючи на своє становище. Джордж, правду кажучи, жартує не так часто. Може, в нього нарешті поліпшився настрій? Я поглянула на його обличчя... Ні, не схоже.

Наш сміх ущух, і запала тиша.

— Цікаво, навіщо було так підганяти нас, щоб потім отут маринувати? — обірвав її Локвуд.

— Ви досі не знаєте, чого від нас хоче панна Фіттес? — запитала я після ще однієї хвилини мовчанки.

— Не знаємо.

— А ви раніше вже працювали на неї?

— Ні. І зараз, до речі, теж. — пояснив мені Локвуд. — Просто часом вона зводить нас із вигідними замовниками.

— Зрозуміло.

— Скільки ти заробляєш? — несподівано запитав Джордж, зирячи кудись у порожнечу між колонами. — Вільна практика — це вигідно чи ні?

— Скільки я заробляю? — трохи сторопівши, перепитала я й пригадала, що досі не надіслала панові Фарнебі рахунок за останню роботу. А без нього мені не заплатять. — Це має для тебе значення?

— Ні. Просто на гроші, які я одержую в Локвуда, прожити неможливо. От я й подумав, що твої прибутки, напевно, зросли.

— Так, трохи зросли. З грошима в мене все гаразд.

— То скільки ж ти заробляєш?

Я розтулила уста й відразу зімкнула їх, побачивши, як насупився Локвуд. Наша з Джорджем розмова була йому, схоже, не до душі. На щастя, її перервав служник, який оголосив про те, що Пенелопа Фіттес готова прийняти нас.

* * *

Лідерами у війні з Проблемою були дві великі агенції: «Ротвел», відома своїми новаціями та винаходами, й «Фіттес» — найбільша, найстаріша та найпрестижніша компанія. Пенелопа Фіттес, її співниця, була особа вельми впливова, проте на публіці з'являлась

нечасто — особливо після осіннього замаху на неї — і майже не покидала Будинку Фіттес. Промисловці та політики приходили до неї самі, а для простолюду вона була не живою людиною, а радше символом, знаковою постаттю. Одержати запрошення на зустріч із нею було актом високого визнання з її боку.

Особисті її апартаменти містились на горішньому поверсі будинку, проте заради нас вона вирішила спуститись до приймальні, розташованої недалеко від вестибюлю, тож іти нам урешті довелось недалеко. Приймальня виявилась кімнатою в брунато-золотих тонах. В одному її кінці, біля вікна, що виходило на Стренд, красувався великий письмовий стіл, що личив би принаймні кабінетові урядовця; крім того, в кімнаті стояли м'які стільці, канапки та інші старомодні розцяцьковані меблі. На стінах висіли численні фотографії, таблиці й колекція старовинних рапір. Повітря сповнював запах мастики для підлоги, дорогого лаку для меблів, а ще кави — на столі саме парувал кавник, оточений чашками. Сама Пенелопа Фіттес уже чекала на нас, а за її спиною бовваніла пом'ята і згорблена, як завжди, постать інспектора Монтегю Барнса з ДЕПРІК — Департаменту психологічних розслідувань і контролю.

Панна Фіттес сухо привіталася з нами, потисла нам руки й запросила сідати. Як і щоразу (а я вже двічі мала нагоду бачити її), вона була розкішно вбрана, чудово зачесана й цілком пасувала до вишуканої обстановки кімнати. Це була невимовно приваблива жінка з довгим чорним волоссям, у темно-ліловій оксамитовій сукні, проте ця краса була така незвичайна, що радше тривожила, ніж заворожувала. Чудернацький вигин вуст без жодного сліду помади, бездоганно чиста шкіра, чітко окреслені вилиці й великі чорні очі — все це водночас і вабило, й лякало.

Вони з Локвудом обмінялися звичними для того випадку люб'язностями. Потім панна Фіттес обдарувала кожного з нас усмішкою й мовила:

— Дякую вам за те, що завітали до мене. У нас із паном Барнсом незабаром відбудеться іще одна зустріч, тож відразу перейдімо до справи. Як я вже згадувала в нашій телефонній розмові. Ентоні, ця справа — вельми цікава, і я хочу доручити її саме «Локвудові й К°». Про неї мене повідомив ДЕП-РІК, і я тут-таки згадала про вас.

Локвуд кивнув:

— Дякую, мадам. Це велика честь для нас.

Я позирнула на нього: він аж променів усмішкою й переповнився увагою. Зазвичай Локвуд нікому не дозволяв називати себе на ім'я — право на це мали тільки його покійні батьки та сестра. Однак виявилось, що це право поширювалось і на Пенелопу Фітес, яка витончено, мов кішка, потяглась у своєму кріслі, поки Локвуд дивився, не кліпаючи, на неї.

— Соломон Галі... — сказала вона. — Чи чув хто-небудь із вас про нього?

Ми презирнулись. Для мене це ім'я було абсолютно порожнім звуком.

— Це, здається, вбивця? — повільно перепитав Локвуд. — То було років із тридцять тому... А хіба його не повісили?

Вуста панни Фітес розпливлись у задоволеній усмішці:

— Так. так. убивця. І його *справді* повісили. Одним з останніх — перед тим, як в Англії було прийнято закон про скасування смертної кари. Вважалось, що це має запобігти появі нових привидів... До речі, прийняття цього закону від-термінували на місяць лише для того, щоб побачити, як Галі гойдатиметься на шибениці. Бо він був не просто вбивця, а ще й *людоджер*.

— Отакої, — тільки й промовила я.

Локвуд ляснув пальцями:

— Так, ваша правда... Він, здається, з'їв свого сусіда. Чи навіть двох?

— Чи можете ви пригадати для нас цю історію, пане Барн-се? — кивнула леді інспекторові. Барнс, що стояв за її кріслом у своєму потертому плащі, з пом'ятим обличчям і сивими обвислими вусами, видавався в цьому розкішному місці ще більш чужим, ніж я.

— Одного — запевно, — відповів він. — Запросив його якимось завітати на чай. Сусід прийшов і навіть приніс із собою фруктовий торт. Цей торт знайшли через тиждень у нероз-пакованій коробці, на кухонному столі в Гапі. Це єдине, що залишилось тоді нез'їденим.

Джордж хитнув головою:

— Зловив нівроку гаву той сусід.

Пенелопа Фітес тихенько засміялась:

— Авжеж. Бідолаха й не знав, що він *сам* стане закускою до того чаю. Та ще й обідом на кілька днів наперед.

— Я добре пам'ятаю цю справу, — провадив Барнс, — хоч сам був тоді ще стажистом. Два полісмени, які здійснювали арешт, невдовзі після суду звільнились через те, що їм довелось побачити в тому домі. Багато подробиць тієї справи було засекречено назавжди. Та водночас Соломон Гапі на суді зізнався, що готував із свого сусіда найрізноманітніші страви — печеню, котлети, фрикаделі й навіть м'ясні салати. Отакий собі людожер-експериментатор.

— Поїхав він, чи що? — спитала я.

— Нікуди він не поїхав. Його ж заарештували!

— Ні, я маю на увазі — поїхав розумом. Здурів. Сказився. Збожеволів!

— Так, він збожеволів, — підтвердила панна Фітес. — Знадобилося шість полісменів, щоб скрутити його — такий він був здоровий і так пручався. Та врешті-решт його все-таки заарештували, повісили й спалили труп, а попіл закопали на в'язничному дворі, посипавши його потім сіллю. Одне слово, було вжито всіх запобіжних заходів, проте якимось чином дух Гапі — чи, може, його з'їденої жертви, — повернувся на місце злочину. — Вона поринула глибше в крісло і елегантно закинула ногу на ногу. — Прошу далі, пане Барнсе.

Інспектор кивнув:

— Це все сталось у невеличкому будинку в Ілінгу — західному лондонському передмісті. — на вулиці Ліз. Будинок І аггі має № 7. Відтоді, як стався злочин, він порожнює, проте по сусідству досі живуть люди. Донедавна там усе було спокійно. та ось почали з'являтися повідомлення про якісь химерні звуки, що линуть із покинутої садиби, й про страх, який охопив усю околицю. Ми посилали екстрасенсів — усі сліди ведуть саме до будинку № 7.

— До того ж прояви дуже слабкі, — додала панна Фіт-тес. — Самі звуки. Згідно з усіма повідомленнями.

Вона поглянула на мене своїми серйозними чорними очима. Якщо судити тільки з тону її голосу, можна було подумати. ніби Слух—це звичайний, буденний психологічний Талант. Та з її погляду було помітно, що насправді це найцінніша річ у світі.

Її бабуся. Маріса Фітес, мала неперевершений Слух. Про це щоправда, знає всякий, хто читав її «Спогади». Кількадесят років тому вона розмовляла з привидами, й ті відповідали їй. Звичайно ж. Пенелопа Фітес чудово знала й про мою репутацію.

— А що це за звуки? — поцікавився Локвуд.

— Звуки, які видавав колишній мешканець будинку, — пояснив Барнс.

— Пан Барнс попросив мене провести розслідування, — мовила Пенелопа Фітес, — і я погодилась. Однак моїй агенції ще з зими вистачає незавершених справ, і всі мої найкращі команди нині зайняті. Тоді я пригадала, що є одна невеличка компанія, якій можна було б доручити цю справу. — Вона всміхнулась. — Що ви на це скажете? Якщо ви впораєтесь із цим завданням, то надалі я обіцяю вам ще чимало цікавої роботи.

— Ми залюбки допоможемо вам, — відповів Локвуд.

— Я рада чути це, Ентоні. Ви знаєте, як я захоплююся вашою компанією. Я вірю, що в майбутньому на нас чекають ще більші спільні справи. Сподіваюся, це розслідування зміцнить стосунки між нашими агенціями, й відряджу разом з вами представника компанії «Фітес».

— Зрозуміло, що свого часу в будинку тривали пошуки Джерела, — додав Барнс. — Будинок оглянули й старанно очистили, однак щось, судячи з усього, проминули. От ми й хочемо знати, що саме.

— Якщо це все, — підсумувала панна Фітес, — я відішлю вас до свого секретаря, щоб укласти угоду. Будинок стоїть порожній. Якщо хочете, можете розпочинати роботу вже цієї ночі.

Вона легенько підвелася з крісла. Це було сигналом для нас — ми так само підхопились зі своїх стільців.

Поки тривало прощання, я чекала на друзів збоку біля столика. Його поверхню вкривали фотографії, які чомусь нагадували мені могильні плити. З фотографій на мене дивилися славетні агенти й команди, що позували в якомусь розкішному залі на тлі великого прапора з єдинорогом — емблемою агенції. Усі ці агенти були юні, усміхнені і вбрані в формені сріблясто-сірі куртки. Збоку від них часом стояли дорослі керівники команд. До того ж на деяких фотографіях я помітила літню сухорляву жінку в чорному вбранні, з зачесаним догори волоссям: то була сама Маріса Фітес, засновниця агенції.

Одна фотографія, відмінна від інших, одразу привернула мій погляд. Знімок був чорно-білий, вицвілий, і на ньому я побачила худорляву чорняву жінку, що сиділа у високому кріслі. Кімната, в якій її фотографували, була повна тіней. Жінка дивилась не в об'єктив

камери, а вбік, обернувши голову до світла. Вигляд у неї був сумний, виснажений і хворобливий.

— Це моя мати. Вона померла молодою.

Я сполохано озирнулась. Мої друзі вже виходили з приймальної, проте Пенелопа Фіттес затрималась і зараз стояла, всміхаючись, у мене за спиною. Від неї приємно віяло дорогими парфумами.

— Мені дуже сумно чути про це, — відповіла я.

— О, не треба сумувати. Я майже не пам'ятаю її. Усе наше господарство вела бабуся Маріса. Вона заснувала нашу компанію й навчила мене всього, що я знаю. — панна Фіттес кивнула в бік підстаркуватої жінки в чорному на іншій фотографії. — Моя мила бабуся зробила мене такою, як я є. — Вона торкнулась моєї руки й додала: — Знаєш, Люсі, це я попросила залучити до цієї справи саме тебе.

Я здивовано заморгала:

— Ні. я цього не знала, панно Фіттес.

— Це саме так. Коли ми з Ентоні вперше обговорювали цю справу, він сказав, що ти в нього більше не працюєш. Це вкрай засмутило мене, бо... тільки це між нами, Люсі, гаразд? Бо в агенції «Локвуд і К°» мене зацікавили саме ви з Ентоні, — панна Фіттес мило засміялась, і в чорних її очах спалахнули іскорки. — Він — хороший агент, але твоєю роботою я вже давно захоплююсь. От я й сказала Ентоні: якщо він хоче одержати цю справу, то мусить повернути тебе до своєї команди.

— Он як? То це була ваша ідея? Це... дуже ласкаво з вашого боку...

— Він пообіцяв мені, що спробує. І я рада, Люсі, що йому це вдалося. Рада, що ти згодилась повернутися до агенції.

— Але ж насправді я ще не повернулась...

— Гаразд. Спочатку подивімось, як ти впораєшся з цим завданням, — відповіла Пенелопа Фіттес. — Я впевнена в Талантах усіх членів команди, проте гадаю, що успіх тут залежатиме саме від тебе. В будинку Гапі потрібен агент із таким чудовим Слухом, як твій. Ентоні знає: якщо все вийде як слід, агенція «Локвуд і К°» на цьому багато виграє. А тепер поквася, на тебе чекають друзі, — вона легенько махнула мені на прощання рукою, і я попрямувала до виходу, несучи з собою причепливий аромат її парфумів.

7

Те, що відбувалося далі, певним чином нагадувало давні часи. Ми отримали замовлення, переговори з клієнтом — і тепер настав час готуватися до роботи. Якщо ми збирались вирушити до Ілінга вже цього вечора, не можна було марнувати ані хвилини, тож Локвуд узявся до справи відразу, тільки-но ми вийшли з Будинку Фітес. Стоячи просто серед залюдненого тротуару, він швиденько роздав нам завдання: вони з Г'єллі вирушають по додаткові запаси солі й заліза, Джордж вирушає до Національного архіву шукати всі можливі відомості про вбивцю Гапі, а я...

А що робити мені? Виходило, що нічого.

— З тобою, Люсі, ми зустрінемося у кав'ярні «Королівська» на Пікаділлі-Серкус, — мовив урешті Локвуд. — Там візьмемо таксі і разом вирушимо до Ілінга. О четвертій годині, добре? Сподіваюсь, тобі вистачить часу зібратись?

— Звичайно, — відповіла я.

Я й досі міркувала над тим, що сказала мені Пенелопа Фітес кілька хвилин тому. Виходить, залучити мене до цієї справи — це її думка! А ще вчора, в моєму помешканні, Локвуд не тільки проминув цю важливу подробицю, а ще й розіграв усе так, ніби ця думка сяйнула йому самому.

— Гііразд. Тоді побачимось пізніше, як і домовились. Чудову справу нам запропонували, еге ж? Я дуже радий, що ти будеш з нами...

— Авжеж...

Власне кажучи, тут не було ніякої різниці, *кому саме* спало на думку запросити мене. Запросили, й гаразд. І до того ж я сама, своєю волею пішла з агенції «Локвуд і К°». Робота, врешті-решт, є робота.

— Як на мене, чотири—це трохи запізно. — зауважила я. — Поки дістанемось до Ілінга, вже смеркне. Краще приїхати туди раніше, щоб і місце як слід оглянути, й ланцюги порозкладати. Виміряти заздалегідь температуру, обшукати всі щілини й закутки. яких у темряві можна

взагалі не помітити. Тому я пропоную зустрітись о другій. — Я гордовито посміхнулась йому й додала: — Згоден?

Локвуд кивнув. Навіть якщо його й трохи збентежили мої слова, він якнайстаранніше це приховав.

— Загалом згоден, тільки Джорджеві може не вистачити часу, щоб...

— А мені здається, що Люсі має рацію, — несподівано підтримала мене Г'єллі Манро. — А тобі, Джордже?

Джордж майже непомітно поправив окуляри на носі:

— Потрапити у лабету цього людожера — втіха невелика. Навіть якщо він *привид*. Зайва обережність тут не зашкодить. Гаразд, я постараюсь упоратись в архіві до другої. Зустрінемося раніше, як пропонує Люсі.

Локвуд з удаваною байдужістю погодився:

— Гаразд, Люсі, твоя правда. Нехай буде о другій. До зустрічі.

— Тобі взяти чогось у Маллета? — запитала Г'єллі Манро.

— Ні, дякую, — відповіла я. — У мене є все, що треба. До зустрічі.

Я перша обернулась і попрямувала геть, відразу врізавшись у натовп і проштовхуючись крізь нього. Це якнайкраще пасувало моєму настрою. Відійшовши досить далеко, я звернула до бічної вулички, що вела до набережної Темзи: там, під кам'яними арками Гангерфордського мосту, купчилися дешеві крамнички, де торгували сіллю та залізом. Правду кажучи, я збрехала Голлі: запасів у мене майже не залишилось.

Водночас я нітрохи не соромилась цієї брехні. Навіщо агенції витратити гроші на якогось вільнонайманого помічника?

Був саме відплив — під муром набережної виблискувала смуга оголеної мокрої ріні. Високо над водою кружляли чайки. Дорога була геть заповнена автомобілями: коли я нарешті перейшла її, то рушила проти течії Темзи, до мосту. Раз по раз в око впадали яскраві рекламні плакати агенції «Ротвел». На одному з них їхній символ — симпатичний мальований лев на ім'я Роджер — біг, розчепіривши свої дужі лапи, за переляканим привидом. На другому плакаті усміхнений Роджер тримав у лапах якийсь найновіший домашній амулет, розроблений науковцями Інституту Ротвела: тепер, завдяки їхнім партнерам з корпорації «Світанок», цей амулет міг придбати хто завгодно. На третьому плакаті теж був лев, що спирався лапою об

широке плече Стіва Ротвела — голови компанії, з рота якого виходила біла бульбашка з написаним гаслом: «*МИ БОРЕМОСЬ ЗА ТЕ, ЩОБ ВИ СПАЛИ СПОКІЙНО*». Зуби Стіва Ротвела блищали, зелені його очі сяяли, підборі ддя стриміло, як ніс бойового корабля, що робило вельмишановного керівника агенції мужнішим навіть за того лева. Обличчя пана Ротвела аж променіло впевненістю в тому, що Проблема буде от-от вирішено — саме ця впевненість робила його чи не найпопулярнішою особою в Лондоні.

Кривлячись, я хутко проминула ці плакати. Я досі пам'ятала, як Стів Ротвел прохромив людині рапірою груди. Відтоді я вперто ненавиділа і його самого, й ці реклами.

Завітавши до продавців солі й заліза, я купила все. чого мені було треба, й знову вийшла на набережну. За рекламними щитами ховались кам'яні сходи, що вели просто до річки, а поруч з ними я розгледіла згорблену дівочу постать, біля якої лежала брудна полотняна торбина. Дівчина заклопотано зішкрібала засохлий мул зі свого знаряддя, розкладеного під муром набережної. За брудно-синьою курткою, солом'яним брилем, вимашченими брудом важкими черевиками й кількома птахами, що лежали на березі непритомні — радше за все, від нестерпного смороду, — я впізнала Костомаху-Фло. свою знайому продавчиню артефактів. Фло прочісувала берег Темзи, виловлюючи в бруді всілякий мотлох, що хоч якось міг стосуватись потойбічних явищ, а потім чистила його й намагалась продати на чорному ринку. Кілька разів вона допомагала «Локвудові й К°» і була цілком пристойною. навіть милою дівчиною, якщо не підходити до неї надто близько.

Коли я зійшла на берег. Фло саме обдирала бруд із якоїсь химерної штукенції, що скидалась на кільце з широкою трубкою на кінці. Побачивши мене, вона всміхнулась і жбурнула через мур грудку вогкого мулу.

— Ти диви, кого сюди занесло припливом, — мовила вона.

— Усе гаразд. Фло, — за її звичаєм, ми вельми ласкаво привітались. Та й грудку мулу вона жбурнула, напевно, не в мене, а в перехожих на набережній. — Бачу, ти заклопотана... Щось зловила?

— Купу всякого сміття. Двох потонулих щурів, свинячу голову, а тепер — ще й тебе.

Усміхнувшись, я сіла на мур біля неї:

— Шкода, що так мало.

— Бачиш, я половину ночі просиділа на зустрічі торговців артефактами. Отож тільки й довелося попрацювати, що дві-три години. Тільки й викопала, що пару кісток із слабенькою аурую, та ще іржавий свищик із слідами потойбічної енергії. І все.

— Ну, хоч що-небудь... Як ти гадаєш, тобі вдасться це продати?

Фло відсунула бриль на потилицю й замислено почухала чоло — єдину чисту частину свого обличчя:

— Навряд. Зараз на чорному ринку повнісінько всього. Потужні речі йдуть дорого, а такий мотлох, як у мене, нікому не потрібен. Кажуть, ніби в місті з'явився новий багатенький колекціонер, тепер усе найкраще несуть до нього, — вона загадково позирнула на мене своїми блакитними очима. — До речі, вгадай, кого я бачила минулої ночі на зібранні? Хто скупив усі найкращі речі? Вінкмени!

— Джуліус Вінкмен?!

То був таємний продавець потойбічних артефактів, якому агенція «Локвуд і К°» минулого року допомогла перебратися з чорного ринку до в'язниці.

— Пі. *Цей* ще досі за ґратами. Там була його жіночка. І синок теж, але купувала саме Аделаїда. Хапала все поспіль — усі чудернацькі штучки й Джерела, які лише пропонували їм. І заляту картину, і скривавлену рукавицю, й муміфіковану голову, й римський шолом... — Фло хвацько плюнула через мур. — Як на мене, половина цього мотлоху була фальшива, зате її синок Леопольд обнюхав ті штучки й визнав їх цілком собі кошерними. А потім стара матуся Вінкмен усе скупила. І тепер усе це вирушить прямісінько до того нового колекціонера. .. Наступного разу нам звеліли принести все найкраще, що пощастить викопати. От я й вичищу цього свищика і спробую зіпхнути з рук, і я певна, що мені це вдасться... — Вона постукала своїм химерним знаряддям об стінку. — А ти куди поділась, Карлайл? Хтозна-скільки не бачились. Я вже скучила за тобою.

— Я працювала.

— Як я розумію, не на Локвуда?

— Ні... — я поглянула на її знаряддя. — А що це таке?

— Фланець із каналізації. Чистити рури.

— Он як... Так, я працювала сама на себе. А тепер знову з Локвудом — працюємо разом в одній справі. Тільки це тимчасово — я

не збираюся до них повертатись.

— Це зрозуміло, — Фло кинула фланець геть і взяла з рині іншу штукенцію, геть чорну від налиплого мулу. — А ця Голлі Манро ще й досі з ними?

Трохи помовчавши, я відповіла:

— Еге ж, еге ж, — буркнула Фло, зішкрібаючи мул із чогось подібного до виделки.

— У мене були інші причини.

— Еге ж, еге ж...

— Ти не віриш мені?

— Потримай, будь ласка, цю виделку, — несподівано попросила Фло. — Бо тут стільки бруду...

— Е-е... стривай! Ти хочеш вимастити в цьому бруді мене?

— Я хочу просто вимити руки, — пояснила Фло. Підійшовши до річки, вона сполоснула в ній руки, а тоді витерла їх просто об свою куртку. — Отепер буде гаразд. Рада була побачити тебе. Карлайл. Мені вже пора. Іа мене чекає гарячий шашличок у Воггінгу.

— Чудово... Послухай-но. Фло, — сказала я, спостерігаючи за тим, як вона застромляє своє зняряддя за пасок під курткою. — Ти згадала про муміфіковану голову... Яка вона була з себе?

— Яка? Г'єлова як голова. Очі. вуха. рот. ніс... А що таке?

— А більше ти нічого не помітила? Дві ночі тому мені вже трапилась одна муміфікована голова.

Фло підхопила з рині свою полотняну торбину, притулилась до невисокого муру набережної й поглянула кудись уздовж північного берега Темзи з покритим мулом краєм:

— Припливу не буде ще з годину, тож, мабуть, пощастить пройти цією дорогою... Г'єлова. кажеш? Важко сказати напевно, вона була геть уся в павутинні. Видно тільки, що чоловіча, бо з павутиння стирчала борода. Чорна, гостра така, клинцем. Та я не дуже й придивлялась. Її принесли в скрині з посрібленого скла. Хтось казав, ніби до неї прив'язаний якийсь потужний Спектр... Матуся Вінкмен одразу вивалила за неї грубі гроші.

— А хто її приніс на продаж, не знаєш? — спитала я, насупившись, та Костомаха-Фло вже пішла, залишивши по собі цілу хвилю смороду. За мить я побачила, як вона пробирається вздовж берега в бік Стренду.

Широка скляна вітрина кав'ярні «Королівська» виходила на західну частину Пікаділлі-Серкус, а над нею було напнуто смугастий біло-брунатний тент, під яким стояли два ряди столиків кавового кольору. Обабіч столиків просто в бруківці було прорізано мілкі, обкладені цеглою рівчаки з протічною водою — захистом від нічних привидів, а надвечір біля дверей ще ставили печі із сушеною лавандою. Ця кав'ярня була популярним місцем навіть після заходу сонця, а зараз — серед білого дня — стояла переповнена, й скло вітрини аж запітніло зсередини. Протиснувшись у двері зі своїм зняряддям та рюкзаком, у якому лежала склянка з привидом, я відразу побачила Г'єллі Манро, що сиділа за столиком тут-таки біля входу. Вона саме читала свіже число «Тайме».

— Чула останні новини? — спитала вона, коли я вмостилась навпроти неї. — Подейкують, ніби в Лондоні з'явилась банда підлітків-шахраїв. Вони працюють надвечір або хмарними днями. Грабують дорослих, лякаючи їх привидами. Підходять до людини й кажуть, ніби за нею женеться якась постать у білому—або, скажімо, Том-Тін'овик. Ще й тримають у руках залізні дротини, виламані з огорож, і пропонують дорослому провести його додому, чи куди там йому треба. Звичайно ж, не задурно. А тоді обступають людину й вимахують тими дротинами в повітрі — привидів, мовляв, відганяють. Це все, звичайно, брехня, але ті хлопці такі вистави влаштовують, що любо подивитись. І в будь-якому разі не програють, бо спробуй тут щось доведи.

Я скинула куртку. В кав'ярні було спекотно, а я дорогою й так уже впріла.

— Заробляють дітлахи на прожиток. — стонула я плечима. — Зараз багато людей бідує — не всім же бути агентами.

— Розумію... *Нам* іще пощастило, авжеж, Люсі? Зараз я замовлю ще чаю. Локвуд саме везе з Портленд-Роу робочі торбини, та й Джордж, напевно, скоро прийде.

Мене завжди вражала її шкіра — густо-смаглява, без жодного пухирця. І обличчя теж — усе було на своєму місці. Колись ця її бездоганність просто-таки бісила мене. Г'єдаю, що *моє* обличчя так само бісило її — звичайно ж, не досконалістю. Щоправда, сьогодні, ще

з першої нашої зустрічі, Г'єллі поводитись зі мною шанобливо... може, так само шанобливо, як учений поводитьсь з бацилами чуми, тримаючи колбу з ними в обтягнутих рукавичками руках. Ви розумієте, що я хочу сказати...

— Як тобі працюється на самоті? — запитала вона, замовивши нарешті чай.

— Чудово. — відповіла я. — Я тепер сама собі господиня — і в часі, і в роботі. Працюю з багатьма агенціями й непогано заробляю.

— А ти смілива. — зауважила Г'єллі. — Отак відразу все змінити... Це дуже ризиковано.

— Так, але цей ризик виправданий. Я дізналася багато нового про свої Таланти, навчилась краще спілкуватися з людьми, навіть із тими, хто дратує мене.

Г'єллі засміялась. Саме цей її сміх щоразу змушував мене стискати зуби.

— А дехто на Портленд-Роу дуже сумує за тобою, — додала вона.

— Я теж часом сумую за вами... — вдаючи безжурність, відповіла я. — І хто ж це такий?

— Хто найбільше сумує за тобою? — знову засміялась Г'єллі, весело позирнувши на мене своїми темно-карими очима. — Невже не здогадуєшся?

Страшенна спека в цій кав'ярні! В мене під светром заструменів піт.

— Ні.

— Я!

— Ти?! Та неможливо?

— Я знаю, Люсі, що між нами траплялись тертя. Але бути єдиною дівчиною в чоловічій компанії так тяжко! Локвуд і Джордж, звичайно, чудові хлопці, та кожен із них живе сам собою, у власному світі. Джордж геть занурився в свої експерименти, а Локвуд... — вона зморщила своє гарненьке чоло. — Він такий схвильований і замкнений у собі. До нього ніяк не пробитись. Я, до речі, саме хотіла тебе запитати... Ой, а ось і наші хлопці!

Через кілька хвилин ми вже разом сиділи за столиком, згромадивши свої торбини під запітнілим вікном. Я опинилась пліч-о-пліч із Джорджем, що коротко кивнув мені, а Локвуд тим часом аж променів з радісного збудження, передбачаючи нічні пригоди.

— Уся команда на місці, — сказав він. — Чудово! Я замовив таксі до Ілінга, воно приїде за пів години. Там, біля дому, нас зустрине представник «Фіттес». Ключі будуть у нього.

Джордж насупився:

— Щось не до вподоби мені цей представник. Ми — «Локвуд і К°»! Навіщо нам якісь наглядачі?

— Це не просто наглядач, — пояснив Локвуд. — Фіттес хоче оцінити нашу роботу. Якщо ми їй сподобаємось, у нас з'явиться більше вигідних замовлень. Тож усе буде гаразд.

— Це для Люсі все буде гаразд, — провадив Джордж, байдуже дивлячись крізь окуляри. — Вона в нас вільнонаймана, звикла вже до наглядачів. А ми — незалежна агенція.

— Авжеж, незалежна, — охоче підтвердив Локвуд. — А тепер до роботи, час іде. Ти щойно побував в архіві, Джордже. Що тобі вдалося з'ясувати про цей будинок № 7 на вулиці Ліз?

— Дещо вдалося, — Джордж дістав з торбини картонну теку. — Історія не дуже давня, про неї багато писали в газетах, проте *всіх* подробиць мені довідатись не пощастило. Як і казав Барнс, багато що було засекречено. Надто вже моторошні були факти. Але не хвилюйтесь, того, що я з'ясував, буде достатньо, щоб потішити вас. — Він озирнувся, шукаючи офіціанта, й запитав: — А ми вже що-небудь замовили? Щось я зголоднів.

— Зараз нам принесуть чай, — відповіла Г'єллі. — І кекси. З їжею, гадаю, краще зачекати, бо розмова в нас буде не дуже приємна.

— ГКі-м... — Джордж поправив окуляри і розкрив теку. — Твоя правда, та я зараз усе одно залюбки впорався б із парочкою сосисок... Отже, слідство в справі людожера з Ілінга відбувалось тридцять років тому. Підсудним, як ви знаєте, був Соломон Гапі, що мешкав сам-один у звичайнісінькому будинку на звичайнісінькій вулиці. Він мав п'ятдесят два роки й працював інженером на заводі електроніки. За кілька років до злочину його звільнили, й він заробляв на прожиток ремонтом годинників та радіоприймачів, а замовлення одержував і відправляв поштою. З дому він майже не виходив, хіба що до найближчої крамнички на Ілінг-Г'єй-стріт. Коли полісмени вдерлись до будинку, вони знайшли там купу розібраних годинників та приймачів... — Джордж понуро всміхнувся. — Згодом з'ясувалось, що його цікавили *не тільки* механічні нутрощі.

— Джордже! — вхопилася за горло Г'єллі.

— Пробач, пробач... — він погортав папери в теці. — Загалом це історія про здорового маніяка-людожера. З такими, як Галі, краще не жартувати.

Локвуд затарабанив пальцями по столу:

— Стривай-но! Чому⁷ ти сказав «здорового»? Що ти мав на увазі? Пенелопа Фітес згадувала, що під час арешту його ледве скрутили шестеро полісменів. То він справді був такий здоровий і дужий?

Джордж кивнув:

— Так. Здоровенний, дужий і високий. Футів із шість заввишки й нівроку⁷ гладкий. Мав на вазі, за поліційними зведеннями, триста п'ятдесят фунтів. І пузатий, і кремезний водночас. Усі джерела відзначають, що сама його постать наганяла страх. На суді він майже нічого не говорив, лише похмуро зирив на всіх із-під своєї нечесаної гриви. А часом зупиняв свій погляд на кому-небудь із публіки й дивився так, ніби хотів його зжерти за вечерю. Багато жінок не витримували цього погляду й тікали із зали суду. А до шибениці його вели вдвічі більше охоронців, ніж звичайно: до того ж він так їх перелякав, що їм довелося заплатити подвійну суму грошей.

— Щось не дуже віриться, — зауважив Локвуд. — В'язнична охорона — хлопці міцні, вміють дати лад усяким клієнтам. Гаразд, а тепер покажи нам цього красунчика.

Джордж дістав з теки одну-єдину фотокартку:

— Це все, що мені вдалося відшукати. Поліція відмовилася друкувати фотографії Гапі й засекретила їх «заради загального добра» — не знаю вже, що вони мали тут на увазі. Цей єдиний знімок, який мені пощастило знайти, зробив один фотограф-аматор того дня, коли Гапі доправили до суду для оголошення вироку. Якість поганенька, та в цілому враження скласти можна.

Джордж поклав фотокартку на стіл. Ми з Локвудом та Гол-лі схилились над нею. Знімок був чорно-білий, збільшений і надрукований на фотокопіювальній машині. Як і попередив Джордж, він справді вийшов поганенький — розмитий і зернистий. Спереду на ньому можна було розгледіти полісмена; другий полісмен ледь виднів удаліні, скраю. А між ними ступав здоровенний товстелезний чолов'яга з нерозбірливими рисами обличчя. Плечі — похилі, ручища

— незграбно вивернуті: зрозуміло, що їх прикуто каиданками до рук полісменів, які ведуть злочинця. Голова — теж похила, ніби він щойно виліз із поліційного фургона. Загалом його постать була розпухла, нековирна, моторозна — хоч як на неї дивись. Більша частина обличчя Гапі залишалась у тіні, видно було лише важке чоло й широкий рот. Невідомо з якої причини я навіть раділа, що знімок вийшов такий невиразний.

— Гкразд, — мовив нарешті Локвуд, коли ми роздивились фотокартку як слід. — Тепер ми принаймні знаємо, який він був.

— Здоровило, — зауважила я.

— Для нього навіть спорудили особливу шибеницю, — пояснив Джордж. — Таку, щоб витримала його вагу. Тут, до речі, є ще одна подробиця. Вранці на місці кари був присутній священник: закон вимагає, щоб злочинець перед смертю мав змогу покаятись. Коли Гапі вже стояв з мотузком на шиї, він покликав того священника до себе й щось прошепотів йому. Хтозна, що то було таке, але священник з переляку аж знепритомнів. А коли кат натискав важіль, що відкриває в підлозі люк, Гапі посміхався.

Кілька хвилин ми мовчали. Потім я запитала:

— А може, все це дурні балачки про ката й священника? Що в тебе ще є, Джордже?

— Дещо є. тільки про це поговоримо не зараз. Краще тоді, коли ми опинимось у будинку Гапі й захищатимемось від його привида.

— Люсі каже правду. — втрутився Локвуд. — Довкола таких чолов'яг, як Гапі, завжди снуються плітки. Тільки подумай. Джордже: здоровило, товстун, та ще й людожер! Здається, нам пора вже перепочити.

Тут він мав цілковиту рацію. Ми зручніше вместились на своїх стільцях, підбадьорюючи одне одного широкими, впевненими усмішками. Аж тут і офіціантка з лавандовим віночком на голові принесла нам чай з кексами.

— Гкразд. Джордже, — мовив Локвуд, коли ми попоїли як слід. — Таксі вже скоро приїде. Розповідай, що тобі ще вдалося дізнатись про цей будинок. Таких речей ліпше не відкладати.

— Ядещо довідався про жертву Гапі, — пояснив Джордж. — Такий собі пан Данн, що жив за кілька дворів від Гапі. Самотній, лагідний, товариський. Охоче допомагав сусідам, навіть ходив до крамниці для старих і хворих. Мабуть, помітив, що пан Гапі з будинку № 7 нечасто виходить надвір і надумав його відвідати. Увечері, коли сталось убивство, хтось помітив, як він прямував до будинку Гапі з тим самим тортом у руці. Після того пана Данна більше ніхто не бачив. Сусіди засвідчили, що він пропав, і поліція розпочала розшук. Навідалися, зрозуміло, й до Гапі: той відповів, що пан Данн справді заходив до нього того вечора, та невдовзі пішов, сказавши, що має ще одну

призначену зустріч. Із ким саме й де саме, він не повідомив. Поліція допитувала Гапі зранку — він саме готував собі сніданок, і полісмени відчували, що з кухні лине запах смаженого м'яса.

— От гидота, — не витримала я, а Г'єллі Манро зморщила носа.

— Авжеж, — підтвердив Джордж. — Полісмени пішли, та через кілька днів повернулись, коли отримали повідомлення від сусідів, що з вікон будинку Гапі валить дим. Димар у нього був геть забитий кіптем, а сам Гапі тим часом намагався спалити щось у каміні. Виявилось, що то одяг Данна. Знайшли й багато інших доказів, та на громадських слуханнях у суді вирішили про них не розповідати.

— Яка страшна історія, — промовила Голлі, заправляючи за вухо пасмо волосся. — А де саме було скоєно вбивство?

Джордж дістав з теки ще один аркуш і розгорнув його перед нами. То був план будинку Гапі — двох поверхів і підвалу. Збоку також був гараж. Перед будинком — газон, позаду — садок. На плані червоним олівцем було написано, для чого слугує кожна з кімнат.

— Справжнє місце вбивства невідоме, — пояснив Джордж. — Сліди злочину залишились майже в усіх кімнатах.

— Майже в усіх кімнатах? — поглянула я на нього. — Як це так?

— Я про рештки пана Данна. Бризки крові й мозку.

— Цікаво було б подивитися самим, — зауважила я.

— От і подивимось, — підтвердив Локвуд. — Будинок, на щастя, невеличкий. Учотирьох ми легко обшукаємо його за одну ніч. Тільки ось що непокоїть мене... Ми ж не знаємо, чий саме привид там з'явився. А може, це привид не Гапі, а Данна? Його ж *там* убили!

— Можливо, — погодився Джордж. — Поки не знайдеться Джерело, нам про це не довідатись.

— *Сподіваюсь*, що це все-таки Данн, — обізвалася Голлі, і я кивнула. Правду кажучи, я не дуже люблю зустрічатись із привидами вбитих, та, як на мене, то краще вже Данн, ніж отой мамула з фотографії — хай навіть і мертвий. Інші теж закивали.

Локвуд витяг гаманець, поклав на столик гроші за чай і сказав:

— Що ж, настав час це з'ясувати.

8

Усупереч нашим найкращим сподіванням, ми дісталися до будинку людоджера з Ілінга аж надвечір. Ми просто забули, що перед комендантською годиною на околицях і в передмістях дорожній рух зовсім не такий, як у центрі Лондона. Сюди поспішає багато автомобілів — та ще й через ремонт дороги в Чізвіку довелося зробити добрячого гака. Одне слово, коли наше таксі нарешті дотрюхикало до Ілінга, його вулицями вже поспішали додому останні перехожі, а захисні ліхтарі на стовпах поволі розжеврювались. Сонце підійшло до самісінького обрію, а небо над нашими головами затягли чорні, схожі на розламану плитку шоколаду хмари, між якими проглядалися сині з жовтавим відтінком клаптики неба. Відчувалось, що от-от має задощити.

Невідомо, чи знав наш водій про похмуру репутацію вулиці Ліз, та за нашими рапірами й багажем відразу зрозумів, хто ми такі. Ми висіли з машини разом з усіма своїми ланцюгами й торбинами і останні сто ярдів до моторошного будинку № 7 подолали пішки.

Зазвичай люди помилково вважають, ніби місце, де стався злочин, неодмінно мусить мати похмурий і лиховісний вигляд: якщо це будинок, то він зиритиме на вас порожніми вікнами, двері в ньому обов'язково рипітимуть, а з-за покривлених стін лунатиме підозрілий шурхіт. Проте будинки, як і люди, можуть ховати якнайчорніші задуми й справи за веселенькими світлими стінами. Таким був і будинок № 7 на вулиці Ліз — цілком собі порядний і доглянутий зовні.

Він стояв посередині кварталу таких самих звичайнісіньких будинків, біля кожного з яких був гараж, а спереду красувався підстрижений газон, перетятий бетонною доріжкою. Усі ці будинки були цілком сучасні — з широкими вікнами й дахами з яскраво-червоної черепиці. В усіх дверях видніли вставлені скляні шибки, й до кожного входу вів невеличкий ганок із простим пласким козирком. Не дуже багатий, хоч і не дуже бідний район — саме для мешканців

середнього достатку. Сусідні газони розділяв живопліт із лаврових кущів, а за будинками в садках височіли кипариси. На тлі надвечірнього неба вони скидалися на чорні гострі леза ножів.

Будинок № 7 здавався анітрохи не гіршим за сусідні будинки, а подекуди навіть кращим. Інші будинки за тридцять років уже постаріли; на доріжках, порослих бур'яном, іржавіли накриті полотняними чохлами автомобілі. Все свідчило про те, що спогади про давні події ще й досі отруювали сусідам їхнє життя. А будинок, де раніше жив сам пан Соло-мон Гапі, стояв чистенький і пофарбований, газон і живопліт — акуратно підстрижені. Тутешня влада, напевно, дбала як слід про те, щоб цей будинок не занепав і врешті не завалився.

Єдиними ознаками життя на цій тихій вуличці були освітлені вікна, затягнуті шторами. Дорогою ми не зустріли нікого, й тільки біля будинку № 7 помітили, що біля живоплоту стовбичить худорлява постать із згорнутими на грудях руками.

Джордж застогнав:

— У Пенелопи Фіттес *сотні* наглядачів! Чому їй спало на думку обрати саме *його*?

Перед нами стояв молодик у сріблясто-сірій форменій куртці агенції «Фіттес», із розцяцькованою рапірою на поясі. Його веснянкувате обличчя невдоволено скривилось, тільки-но він уздрів нас. Та ми досить давно вже знали Квіла Кіпса, щоб розуміти, що ця гримаса аж ніяк не свідчить про його поганий настрій.

— Певною мірою це навіть добре. — зашепотів Локвуд. — Кіпс уже працював з нами раніше. Він знає, що ми його не дуже слухатимемось. А це заощадить нам чимало часу... Здоров був. Квіле! — вигукнув він уголос. — Як ся маєш?

— Перш ніж ви питатимете про всякі дурниці. — відповів Кіпс, — я поясню вам, що аж ніяк не *просився* на це завдання. Мені воно так само не до душі, як і вам. Тож будьмо щирі.

Локвуд усміхнувся:

— Кажуть, що закоханих єднає саме небо.

— Авжеж. — підхопив Кіпс. — Я певен.

Колишній непримиренний суперник агенції «Локвуд і К°» Квіл Кіпс уже переступив свою двадцятирічну межу — і його Таланти де й поділись. Неспроможний відтепер чути й бачити Гьстей, він перейшов

у наглядчачі над тими, хто ще міг це робити. Утрата Талантів змінила його вдачу — він став помітно лагідніший, ніж раніше. І хоч кмітливості в нього було не більше, ніж у сосиски з гірчицею, та спритності й сміливості вистачало. Тож Локвуд мав рацію: нам міг дістатись і гірший за Кіпса наглядчач.

Джордж із недовірою позирнув на нього:

— То тебе, виходить, поставили шпигувати за нами?

Стенувши плечима, Кіпс відповів:

— Я лише спостерігач. Це правило нашої компанії, коли вона співпрацює з іншими агенціями. До того ж панна Фіттес просила мене допомагати вам, якщо знадобиться. Користі, щоправда, з мене тепер ніякої, бо я вже й не чую, й не бачу ніяких привидів. Хіба що в череві мені досі важчає. Та й то лише тоді, коли в ньому не накопичилися гази.

— Тоді з тобою в одній кімнаті краще не залишатись, — відказав Локвуд. — Та насправді я дуже радий, що ти нам допомагатимеш. Отже, будинок № 7... Ти вже заходив туди?

Кіпс поглянув через плече на чистенький білий будиночок, на віконних шибках якого вигравало останнє сонячне проміння:

— Я? Та що ви, жартуєте? Це ж командна робота! Краще вже самі натрапляйте на дотик привида! — він підняв руку з ключами на шкіряному ремінці. — Зате *в мене є те*, що вам

Локвуд уважно оглянув надвечірнє небо:

— Часу обмаль. Ходімо всередину.

Взявши торбини, ми мовчки попрямували бетонною доріжкою до ганку. Десь у садку завів свою пісеньку чорний дрізд. У свіжому повітрі лагідно віяло ранньою весною. А попереду на нас чекав будинок.

До ганку ми дісталися без пригод. Локвуд наполог, щоб ми залишили тут невелике коло з залізного ланцюга, з ліхтарем посередині — як зовнішню лінію оборони. Якщо пощастить, тобто вистачить батарейок, то ліхтар світитиме тут цілу ніч, хай там що водночас коїтиметься в будинку. До того ж це коло буде місцем нашої зустрічі в разі, коли щось піде не так, як слід.

Коли все було зроблено, я зійшла на газон і зазирнула у вікно. Крізь шибку я побачила порожню кімнату, розтяту навпіл променем надвечірнього сонця. На стінах — смугасті брунатні шпалери, на

підлозі — жовтавий килим, і жодних меблів. На стінах видніли вицвілі прямокутники по місцях, де колись висіли картини. В одній із стін — старомодний, чисто підметений камін.

— Ніби вітальня, — сказала я Джорджеві. що теж позирав у вікно через моє плече.

— Так, — весело кивнув він. — Саме тут знайшли стопу вбитого пана Данна. У вазі для фруктів, на столику.

— Чудово, — я притулила кінчики пальців до шибки. Часом таким чином — навіть серед білого дня — можна відчутти якийсь відгомін минулого. Я прислухалась... ніби нічого немає. Тільки дрізд у садку виспіває. Будинок собі та й будинок. Ключ у замку крутнувся напрочуд легко — для будинку, що тридцять років простояв безлюдний. Першим увійшов Локвуд, за ним поволі рушили всі інші. Я зі своїм рюкзаком прилаштувалась останньою. Г'єллі, звичайно, вже знала про череп, а от Кіпс — ні. І до того ж я хотіла перекинутись із черепом кількома словами.

— Прокидайся, черепе! Ми на місці! — сказала я, повергаючи важіль на кришці склянки. — Зараз я занесу тебе всередину⁷.

— *Навіщо? Нехай тобі живі приятелі допомагають. А я. здається. до тине належу...*

Я вирячила очі. Сьогодні привид цілий день був не в гуморі — ще відтоді, як я повернулась із Будинку Фітес. Моя згода попрацювати з Локвудом неабияк розлютило його. Я труснула рюкзак і мовила:

— Просто скажи мені, коли щось відчуєш.

— *Ні. Скільки можна сидіти в цьому рюкзаку? Мене вже нудить від нього! Витягни мене!*

— Зараз не можу. А при нагоді витягну.

— *Ти просто соромишся мене, й квит!*

— Соромлюся? Старого запліснявілого черепа?! — я зазирнула до склянки й побачила ображену пихату гримасу на обличчі привида. — Божечку, та заспокойся ти нарешті! Ти — привид Третього Типу. Дуже рідкісний. Якщо хтось почує нашу розмову, нам з тобою кінець. Кіпс нізащо не повинен про це знати. Трохи зачекай, поговоримо пізніше. І годі вже вередувати!

— *Хіба можна отак розмовляти з такими цінними помічниками. як я? Мушу сказати...* — тільки-но я переступила поріг, як голос урвався. — *Ой!*

Я вирячилась на склянку — обличчя привида застигло. Лише видно було, як на ньому б'ється одна-єдина зеленкувата жилка. А очі вибалушилися і зирили на мене з огидою.

— Що трапилось?

Череп двічі моргнув і знов ожив:

— *Нічого. Просто на мить мені здалося, що я відчуваю... Ні. я мабуть, помилився. Старізапліснявілічерепичастень-ко помиляються. Забудь про це.*

Голос черепа був непереконливий. Г'єразд, розпитаю його згодом, бо сюди вже поспішає Кіпс. Я закинула за спину рюкзак, зітхнула й заходилася збирати свої перші враження від будинку. Зараз я стояла в тісному передпокої, вздовж лівої стіни якого до другого поверху тягайся сходи. Тутешній килим, як і у вітальні, був вицвілий і жовтавий, на стінах — старомодні картаті кремово-брунатні шпалери. В дальньому кінці були скляні двері, іцо вели на кухню: саме зараз Локвуд і Г'єллі викладали там ще одне коло з залізних ланцюгів. До передпокою виходили ще двоє дверей: одні з них, як я пам'ятала з Джорджевого плану, вели до підвалу, а другі—до вітальні. Віяло цвіллю й вогкістю і більше, здається, нічим. Не знаю вже, що там приверзлось черепові, а я нічого небезпечного тут не відчула.

— Похмуре місце, — сказала я Джорджеві, що саме пробирався повз мене з важкою торбиною.

— Еге ж. Тут поліція знайшла гомілкову кістку — в підставці для парасольок. Готуймось краще до ночі. Допоможеш нам? Чи це не передбачено твоїм контрактом?

Я вже розтулила рота, щоб відповісти, та врешті промовчала. Джордж має рацію: нема чого ледачкувати. Я відкрила свої торбини і взялася до роботи.

Слід сказати, що зараз ми працювали згідно з інструкцією. За кілька хвилин після прибуття ми вже розставили всі захисні бар'єри: залізне коло на кухні, ще одне коло біля сходів, усередині кожного з них—торбинки з сіллю та залізними стружками. По всіх кімнатах ми запалили свічки, поставили на сходи недогарки, чутливі до коливань повітря. Працювали ми дружно й спритно. І Кіпс не дуже бурчав, і Голлі Манро вправлялася спритніше, ніж чотири місяці тому. Я так само помітила, що працювати разом з колишніми колегами мені легше,

ніж розмовляти з ними, і з охотою взялася до звичної роботи. Усе гаразд. Врешті-решт, їм потрібен мій Талант, а не розмови.

Коли все було готово, а сонце сіло за обрій, ми пішли будинком нарізно, вимірюючи температуру повітря й зосереджуючись на атмосфері, що панувала тут. Не працював лише Кіпс — він сидів, підібгавши ноги, на кухні, пив гаряче какао й читав газету. Без свого Таланту він уже не годився для будь-яких психологічних розслідувань.

Насамперед я відзначила, що будинок Гапі був невеличкий. На першому поверсі було лише чотири кімнати — передпокій.

вітальня. їдальня та кухня. На другому поверсі — довгий вузький сходовий майданчик, обабіч його — дві спальні, а між ними — ванна кімната. Під сходами — ще одні сходи, кам'яні, що вели в підвал, облицьований бетоном. Було ще й горище — не застелене дошками й геть порожнє. Загалом будинок був досить-таки сучасний, із тонкими, наче з картону, стінами й подвійними шибками у вікнах. Усі меблі з нього вивезли, всі оздоби зі стін прибрали. Жодних таємних закапелків — і все гаразд із психологічної точки зору. Джордж переходив з кімнати до кімнати — і гучно, як рекламний агент, оголошував, яку саме рештку пана Данна було знайдено в цьому місці. Та, попри всі ці моторошні подробиці, в будинку все залишалось напрочуд тихо.

Незважаючи на репутацію будинку, почувались ми в ньому цілком упевнено: кімнат—лише дев'ять, нас — п'ятеро, зброї вистачає. До того ж ми постійно стикаємось одне з одним, переходячи з кімнати до кімнати. Ніхто не зникає з чужих очей довше, ніж на кілька секунд. До найближчого залізного кола — кілька кроків. Усе це додавало нам завзяття.

Проте день іще не скінчився.

Мене затікавила кухня. З огляду на те, що тут відбулося, саме вона мала стати головним джерелом надприродної сили. Я довго стояла тут, уважно слухаючи й придивляючись до старомодної обстанови— дерев'яних кухонних столів, під якими стояли шафки гірчиного кольору. Біля широкого вікна на тоненьких ніжках притулилась металева мийка, вкрита темними плямами. Стіни було вкрито шпалерами з брунатно-помаранчевими квіточками, підлогу застелено так само брунатним лінолеумом. Було помітно, що цей лінолеум колись піднімали — це, напевно, тридцять років тому робила поліція,

здійснюючи розшук. Комірчина для харчів у кутку стояла порожня, тільки на полицях видніли темні кола від банок і бляшанок.

З кухні вели троє дверей — до садка, передпокою та їдальні. їдальня була маленька, квадратна, сполучена лише з кухнею.

Я зосередилася. Скільки ж тут звуків! Ось Кіпс зашелестів своєю газетою. Г'єллі вирушила до підвалу. Локвуд вирушив сходами нагору... А гце до мене долинув ледь-ледь вловимий, надприродний, прихований потойбічний шум.

— Ти чув? — спитала я в Кіпса.

Він сидів усередині залізного кола, опершись об торбини з сіллю, і у відповідь лише хитнув головою.

Дарма я його запитала про це. Такі речі можуть почути тільки агенти з найкращим Слухом. Саме цим ми й вирізняємося серед інших. І покладаємося тільки на себе... Я заплющила очі й знову прислухалася до звуків, які линули *не звідси*.

— Бачу, ти знову повернулася до них, — несподівано мовив Кіпс. — Не втрималася?

Розплющивши очі, я обернулася до нього:

— Нікуди я не «повернулася». Просто допомагаю Локвудові в цій справі.

— А яка тут різниця?

— Дістане за це більше грошей, — обізвався Джордж. який зненацька з'явився в дверях, що вели до передпокою. — Якщо ви скінчили оглядати кухню, ходімо до вітальні — там Локвуд збирає всіх.

— Гкразд, — відповіла я. Джордж зник, і за мить його голос лунав уже з передпокою, окликаючи Г'єллі. — Так, я тепер вільнонайманий агент, — провадила я. — Розумієш. Кіпсе, мені до вподоби бути вільною, працювати де хочу й з ким хочу. Жити з розв'язаними руками — так легше й простіше... — І я легко й просто всміхнулась до нього.

— Он як? — стенив плечима Кіпс. — А я думав, що ти викинула коника через оту Г'єллі Манро... Проте що мені до того? Краще перевір, чи надійне це коло. Може, додати ще один ланцюг?

— Ні, не треба. Вистачить. Я йду до вітальні,—і я рушила до дверей, перервавши свої пошуки на кухні. По-перше, було ще зарано, а по-друге, в мене ні сіло ні впало зіпсувався настрої.

Надворі, за вікном вітальні, майже смеркло. Живопліт біля дороги перетворився на суцільну чорну смугу, що оточувала нас. мов бар'єр. Так само потемніли й брунатні смуги на шпалерах. У мерехтливому світлі наших свічок вони здавались кліткою, в якій ми зненацька опинились. Локвуд із Джорд-жем були вже тут і тихенько про щось переговорювались. Побачивши нас із Кіпсом, вони кивнули.

— Чудово, — мовив Локвуд. — Час обмінятися думками... А де Г'єллі?

— Напевно, в підвалі, — відповіла я.

— Я кликав її досить гучно, — додав Джордж. — Піду погляну. — І він вийшов за двері.

— А ти що робиш. Кіпсе? — запитав Локвуд. — Тобі, мабуть, нелегко тут?

Квіл Кіпс стенив своїми кощавими плечима:

— Сиджу отут серед ланцюгів. Це не дуже приємна річ — перейти з оперативників у наглядачі, та я вже потрошку звикаю. Щось я не припав до вподоби Пенелопі Фіттес. Навіть після тієї справи в магазині Ейкмерів вона тільки й доручає мені, що всіяку бридню: то каналізацію в Розергайті, то ското-бійню в Дегенгемі... А тепер от до вас послала.

— Я думав, тебе підвищать після справи Ейкмерів, — зауважив Локвуд.

— *Мали* ггі лврґщити. бо надто вже гучна була справа. Тільки тепер мені не дуже довіряють. Кажуть, нібито я діяв занадто самостійно... Та що тобі, власне, до того?

Двері відчинились—увійшли Джордж і Г'єллі.

— Пробачте, — сказала Г'єллі. — Ви кликали нас? Що сталось?

— Нічого, все гаразд, — Локвуд дістав з кишені пакуночок печива. — Беріть. Просто перший огляд закінчено, і я хотів би почути ваші думки.

На мій подив, Голлі — зі своїми вічними дієтами — теж узяла коржик.

— Моторошне місце, — сказала вона.

Я кивнула:

— Цього ми й сподівались. Потойбічне від луння чути в кожній кімнаті. Дуже слабке, далеке, але мене він нього аж нудить.

— Може, тебе нудить від цих шпалер? — зауважив Локвуд. — Таке враження, що для цього будинку скупили всі брунатні шпалери в Лондоні. А що за відлуння Люсі? Ті звуки, про які нас попереджали?

— Ніби радіоперешкоди. Більше нічого не розібрати. Можливо, краще дочекатись ночі.

— А я виміряв температуру повітря по всіх кімнатах, — мовив Джордж. — Найхолодніше в підвалі, особливо в одному місці під сходами, і в кухні. Знову ж таки, цього й слід було сподіватись, бо саме там тридцять років тому поліція виявила найбільше кривавих плям, а на кухні — ще й рештки пана Данна, якими наш любий Гапі не встиг посмакувати.

— Припини, — обізвалася Голлі.

— А загалом, — провадив Джордж, — жодних слідів при-вида немає. Щоправда, в кухні я побачив кістяк, але відразу виявилось, що то Кіпс.

Кіпс вибалушив очі:

— Г'єді, Джордже! Тут є в кого-небудь бинти? Давайте їх сюди, бо я зараз лусну зі сміху!

— Пробачте, а хіба наглядачі мають право голосу? — відказав Джордж. — Побережи краще слова для рапорту панні Фітес.

— Г'єді, годі, — зупинив їх Локвуд. — Досить уже. Що скажеш ти, Кіпсе?

— Місце справді поганеньке, хоч ми про це вже знали.

— А ти що скажеш, Г'єллі?

— Мені увесь час здавалося, — боязкувато відповіла Голлі, — ніби за мною хтось стежить. Стоїть за спиною й дивиться.

— У мене було таке саме відчуття, — додала я. — А коли воно проявлялось найдужче?

— Коли я ставала спиною до центру кімнати. Будь-якої кімнати.

— У підвалі є Смертний Вогонь, — сказав Локвуд. — На місці, де було скоєно вбивство. Гапі, напевно, якимось чином заманив того чолов'ягу туди. На це місце слід буде звернути особливу увагу. Йідаю, іцо нам буде найкраще розійтись по різних кімнатах і вряди-годи мінятись місцями. Люсі, що ти збираєшся робити?

— Мені треба вільно пересуватись. Щоб стежити за всім, що я ПОЧАТО.

— Гаразд. домовились. Тільки спочатку я хочу дещо вам показати. Ходіть усі за мною.

Він повів нас до передпокою. Надворі було вже зовсім поночі. крізь скляні шибки у вхідних дверях виднів засвічений ліхтар. На сходах мерехтіли недогарки.

Локвуд залишився посередині коридору й показав на шпалери праворуч від себе, десь на рівні мого стану:

— Як ви гадаєте, що це?

Уздовж стіни тяглась вузька протерта чорна смуга. Вона проходила всім коридором, то уриваючись, то з'являючись знову.

— Слід від черева. — пояснив Локвуд. — Цей Гаїті був такий гладкий, що терся черевом об стіни. З іншого боку — така сама смуга. Килим вичовганий посередині — там, де він звичайно ступав.

Ми оглянули смуги на стінах. Коридор, звичайно, був вузький, та все ж не такий, щоб у нього ледве можна було протиснутись! Лише тепер я виразно уявила, яке було в Гапі черево, якщо він зачіпав ним за стіни.

— Тут є ще дещо, — Локвуд узяв з пояса ліхтарик, увімкнув і мовчки освітив ним кухонні двері. Більшу частину дверей займала запорошена, брудна скляна панель. На ній видніли плями — такі старі й великі, що їх важко було розгледіти до ладу. Лише склавши подумки їх до купи, я зрозуміла, що це.

— Відбитки долоні, — пояснив Локвуд. — Жирної долоні, якою він зазвичай штовхав двері. Зверніть увагу на їхній розмір!

Ми мовчки втупились у сліди долоні. До одного з них Локвуд підніс свою власну долоню—вузьку, з довгими пальцями. Лабета пана Гапі виявилась удвічі ширша й набагато довша за неї.

* * *

Як я вже казала, сутінки поволі перетворились на ніч. що огорнула вулицю Ліз: надворі, біля входу, світив лише один-єдиний ліхтар. Зате всередині будинку № 7 у кожній кімнаті горіла свічка або лампа. Ми з'їли бутерброди, випили чаю й поділили між собою вахту: першу чверть ночі Локвуд мав провести в підвалі, Джордж — на першому поверсі, а Кіпс — нагорі. Г'єллі доручили обходити пости й перевіряти, чи все гаразд. Мені теж дозволили пересуватись услід за джерелом

звуку, якщо його буде виявлено. План видавався цілком розумним. Будинок невеличкий — ми всі будемо поряд одне з одним і зможемо навіть переговорюватись.

Свій обхід я розпочала з підвалу — холодного, неприємного місця, що являло собою нерівно зацементований майданчик, оточений зусібіч голими цегляними стінами. Придивившись, можна було помітити ділянки підлоги, де тридцять років тому поліція проводила розшуки. Локвуд був уже тут — він стояв біля стіни, загорнувшись у своє довге пальто і розставивши круг себе свічки. Він усміхнувся мені, коли я проходила повз нього. Я усміхнулась у відповідь. Ми обоє перейнялись однакою робочим хвилюванням і вперше за цю добу почувались одне з одним набагато вільніше.

Джорджа я знайшла в їдальні, де він порався з якимось невеличким приладдям. Зовні воно було схоже на срібний дзвіночок, підвішений до дротяної сітки. Джордж кивнув мені, проте не сказав нічого. Ми обоє були заклопотані, тож я мовчки вирушила далі.

Дивна річ, але найбільш товариською з усіх нас виявилась Гьллі Манро, що проходила повз мене, коли я стояла й про-слуховувала передпокій. Вона всміхнулась, запропонувала мені жувальну гумку й пішла собі далі.

Другий поверх розпочинався з вузького сходового майданчика. Там у колі з ланцюгів, оточеному свічками, стояв Кіпс — нашорошений, мов той стерв'ятник. За його спиною видніли відчинені двері, а за ними—спальня, освітлена рожевим сяйвом вуличних ліхтарів.

Я прислухалась... звідкілясь долинув ледь чутний звук, що його я ніяк не могла розпізнати.

Клац. клац, клац... Потім звук ущух.

Проходячи майданчиком, я посвітила ліхтариком у ванну кімнато. Умивальник, ванна та унітаз були геть укриті пилом. Підлога теж була заповнена: на ній видніли сліди агентів, що нещодавно проходили тут. зокрема й наші власні. Унітаз стояв порожній, сухий, покритий кільцями вапна. З ванної кімнати я перебралась до спальні в дальньому кінці сходового майданчика і поглянула з її вікна вниз, у темний садок.

Усередині будинку раптом щось гупнуло — так, ніби хтось підскочив на підлозі чи впав на неї з висоти. Звук не повторився. Може, то був хтось із нашої команди, а може, й ні. Про всяк випадок я поглянула на годинник: отакої, ще й дев'ятої немає'

Оглянувши спальні, я повернулась на майданчик. Кіпс і досі стояв там, тримаючи руку на ефесі рапіри, і я знову подумала про те, як йому зараз тяжко почуватись таким сліпим, глухим та безпорадним: адже всі Таланти давно його покинули.

— Поки що нічого, — сказала я.

— Гаразд, — відповів він. — Продовжуй, Люсі.

Я зазирнула під сходи. Світло ліхтаря, що сяяв біля ганку, проникало до передпокою крізь скляну панель дверей. До щілини під зачиненими дверима теж просочувалося світло — тепле, золотаве від свічок, запалених у вітальні. Мерехтіли й недогарки, засвічені на сходах, проте світла з них було мало. Зійшовши до середини сходів, я зупинилась і прислухалась, торкнувшись пальцями шпалер. Почула, як піді мною рипнула дерев'яна сходинка. Почула, як кахикнув Кіпс на сходовому майданчику, як десь на вулиці ляснули двері, як Джордж на кухні тихенько засвистів пісеньку...

Цілком безневинні звуки. Чому ж на моїх руках заворушились волосинки?

Мене зненацька охопила тривога.

— Кіпсе! — вигукнула я. — Де ти!

— Над тобою. Там, де ти мене залишила.

— Локвуд е?

— Я на сходах підвалу. У тебе все гаразд, Люсі?

— А де Г'єллі? З тобою?

— Так, поряд зі мною.

Я поглянула в бік кухні, звідки досі було чути посвистування:

— Джордже! Скажи, де ти?

Двері вітальні відчинились, і звідти визирнула Джорджева голова:

— Я тут. Вимірюю температуру. Що трапилось?

Я нічого не відповіла, тільки перекинулась через перила і втупилась у двері кухні. Я мала побачити крізь скляну панель світло від запалених у кухні свічок, проте панель була темна. А з-за неї далі лунало посвистування — тихеньке й сумне. А потім долинув ритмічний стукіт—такий, ніби щось сікли ножем на дерев'яній дошці. У кухні хтось працював.

Цих звуків більше ніхто не почув — ні посвистування, ні стукоту ножа об дошку. Можливо, це чув хіба що череп у рюкзаку. та він мовчав — напевно, ще й досі ображався на мене. Я спробувала пошепки заговорити з ним, проте він уперто не відповідав.

Ми мовчки зібрались у передпокої. Локвуд із рапірою напоготові підійшов до кухонних дверей і притулив вухо. Скляна панель залишалась чорною, ніби по той бік стояла якась перепона, що засмоктала всі промені світла.

— Я й тепер чую це, — сказала я. Аж тут несподівано стукіт урвався. Кілька разів він уривався й раніше — так, наче ніж натрапляв на щось тверде, а тоді сік далі.

Локвудів погляд зустрівся з моїм:

— Що ж. погляньмо, хто там надумав приєднатись до нас.

Він узявся за ручку, крутнув її, тоді штовхнув двері й заскочив до кухні. Звук негайно урвався. Веслід за Локвудом, стискаючи в руці соляну бомбу, рушила я. За нами протиснулись Джордж із Кіпсом. Ми зупинились, щоб оглянути порожню кухню. На дерев'яні столики лягали гострі тіні кипарисів, що росли в садку: легенько мерехтіли свічки, розставлені колом на потрісканому лінолеумі підлоги.

— Нічого? — відсапнув Кіпс.

Я також видихнула й сказала:

— Усі звуки вщухли, тільки-но ми зайшли сюди.

— Він кепкує з нас, — торкнув мене за руку Локвуд. — Цього й слід було сподіватись.

— Але ж я *насправді* чула, — зіпнула я. Завзяття, з яким ми вломилися до кухні, зробило нас усіх дратівливими. Джордж бурмотів собі під ніс соковиті прокльони, а Голлі відчутно тремтіла.

— Ніхто й не каже, що ти не чула, Люсі, — Локвуд єдиний серед нас залишався спокійним. Він примружив очі й ще раз оглянув

порожню кухню. Потім пристебнув до пояса рапіру й поглянув на термометр. — Температура нормальна. Жодних проявів не помітно.

— Не забувай про двері, — нагадала я. — Коли ми щойно підішли до них, усередині було темно.

— Твоя правда, — він дістав з кишені пальта пакуночок із шоколадними цукерками. — Беріть по дві штучки й діставайте термоси. Пора випити по чашечці чаю.

Ми стояли на кухні, пили чай і заспокоювались. У будинку з привидами не можна давати волю почуттям. Привиди живляться ними й стають сильніші.

— Отже, двадцять перша година три хвилини. Час, коли ми помітили перший справжній феномен, — мовив нарешті Локвуд. — Здається, Фітгес із Барнсом мали рацію — ця тварюка проявляє себе через звуки. Люсі, тобі доведеться прийняти найголовніший удар. Упораєшся?

Я кивнула:

— Задля цього ти мене й запросив.

— Так, тільки я не хочу, щоб ця робота була тягарем для тебе.

Серце моє досі калаталось, та я все ж таки спромоглась відповісти спокійно і впевнено:

— Усе гаразд.

Локвуд повільно кивнув:

— Чудово... Отже, діємо так само, як і раніше. Зустрінемося пів на дванадцятую — дізнатись, чи не натрапив хтось на слід Джерела. Тоді ж поміняються постами ті, хто веде спостереження на місці. В разі якнайменшої небезпеки або появи чогось химерного — негайно окликаймо інших.

Одне за одним усі порозходились, і на кухні залишилися тільки ми з Джорджем. Звичайно ж. мені тут насамперед знайшлася б робота. Проте виявилось, що Джордж дотримувався такої самої думки: він дістав з торбини те саме дивне приладдя, яке я вже бачила у вітальні. — срібний дзвіночок, підвішений до дротяної сітки, укріпленої на дерев'яній рамі. Надзвичайно обережно, широко розставивши лікті, він тримав цю сітку між великими і вказівними пальцями обох рук — і таким чином поставив її на кухонний стіл, щоб вона опинилась у промені місячного сяйва, а тоді позадкував, милуючись своєю роботою.

— Джордже, що це? — спитала я, не в змозі утамувати цікавість.

Він провів долонею по кучмі свого розпатланого білявого волосся:

— Це ПСРС. Психологічна система раннього сповіщення. Найновіша розробка Інституту Ротвела. Половина оцих цинкових дротинок — звичайна, а половина — вкрита найтон-шим павутинням, яке має підвищену чутливість до потойбічних проявів. Різниця фазових коливань дротинок порушує рівновагу всієї системи, й тоді... — він поглянув на мене й стенив плечима. — Одне слово, *перед* появою привида цей дзвіночок повинен задзеленчати.

— І це справд і працює?

— Не можу сказати. Я сьогодні вперше випробовую цю систему.

— Хіба вона чутливіша за наші Таланти?

— Не знаю. За мій — напевно. За твій — навряд.

Джорджів голос мені не подобався: ніби й чемний, та водночас байдужий. Перейшовши на середину кухні, Джордж таким самим голосом провадив:

— Треба, мабуть, посилити тут захист. Не знаю навіщо, просто щось мені це підказує. Подай мені, будь ласка, отой ланцюг.

— Будь ласка, — відповіла я. — Знаєш, Джордже, я така рада знову працювати з вами.

Запала тиша.

— Та невже? — відповів нарешті Джордж. — Дивна річ.

Я поклала на підлогу ланцюг і стояла, потупивши очі, бо відчувала, що Джордж пильно дивиться на мене.

— Що тут дивного?

Джордж іще помовчав, цього разу довше. Він виклав другий ланцюг із зовнішнього боку кола, обережно розправив його й лише тоді обізвався:

— Як це? Адже Їллі досі з нами.

— І ти туди ж! — розгнівано вигукнула я. — Скільки можна вам усім казати?! *Я пішла від вас не через Голлі!* Хіба ти нічого не бачив? Не бачив, як ми з нею розмовляли в кав'ярні? І сміялись, і веселились...

— Те, що ви з Голлі один раз спромоглись побалакати, не задушивши одна одну голими руками, аж ніяк не робить вас найкращими подругами, — заперечив Джордж, замислено протираючи

окуляри краєчком свого светра. — Варто б додати сюди ще кілька недогарків. У тебе часом немає?

— Є. Отут, у торбинці, — я дістала пластикову торбинку й витягла звідти кілька недогарків. — Між нами з Голлі тепер усе гаразд.

— Еге ж, як у kota з собакою, — пирхнув Джордж. — Тримай! — Він кинув мені коробочку з сірниками.

— Це було до Полтергейста, — наполягала я. — А зараз усе змінилось.

— Полтергейст лише розставив усе по місцях. — буркнув Джордж, і я відчула, що він каже цілковиту правду. — Після нього ти й пішла, розлютившись через Голлі.

— Ні, не через Гьллі. Просто я втратила владу над своїм Талантом, — провадила я. — Я пробуджувала й приманювала Гьстей, а вас піддавати небезпеці не хотіла. — Я запалила кілька недогарків і побокувала. — Будь-що цієї ночі я з вами.

Джорджеве обличчя залишалось так само байдужим:

— Еге ж, ти з нами. Я невимовно вдячний, — урвавши несподівано мову, він запитав: — Що там у тебе?

Я підняла руку, подаючи знак, щоб він замовк. Над моєю головою лунали важкі повільні кроки. З кожним кроком тремтіла стеля й коливався вогник у світильнику на стіні. Далі я почула, як рипнули двері — й знову запала тиша.

Я поглянула на Джорджа:

— Ти що-небудь чув? А вогник у світильнику бачив?

— Вогник і справді моргнув... Але я не чув нічого. А ти? Що це було?

— Кроки. В дальній спальні. Може, це Кіпс там ходить?

— Аж ніяк. Він тихенько сидить серед своїх ланцюгів.

— Я теж так гадаю... Може, ходімо й погляньмо самі?

Джордж знервовано поправив окуляри:

— Що ж... ходімо.

— Тоді вперед.

Ми хутко пройшли вузьким коридором до сходів і вирушили нагору, перестрибуючи по дві сходинки відразу. Вискочивши на майданчик, ми тут-таки побачили Кіпса, що сидів з рапірою напоготові всередині залізного кола. Побачивши нас, він здивовано вирячив очі, та ми з Джорджем, не зупиняючись, проскочили повз нього. Коридор

був тихий і темний; двері дальньої спальні виявились відчинені, й за ними видніла кімната, лагідно освітлена місяцем. Ми мовчки рушили туди. На півдорозі до спальні я знову почула химерне клацання. *Клац, клац, клац.*, трічі, далі — тиша, потім — той самий звук. Ці ледве чутні звуки здавались мені незрозумілими й водночас знайомими. Я ніяк не могла пригадати, де чула їх раніше.

Проходячи повз ванну кімнату, я засвітила ліхтарик. Коли промінь майнув дерев'яною підлогою, мені зненацька здалось, ніби у ванні хтось лежить. Я підняла руку — чорна тінь ожила й поповзла вбік разом з променем. Я підійшла ближче й зазирнула до ванни. Ні, вона порожня, тільки порох і павутиння. Простісінька гра уяви й світла.

Джордж пройшов коридором за моєю спиною. Прямуючи до спальні, він раптом зупинився й скривився з болю:

— Ой! Ай!

Витягти рапіру, я підбігла до Джорджа:

— Що з тобою?

— Наступив на холодну пляму... мене аж пронизало морозом... — він поглянув на термометр. — Дивна річ. Обдало холодом і зникло... ще й так боляче...

— З тобою все гаразд?

— Усе. Просто злякався з несподіванки. І температура повітря вже нормальна.

У спальні теж усе було тихо, однак мені здалося, що дверцята однієї з шафок трішки відчинились відтоді, як ми востаннє заходили сюди. Відчинились? Невже? Клацання вщухло, нічого надзвичайного в спальні помітно не було.

— Правду каже Локвуд, — зауважив Джордж. — Ця тварюка просто кепкує з нас. А її прояв — це звуки. — Він визирнув у коридор і махнув рукою Кіпсові. — До речі, ти не брала з собою той клятий череп? Цікаво, що він про все це думає.

— Брала. Тільки користі з нього буде мало, — відповіла я. — Він, бач, не в іюморі. Обурився, що я погодилась знову попрацювати з «Локвудом і К°».

— Ревнує, — мовив Джордж. — Ач, коханець маринований! Мабуть, думає, що він тобі світ зав'язав... Авжеж, бо ти — єдина ниточка, що зв'язує його з живими людьми. Врешті-решт, у кожного свої проблеми... Гаразд, поставлю у вітальні ще одну ПСРС, а ти,

можливо, ще раз спробуєш поговорити зі своїм черепом. Щось мені це місце не до вподоби... Я досі не маю й гадки, де тут може бути Джерело.

Такої гадки не було ні в мене, ні в будь-кого з нас, і це лягало справжнім тягарем на мою душу. Наша сторожа тривала далі, й водночас із цим різноманітнішав репертуар звуків, які я чула всередині цього будинку. Ще кілька разів з горішнього поверху лунали важкі кроки — щоразу прямісінько в мене над головою. Кроки були дивні — короткі й гучні, та водночас ніби трохи приглушені. Так можна було ступати розпухлими ногами, взутими в домашні капці. Двічі — раз у підвалі та раз у вітальні — я чула гарячкове, напружене дихання. Здавалось, ніби якийсь велетень намагається йти, та це ледве вдається йому. А ще один раз, стоячи в передпокої, я почувала в себе за спиною м'який довгий шурхіт — ніби хтось волік своє обтягнуте матерією черево, тулячи його до стіни. Будь-якого з цих звуків було б досить, щоб неабияк стривожити мене: зібрані до купи й нечутні для інших, вони почали виїдати мені мозок.

Еге ж. будиночок нам трапився *галасливий*. Тепер я зрозуміла, чому⁷ Пенелоггі Фіттес так кортіло залучити до цієї роботи мене.

Пенелоггі Фіттес... Не Локвудові! Думка про це вкрай драгувала мене. Та за кілька останніх місяців я навчилася як слід тамувати свої почуття в небезпечних місцях. А те, що цей будинок був *небезпечний*, я не мала й сумніву. А *най-небезпечнішим* місцем у цьому *небезпечному* будинку була, здається, кухня — брудна, захарашена, обклеєна бридкими гірчичними шпалерами. Мені захотілось оглянути її якнай-уважніше, щоб визначити, яке місце посідала вона в тутешніх подіях. Зрозуміло, що заняття це не з приємних, однак воно може виявитись найшвидшим способом розшукати Джерело. Зараз я зроблю це, потім викину все з голови й подамся собі додому...

Було вже гів на дванадцять. Саме зараз ми мали знову зібратись у вітальні, тож я насамперед вирушила туди. Інші за дві останні години не виявили нічого прикметного, крім незначного Болю та Повзучого Страху. Я поділилася з колегами своїми спостереженнями, й Локвуд розпитав мене про деякі подробиці, а тоді поцікавився, чи зможу я працювати далі. Я запевнила його, що зможу. Потім ми помінялись місцями: Джордж вирушав до підвалу, Голлі — на другий поверх, а

Локвуд мав вільно переходити з місця на місце — перевіряти, чи все у всіх гаразд. Я ж повернулась, як і збиралась, до кухні.

Тільки-но я увійшла туди, як мені почулось коротке насвистування, а потім пролунали три швидкі удари: *клац, клац, клац*. І знову запала тиша.

— Черепе! — окликнула я. — Ти чув це?

Відповіді не було. Гаразд, мені вже досить! Цей череп мовчить від самісінького нашого приїзду до будинку! Я витягла з рюкзака склянку: там усередині, в зеленому вихорі, плавало обличчя привида. Вираз його був ще зухваліший, ніж зазвичай, а коли я пробувала зазирнути йому в очі, він негайно відвертався. Врешті я поставила склянку на підлогу, біля ланцюгів, і рішуче запитала:

— Ти чув це? Звукові феномени посилюються. Що ти можеш про них сказати?

Привид облишив крутитись. Він повів очима туди-сюди, ніби щойно помітив мене:

— *О! Невже ти все-таки надумала спитати поради в МЕНЕ?*

— Так. Тут у будинку щось коїться, і я відчуваю смертельну небезпеку. Мені цікаво, що ти про це думаєш.

Привид скривив пику в удаваному подиві, ворухнув ніздрями, ніби пирхаючи, й мовив:

— *Тільки не кажи, що тебе справді цікавить моя думка* Я оглянула залиту місячним сяйвом кухню — мовчазну, спокійну, та насправді сповнену небезпеки:

— Любий черепе... Мене твоя думка справді цікавить, і я прошу тебе, як... як...

— *Відчуваю твоє вагання,* — зауважив череп. — Ти просиш мене як приятеля?

Я з огидою скривилась:

— Оце вже ні!

— *Тоді, може, як шановного колегу?*

— Це, мабуть, теж занадто. Ні, я прошу тебе як людина, що цінує твою думку, попри твою злу й підступну вдачу.

Обличчя привида уважно поглянуло на мене:

— *Що ж, гаразд... Як я зрозумів, ти вирішила облишити лестощі й казати тільки щирю правду. Авжеж?*

— Так.

— *То йди втопись у відрі з водою. А від мене жодного мудрого слова не дочекаєшся.*

— Он який ти нечема! — спересердя вигукнула я. — Правду каже Джордж, що ти просто ревнуєш! — Я нахилилась і опустила важіль на склянці.

Цієї миті в кухні щось тихенько забулькотіло. Забулькотіло й забряжчало. Я озирнулась.

У кутку стояла стара чорно-біла газова плита. Її ніхто не розпалював уже років з тридцять, одначе зараз на її загорошеній поверхні щось грюкало.

Виявилось, що то каструля. Досить велика. Я помалу підійшла ближче. Каструля тремтіла й підстрибувала на плиті, а всередині неї щось варилось. Вода хлюпала звідти на плиту й сичала. Засмальцьовані вінця каструлі були геть обліплені дрібними бульбашками.

Дивитись на те вариво мені не хотілось, проте я *мусила* це зробити. Мусила поглянути, що кипить у цій каструлі.

Я тихо-тихо підкралася до плити. Зовнішня стінка каструлі поблискувала в місячному промінні: всередині було темно, і з цієї темряви стирчало щось округле, щільно оточене бульбашками. У повітрі пахтіло міцним м'ясним бульйоном.

Ближче, ближче... «Брязь, брязь», — гримотіла далі каструля. Я взяла з пояса ліхтарик, увімкнула, підняла його вище...

— Люсі!

Зойкнувши з несподіванки, я обернулась і побачила в промені ліхтарика обличчя Локвуда. Він здригнувся й підняв руку, затуляючи очі.

— Що ти тут робиш, Люсі? Вимкни, будь ласка, ліхтарик!

— Що я роблю тут? Хіба ти не... — я обернулась і посвітила ліхтариком на плиту. Однак там було порожньо. Каструля зникла, повітря очистилось. У вікно зазірав місяць. Я вимкнула ліхтарик і почепила його до пояса.

Локвуд став між мною й плитою:

— Ти щось бачила?

— Тут щось варилось, — відповіла я. — На плиті, в каструлі... А тепер каструля зникла, — розпачливо додала я.

Локвуд відгорнув волосся з чола й спохмурнів:

— Я щойно бачив твоє обличчя. Ти стояла, ніби загіпнотизована. Цей привид поставив пастку й заманює тебе туди.

— Що ти! Я просто хотіла поглянути...

— Атож. Такою я іще ніколи тебе не бачив. Усі тутешні феномени зосередились на тобі, Люсі. Крім тебе, ніхто з нас нічого не відчуває. Це тривожить мене. Може, краще відмовитись від цього завдання?

Я з несподіваним роздратуванням поглянула на нього:

— Це і є моя робота, Локвуде. Слухати і вловлювати. Просто повір мені, і все...

— Звичайно, я тобі вірю, — він поглянув мені в очі. — Просто я дуже переймаюсь тобою.

— Оцього вже не треба, — я відвела очі вбік і мимоволі побачила Джорджів дзвіночок, що виблискував у місячному світлі. Щось небагато з нього користі. За кілька футів від нього відбувся прояв привида, а він навіть не ворухнувся. — Я впораюсь з усім сама. Не забувай про це. Якщо справді хочеш, щоб я була тут.

Запала мовчанка.

— Звичайно, хочу, — відповів нарешті Локвуд. — Хіба я про це не казав тобі?

— Авжеж, казав. Але ж тебе про це попросила Пенелопа Фіттес! Ось де різниця!

— Люсі, що за гедзь тебе...—почав Локвуд і зненацька обернувся, почувши, як у нього за спиною грюкнули двері. — Це ти, Джордже?

Джордж увірвався на кухню: його очі дико блищали за скельцями окулярів.

— Люсі, Локвуде! Мерщій ходіть і погляньте! Там, у підвалі!

Ми з Локвудом протислись повз нього й кинулись до входу в підвал. Локвуд увімкнув свій ліхтарик і спрямував жовте коло світла на бетоновану підлогу:

— Що тут? Де?

— Кістки! Кістки та... всякі інші рештки. Онде лежать купкою біля сходів.

Ми поглянули вниз. На загорошеній сірій підлозі нічого не лежало.

-Де?

Джордж із відчаєм махнув рукою:

— Справді, *тепер* кістки зникли... Марно я сподівався, що вони дочекаються вас!

— А може, й не зникли. — заперечила я. — Локвуде, в тебе найкращі Зір. Якби ти зійшов туди...

Здалеку долинув дикий вереск. То була Г'єллі. Ми з Локвудом і Джорджем. перезирнувшись, кинулись назад на кухню, а звідти — до невеличкої їдальні. Г'єллі стояла там, туплячись у порожнечу перед вікном.

— Соломон Гаїті? — водночас спитали ми, витягаючи раггіри.

Г'єллі. геть бліда від місячного світла, хитнула головою:

— Ні.

— Що ж ти тоді побачила?

— Нічого. Просто стіл. А на ньому...

— Що?

— Було надто темно, щоб розгледіти як слід. Ніби посуд. Ножі, виделки... — вона здригнулась. — І шмат *смаженини*.

— От гидота,—відповів Джордж. —А я в підвалі, напевно, бачив обрізки цього м'ясива.

— Знаєте, що було найстрашніше? — прожебоніла Голлі, тоді кахикнула й провадила вже спокійніше: — Серветка. Така біленька, лежала згорнута поряд із тарілкою. Не знаю, чому, але ця серветка... доконала мене. Усе це тривало одну-єдину мить. Бах! — і зникло невідомо куди...

—Біда нам з цими «баками»,—сердито відповів Джордж. — Нема куди навіть і рапіру встромити. І жодного сліду Джерела... Люсі! — гукнув він, побачивши, що я заціпеніла. — Люсі! Що сталось? Ти знову щось чуєш?

Усі троє стояли довкола мене в темній їдальні й чекали на мою відповідь.

— Не можу достеменно сказати, що це *він*, — повільно промовила я, — але... так. Я чую.

Із затінку до мене долинув легенький крєкїт — нїби хтось важкий умостився на дерев'яному стїльці.

— Він тут? — прошепотїв Джордж.

Я хитнула головою:

— Нї. Це просто звуки, вїдлуння минулого... — я не закїнчила: моє серце тьохнуло, в голові запаморочилось, а руки й ноги обважнїли. Страх огорнув нас усїх. Я почула знайомий звук — дуже-дуже тихий, ледве чутний, нїби хтось клацає ножем та виделкою по тарїлці. — Я, здається, чую, як він їсть.

У темряві хтось кахикнув. Потїм прицмокнув губами.

— Може, краще вийти звїдси на хвилинку? — попросила я. — Тут нема чим дихати...

— Гїїразд, — погодився Локвуд. — Тут і справді страшенна задуха.

Залишатися в їдальнї не хотїлось нїкому. Ми вчотирьох рушили до виходу. І саме цїєї митї в будинку пролунав новий крик, сповнений страху та болю. То був крик людини, яку вбивають або лякають до смертї. Хтось ухопив мене за руку — не знаю вже, чи Джордж, чи Голлї.

— О, нї... — тїльки й промовила я. — Кїпс...

Локвуд уже бїг попереду нас. Пальто лопотїло за його спиною.

— Голлї, чекай нас тут! Люсї...

— Облиш. Я пїду з тобою.

Ми з Локвудом і Джорджем промчали через кухню, повз дверї, що вели до пїдвалу, й далї — аж до сходїв. У будинку панувала мертва тиша. Вгору, вгору, вїдразу через двї сходинки... ось він, майданчик...

Там, у колї із залїзних ланцюгїв, спокїйненько сидїв Квїл Кїпс. Пїдперши рукою голову, він читав при свїчках якийсь дешевий роман. З одного боку вїд нього лежав розпечатаний пакуночок печива, а з другого стояв термос із кавою. Кїпсове обличчя кривилось із нудьги, та враз змїнилось, тїльки-но ми пїдскочили до нього.

— Чого вам треба, йолопи? — запитав він.

І не почув у вїдповїдь анї слова.

10

На ганку було холодно. Як частенько трапляється лондонськими ночами, сів дрібний дощик. Було чути, як він шелестить у кущах, шурхотить об бетонну доріжку, дзюрчить із старої стічної рури. Якщо не брати цього до уваги, в місті панувала тиша: цієї глупої нічної пори все живе заховалось до своїх жител. Холод, дощ і тиша — цілющий бальзам для нас усіх. Це саме те, що завжди допомагало нам заспокоїтись.

Одна з небезпек тривалого перебування в будинку з привидами — це те, що ти починаєш приймати правила гри, нав'язаної тобі Гьстем. А оскільки ці правила постійно змінюються й викривлюються, ти врешті починаєш відходити від принципів, які зберігають тобі життя. У будинку Гапі ми потрапили саме до такої пастки й легко дозволили привидові зломити нас, ставши по одному жертвами його психічних атак. І Голлі, й Джордж, і я були вкрай знервовані: зараз ми мовчки стояли на ганку, жуючи шоколадки й туплячись у пільму. Зрозуміло, чому привид не зачепив Кіпса: по-перше, той не виходив із залізного кола, а по-друге, вже втратив чуття до потойбічних проявів. А от щодо Локвуда сказати було важче: можливо, він виявився менш вразливим, ніж ми, й привид просто не наважився напасти на нього. Локвуд, до речі, й зараз поводився досить-таки невимушено.

— Як почувашся, Люсі? — запитав він, позирнувши на мене. — Сподобалось працювати з нами? Тепер ніхто не скаже, що агенція «Локвуд і К°» не дотримує своїх обіцянок.

Я ковтнула чаю з термоса. Свіже нічне повітря робило своє: з кожною секундою мені ставало легше.

— Це був найкращий вечір у моєму житті, — відповіла я. — Рештки людського тіла й смертельний страх. Гьстріше навіть за індійський перець.

Локвуд усміхнувся:

— Ти дуже допомогла нам. Ми з Джорджем та Г'єллі бачили якихось два-три види, й квит. А найбільше відомостей зібрала саме ти.

Я не змогла втриматись, щоб не всміхнутись йому у відповідь. Локвудові компліменти завжди тішили мене.

— Найбільше, та все одно недостатньо, — заперечила я. — Я чула Гапі майже в кожній кімнаті. Чула, як він ходить, їсть, насвистує, навіть ріже щось на кухні. І Голлі, і Джордж, і я бачили уривки видив з минулого — і все це знову-таки відбувалось у різних кімнатах. От тільки *самого* Гапі ми так і не побачили, а отже, анітрохи не наблизились до Джерела.

Локвуд хитнув головою:

— Я думаю, що все-таки наблизились. Погляньте самі: стіл, кістки, каструля — все це частини одного прояву. Привид Гапі — це не частина будинку, а салі цей будинок. Він не прив'язаний до певного місця — він усюди. Джордже, ти казав нам, що Гапі вкрай рідко залишав будинок. Тож природно, що він злився з будинком в одне ціле. Хоч Гапі давно вже мертвий, цей зв'язок досі зберігається. Мені здається, що він досі тут.

— А може, це все ж таки привид жертви? — обізвався Кіпс. — Завдяки Джорджеві ми знаємо, що рештки бідолахи знаходили майже в кожній кімнаті. У вітальні — стопу, в коморі — нігті...

— В коморі — очі, — виправив його Джордж. — У банці.

— Дякую, — буркнув Кіпс. — Більше подробиць не треба. Я хотів спитати: хіба це не може бути привид пана Данна? До того ж ви кажете, що чули його крик...

— Чули, — підтвердила я. — Та я все одно вважаю, що це Гапі. Усі звуки, які я вловлюю, пов'язані саме з його моторошними діями. Він повторює їх заради власної втіхи, а водночас ще й кепкує з нас.

— То виходить, що Джерело — це весь будинок? — тихо запитала Г'єллі. Вона й досі ще не оговталась від того видива в їдальні. — Невже це можливо? А якщо так, то, може, нам краще просто спалити все це лігвисько? — Вона нервово захихотіла. — Ні, я, звичайно, жартую...

Джордж поправив окуляри:

— Не знаю... Колись нам уже доводилось підпалювати будинки.

— Навмисний підпал навряд чи сподобається Фіттес із Барнсом, — зауважив Кіпс. — До того ж десь повинне бути й *безпосереднє* Джерело—так би мовити, психічне серце при-вида. Річ лише в тім, що нікому аж дотепер не пощастило відшукати його... Гкразд, тепер слухайте. Як офіційний спостерігач від агенції «Фіттес», я пропоную залишити будинок. У нашій компанії є правило: якщо ситуація стає загрозливою і агенти не можуть знайти способу її вирішення, треба відступити. Зберегти собі життя задля того, щоб продовжити боротьбу іншим разом.

— Відступити, кажеш? — коротко підсумував Локвуд і подружньому поплескав Кіпса по плечу. — Це правило не для «Локвуда й К°».

Кіпс лише стелував плечима:

— Тоді привид виснажить вас, а потім знищить одного за одним. Поки ви не виманите духа з укриття й не змусите його відкрити Джерело—а це зробити вкрай важко, — у вас, як на мене, нічогісінько не вийде.

Локвуд у відповідь так лягнув пальцями, що ми всі аж підскочили:

— Правильно! Ти геній, Кіпсе! Ми виманимо його! Тебе, Люсі, Галі найбільше дразнив своїми витівками. Мені здається, що більшість проявів тим чи іншим чином пов'язані з кухнею... Правда?

— Безперечно, — відповіла я.

— Тоді вважаймо, що саме кухнею він дорожить насамперед. Зостається тільки розлютити його... — Локвудові очі блиснули. — А для цього нам доведеться попрацювати як слід своїми ломиками.

* * *

Короткий, легенький ломик був улюбленим зряддям грабіжників ще за тих часів, коли вони сміливо виходили ночами надвір. Тепер він став обов'язковим інструментом кожного агента. Здебільшого ломиками користуються для того, щоб простукати стіну чи підважити на підлозі дошку, шукаючи сховані кістки чи артефакт, проте насправді за його допомогою можна зробити набагато більше. Останні кілька років я збивала ним іржаві замки з прогнилих скринь, викопувала домовини з піщаних кар'єрів, а одного разу завдяки тому, що ломик залізний, навіть пришпилила ним до дверей Тома-Тіньовика.

Щоправда, розносити на порох кухню за допомогою ломика мені ще не доводилось, та все врешті буває вперше.

Коли ми повернулись до передпокою, в будинку панувала тиша. Було навіть спокійніше, ніж увечері, коли ми вперше потрапили сюди. Жодної психічної напруги я не відчувала. Та саме це, правду кажучи, й видавалося підозрілим, змушувало думати, що привид зараз причаївся в своєму лігві й спостерігає за нами. Несучи на плечах ломики — лише Кіпс тяг із собою іржавий молоток, знайдений у гаражі, — ми пройшли повз темні смуги на шпалерах і штовхнули кухонні двері з відбитками долонь на скляній панелі. Локвуд зачинив двері за нами. Для п'яťох тут місця було замало: заважали дерев'яні шафки, дерев'яний стіл з подряпинами від ножа й старезна брудна мийка з потворними мідяними кранами. Місяць тепер світив з боку вхідних дверей, від чого на кухні стало темніше, ніж досі. На столі все ще виднів срібний дзвіночок: Джордж узяв і переставив його в безпечніше місце, на підвіконня.

Ми двічі перевірили коло з залізних ланцюгів, викладене на підлозі, й замінили згорілі свічки на нові. Г'єллі увімкнула ліхтар на малу потужність, і ми всі зібрались довкола кухонного стола. Локвуд застромив кінчик свого ломика до щілини між стільницею й шафкою, що була під нею.

— Ми з Кіпсом почнемо, — сказав він. — А ви спостерігайте.

І підважив стільницю.

Ще на ганку Локвуд казав, що за таких обставин наші дії ніяк не можна вважати злочинними. І все ж таки, коли старе дерево затріщало, мої нерви просто-таки стали дибки. Стіл, вочевидь, давно вже прогнів, бо стільниця відскочила напрочуд легко. Щоправда, при цьому пролунав такий гучний тріск, що відлуння, мабуть, полинуло по всьому будинку.

Напевно, так здалось нам усім, бо ми завмерли і з хвилину стояли непорушно. Навіть Локвуд заціпенів зі своїм ломиком у руці.

А далі — нічого. Тиша.

Трохи зачекавши, Локвуд заходився добивати стільницю так, що тріски з неї полетіли на всі боки справжньою зливою. Далі він поступився місцем Кіпсові. Загупав молоток, затріщали, мов кістки, дверцята й полиці шафки. Вже невдовзі ліворуч від мийки відкрилась

велика діра. Кухня, що стояла незаймана тридцять останніх років, тепер хутко змінювала свій вигляд.

Кіпс зупинився й ковтнув води. Ми прислухались. У будинку все було тихо, й Кіпс далі взявся до роботи.

Поки він вимахував молотком, я відійшла, зазирнула до свого рюкзака й повернула важіль на кришці склянки.

— *Ого, яка напру гаї*—прошепотів звідти голос. — *Навіть мені тривожно, хоч я й привид. П'ятеро дурнів намагаються розбудити чудовисько. А що ви робитимете, коли воно прийде?*

— Черепе! — прошепотіла я. — Це твоя остання нагода. Цього вечора з тебе не було жодної користі. Облиш, нарешті, приндितись і допоможи мені, бо інакше наступного разу я залишу тебе вдома під ліжком.

Із склянки долинуло сухе, ледь чутне хихотіння:

— *Наступного разу? Почнімо з того, що наступного разу ти не повинна бути разом з Локвудом і його компанією! Запам'ятала? Ми завжди повинні бути тільки вдвох — ти і я! Так, як було раніше! Це наше з тобою майбутнє — і не заперечуй!*

— Та невже? Нам може випасти й інше майбутнє, — розсердилась я. — Ось бачиш ломик? Зараз я розтрощу тебе разом зі склянкою й закопаю десь у садку, якщо ти мені не допомагатимеш!

Хихотіння вщухло.

— *Добре, нівроку, сказано...* — голос привида став замисленим. — *Коли-небудь, Люсі, настане день, коли я здобуду над тобою владу — й тоді ми подивимось, хто під чю музику танцюватиме. А зараз... Що я можу сказати тобі такого, чого ти й сама не знаєш? Привид заповнив цілий будинок. Його єством, його потом і кров'ю просякла тут кожна стіна Минули літа проте його сила тільки збільшилась і зміцніла Я відчув її, тільки-но ми увійшли сюди. Це неймовірна сила Зараз, щоправда він спить — це неабиякий лінюх... Можливо, вам пощастило вловити уривки його снів.*

— А тепер... — почала я, спостерігаючи за тим, як Кіпс трощить на порох гірчично-жовту кухонну шафку.

— *А тепер вітаю вас. Ви його розбудили, і це йому не до вподоби.*

Кіпс випростався й витер чоло рукавом. Локвуд тим часом віддер кілька трісок від залишків шафки й знову підняв ломик. Я піднесла руку, роблячи їм знак, щоб вони зупинились...

І десь удалині почула той самий звук.

Клац, клац, клац...

Тільки тепер я зненацька зрозуміла, що то за звук. То було клацання зубів.

Клац, клац, клац...

У Гапі, напевно, була звичка клацати зубами. Я уявила, як він походжає будинком, гортає куховарські книжки, спостерігає з вікна за сусідами...

Клац-клац-клац... Клац-клац-клац...

Дивиться й дивиться. Вочевидь, обирає жертву.

— Ми вже не самі. — сказала я.

На мить усі заціпеніли. До мене обернулись чотири обличчя. бліді від непевного сяйва свічок, запалених серед розгромленої кухні. Ноги Кіпса й Локвуда були по кісточки в купі трісок. Обидва були геть укриті пилом, блищали від поту й скидались на пару Костогромів. а стривожена Гьллі — на Летючу Наречену. А Джордж — із скуйовдженим волоссям і окулярами. на скельцях яких вигравали вогники свічок, нагадував привида, що з'явився в подобі сови. Ми мовчки озирались і слухали.

Я показала пальцем на стелю. Підвішена до неї лампа тихо погойдувалась у такт важким крокам над нашими головами.

— Чудово. — зауважив Локвуд. — Якщо він заворушився, то ми на правильному шляху. І йому справді не до вподоби оце! — І він, змахнувши в повітрі ломиком, розтрощив бічну стінку наступної шафки.

Клац клац клац..

Щось важке поволі просувалось коридором горішнього поверху) до сходів.

— Ну-бо, Гапі! Ти ж можеш ворухитися швидше! — Локвуд вивернув ломиком з підлоги шмат деревини. Кухонні шафки були вже геть потрощені — оголились частина цегляної стіни й запліснявіла підлога. Далі Локвуд застромив ломик між металевими ніжками мийки й переламав одну з них навпіл, а тоді заходився шалено розкидати ногами тріски по підлозі. Навіть Кіпс позадкував, а решта з нас мовчки стояли й дивились на все це страхіття.

Джордж присунувся до мене:

— Як та думаєш, що робитиме Локвуд, коли воно... з'явиться?

— Навіть гадки не маю.

На сходах уже лунали гучні кроки. Я чула, як риплять дошки під вагою величезного тіла.

— Люсі...—зашепотів Джордж. — Можна дещо по секрету сказати тобі?

— Так.

— Якщо не хочеш, я не казатиму. Ти ж тепер агент вільної практики... й таке інше...

— Облиш. Я така сама, як і раніше.

— Гьразд... — він кивнув і коротко видихнув. — Розумієш, мені *справді* не хочеться його бачити.

— Кого? Гапі?

— Так. Я свого часу бачив чимало проявів — зокрема й не дуже... е-е... симпатичних. Пам'ятаєш оту червиву дівчину, яку ми знайшли біля Їкні-Гарденс? Я після того кілька місяців не міг їсти швейцарський сир. Але цей... цей...

Я кивнула:

— Розумію. Далі можеш не казати. Мені теж не хочеться його бачити.

Увесь цей час я дивилась на скляну панель кухонних дверей. Вона була напівпрозора, й крізь неї проникало світло ліхтаря на ганку та недогарків на сходах. Зненацька їхні вогники шалено замерхтіли, а потім їх поглинула темрява, що залила передпокій з боку сходів. Голлі тихенько зойкнула.

— Ось і прояв, Локвуде, — мовив Джордж. — Що нам тепер робити?

— Те саме, що завжди, — усміхнувся Локвуд, відгортаючи з чола розкуйовджене волосся. — Підпустимо його ближче, а тоді знищимо. Стійте спокійно. Він намагається перелякати нас.

І це, правду кажучи, вдавалось йому якнайкраще. Я не могла поворухнути ні рукою, ні ногою, скулившись у кутку. А тінь тим часом більшала, клацаючи зубами й прицмокуючи вустами. Я навіть чула, як човгають коридором ноги в домашніх капцях.

Отямившись, я відвернула від Кіпса й прошепотіла:

— Черепе! Зараз у тебе є *дивовижна* нагода довести, чого ти насправді вартий. Про ломик я більше не скажу ані слова, якщо ти допоможеш нам знайти Джерело.

— Он як... Спочатку погрози, потім лестощі Де твоя гідність?

— Облиш! Ти відчуваєш, де воно?

— Судячи з того, як наполегливо він сюди рветься, я вважаю, що воно десь поруч...

— Джерело десь поруч! — вигукнула я, перестрибуючи через купу трісок. — Що там, за цими розбитими шафками? Погляньмо уважніше!

Я присіла навпочіпки біля розваленної мийки й заходилась вигрібати з-під неї сміття. Кіпс із Локвудом відразу приєднались до мене, а Г'єллі з Джорджем і далі стовбичили на місці, втупившись у двері. Невеличку ділянку під мийкою ми розчистили вмить. Підлога тут геть прогнила, її дошки подекуди не сягали стін. В отворах було видно іржаві кишки водогінних рур. Я посвітила ліхтариком у темну щілину біля стіни.

Мені спала на думку Емма Марчмент із її захованим скарбом. Галі, напевно, теж ховав свій скарб—десь тут, поблизу...

— Є що-небудь, Люсі? — спокійно запитав Локвуд.

— Ось-ось буде. Скільки в нас іще є часу?

— Десь із пів хвилини.

Я озирнулась. Тінь за скляною панеллю дверей уже набувала чітких обрисів. Було видно круглу голову, здоровенне — від стіни до стіни — черево. Було чути шурхіт одягу, що терся об шпалери, й клацання зубів у величезному порожньому роті. Я навіть чула, як тріщать суглоби й кістки в колінах, що несуть на собі величезну вагу тіла.

Привид був уже біля самісіньких дверей.

Вилаявшись крізь зуби, я додала:

— Єдине цікаве місце, яке я помітила, — це щілина між підлогою й стіною. Отам, у кутку, за рурами... бачите?

Локвуд умить упав на підлогу біля мене й зазирнув у щілину.

Далі увімкнув ліхтарик:

— Так, бачу щілину... там щось блищить. Досить далеко — важко буде дотягтись...

Голлі заверещала, поглянувши на двері, до панелі яких уже притулилась велетенська біла рука.

— Джордже, прокинься! — вигукнув Локвуд, підхоплюючись. — Ходи поглянь! Тут потрібні дужі руки, як у тебе!

Він кинув Джорджеві ліхтарик, а сам уже знімав рапіру з пояса.

Двері почали відчинятись. Із-за них з'явилися товстелезні пальці з обламаними брудними нігтями.

Джордж отямився, впав на підлогу біля мене й поглянув у щілину:

— Бачу... Ніби якась банка. Рура заважає підібратися ближче.

Локвуд відгорнув назад своє пальто, перевіряючи знаряддя на поясі:

— Якщо треба, ламай руру... Усім перейти в коло! — наказав він, прямуючи до дверей.

— Локвуде! — вигукнула я, піднімаючись. — Що ти хочеш...

— Хочу виграти для Джорджа трохи часу! Іди в коло, Люсі!

Двері відчинились уже повністю. Чорна тінь поповзла до кухні, наче велетенський розпухлий язик. Локвуд пожбурих у неї соляною бомбою, і з-за дверей долинув моторошний крик. Далі сам Локвуд вислизнув за двері й міцно зачинив їх за собою.

Ми з Г'єллі й Кіпсом заціпеніли, дивлячись йому вслід...

Дзень-дзелень!

Ми втрюх разом зойкнули і озирнулись. То був Джорджів срібний дзвіночок, що шалено калатав, гойдаючись на цинкових дротинках, укритих павутинням.

— То він спрацював лише зараз?! — вигукнула я. — Кому вона потрібна — оця твоя штукенція, Джордже!

— Я тут ні до чого! — відповів Джордж, порпаючись у щілині. — Це все Інститут Ротвела! Це вони продають такий мотлох!

— Ну-бо, Джордже, мерщій!

— Люсі, в тебе є розвідний ключ?

— Ні! Звідки йому взятись у мене? Я взагалі не знаю, що це таке!

— Ця клята рура... Без ключа її не звернути!

Я поглянула на двері. За ними метушились тіні, линули удари, раз по раз лунав пронизливий крик. Наказу Локвуда ніхто з нас не виконав — не перейшов до залізного кола. і я помітила, що ланцюги ніби трохи розповзлись на підлозі. їх не було з'єднано — вони просію лежали поряд, і в зовнішньому колі утворилась прогалина, а внутрішнє залишалось у порядку?. Зненацька кухнею пронісся шалений порив вітру — він загасив свічки й мало не збив нас із ніг. На мить за склом майнула Локвудова постать. Цілий будинок аж ходив ходором.

— Треба допомогти йому. Кіпсе! — сказала я.

Кіпс. одначе, не ворушився ще відтоді, як Локвуд зник за дверима. Обличчя його зблідло. Зібравши докупи всю волю, він промовив:

— Так. Треба. Ходімо.

— Люсі! — долинув з підлоги Джорджів голос.

— Що?

— А звичайний гайковий ключ у тебе є?

— Ні. Джордже! Я ж агент, а не слюсар! Агенти не носять із собою гайкових ключів! — я була вже на півдорозі до дверей.

— Гаразд, гаразд! Я вже пробився крізь підлогу... майже дістав... — Щось шкрябнуло по цегляній стіні. Джордж далі порпався в щілині, пацаючи в повітрі ногами. — Ось! — він сів. тримаючи в руці засновану павутинням банку з-під варення. В банці щось огидно біліло. — Дайте печатку!

Гьллі була вже поряд із ним і подала йому срібну сітку.

У двері тим часом ломилось щось величезне, розпухле. Клямка повернулась.

Голлі накинула сітку на банку.

Двері повільно відчинились...

За ними стояв Локвуд — сам-один, спираючись об стіну. Пальто його було запорошене, одне око затулене пасмом волосся. Права рука обвисла, і з неї цебеніла кров; рапіру він тримав у лівій руці, опустивши її вістря аж до підлоги. Ми мовчки вирячилися на нього, а він дивився на нас, відсапуючи і всміхаючись. У коридорі за його спиною нікого не було.

* * *

Як з'ясувалося, руку Локвуд поранив сам, ударившись об кухонні двері, коли під час сутички з привидом відскочив назад, — і це, на щастя, було найгірше, що трапилося з ним. Хіба що поводився він трохи спокійніше, ніж зазвичай. Поки Кіпс ходив надвір шукати телефон, щоб викликати нічне таксі, Локвуд тихенько сидів на ганку, а Голлі перев'язувала йому руку. Ми з Джорджем тим часом зібрали й витягли на газон усе, що залишилось від нашого знаряддя.

Коли ми нарешті спакували речі, я підійшла до Локвуда.

— Чудово ми попрацювали, авжеж?—сказав він. — Навіть на Кіпса справили враження, а це чогось-таки та й варте. Дякую, Люсі, за те, що

ти погодилася допомогти нам.

— Усе гаразд, — відповіла я. — Не переймайся.

— А Джерело ви хоч розгледіли? Що там було?

Банка з-під варення, загорнута в срібну сітку, була вже готова до подорожі в крематорій. Вона лежала трохи віддалік, виблискуючи під нічними зорями.

— Так, Джордж дивився. Казав, що там сила-силенна людських зубів.

— Колекція... Гапі, мабуть, дуже дорожив нею.

— Еге ж... Добре, що все це вже скінчилось. Я така рада, що ми впоралися з цією роботою.

— І я був радий знову попрацювати з тобою... — Локвуд усміхнувся мені, тоді відвернувся й поглянув на садок. Я відчувала, що він хоче сказати щось важливе. — Насправді, Люсі...

— Що?

— Я саме подумав...

— Про що?

— Чи не залишилось у тебе цукерки? Ти, здається, з'їла тільки одну...

— Так, будь ласка. Бери.

Взагалі Локвуд не дуже любляв солодощі. Зазвичай він залишав їх — чи, може, вважав, що *повинен* залишити. — нам

із Джорджем. проте зараз роздер обгортку й повільно зжував до останку Цілу шоколадну цукерку, байдуже дивлячись у темряву за огорожею. «Він такий утомлений», — подумала я.

Покінчивши з цукеркою, він задоволено зітхнув і додав:

— Дякувати Боїу. що ти є на світі, Люсі. Г'єллі ніколи не носить із собою цукерок, а Джордж усі з'їдає, перш ніж ми вийдемо з дому. А на тебе завжди можна сподіватись.

Я кахикнула:

— Рада стати тобі в пригоді... — і несподівано додала: — Твоя правда. Це так чудово, що доля знову звела нас. Хай навіть ненадовго... А ось і Кіпс. Хутко він, нівроку, впорався!

Сигналячи, на доріжку заїхало нічне таксі. Локвуд потихеньку піднявся на ноги. Час на розмови скінчився.

Залишилось тільки одне запитання.

— Локвуде! Коли ти вискочив у коридор...

— А цього. Люсі, тобі *справді* краще не знати, — втомлено всміхнувся він.

* * *

Урешті-решт нам знадобилось аж троє таксі. До першого сіли Локвуд, Голлі й Кіпс і повезли Джерело до Клеркенвела, а ми з Джорджем, сидячи на своїх торбинах, залишились чекати наступних автомобілів. Коли вони приїдуть, я вирушу до Тутінга, а Джордж — до Портленд-Роу. І наші дороги знову розійдуться... А поки що ми сиділи разом біля огорожі будинку № 7.

— Джордже, — нарешті заговорила я. — Ти знаєшся на цих речах... Як часто серед Джерел трапляються муміфіковані голови?

Джордж — завжди Джордж, тому це запитання анітрохи не збентежило його,

— Як Джерела або психологічні артефакти? Нечасто. Для того, щоб голова муміфікувалась, потрібна ціла низка умов: сухе середовище з наявністю певних хімічних елементів, які трапляються лише на торфовищах, і без доступу повітря, бо інакше свою справу зроблять мікроби... А навіщо це тобі?

— Просто так. За кілька останніх днів мені трапились дві такі голови. Ось мені й цікаво, як часто це буває.

Джордж буркнув щось невиразне, й нас огорнула тиша.

— Джордже, — заговорила я знову. — Те, що тут зробив Локвуд, це...

— Знаю.

— Це було неперевершено, але водночас...

— І Палено?

— Так.

Джордж зняв окуляри й протер їх светром—так, як робив завжди, коли міркував про щось неприємне. Коли він зацікавлений, чи задоволений, чи просто готовий поділитися знаннями, то робить це зовсім по-іншому. А я й забула, як чудово навчилась угадувати Джорджів настрій за його порухами. Можна навіть не бачити його обличчя, а лише поглянути, як він протирає окуляри, і все відразу стане зрозуміло.

— Так, — підтвердив він. — А найгірше те, що мене це вже не дивує. Тепер він завжди поводитьсь саме так. Відчайдушніше, ніж

будь-коли досі. Лізе в бійку, навіть не думаючи про наслідки. Не дає мені часу навіть на попередній розслід — доводиться все з'ясовувати просто на місці.

Я дивилась у темряву. Відчайдухом Локвуд був завжди і всюди. Я завжди вважала, що він став таким ще з дитинства, по смерті своєї сестри. І саме через цю його відчайдушність, до речі, я й пішла з його агенції. Хоча, скажу щиро, не тільки через неї.

— Він завжди був таким, — заперечила я. — Така в нього вдача.

— Але не таким, як зараз, — відповів Джордж, потупивши очі. Без окулярів вони здавались меншими, а сам Джордж — дрібнішим і безпораднішим. — Відчайдухом, але не *таким*.

Я зрозуміла, на що він натякає. Ми обидва згадали велетенську тінь за кухонними дверима.

— Коли ж це почалося? — запитала я. — Коли він став таким відчайдухом?

Джордж стенив плечима:

— Після того, як ти пішла.

— То ти думаєш... — насупилась я. — Чому ти так думаєш?

Джордж надяг окуляри. Його очі відразу стали гострими й суворими.

— А ти сама як думаєш. Люсі?

— Я думаю, що зі мною це аж ніяк не пов'язано.

— Авжеж, ні! Ми навіть не помітили, як ти пішла! Забули, як тебе звуть, уже наступного дня!

Я вирячилась на нього:

— Не треба так, Джордже. Це боляче!

Джордж зненацька вибухнув гнівом:

— А *ти* нам хіба не зробила боляче?! Крутнула хвостиком — і бувайте собі здорові! А зараз вискочила й сподіваєшся, що ми плакатимемо з радощів?! Тут лише одне з двох— завдала ти нам болю чи не завдала. Обирай, що з цього тобі до вподоби!

— Я й не просилася до вас! — гаркнула я у відповідь. — Це все Пенелопа Фіттес...

— Вона тут ні до чого, щоб ти знала! Це *Локвуд* прийшов і постукав у твої двері. Це *він* запропонував тобі роботу. І, врешті, це *йому* ти сказала «так»!

— А ти волів би, щоб я сказала «ні»?

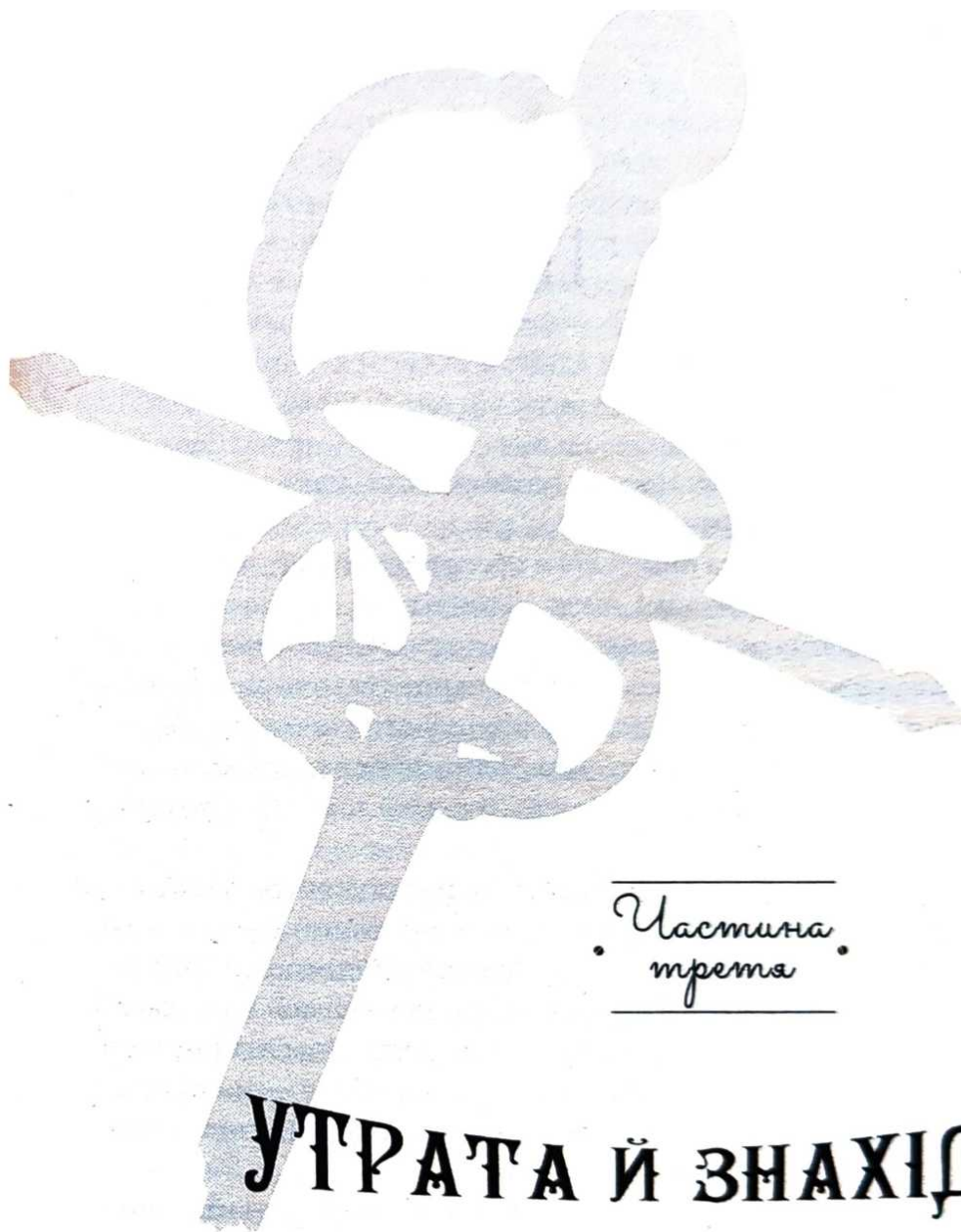
— Мене твої рішення не обходять. Ти тепер вільнонаймана, от і йди собі власною дорогою!

—Заради Бога, Джордже! Чого ти вередуєш, як мала дитина?

— Я не вередую.

— Вередуєш!

Більше ми не розмовляли. Просто сиділи мовчки під огорожею, й кожен чекав на своє таксі.

*Частина
третя*

УТРАТА Й ЗНАХІДКА

11

Того самого ранку, чверть на восьму, я лежала в своєму ліжку з розплющеними очима.

За інших часів, за інших літ я зустрічала б цей день у доброму гуморі. Після важкої, виснажливої ночі, наприкінці вдального полювання мене завжди огортало радісне збудження, що віддавалось шаленим тьохканням у серці. От і вчора я досить-таки рано повернулася додому, ненадовго заснула і прокинулася ще до того, як із вулиці долинув перегук сміттярів. І відтоді так і не зімкнула очей. Усе тіло в мене скімлило, а голова йшла обертом.

Ні. все. звичайно, було гаразд. Справа людожера з Ілінга — випадок прикметний, і про неї скоро напишуть усі газети, а репутація всіх, хто цієї ночі працював у будинку на Ліз, невдовзі сягне ще вищого ступеня. Щодо мене самої, то похвала від Пенелопи Фітес неабияк утішить мене. Пам'ятаючи про бабусин Талант, *вона* гідно оцінить мою роботу — на відміну від нездар з «Ротвела» та інших агенцій. А це означає, що не забаряться нові цікаві замовлення.

Для «Локвуда і К°» теж усе складатиметься якнайкраще: панна Фітес уже відверто на це натякала. І це так само тішило мене. Я сподівалась, що своєю допомогою минулої ночі хоч трохи спокутую провину перед друзями за те, що так несподівано покинула їх. А тепер справу з людожером завершено — й мені треба подумати, як жити далі.

Усе ніби гаразд... Та чому цього сонячного весняного ранку мої кімната й ліжка здаються мені ще убогішими, ніж зимової надвечірньої нори? Напевно, через те, що Локвуд найняв мене на один день і я цю роботу вже виконала, тож ніхто не знає, чи випаде ще мені така радість — попрацювати разом з ним, і з Джорджем, і навіть із Г'єллі! Гірко про це думати, та з цими думками я мушу якось упоратись—як, власне, роблю це останні чотири місяці. Покидаючи агенцію «Локвуд і К°», я

вірила, що чиню правильно — хоч як боляче мені було, — бо знала, що без мене Локвудові буде безпечніше.

Та чи справді? Якщо Джордж сказав мені правду, то теля мого звільнення все стало тільки гірше. Без мене Локвуд став ще відчайдушнішим і необачнішим. Ось чому я так і пролежала в зібганій постелі без сну аж до ранку, коли сонце нарешті зазирнуло до мого вікна.

Кілька разів я, звичайно, намагалася знову заснути, та не могла — була надто збуджена думками, що вирували в моїй голові. Врешті-решт, вибравшись із ліжка, я зробила один-єдиний крок — і відразу налетіла на склянку з привидом, що стояла посеред кімнати на підлозі.

-

Поки я стояла, тихо лаючись і потираючи забиту ногу, в склянці з'явилося мерзенне зелене обличчя й зашепотіло:

— Щось цього ранку тобі не дуже добре. Ще гірше, мабуть, ніж мені *Гаразд*, подякуєш мені коли *оговтаєшся*. Ти знаєш, де мене шукати.

— За віщо я повинна тобі дякувати? — буркнула я, ставлячи на вогонь чайник.

— *За мою допомогу минулої ночі Це ж я підказав тобі де шукати Джерело. Ми з тобою чудово попрацювали разом, тож мені сяйнула думка Може, нам відкрити власну агенцію? Назвімо її, скажімо, «Карлайл і Череп» або просто «Череп і К°». З моєю фотографією на дверях... Цікаво, правда?—* захихотівши, обличчя розчинилось у плазмі.

Я не відповіла нічого. Я була не в гуморі, щоб перейматися всілякими дурницями. Пошукала серед одягу, розкиданого по підлозі, знайшла халат і вирушила коридором до ванної кімнати. Приймавши душ, я повернулась до себе й приготувала каву. Витягла свій записник і спробувала зробити кілька нотаток про свої вечірні пригоди, та ніяк не могла знайти для цього потрібних слів. А ще пригадала, що мушу виписати «Локвуду і К°» рахунок за виконану роботу. *Гаразд*, із цим можна й зачекати... Допивши каву, я одяглася, взяла з гаманця гроші й вирушила пішки до крамниці. Можна, звичайно, було б і самій приготувати сніданок, та після нічної роботи — як і завжди — мені на це бракувало сил.

Невдовзі я повернулась із тайської крамнички з теплим запашним пакунком у руці й побачила, що двері моєї кімнати висаджені.

Кілька секунд я стояла, дивлячись на виламаний замок. Так, хтось висадив мої двері й знову зачинив, тож мені не було видно, що там діється в кімнаті. Я озирнулась на двері сусіднього помешкання — їх було замкнено. Сусід зараз на роботі, так само як і жильці з нижнього поверху. У будинку панувала тиша: з моєї кімнати теж не було чути ані звуку.

Я акуратно поставила пакунок з харчами біля стіни. А тоді поволі наблизилась до дверей. Моя права рука мимоволі піднеслась до пояса — до того місця, де мала висіти рапіра. Але ж я виходила до крамниці в спортивних штанях, і ніякої зброї на поясі в мене, звичайно ж, не було.

Біля самісіньких дверей я зупинилась і прислухалась: чи не чути з моєї кімнати якогось підозрілого шурхоту. Ні, все гаразд, чути лише вуличний гомін з Тутінг-Гай-стріт. Я глибоко вдихнула, штовхнула двері і увійшла.

Всередині не було нікого. В кімнаті панувало безладдя — звичне, таке саме, як і завжди, як і чверть години тому, коли я виходила з дому. Бракувало лише однієї речі.

Зникла склянка з привидом.

Я ще довго стояла на місці, знову й знову роздивляючись на власну кімнату. Оглянула все — від захаращеної посудом мийки до зібганої постелі, від шафи з відчиненими дверцятами до розкиданого біля дверей знаряддя. Що іще змінилось? Чого бракує?

На столі так само лежав гаманець, із якого я щойно брала гроші. Його ніхто не взяв, з нього й досі стирчали краєчки двох-трьох банкнот. Рапіра була так само притулена до стільця. Коштовна, з іспанським клинком: її Локвуд подарував мені минулого літа. Її теж не взяли.

Я оглянула свої робочі торбини. Все це знаряддя агента — соляні бомби, каністри з залізними стружками та грецьким вогнем — річ недешева. За нього можна взяти грубі гроші, якщо знати, кому продати. Проте торбини стояли на звичному місці, їх ніхто й не торкнувся.

Отже, в мене не вкрали нічого. Крім черепа.

Хтось пробрався до моєї кімнати, знаючи, що тут є склянка з привидом. Його цікавила тільки вона. Він (чи, може, їх було кілька?)

взяв її й відразу втік. Удома мене не було якихось десять-п'ятнадцять хвилин. Виходить, грабіжник спостерігав за мною, чекав, коли я вийду. Знав, куди саме я піду. Це, до речі, встановити легко — до тайської крамнички я ходжу майже щоранку. Тамтешній продавець навіть ім'я моє запам'ятав. Мабуть, половина вулиці знає, що я навітуюсь туди щодня і здебільшого о тій самій годині.

Але той, хто побував у моїй кімнаті, знав і про склянку з привидами.

А хто, власне, знав про неї? Насамперед, звичайно, Локвуд із Джорджем. І Г'єллі теж — кілька місяців тому я розповідала їй про череп. Може, Кіпс довідався про неї вночі? Навряд чи з ним я була вкрай обережна. Та й навряд чи він займався б отаким грабіжництвом. Ні, це не Кіпс. Тоді хто ж?

Хто ще міг знати про череп?

Я довго стояла й міркувала про це. А потім вийшла на сходи, забрала свій пакунок із харчами—він був ще теплий. Врешті-решт, чого пропадати свіженьким тайським смаколикам?

Попоївши, я старанно висушила волосся й перевдяглась у робоче вбрання. Моя куртка просякла старим потом і нічним страхом, та кому це, врешті, помітно?

Надягши пояс, я поспіхом перевірила всі його кишеньки. Ні, зараз, серед білого дня, я не збиралась воювати з привидами: пояс мені був потрібен для того, щоб тримати на ньому зброю.

Пристебнувши рапіру, я поглянула в дзеркало й побачила в ньому своє бліде обличчя з блискучими очима. Що тільки робить із людиною крадіжка: де й поділись і моя втома, і вранішні роздуми.

Я вийшла з кімнати, легенько зачинивши за собою двері.

* * *

Недалеко на південь від «Крематорію Фіттес» є трикутний брукований майданчик, відомий як Клеркенвельський сквер. Тут ростуть високі липи, під якими стоять лави для відпочинку. а з іншого боку тягнеться ряд кав'ярень та крамничок, де продаються бутерброди для працівників крематорію, які приходять сюди пообідати. Біля скверу височить старовинна церква Святого Якова: на її порослому травою дворі колись було кладовище, знищене після навали Примар кількадесят років тому, ще на початку Проблеми. Сонячними днями, коли від димарів крематорію лунав гудок, що сповіщав про обідню

перерву, сюди линули чоловіки й жінки в помаранчевій уніформі — попоїсти, перепочити, змити з язика ядучий смак попелу. Оператори печей, кочегари, клерки, хлопці-гйдмітяйли — всі вони линули потоком до свіжого повітря й дерев.

Сюди ж приходили й службовці, що приймали в агентів артефакти. Ось чому цього ранку я вирушила саме до Клер-кенвела.

Сівши на метро, а потім трохи прогулявшись пішки, я потрапила до скверу саме на початку обідньої перерви. Вмостилась на лаву під липами, звідки було видно всі крамнички й кав'ярні, в затінку великого розцяцькованого захисного ліхтаря.

Аж ось пролунав і гудок. Я сиділа й спостерігала за потоком людей. За кілька хвилин тихий сквер заповнився людьми — як струмок, що від весняного снігу перетворюється на бурхливу річку. Людські хвилі налітали на кав'ярні й крамнички, будили своїм гамором голубів, що дримали по сусідніх дахах, і ті великими зграями злітали вниз підбирати крихти. Невдовзі на лавах уже не залишилося вільних місць. Я ж і надалі нерухомо, терпляче сиділа в затінку ліхтаря.

Перерва добігала кінця, і людські потоки рушили назад. Вітер ганяв газоном обгортки від бутербродів, схожі на привиди немовлят. Я нетерпляче чекала. Прийом артефактів розпочинається вдосвіта, тож і перерва в цих службовців, напевно, пізніше. Зміна в них довга, пообідати будь-що треба, тож той, хто мені потрібен, рано чи пізно *мусить* прийти.

Аж нарешті, десь тридцять шість хвилин на першу, я побачила знайомого худорлявого юнака, що повільно прямував сюди від Секфорд-стріт. Він ішов у теплій куртці, накинутій поверх уніформи, і в спортивній вовняній шапці, з-під якої вибивалось підстрижене біляве волосся. Руки він глибоко засунув у кишені, а вузькі плечі намагався піднімати якомога вище. Здавалося, що Гарольдові Мейлеру було холодно.

Коли він пройшов повз мене, я підхопилась із лави. Перетнувши сквер, Мейлер зайшов до крамнички, де продавали смажену картоплю, й невдовзі вийшов з неї, несучи в руках великий паперовий пакунок. Не озираючись і ступаючи вже повільніше, він подався назад.

Не чекаючи на нього, я забігла вперед і невдовзі знайшла невеличкий провулок, що відходив від Секфорд-стріт Там було нівроку тісно й страшенно тхнуло сміттям з баків. Я майнула туди і заходилась

чекати, аж поки повільні кроки сповістили мене про наближення Гьрольда Мейлера.

Він ледве-ледве плентався. Та це було навіть добре, бо я встигла як слід підготуватися до нашої зустрічі. Мейлер ішов сонячним боком вулиці, радісно нюхаючи свій пакунок із картоплею, та вже наступної миті опинився в холодному темному провулку, припечатаний моїм коліном до цегляної стіни. Я притисла йому до підборіддя лікоть:

— Привіт, Гьрольде.

Він якось химерно кавкнув — це могло свідчити хіба що про його переляк. Я трохи послабила лікоть, і він закашляв — судячи з цього кашлю, йому не покращало.

— Люсі! — нарешті прохрипів він. — Що, в біса... що ти робиш?

— Хочу поговорити з тобою, Шрольде.

— А хіба не можна поговорити на роботі? Я спізнююсь. Я мушу повертатись! Моя перерва...

— У мене до тебе лише кілька питань. Особистих. їх найкраще обговорити тут.

— Ти жартуєш, чи що?

— Цього ранку. — провадила я, — хтось украв у мене одну річ. Вдерся до моєї квартири й поцупив склянку з привидом. Більше не взяв нічого — ні грошей, ні інших цінностей. Тільки склянку. Про неї, Герольде, ніхто не знав. Ніхто, крім тебе.

Вираз очей Гьрольда Мейлера став ніби сонним і водночас ухильним. Він озирнувся туди-сюди, ніби шукаючи допомоги. а тоді криво всміхнувся. Його чоло аж виблискувало від поту.

— Не розумію, про що ти кажеш. Нічого я в тебе не крав! Забирайся геть!

— Коли я востаннє була в Клеркенвелі, ти бачив мою склянку з черепом, Гьрольде. Знаю, що бачив. А потім комусь розповів про неї. Кому?

Він засовався, й мені довелося дужче натиснути йому на горло. Можливо, даремно, бо Гарольд знову закашляв і геть забризкав мене слиною. Проте я не відступала.

— А коли й бачив, що з того? — нарешті прохрипів він. — Що мені до того, яку гидоту ти тягаєш із собою? Навіщо вона мені?

— Не викручуйся. Психологічні артефакти дуже цікавлять тебе, — наполягала я, — Три ночі тому я принесла тобі муміфіковану голову. Ти

прийняв її й виписав мені квитанцію. Що ти потім зробив з тією головою?

— З головою? Спалив її! Ти ж бачила сама!

— Ні, Гарольде. Ти її не спалив. Ти сховав її, а тоді продав. Я знаю це напевно, бо ця голова того самого дня з'явилась на таємному аукціоні.

— Що?! Ти здуріла!

— Анітрохи. Я сама її там бачила.

Тут я трішки прибрехала, та що мені було робити? Інакше Гкрольд Мейлер і далі б усе заперечував. Та й голову на аукціоні бачила Костомаха-Фло, а їй можна було вірити напевно.

Гірольд облизав висохлі губи:

— Що ти робиш на таємних аукціонах?

— А *ти що* робиш, Гірольде, коли продаєш заборонені артефакти? Ти знаєш, яке покарання чекає тебе за торгівлю на чорному ринку. Знаєш, як серйозно до цього ставиться інспектор Барнс. А якщо ні, то скоро дізнаєшся — це я тобі влаштую!

— Це маячня, Люсі. Ти справді божевільна!

— Питаю тебе востаннє, Гарольде, кому ти продаєш цей мотлох? І кому ти розповів про мій череп?

Стоячи впритул до Гарольда, я вперше розгледіла його очі — зеленкуваті, з жовтавими цятками. Зараз нахабство в них змінилося страхом, і я зрозуміла, що перемогла.

— Цього я не можу сказати тобі, — видихнув він. — Не можу. Це мені коштуватиме життя. А чужі вуха є всюди.

— Ми в безлюдному провулку, Гарольде, — нагадала я. — Нікого, крім нас, тут немає. А щодо вух, — я взялася за рапіру, — то зараз *твої* вуха повідскакують геть, якщо ти й далі мовчатимеш.

Побачивши рапіру, він люто вчепився пальцями в мій зап'ясток. Не знаю, чим би могла скінчитися наша бійка, бо Гарольд був не нижчий за мене і аж ніяк, мабуть, не слабший. Ні вух, ні будь-якої іншої частини тіла я йому, звичайно, відтяти не змогла б. Та Гірольд Мейлер був передусім боягуз — і це все вирішило.

— Гііразд, гаразд, тільки відпусти мене, — прохрипів він. Я трохи позадкувала, хоч і далі тримала рапіру напоготові. Гірольд опустил плечі й став схожий на шмаркача-підлітка, що намагається хизуватись

перед дорослішими хуліганями. — Мені треба трохи подумати... Що це, до речі, так смердить? Чи не твоя куртка?

— Ні, Гірольде, це баки зі сміттям.

— Тхне ніби потом...

—Тобі що. про пахощі кортить побалакати? Я чекаю відповідей на свої запитання!

— Гаразд, — він озирнувся, мов наполоханий заєць. Я вже подумала була, що він зібрався тікати, та насправді він просто перевіряв, чи ніхто не підслуховує нас. За кілька ярдів звідси сонячною вулицею проходили робітники з крематорію, та жоден з них навіть не поглянув у наш бік.

— Гаразд. — повторив Рарольд Мейлер. — Я скажу тобі, хоч сам майже нічого не знаю. Три місяці тому зі мною вийшли на зв'язок якісь люди. Напевно, з чорного ринку, достеменно я не знаю. Запропонували мені гроші, якщо я приховуватиму для них найкращі Джерела, що потрапляють до мене. Правила ДЕПРІК тепер суворіші, тож попит на артефакти зростає. Є люди, здатні заради вигоди на все. А мені потрібні гроші. Люсі. Ти просто не знаєш, як тут працюється. Платять абияк, та ще й поводяться з тобою, наче з покидьком. Це не те, що бути агентом...

— Авжеж, авжеж, — перервала я його. — Годі цих плаксивих байок. Отже, ти передаєш їм Джерела, а сам спалюєш муляжі. Так?

—Тільки найкращі, найпотужніші. Це дуже просто, бо ніхто не придивляється до того, що там котиться в піч, — він спробував сумно посміхнутись. — Ну скажи от, кому це шкодить? Нікому!

Я на тп лилась йому в черево рапірою:

—А склянка?Ти забув, що в мене вкрали цінну річ? Через те, що ти комусь прохопився про неї. Кому?

— Пробач... Я знаю, що вчинив недобре. Просто... їм потрібен добрий крам, Люсі. Скільки не даси їм, усе замало. Часом мені не трапляється нічого, й це дуже дратує їх... Проте вони не менш охоче купують і відомості про Джерела. Доводиться їм догоджати...

— Що ж це за люди? Навіщо їм Джерела?

— Не знаю.

— Які вони з себе? опиши їх!

— Я не знаю, хто вони.

— Марно стараєшся, Пірольде, — сказала я, задкуючи ще на крок.
— Ти так нічого й не розповів мені. Доведеться йти до Барнса.
Відпусти мою руку.

Він схлипнув і ще міцніше вчепився в мій рукав:

— Ти нічого не розумієш, Люсі. Це небезпечні люди! Я не маю часу роздивлятись на них. Вони підходять, забирають крам і зникають. До речі, я можу тобі допомогти. Цієї ночі я маю дещо передати їм. Приходь і сама поглянь на них. Коли хочеш, простеж за ними. Згода? Я зроблю це для тебе, Люсі, якщо ти... Що? Чому ти смієшся?

— Бо я тобі не вірю. Ти викажеш їм мене і втечеш.

— Ні! Присягаюсь! Я ненавиджу їх! Я навіть майже не знайомий з ними! Мій крам, їхні гроші — й квит. Зате гроші нівроку грубі! Послухай-но: сьогодні надвечір вони передадуть мені цидулку, де буде призначено місце зустрічі. Воно щоразу змінюється. Завжди десь у Клеркенвелі, проте я ніколи не знаю, де саме. Після зміни ми з тобою можемо зустрітись. Отам, на церковному дворі, і я скажу тобі, де відбудеться зустріч. Потім ти дочекаєшся ночі в якій-небудь схованці. Вони тебе не помітять, і все вийде якнайкраще.

У мене була тисяча причин не приставати на цю ідею — і всі вони виходили з того, що на Гарольда Мейлера не можна було покладатись. Як на нього, нехай мене краще вб'ють, ніж він позбудеться своєї вигідної торгівлі. Відпустити його — це значить дати йому змогу все це влаштувати. А з іншого боку, що мені робити?

— Я не підведу тебе, — віддано зазирнув він мені в обличчя.

— Гьразд, — помовчавши, нарешті сказала я. — Тільки якщо цього вечора зі мною щось трапиться — тобто ти якимось чином зрадиш мене, — пам'ятай: у мене є друзі, які розшукають тебе й змусять заплатити за це сповна. Тоді тобі краще буде кинутись до печі самому, ніж стати мені впоперек дороги.

Погроза, звичайно, була слабенька, проте Герольда Мейлера вона, здається, переконала. Він охоче кивнув, блідий і готовий тікати за першої-ліпшої нагоди.

— Отже, до вечора, — підтвердив він. — Побачимось у дворі церкви Святого Якова. На лаві, де розходяться чотири стежки. Я буду там. Розкажу тобі про все, що треба. Вони про тебе нічого не знатимуть. Люсі. Нічогісінько. Повір мені. Ти просто не знаєш, які це люди. Пообіцяй, що ніколи не скажеш їм ані слова про мене...

— Якщо ти дотримаєш слова, — відповіла я, — то я вчиню так само. Інакше...

— Так, я знаю. Ви, агенти, завжди чесно граєте, — він підхопив свій пакунок із смаженою картоплею, що досі лежав на землі. — Тому вас усі й люблять.

Ковзнувши курткою об стіну, Гкрольд — водночас із огидою й страхом на обличчі — прослизнув повз мене й хутко, наче щур, майнув за ріг.

— До вечора, — повторив він і зник з очей.

12

Дивна річ: навіть тоді, коли все здається яскравим і світлим, нас оточує темрява. Літньої сонячної днини, коли бруківка та залізні огорожі розпечені так, що їх не можна й торкнутись, тіні все одно обступають нас. Вони криються по стінних нішах та під'їздах, під мостами, під крисами капелюхів, ховаючи від нас очі їхніх господарів. Живуть у наших ротах і вухах, у торбинах і гаманцях, у бганках чоловічих курток та жіночих спідниць. Тіні постійно з нами і завжди впливають на нас.

Так я міркувала, сидячи біля вікна кав'ярні в Клеркен-вельському сквері й роздивляючись на обличчя людей у натовпі. Така вже моя робота — вдень я майже не виходжу з дому, та й загалом частіше спілкуюся з привидами, ніж із звичайними людьми.

А зараз ці звичайні люди проходили повз мене, схиливши голови. Ті самі люди, що розкладають у себе на підвіконнях срібло та залізні стружки, палять по домівках лаванду — одне слово, рятують собі життя. Чоловіки й жінки, молоді й літні, вони пропливали повз вікна кав'ярні в сяйві весняного сонця і здавались мені цілком безпечними.

Проте серед них — можливо, навіть зовсім близько, — були люди, пов'язані з темрявою. *Справжньою* темрявою, якій вони служили кожен по-своєму. Хтось перебував у сектах, які щиро вітали повернення в цей світ мерців і намагались вивідати в них таємні знання про потойбічне буття. Хтось купував заборонені артефакти — таких людей вабила й цінність, і небезпека цих речей: подекували, що окремі багаті колекціонери тримають десятки Джерел, украдених із могил, в окутих залізом підвалах. А були й такі, хто використовував Джерела в своїх химерних таємних обрядах. Коли я ще працювала в агенції «Локвуд і К°». ми знайшли в катакомбах під магазином братів Ейкмер загадкове порожнє коло на підлозі, оточене купами заклятих кісток. Джордж, звичайно, висував щодо цього різні припущення, та врешті походження кола—як. до речі, й призначення, — залишилось таємницею.

Отож, попри всі зусилля ДЕПРІК, чорний ринок артефактів процвітав і надалі. І тепер, з допомогою мерзенного Гк-рольда Мейлера. я впритул наблизилась до одного з найголовніших його каналів.

Але що ж мені з цим робити далі? Хай там з ким спілкується Мейлер. ці сліди напевно приведуть мене до злочинної сімейки Вінкменів. Адже Фло бачила, як вони купили оту муміфіковану голову. Якщо мені пощастить довести зв'язок між Вінкменами й крадіжкою Джерел у крематорії, цей скандал принесе мені неабияку славу.

Та навіщо, врешті, мені ця слава?! Ні, я не кинусь відразу до Скотленд-Ярду, щоб повідомити про все інспектора Барн-са. Ні. я насамперед хочу іншого: повернути собі свій балакучий череп.

Так, ви правильно розчули. Мені був потрібен череп. Якби я сказала таке раніше, то сама собі не повірила б.

Правду кажучи, цей череп уже давно набрид мені, як скабка в пальці. Коли я вперше побачила його — того самого дня, коли мене прийняли до агенції Локвуда, — то відчула хіба що огиду й страх. Пізніше, коли череп почав розмовляти зі мною, ці почуття лише зміцніли. Він був злий, мерзенний, підступний, зухвалий... Одне слово, напишіть на папері десяток наймерзенніших людських рис, і виявиться, що цьому черепові притаманні дев'ять із них. А десятої бракує, бо вона надто вже хороша для нього. Імені цього привида я досі не знаю, та й минуле його — таємниця для мене. Нам пощастило

лише з'ясувати, що за життя він грабував могили, займався чорною магією й навіть убивав — без сорому й вагань.

Чути черепа не міг ніхто, крім мене, тож природно, що між нами врешті виникли особливі стосунки. Завдяки його бандитській говірці й хижацькій моралі я врешті звикла терпіти його незліченні кпини та лайку — й до того ж сама вивчила чимало нових слівцець.

Крім того—попри всю мою відразу—з'ясувалось, що я можу цілком довіряти цьому приви́дові.

Здебільшого він допомагав мені — до того ж досить часто — в роботі. Його проникливість і спостережливість не раз рятували мене. Кілька днів тому він підказав, що в мене за спиною привид Емми Марчмент, і таким чином я встигла вислизнути з її смертельних обіймів. А минулої ночі він натякнув — щоправда, трохи запізно, — на місце, де сховане Джерело, з яким зв'язаний привид людоджера з Ілінга. Таким чином, я була єдиним агентом, що має помічника з потойбічного світу.

До речі, моє рішення провести цей день у Клеркенвелі — без надії сподіваючись, що Гарольд Мейлер не зрадить мене, — можна було розглядати і з ширшої точки зору. Річ у тім, що череп — це привид Третього Типу, єдиного типу духів, що здатен розмовляти з людьми, й такі привиди трапляються вкрай рідко. Але ж і мій Талант спілкування з привидами був не менш рідкісний: до мене це вмiла робити тільки Маріса Фітес, бабуся теперішньої власниці агенції. З таким артефактом, як череп, я була впевнена в своїх успіхах, і це робило мене унікальним агентом. А без нього? Без нього я знову стану звичайнісіньким оперативником — умілим, проте аж ніяк не винятковим.

Чи до вподоби це було мені, чи ні, та череп певним чином визначав мою долю. Він став частиною мене самої — такої, якою я була дотепер. А нині якісь смердючі злодюги хочуть у мене відібрати його. А дзуськи! Без бою я їм не здамся!

Вінкмени були вкрай небезпечними супротивниками — це я знала з власного досвіду. Та якщо цієї ночі я вийду на їхній таємний слід, вони дізнаються, що я теж можу бути грізним супротивником.

Отак я сиділа й міркувала, сьорбаючи чай і навіть потроху куняючи, аж поки сонце сіло за дахи будинків. Запали сутінки. Я

накинула куртку, поправила рапіру на поясі й вирушила до двору церкви Святого Якова.

Тільки не думайте, що я пішла туди просто так. Ні, я вже побувала там раніше — відразу після того, як від мене наживав п'ятами Мейлер. Пройшовши через залізну браму, я попрямувала до церкви просторим двором, де на великому газоні відпочивали кілька робітників з крематорію. Гйзон був акуратно підстрижений, та досі ще нерівний — після того, як багато років тому, під час навали привидів, тут було знищено могили. Церковний двір, обнесений високими цегляними стінами з кількома брамами, зусібіч оточували будівлі. З північного кінця двору виднів неокласичний фасад самої церкви Святого Якова, а увійти туди можна було або через східну браму, з боку Секфорд-стріт, або через західну—з боку Клер-кенвельського скверу. Ці брами поєднувала між собою простенька бетонна доріжка. Інша доріжка, менша, вела на південь. до вузького провулка. Там, де ці доріжки перетинались, майже посередині церковного двору стояла самотня чорна дерев'яна лава.

Я замислено пройшла повз цю лаву кілька разів. Цікаве місце для зустрічі — відкрите й водночас заховане за церковною огорожею. Те, що воно відкрите, мене влаштовувало, а от мурована огорожа — аж ніяк.

Що там казав колись мені Локвуд про те, що агент завжди повинен мати шлях до відступу? Перш ніж мати справу з потойбічним явищем, украй потрібно вивчити місце, де це відбуватиметься. І насамперед—виходи й глухі кути. Навіщо? Щоб достеменно знати, куди тікати, коли ситуація зненацька вийде з-під контролю. Трохи подумавши, я вирішила, що ця порада стосується не лише привидів, а й злочинців співробітників крематорію.

51 знов обійшла церковний двір кілька разів, вимірюючи кроками відстані, ще раз і ще раз перевіряючи всі варіанти, аж поки остаточно вдовольнилась. На той час, коли я прямувала звідти до кав'ярні, я вже могла подумки накреслити докладний план двору. Л тепер, через чотири години, я готова була скористатися цим планом на практиці.

Запали сутінки, й вулиці в Клеркенвелі швидко спорожніли. Крамниці зачинялись — на їхніх вітринах загриміли залізні бар'єри.

Вже засвітилися численні захисні ліхтарі, і в їхньому світлі нечисленні перехожі поспішали до метро, встигнути до останніх потягів. З'явилися перші загони підлітків з нічної варти. Сторож на дзвіниці ударив у дзвін, сповіщаючи про початок комендантської години.

На церковному дворі було темно. Ліхтарі світилися тільки біля брам, а між ними, немов велетенський чорний гамак, розтягався простір двору. Подекуди сюди сягали кволі, бліді іскорки світла з вікон сусідніх будинків. Я увійшла в двір з боку Секфорд-стріт через найдальшу від лави браму і відразу притулилась до огорожі, щоб дати очам звикнути до тутешнього мороку.

Де Мейлер? Чи прийшов він?

Переді мною тяглась уперед доріжка — вона була світліша за довколишню траву й трохи повертала, скидаючись на ребро кістяка. На перетині доріжок я помітила чорну лаву, а придивившись пильніше, побачила, що на ній хтось сидить.

Отже, він прийшов. Чудово. Та чи самі ми тут?

Я тихенько, поволі оглянула церковний двір. Ніби все спокійно, все гаразд... І між лавою та огорожею нікого не видно.

Зійшовши з доріжки й намагаючись не потрапляти в плями світла з вікон, що падало на траву, я помалу рушила до лави, не зводячи очей із парубійка, що сидів на ній. Так, то був Гкрольд Мейлер: я впізнала і його куртку, і худорляву, схожу на веретено, постать. Сидів він спокійно — просто чекав, знічев'я втупившись у землю.

Тихо ступаючи травою, я підходила до нього.

Дорогою я зробила гак, щоб зусібч обійти його. Навіть зі спини було помітно, який він спокійний: розкинув руки на бильці лави, схилив голову, ніби вирішив трохи подрімати.

Я сповільнила ходу й зненацька зупинилась.

Гкрольд завжди був полохливий парубійко. Як він може так тихо дрімати на самоті, потемки, перед таємною й до того ж неприємною зустріччю? Коли його кар'єра — а може, й життя — висить на волосинці?

Цей його спокій чимдалі дужче тривожив мене.

Я злякано вирячилась на нього. Чому він не ворушиться?

Чому він так химерно, неприродно похилив голову?

Мої пальці намацали руків'я рапіри. Я заціпеніла серед газону, наче статуя.

На моїй потилиці заворушилось волосся. Війнуло холодним вітром, і до мене долинув невиразний голос:

— *Люсі..*

Краєчком лівого ока я помітила в повітрі примарну постать — мінливу, м'яку, сплетену з незліченних тіней. Постать підлетіла ближче й зависла на відстані дотику від мене. Я відчула, як від неї повіяло гострим, наче лезо ножа, холодом. Почувши голос привида, я мимоволі здригнулась і скреготнула зубами; очі мої й далі дивились на лаву та мерця зі скрученими в'язами, що сидів на ній. Переводити погляд на примару, що висіла біля мене, — і особливо на її лице, — мені було боязко.

— Гарольде? — хрипко прошепотіла я.

— *Люсі...*

— Що вони зробили з тобою?

У відповідь щось тихенько тріснуло. Поглянувши вниз, я побачила блискітки льоду на рукаві своєї куртки, паморозь на черевиках. Лівий бік мого обличчя обпекло холодом, з кожним видихом з мого рота вилітали хмаринки пари. Примара була зовсім близько.

— Хто це зробив, Гарольде? Хто вбив тебе?

Мішанина переплутаних слів, збентежених і сповнених муки, аж плюснула в мій мозок. Розібрати їх я не змогла.

Мій язик пересох і наче приклеївся до рота. Ледве ворущачи ним, я заговорила:

— Скажи мені... Якщо скажеш, я зможу... зможу допомогти тобі...

Проте застосувати «Формулу Люсі Карлайл» я не могла. Принаймні зараз.

— *Ти зробила це, Люсі...*

Краєм ока я помітила, як до мого обличчя потяглась примарна рука.

— Ні, Герольде, ні, це неправда...

— *Ти зробила це.*

Його пальці шкрябали повітря біля мого лица. Я відсахнулась. На моїй щоці блищали малесенькі крижинки, голова йшла обертом, а рука намацувала ефес рапіри.

— Ні, Гарольде! Будь ласка!

— *Шукай на місці крові*

— Що?

Примарна постать зникла.

Тремтячи й відчуваючи в роті присмак жовчі, я віддерла від трави примерзлі підошви й потерла долонею щоку.

Аж тут переді мною з'явилися троє.

Спочатку я подумала, що це так само привиди: з їхньою появою мій мозок заціпенів. Однак я забула про рівчаки й пагорбки, що залишились на церковному дворі відтоді, як тут спустошували могили. Деякі з цих рівчаків були достатньо глибокі, щоб там могла сховатись людина: отже, ці троє й ховались тут, поки я підходила до мертвого тіла Гарольда Мей-лера, до самісінької середини їхньої пастки. Усі троє були здоровані, вбрані в чорне, й до того ж їм вистачало спритності, щоб швидко оточити мене. Один з них зайшов зліва, відрізавши мені дорогу до брами, крізь яку я увійшла до церковного двору: решта двоє перекрили мені шляхи до двох інших брам. Якби я перед тим не зупинилась і дійшла аж до лави, то не мала б жодної змоги втекти звідси: вони неодмінно спіймали б мене, й до того ж легко.

Проте я зупинилася вчасно. Простір за моєю спиною залишався вільним.

Я обернулася і побігла.

Щоправда, побігла я не до брами, за якою ледь жевріли захисні ліхтарі, а до високого муру, що темнів між ними. Серед густої, мов чорна кава, темряви мур видавався монолітною кам'яною плитою. Але я не дарма приходила сюди вдень — і знала, що це не так.

Я мчала вгору легеньким схилом пагорба, перестрибуючи через рівчаки, що залишились від колишніх могил, і мало не вивихнувши ногу об якусь каменюку, аж поки добігла до муру. Ззаду до мене наближались троє, поволі стискаючи півколо.

Тут у мурі були старі двері — зачинені, але з важким замком, що виступав назовні, й поперечками, на які можна було поставити ногу. Я вилізла нагору, захопилася за горішній край дверей, що не сягав нижнього краю ветхої арки, а потім, спираючись однією ногою об поперечку брами, щосили тїдтяглась. Мої пальці лягли на горішній край арки — це було те, що мені потрібно. Відштовхнувшись ногою від поперечки, я знову підтяглась, перекинувшись на той бік муру й легенько стрибнула вниз, у кущі. Саме цієї миті з протилежного боку щось важко гупнуло об браму.

Я опинилась у дворі якоїсь покинутої будівлі — можливо, садиби священника. Купи цегли та іржавих залізних жердин наводили на думку, що цей будинок колись хотіли ремонтувати, та врешті облишили, й зараз він стояв пустою. На це я звернула увагу ще вдень. На мене зирили порожні, без шибок, вікна першого поверху, в одне з цих вікон я й майнула. Озирнувшись, я побачила на тлі зоряного неба три постаті, що лізли через мур.

Усередині будинку було повнісінько сміття. Я увімкнула ліхтарик і помчала, світлячи ним, по кімнатах. На превеликий мій жаль, усі вікна по той бік споруди виявились міцно замуrowані. Вибратись тут на волю було неможливо.

Ззаду лунали звуки, які свідчили, що ті троє вже в будинку.

Переді мною відкрились широкі ветхі сходи, і я помчала ними нагору, перестрибуючи через три сходи відразу.

Нагорі виявилось вікно — щоправда, заскле, але хоча б не замуrowане. Притулившись обличчям до шибки, я побачила внизу, під вікном, плаский дах, а за ним — садок, що губився в темряві.

Чи було це вікно сучасне — з тих, що легко відчиняються? Звісно, ні. Старе, масивне, з тих, що піднімаються вгору. 51 потягла вікно — воно рипнуло й піднялося саме на таку висоту, щоб я просунула голову й плечі, а тоді застрягло в про-гнилій перекошеній рамі.

Я озирнулась, і моє серце зупинилось. Три постаті вже подолали половину сходів. У ватажка в руці щось блиснуло.

Часу на роздуми не було. Я протиснулась у щілину вікна, ладна вже полетіти вниз сторч головою, та зробити цього мені не вдалося. Чиясь рука міцно схопила мене ззаду за черевик. Я хвицнула вгору своєю другою, вільною ногою, і мій черевик ударився об щось м'яке. Рука відпустила мене, і я випала з вікна вниз.

Приземлившись на асфальтований дах, я хутко перекотилась убік. По тому місцю, де я тільки-но лежала, щось ударило. Я зірвала з пояса каністру з залізними стружками, націлилась і пожбурила нею в вікно. Каністра влучила в шибку прямісінько над головою, що висунулась із вікна. Друзки скла посипались, наче бурульки, в будинку хтось зарепетував, голова сховалась усередину, а я вже мчала пласким дахом і п'ятьма швидкими кроками добігла до його краю.

Звідси я побачила високий мур між садками, що в темряві скидались на чорні застигли озера. Зіскочити в садок? Марна справа, бо

невідомо, чи знайду я звідти вихід. Залишається тільки пробігти верхом муру, що проходив десь на три фути нижче даху. Я повернулась і обережно зіскочила на вузький мур. Водночас зі мною з розбитого вікна стрибнув на дах один з моїх переслідувачів.

Я, наче кицька, майнула верхом муру, дивлячись тільки перед собою й намагаючись не думати про порожнечу обабіч себе. В обох садках росли дерева, на яких виблискували срібні обереги від привидів. З темряви линув легенький запах лаванди. За своєю спиною я почула крик: щось пролетіло повз моє плече й зникло.

Я добігла до місця, де мур роздвоювався: це означало межу між садками на цій та сусідній вулицях. Праворуч від мене мур упирався в стіну якоїсь будівлі, ліворуч — у густий живопліт. Я озирнулась: один з чоловіків мчав услід за мною муром, тримаючи в руці невеликого ножа, а другий зіскочив униз і тепер біг садком, через газон. *Цей* міг би вже не бігти, бо невдовзі він мав упертись у живопліт. Третього я не побачила: можливо, його поранило друзками шибки. Мені принаймні хотілось на це сподіватися.

Я рушила вперед, нікуди не звертаючи й намагаючись потрапити на дорогу. Попереду виднів ще один ряд будинків. До одного з них, холодно виблискуючи в місячному світлі, прилягала оранжерея, й тут-таки закінчувався мій мур. За оранжереєю бовванів низенький дах гаража, а ще далі був прохід, який, можливо, виводив на вулицю.

Дах оранжереї був вищий за мур, яким я бігла. На мить я зупинилась, міркуючи, як бути далі, й тут мене щось ударило нижче від лівого плеча. Удар був дуже гострий і болючий. тож я похитнулась, проте втрималась на вершці муру, а тоді помчала до стіни оранжереї. Коли я підтягувалась на її дах. ліва рука в мене ніби палала вогнем; я торкнулась її пальцями правої руки, й вони змокли від крові.

Вибравшись на скляний дах оранжереї, я, раз по раз ковзаючи. побігла далі. Невдовзі я зіскочила на дах гаража. Вулиця була вже недалеко.

Ззаду долинув новий крик. Зупинившись і озирнувшись, я побачила свого переслідувача, який тільки-но видряпався на дах оранжереї. Він був більший за мене і, звичайно, набагато важчий. Бігти дахом так, як я, він не міг, тож пробирався ним майже навпочіпки, човгаючи ногами. Він скидався на товстого хлопчиська, що сидить верхи на невидимому карусельному конику.

Я дочекалась, поки він дістанеться до середини даху, а тоді витягла з кишенки на поясі каністру з магнієм.

Трощити чужі оранжереї — погана річ, проте зараз вибору в мене не було.

Кинута мною каністра вдарилась об дах оранжереї прямисінько перед чоловіком, засліпила його своїм мертвотно-білим сяйвом і засипала розжареними залізними стружками. Чоловік скрикнув, заточився, намагаючись затулити обличчя руками, а скляний дах тим часом тріснув і завалився під ним. Разом з друзками скла мій переслідувач, огорнутий сріблястим димом, зник у глибині оранжереї.

Об цегляну стіну над моєю головою щось ударилося, а потім об асфальт двору брязнув ніж. Той упертий переслідувач із садка все-таки продерся крізь живопліт і зараз наближався до мене.

Скрутивши йому дулю, я пробігла дахом гаража, зіскочила на капот автомобіля, що стояв унизу, з нього — на землю і рушила далі газоном. Я бігла повз якісь будиночки й комори — часом досить-таки гарненькі, тільки от часу милуватись ними в мене не було. За кілька секунд я вже щодоуху мчала порожніми вулицями Клеркенвела.

Сповільнити швидкість і трохи відсапнути я дозволила собі лише тоді, коли подолала десь із милю й остаточно загубилась серед вузьких кривулястих провулків біля вокзалу Сент-Панкрас. Щоправда, зупинитись я не наважилась навіть тут. Лівий рукав моєї куртки просяк кров'ю, рука заніміла. Ніч випала холодна, тому зупинитись, а тим паче сісти — означало загинути від морозу й виснаження. До того ж поки ти на ногах, тобі не лізуть у голову зайві думки. А мені *справді* не хотілося зараз міркувати про те, що тільки-но сталося зі мною, а про Гарольда Мейлера й поготів.

Я чудово розуміла тільки одне — цієї ночі мені не можна повертатися додому. Люди, які хочуть убити мене, чудово знають, де я живу. Тому до Тутінга краще буде не потикатись.

Отож я мимоволі звертала бічними вуличками на північ, ближче до центру Лондона. Довгий і болісний шлях вів мене до того єдиного прихистку, де я могла б *запевно* почуватися в безпеці.

Сподіваюсь, ви вже й самі зрозуміли, що то було за місце.

Так, я прямувала до будинку № 35 на Портленд-Роу.

Від Клеркенвела до Мерілебона лише три милі — гава й та долетить. — та в обхід я дісталась туди за кілька годин. Я так натомила, що часто-густо звертала не туди, куди слід, і до того ж намагалася йти не центральними вулицями, а провулками. щоб якомога менше натрапляти на живих людей, бо мерців я не боялась. Кілька разів я бачила вдалині автомобілі — здебільшого фургони агенцій або ДЕПРІК, — і в нинішньому своєму стані не мала довіри ні до кого з них. Не знаю вже чому, та дорогою мені не трапився жоден привид, і це також було до речі, бо коли я врешті дісталась до знайомої вулиці, на мене було страшно поглянути — так мляво пересувала я ноги.

Я пройшла повз крамницю Аріфа на розі, проминула іржавий захисний ліхтар, нишком прокралась повз череду припаркованих біля тротуару автомобілів. Довкола було тихо, темно, всі двері замкнені. Північ уже минула — такої пори жодна людина при здоровому глузді, крім агентів, не вештається по вулицях... Лише наблизившись до будинку № 35 і побачивши його темні вікна, я подумала про те, що Локвуда з командою — й це більш ніж імовірно — зараз може не виявитись удома. Ця думка змусила мене трохи повагатись, чи правильно зробила я, що прийшла сюди, та відступати було вже пізно. Я рішуче попрямувала до хвіртки.

Хвіртка й досі була ветха, розхитана, і на ній висіла та сама табличка:

Е. ДЖ. ЛОКВУД І К^о,
ПОШУКОВА АГЕНЦІЯ.

**ПРОЙДІТЬ КРІЗЬ ТЕМРЯВУ, ПОДЗВОНІТЬ І ЧЕКАЙТЕ
ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЛІНІЄЮ.**

Я штовхнула хвіртку і обережно рушила стежкою до будинку, ступаючи нерівними плитками. При світлі вуличного ліхтаря, що стояв біля сусіднього будинку № 37, я розгледіла блискучу залізну смуту впоперек стежки і стовп із підвішеним до нього дзвоником. Скільки розслідувань починалося для нас із тієї миті, коли серед ночі калатав цей дзвоник! І які різноманітні нам траплялись клієнти: скажімо, сімейний лікар родини Слейнів, який прийшов повідомити, що всі шестеро членів цієї родини загадковим чином зникли зі своїх ліжок... Чи єдиний, хто вижив, з компанії мисливців, що вирушили на полювання в Бромлейський ліс... А як відчайдушно дзвонила до нас небога старого Кроуфорда, коли навздогін за нею мчав Бейсвотерський привид!

Незмінним залишалось тільки одне: цей дзвоник щоразу віщував нам новий клопіт.

Я потяглася до дзвоника, озирнулась на сонну вулицю — і мене зненацька огорнув сумнів: чи не краще буде дочекатися ранку? Тоді мій несподіваний візит видаватиметься хоч трохи пристойнішим. А доти можна буде посидіти, скажімо, на сходах крамниці Ариффа чи десь іще...

На щастя, ця безглузда думка хутко покинула мене. Я потребувала допомоги — і до того ж негайної.

Тому я вхопилась за шкіряне калатало й смикнула його.

Джордж колись розповідав мені, що привиди не люблять шуму — особливо від якогось залізного знаряддя. Скажімо, ще стародавні греки відганяли злих духів за допомогою залізних торохтілок та бубнів. Тож я задзеленчала так гучно, що якби на Портленд-Роу й заблукав якийсь Гість, то його ектоплазма від мого калатання мала б тут-таки розвіятись. Мені самій від цього дзвону аж зуби заломило. Він ніби продірявив чорну завісу ночі.

Прокалатавши так секунд із двадцять, я зупинилась, відчуваючи, що моє власне серце тарабанить у грудях незгірше за дзвоник.

Минула якась хвилина — і на моє превелике полегшення, зсередини долинули кроки, а потім блідо засвітилось пів-кругле віконце над вхідними дверима. Напевно, це хтось увімкнув кришталеву лампу-череп на журнальному столику в передпокої. Брязнув залізний ланцюжок, рипнув засув. Я трохи позадкувала — краще не стояти надто близько до дверей, бо темна постать серед ночі може кого-небудь і перелякати. надто якщо цим «ким-небудь» виявиться Джордж.

Проте то був не Джордж, а Локвуд. Саме він з'явився на дверях у довгому темному халаті й темно-синій піжамі, з рапірою напоготові. Рапіра була з тих, які завжди стоять у нашому передпокої, в підставці для парасольок. Локвуд був босий, з розкуйовдженим зі сну волоссям. Він пильно придивлявся до темряви.

Я ж простісінько стояла й не знала, що мені сказати.

— Люсі?

Цієї ночі я не спала взагалі, та й минулої змогла заснути тільки ненадовго. За останні кілька годин мені випало зіткнутись із трьома вбивцями й свіжим привидом тільки-но вбитої людини. Я була поранена ножом, що його кинув переслідувач. Скільки в мене з'явилось подряпин та синців, важко навіть поррахувати. А їла я востаннє... і не пригадаю, коли. Легінси на моїх ногах були подерті. Я змерзла, натомилась і ледве стояла на ногах. До того ж від моєї куртки страшенно смерділо. Ось такою я стояла на дверях будинку Локвуда цієї глупої ночі.

—Локвуде...

Він був уже поруч—обняв мене однією рукою, коли я хитнулась, і повів до дверей, до світла й тепла, без упину говорячи:

— Люсі, що сталося? Ти вся тремтиш! Ходімо, ходімо всередину!

Мене огорнули знайомі запахи будинку на Портленд-Роу— заліза, солі, шкіряних курток і ще химерний присмак пороху та плісняви, який линув від розставлених по полицях масок, горщиків та інших східних цікавинок, зібраних колись в експедиціях Локвудовими батьками. Невідомо з якої причини мені перехопило горло. Проте дозволити собі заплакати я не могла. Я кілька разів моргнула, проганяючи сльози, поки Локвуд замикав за моєю спиною двері й

ставив рапіру назад, до підставки для парасольок. Потім він знов обняв мене однією рукою й повів далі.

— Пробач, що так пізно потурбувала тебе, — промовила я.

— Що ти! Навіть не думай! Ти така зморена, що ледве язиком ворушиш. Ходімо краще до кухні.

На кухні я аж заплющила очі від яскравого, чистого світла. Тут усе було як раніше — пакунки з чипсами й вівсянкою, солянки, чашки, чайники. Побачила я й знайому побиту міллю подушку на Джорджевому стільці, й «скатертину мислення» — свіжу, з незнайомими мені карлючками та малюнками. Мені знову залоскотало в очах, однак Локвуд цього не помітив—він саме щось говорив мені, підставляючи стільця. Коли я сіла, він побачив мій лівий рукав і засохлу цівку крові на зап'ястку. Його обличчя відразу посерйознішало:

— Що це?

— Нічого. Проста подряпина.

Він став біля мене на коліна, стяг з мене своїми спритними довгими пальцями рукав, оголивши рану, й пильно поглянув мені в очі:

— Це рана від ножа, Люсі. Хто?.. — він підхопився. — Гаразд, розкажеш усе потім. Зараз я покличу Джорджа, й він перев'яже рану. Більше нічим не переймайся. Тут ти в безпеці.

— Дякую, я знаю. Тому й прийшла сюди.

— Хочеш чаю?

— Так, дякую. Ні, ні, я сама...

— Навіть і не думай. Сиди спокійно. Джордж тепер спить із навушниками, щоб не будити самого себе хропінням. Піду й приведу його.

Агенція «Локвуд і К'»

— Якщо тебе довго не буде, — відповіла я, — то я допоможу тобі. Хоча... мабуть, ні.

Він усміхнувся, стиснув по-дружньому мені плече й стрімко вийшов із кухні в своєму халаті. Я сиділа, огорнута теплом, і чи то задрімала, чи Локвуд так хутко повернувся, та мені здалося, що не минуло й секунди, як він уже з'явився разом з Джорджем — блідим, у мішкуватій піжамі, з аптечкою під пахвою.

* * *

Минало трохи часу, й переді мною вже стояли чашечка з гарячим чаєм і тарілочка з печивом. Розкрита аптечка лежала на столі разом із закривавленими ватними тампонами. Локвуд із Джорджем разом промили й перев'язали мені рану, хоча з бинтами, здається, перестарались—рука в мене тепер була, наче в мумії, що встала з саркофага. Почувалась я вже помітно краще. Поки хлопці працювали — Локвуд заварював чай, а Джордж порався з печивом, — я розповіла їм про все, що сталося. Вони слухали мене, не перебиваючи. Закінчивши розповідь, я вмочила коржик у чашку з чаєм, і всі ми кілька хвилин помовчали.

— Цей шмаркач Гарольд Мейлер... — промовив нарешті Джордж. — Неймовірно. Хто б сподівався?

— Про мертвих, як відомо, поганого не кажуть, — зауважив Локвуд. — Хоча мені цей пацієнт ніколи не подобався. Надто багато й гучно сміявся, і взагалі...

— Це ще не означає, що він заслуговував на смерть, — зазначила я.

— Ні, звісно ж, ні... Але чому він умер? Чи то пак, чому його вбили? Тут є лише дві версії: чи він здуру розповів убивцям про тебе, чи вони самі провідали, що він збирається поділитись із тобою відомостями. Будь-що вони вирішили усунути цю проблему...—Локвуд хутко позирнув на мене, поки я сиділа, втупившись у стіл. — Сподіваюсь, ти не вважаєш себе винною в його смерті, Люсі. Жодної твоєї провини тут немає — ти повинна це розуміти. Мейлер сам вирішив зв'язатись із цими людьми. Те, що ти викрила його, не означає, що ти стала причиною його вбивства.

Усе це, безперечно, було саме так, проте мені від того спокійніше не ставало.

— Ставши привидом, він міг би вбити мене своїм дотиком, — спокійно сказала я. — Тоді, на церковному дворі, він стояв біля мене, але ж не зробив цього. Просто відплив собі назад.

— Так, тут він порядно вчинив, — помовчавши, зауважив Локвуд. — Принаймні чесно.

— А що він тобі сказав? — перепитав Джордж. — Про якесь «місце крові»... Що ти сама про це думаєш?

Я зітхнула:

— Нічого не можу сказати. Можливо, я взагалі не розчула як слід. Він там багато чого набалакав, але я нічогосінько не розібрала.

Щоправда, *його теж* можна зрозуміти — за таких обставин...

Справді-бо, мало хто розмовлятиме до ладу, коли його тільки-но *вбили*. Я пригадала мертво Гарольдове тіло, що залякло на лаві біля церкви. Напевно, воно досі там, серед темряви й холоду...

Я спробувала зосередитись на чомусь іншому:

— Локвуде! Як ти гадаєш, інші приймальники з Клеркен-вела теж можуть бути замішані в таких крадіжках?

Локвуд стеновав плечима:

— Я не здивуюсь, якщо вони всі там у цьому замішані. Справа серйозна, гроші там крутяться грубі, тож ці люди й хочуть, щоб ти замовкла навек, Люсі. Іти додому тобі, зрозуміло, не можна. Вони чудово знають, де ти живеш.

Я кахикнула, туплячись і далі в стіл, і відповіла:

— Так, знаю. Сьогодні я сподівалась переночувати луг. Лише сьогодні. А завтра...

— Ніяких «завтра», — перервав мене Локвуд, підхопився зі стільця й попрямував до холодильника. — Додому тобі йти не можна. Принаймні доти, доки ми не знайдемо цих убивць

і не покінчимо з ними. Джордже. ти не заперечуватимеш, якщо Люсі трохи поживе з нами?

Правду кажучи, дотепер я й не згадувала про наші непрості стосунки з Джорджем. Поки Джордж перев'язував мені рану й слухав мою історію, він не висловлював нічого, крім співчуття й турботи. Проте зараз, коли він похмуро дивився на мене й вагався з відповіддю, я пригадала, як він нещодавно сердився на мене і якого болю я завдала йому своїм звільненням. Та врешті його обличчя проясніло.

— Звичайно. — промовив він. — Нехай поживе.

Мене зненацька обдало жаром — чи то від чаю з печивом, чи від несподіваної вдячності.

— Дякую. — прошепотіла я.

— З нею мені буде легше, ніж із Г'єллі, коли вона залишається в нас ночувати. — провадив Джордж. — Тоді мені доводиться мити за собою ванну, щоб там випадково не залишилося мого волосся чи бруду. З нашою старою Люсі все по-іншому. Її такі дрібниці не обходять.

Локвуд тим часом дістав пластикову пляшку й виставив на стіл склянки:

— Завжди ти бурчиш через Г'єллі, Джордже. Минулої ночі, скажімо, вона ні на що не скаржилась... Хочеш помаранчевого соку, Люсі? Твій улюблений, з м'якоттю.

— Люсі ж не любить сік із м'якоттю, — заперечив Джордж. — Хіба ти забув?

— Так, твоя правда. Бо шматочки м'якоті застрягають між зубами.

Я поглянула на Локвуда, відчуваючи, що моя вд ячність дещо розвіялась.

— Так, я вип'ю соку... То Голлі вчора ночувала у вас?

— А я завжди люблю пити такий сік крізь зуби, — додав Локвуд.

— Проціджуеш собі м'якоть і уявляєш, ніби ти кит. Кити так проціджують морську воду... — Він позирнув на мене й перепитав: — Що ти сказала?

— Голлі. Вона тепер ночує у вас?

— Не завжди. Залежить від того, яка випаде ніч... Хочеш вафель, Джордже?

— Так, будь ласка. Я зголоднів.

— А ти, Люсі?

— Що? Так... трохи з'їм. І часто вона тут ночує?

— Дивно, чому це так хвилює агента вільної практики, — зауважив Локвуд, вмикаючи тостер. — Якщо тобі цікаво, то в твоїй колишній кімнаті вона не спить. — І він, фальшиво насвистуючи якусь пісеньку, заходився розливати сік.

— Ні? А де ж тоді...

— До твоєї колишньої кімнати я переніс більшу частину свого одягу, — пояснив Джордж. — У мене в кімнаті накопичилося стільки книжок та приладів, що там не помістяться навіть найвужчі з моїх шортів. А в тебе на горищі достатньо місця. Якби ми знали, що ти знову з'явишся, то не чіпали б твоєї кімнати... Проте переночувати там цілком можна й зараз.

— Дякую... Дуже ласкаво з твого боку.

— Прошу. Постараюсь не розбудити тебе, коли прийду вранці по одяг.

За кілька хвилин були готові вафлі, й ми взялися до них, запиваючи їх помаранчевим соком (байдуже, з м'якоттю чи без м'якоті). Я оглянула кухню—тут усе було чистісінько. Це, звичайно, постаралася Г'єллі: я добре пам'ятала, як вона давала бій тутешньому безладу.

Єдиною новою річчю, яку я помітила, була дошка з коркового дерева, підвішена до бічної стінки шафи біля сходів. До дошки була пришпилена мала південно-східної Англії — Лондон із сусідніми графствами. Від центральної точки — десь на південний схід від столиці — розходились концентричними овалами кольорові кнопки. Що то за кнопки, я не мала й гадки, проте була певна, що це Джорджева робота.

Аж нарешті Локвуд відсунув порожню тарілку й сказав:

— А тепер час поміркувати. Те, що ти розповіла нам, Люсі, має якнайважливіше значення. ДЕПРІК певен, що всі Джерела, привезені до Клеркенвела, знищують. Проте насправді частина їх — можливо, навіть більша частина, — зберігається й потрапляє на чорний ринок. Світом поширюються вкрай небезпечні речі. Візьмімо хоча б оту банку з людськими зубами з будинку Гаїті. Ми були певні, що її спокійненько спалили в печі, а що насправді? Тепер ми цього просто не знаємо.

Я здригнулася зі страху, подумавши, що до нас може повернутися той моторошний привид людожера.

— А хто прийняв ту банку, коли ви відвезли її до крематорію? — запитала я. — Чи не Мейлер?

— Ні, — відповів Локвуд. — Парубійко на прізвище Крісті. Зовні ніби чесний, але хтозна...

— Ото буде штука, якщо ця справа закрутиться знову, — заважив Джордж. — Ти, мабуть, не чула про це Люсі, але Пенелопа Фітес дуже високо оцінила нашу роботу в Ілінгу. І хоче знову зустрітися з нами. Я думаю, що йдеться про нове завдання, а Локвуд сподівається, що нам дадуть медалі...

— А може, те й те відразу, — підморгнув мені Локвуд. — Якщо їй так сподобалась наша робота, то уяви, як вона зрадіє, коли ми викриємо це шахрайство з чорним ринком! Підаю, що тут замішані наші давні друзяки Вінкмени. Вони — серце цього павутиння, то безперечно,

— Постривай-но. Що значить «ми викриємо це шахрайство»? — перервав його Джордж. — Викривати — це не наша справа. Нам треба лише повідомити про це інспектора Барнса.

— До Барнса ми, звичайно, можемо звернутись, — протяг нудним голосом Локвуд. — Якщо хочемо, щоб ДЕПРІК усе зіпсував. Чи забрав собі всю славу. Чи й те, й друге разом.

Тепер настала моя черга. Я давно вже хотіла озватись, та ніяк не могла придумати, з чого розпочати. Локвудів інтерес до чорного ринку підказав це мені.

— Учора я зустріла Фло, — сказала я. — Вона розповіла мені, що в Лондоні з'явився новий покупець, ладний щедро платити за найкращі Джерела. І Вінкмени щосили намагаються догодити цьому чолов'язі. Ще Фло згадувала, що зараз ночами влаштовуються таємні аукціони, куди приходять продавці артефактів з усього міста. І я *знаю, що* саме туди потрапив Мейлерів крам, бо Фло на власні очі бачила там оту муміфіковану голову, про яку я вже говорила вам...

Я помовчала, спостерігаючи за хлопцями. Локвуд кивнув і легенько всміхнувся, тож я зрозуміла, що він такої самої думки, як і я. Прочитати ж будь-що на Джорджевому обличчі було, як завжди, неможливо.

— Є в мене ідея, — ніби мимохідь додала я. — Пробратись якимось чином на черговий аукціон. Поглянути, як усе це триває, і, якщо пощастить, з'ясувати, що ж то за новий покупець.

Локвуд замислено втупився у стелю, чухаючи собі підборіддя.

— Лише через Фло, — нарешті сказав він. — Потрапити туди ти зможеш лише через Фло. Але це вкрай небезпечний задум, Люсі.

— *Дуже* небезпечний, — підхопив Джордж. — Ці бандити вже намагались убити тебе, Люсі. А ти хочеш сама подати себе їм на тарілочці.

Я стенула плечима:

— Здається, так і є.

— До того ж продавці артефактів ненавидять сторонніх осіб. Ладні знищити будь-кого, хто пхає носа до їхнього проса.

— Про це я теж чула.

— І про Вінкменів також не забувай. — провадив далі Джордж. — Леопольд з Аделаїдою свого часу запряглись роздерти нас на шматки. Це все одно, що до осинового гнізда залізти.

— Так, Люсі, невдалий у тебе задум, — мовив Локвуд, позіхнувши на своєму стільці. — Самогубство, та й годі. Принаймні, якщо ти діятимеш сама-одна.

І він усміхнувся мені.

Разом з його усмішкою мене знов огорнуло тепло, а тоді я побачила, що Джордж зняв свої окуляри й протирає їх краєм піжамної

куртки. З того, як він протирає їх, я зрозуміла, що Джордж схвильований, хоч уважно я й не придивлялась — не хотіла бачити оголеної частини його рожевого, наче в поросяти, черевця.

— Нічого не вийде, Локвуде, — нарешті сказав він. — Це неможливо.

— Можливо чи неможливо, а спробувати варто, — відповів Локвуд, замкнувши руки на потилиці й дивлячись у стелю. — Про таку чудову нагоду ми могли хіба що мріяти.

— Ми?.. — тихо перепитала я. — Ні. що ти, не треба робити дурниць... Я просто... насправді я тільки хочу...

— Знаю я. чого ти хочеш, — обірвав мене Джордж. — Повернути собі свій череп.

Я вирячилась на нього.

— Давай уже. признавайся. Це все через отой череп. Ти сумуєш за ним. А Вінкмени — це для тебе не головне.

— Так. я справді *сумую* за ним, — усміхнулась я. — Ні, не тому. що мені більш нема з ким поговорити, а просто... Я хочу повернути його, бо він багато для мене значить.

— Хто? Отой старий гнилий череп?

— Так.

— З усіма його мерзенними звичками? — Джордж постукав дужкою окулярів по гудзику на животі, а тоді начепив їх на ніс. — Неймовірно!

— Ти ж сам знаєш, який це рідкісний привид, — заперечила я. — Інші духи якщо й можуть спілкуватися, то лише з*ривками слів. А череп не такий, і я... не хочу втрачати зв'язок із ним. Тому й намагаюсь знайти якийсь можливий шлях... Можу, звичайно, спробувати й сама, та якщо агенція «Локвуд і К°» готова допомогти мені, то я буду щиро вдячна. Тож останнє слово за вами.

Зо дві хвилини ми посиділи мовчки.

— Джордже. — запитав нарешті Локвуд, — скільки в нас зараз справ?

— Небагато. Скільки саме, можна запитати в Г'єллі. Цього ранку, можливо, прийде новий замовник — отой, пам'ятаєш, із села. До речі, нам перед цією зустріччю годилося б поспати.

Локвуд повільно кинув:

— Гаразд, Люсі. *Можемо* піти з тобою й подивитися на той аукціон. І не лише заради черепа, хоч я бачу, який він дорогий тобі. Радше через те, що ті люди намагалися зробити з тобою... — він куснув вафлю, прожував і додав: — Хоч тут, правду кажучи, ти для нас скоріше замовниця, ніж колега. Ти на це згодна?

Він поглянув на мене, і я помітила в його очах знайомий блиск — той самий, з яким він завжди чекав на майбутню пригоду. Джордж скрушно, з зітханням хитав головою, та вогник в його очах я побачила так само. Дивна річ, але тепер, ставши їхньою замовницею, я почувалася набагато краще. Так легко з ними мені ще не було відтоді, як я звільнилася з агенції.

— Згодна, — щиро відповіла я. — Дякую, Локвуде. Дякую, Джордже. А тепер... скільки я вам буду винна?

Локвуд підняв руку:

— Ти нічого не винна. Вважаймо, що ми про все домовились. А тепер, якщо ти не забула дорогу на горище, до своєї кімнати, лягаймо спати.

14

Цього ранку я спала як убита, а коли прокинулась, ніяк не могла зрозуміти, де я й що зі мною. Наче той водолаз, що тільки-но виринув на поверхню, я лежала й роздивлялася на свою давню милу кімнатку на горищі, осяяну вранішнім сонцем. Коли ж я нарешті сіла і озирнулась, мені здалося, що я й досі працюю в агенції «Локвуд і К°», а все, що сталось зі мною в останні місяці, було лише плутаним, похмурым сном. Аж тут я помітила Джорджеві шкарпетки, що сонними зміями звисали з підвіконня, побачила під ліжком купу його одягу, схожу на моторошний надмогильний камінь, — і все знову стало на свої місця.

Я незграбно прийняла душ у тісній ванній кімнаті, висунувши забинтовану ліву руку за шторку, щоб не намочити пов'язку. Далі

повернулась нагору й одяглась. На превелике щастя, я знайшла біля дверей свою білизну та одяг — їх було випрано, випрасувано й складено акуратним стосиком. Я, вочевидь, залишила тут ці речі чотири місяці тому, коли поспіхом покидала будинок. За цей час хтось — радше за все, Голлі, — старанно виправ їх. Урешті з учорашнього вбрання мені довелось надягти лише спідницю; все інше на мені було свіженьке, чистеньке, й це, правду кажучи, вельми поліпшувало настрій.

Коли я одягалась, моє тіло здалось мені незвично кволим, ніби я щойно перенесла лихоманку. Я вийшла за двері й поволі зійшла на майданчик другого поверху. Стіни тут досі були прикрашені чудернацькими штучками з кісток, мушель і пір'я: то були амулети для вигнання духів та інші східні цікавинки, багато років тому привезені до Англії зниклими батьками Локвуда. Ліворуч видніли замкнені, як завжди, двері кімнати його сестри — кімнати, де вона загинула. Коротко кажучи, все було як раніше, та мені здавалось, ніби я бачу це вперше. Заборонена кімната, нещасливі спогади... Як сильно відчувалось у цьому будинку минуле, і як міцно воно тримало в своїх пазурах бідолаху Локвуда!

З вітальні поверхом нижче лунали голоси. Був уже пізній ранок, і бесіда з новим клієнтом, напевно, тривала давно. Я вирішила не заважати їм, тихенько зійшла вниз і промайнула на кухню.

В нижній частині сходів є одна дуже рипуча дощечка. На цьому місці колись померла людина, й Джордж завжди стверджував, що це рипіння (яке, присягався він, з'явилось лише по смерті тієї людини) слід вважати привидам, тільки дуже слабким. А як на мене, то була звичайнісінька сходинка. Сьогодні я геть забула про неї і все-таки наступила.

Двері вітальні були відчинені. Тільки-но дощечка рипнула, розмова урвалась.

— Це ти, Люсі? — обізвався Локвуд. — Ходи-но до нас! Ми торт їмо.

Зніяковівши, я зазирнула до кімнати. Так, усі вони були тут і сиділи у вранішньому сонячному промінні довкола низенького столика для кави: Локвуд, Джордж, Голлі — і з ними ще якийсь незнайомий хлопчина. А на столі височів розкішний торт у цукровій поливі,

рожево-жовтий, наче світанок на картині митця-модерніста. Оце так постаралися заради клієнта! Г'єллі саме розливала чай.

Джордж поглянув на мене:

— Ти диви! *Ще* одно наша клієнтка! Просто навала, та й годі. Ану, пошукаймо під канапою, може, там ще якийсь клієнт причаївся? І за порт'єрами — теж!

— Пробачте, — холодно відповіла я. — Я не хотіла заважати вам... Г'єллі, привіт.

Г'єллі поставила чайник на місце й поглянула на мене зі співчуттям. Раніше такті погляд насторожив би мене, бо віддавав би зверхністю й лицемірством. Проте зараз я нітрохи не стривожилась, навпаки, радше зраділа.

— Привіт. Люсі! — відповіла вона. — *Я така рада* тебе бачити! — Аж тут вона помітила мою забинтовану руку й насупилась. — Ой. лишенько, що в тебе з рукою?

— Дурниця. Подряпина.

— Я про пов'язку! Такої неоковирної «медичної допомоги» я ще не бачила. Локвуде. Джордже! Скільки бинтів ви змарнували на неї? Дивно, що Люсі з такою пов'язкою взагалі протислась у двері!

Локвуда її слова помітно зачепили:

— Пов'язка — як пов'язка. Особливо, якщо її робили о другій годині ночі. Принаймні надійна. Може, ти потім сама її зміниш... А поки що. Люсі, ходи до нас. Ти прийшла дуже вчасно. Сідай сюди. Знайомся, це Денні Скіннер, він прийшов спитати в нас поради.

— Дякую. — відповіла я. — Зі мною все гаразд, тож я вам краще не заважатиму. Побачимося згодом, коли ви закінчите.

— Ні. без твоїх мудрих порад нам не обійтись, — усміхнувся Локвуд. — Сподіваюсь, ти приділиш нам трохи свого вільного часу? Голлі, налий-но ще чашку чаю. Джордже, відріж для Люсі шматочок торта... А тепер можна й починати.

Врешті-решт, чому б мені й не посидіти з ними? Все ж таки це краще, ніж сидіти самій на кухні й тупитись у Джорджеву малу. Та й шматком торта поснідати буде смачніше, ніж гамбургером чи тайською локшиною, якими я зазвичай смакувала вдома. Одне слово, я майже без вагання підійшла до столу, сіла на своє звичне місце і лише тепер по-справжньому розгледіла другого за нинішній ранок Локвудового клієнта. Найприкметнішою його рисою було не скуйовджене волосся,

й не брудне потріпане вбрання, і навіть не слід від ектоплазми на куртці, схожий на застиглий язик полум'я. І те, що сидів він прямо, дивився на нас переляканими очима й нервово потирав правою долонею стиснуту в кулак ліву руку, було не головне. Такі риси трапляються в наших клієнтів майже щоразу. Ні, в ньому нас вразило дещо інше...

Що саме? Його вік.

Денні Скіннер не був дорослим. Він був *дитиною* — хлопчиною років десяти.

Саме *це* й видавалось найдивовижнішим.

«Діти бачать привидів, а дорослі скаржаться на них.— пригадалися мені давні Джорджеві слова. Як він тоді зауважив, є кілька незмінних правил, пов'язаних із Проблемою, й це — так зване Третє правило Джорджа Кабінса — одне з найбільш очевидних. Як співробітники психологічної агенції, ми добре знаємо, що найцінніші свідчення нам надають здебільшого діти, а стукають у наші двері тільки дорослі, бо саме в дорослих є гроші, щоб наймати нас. А ще — замість того, щоб просити допомоги, — діти часто самі б'ються з привидами (й гинуть у цих битвах) як екстрасенси, члени загонів Нічної варті чи навіть агенти.

Та сьогодні нашим клієнтом був десятирічний хлопчина. Він сидів у нас на канапі. Сам-один.

Щоправда, не зовсім сам-один. З одного боку біля нього була Голлі з чашкою чаю, а з другого — Джордж із добрячим шматком торта на тарілочці. Якби на канапі було досить місця, я теж приєдналася б до них — поправила б хлопчині подушки чи погладила по голові. Денні Скіннер здавався кволим, та водночас у ньому відчувалися рішуча вдача й сміливість — це викликало співчуття, повагу й нітрохи не дратувало. У світі, де дитина *не має права* бути безпорадною, де більшість із нас — дітей та підлітків — постійно ризикують своїм життям, досягти такої душевної рівноваги, як у Денні, вкрай важко.

Зовні він помітно скидався на симпатичного малого воло-цюжку — бліда шкіра, величезні блискучі очі й здоровенні вуха, що могли б нести його вперед, як вітрила. Його світло-каштанове волосся було нерівно підстрижене, а светр на ньому — більший десь на чотири розміри, тож голова й тоненька шийка стирчали звідти, наче в журавлика. Погляд хлопчини просто-таки обеззброював нас. Якби мені

довелось вибирати, що викинути з повітряної кулі під час аварії: чи Денні, чи цілий кошик якнайчарівніших цуценят. — то будьте певні, що на землю полетів би саме цей кошик.

Джордж із Гьллі трохи відсунулись від малого. Денні, навантажений чайною чашкою й тарілочкою з тортом, оглядався на всі боки, моргаючи своїми виряченими очима.

— Що ж... е-е... пане Скіннере, починаймо, — озвався нарешті Локвуд, піднявши руку. — Я — Ентоні Локвуд, а це мої друзі. Чим ми можемо стати вам у пригоді?

Гълос у Денні Скіннера виявився напрочуд гучний і глибокий:

— Чи одержали ви мого листа, сер?

— Так, одержав. Щось ніби про... — Локвуд пробіг очима пожмаканий аркуші. — Про закляте село, як я зрозумів?

— Саме так. Олдбері-Касл. Я сподівався, що ви зможете приїхати й поглянути самі, що там до чого.

— То село називається Олдбері-Касл? Дякую. А де це воно?

— У Гемпширі, сер. Гьдина дороги потягом на південний захід від Ватерлоо, а далі ще миля на схід дорогою Олдбері-Вей. Саутгемптонський потяг відходить пів на другу, тож ви ще встигнете на нього, — хлопчина поправив свою брудну куртку й додав: — Не хвилюйтеся, спати під парканом вам не доведеться. Там у готелі «Захід сонця» є кілька цілком пристойних кімнат.

Локвуд розтулив вуста, помовчав і знову стулив їх. Потім кахикнув і відповів:

— Е-е... не поспішайте, будь ласка, пане Скіннере. Ми ще не прийняли й навіть не обговорили ваше замовлення.

— О, я певен, що ви візьметесь до цієї справи, коли дізнаєтесь про неї більше, — зауважив хлопчина, гучно відсьорбнувши з чашки. — Я просто хочу заощадити ваш час. А розповім про все вже в потязі.

— Зробімо краще по-іншому, — втрутився Джордж. — Розкажіть нам просто зараз, що це за проблема?

Денні Скіннер поставив чашку й тарілочку на стіл:

— І Ривиди, духи й таке інше. У нас там їх сила-силенна.

Локвуд поринув глибше в крісло і всміхнувся:

— І Робачте, але це проблема цілої країни. Що таке відбувається в Олдбері-Касл, щоб ми все покинули й вирушили туди?

— У нашому селі з цим гірше, ніж деінде, — стелав плечима Денні, вочевидь здригнувшись. — У нас гинуть люди.

— Це вже погано, — Локвудова усмішка де й поділась. — І скільки людей померло від дотику привида?

— Цього року — шістнадцять.

Локвуд хитнув головою. Гьллі зробила нотатку в записнику.

— Скільки? *Шістнадцять*? Із січня? Це серйозно?

— Зараз, напевно, вже сімнадцять. Коли я цього ранку виїздив, Моллі Сатер, як то кажуть, уже дихала на ладан. Минулої ночі поверталась від хворої сестри, й вони... оточили її. Спіймали серед поля. Прибігли діти з залізними палицями, та було вже запізно. А вранці я сам мало не попався, — хлопчина показав слід від ектоплазми на куртці. — Вони чекали на мене в лісі, хоч сонце вже зійшло. Я ледве дістався до потяга...

— Вони? Це ви про Гьстей?

— Звичайно.

— Справді сумна історія. Скажіть-но, а чому до вас не приїхав хтось із дорослих? Скажімо, ваш батько чи мати? — опам'ятавшись, Локвуд поспіхом додав: — Чи вони, пробачте, також?..

Денні Скіннер гучно й сердито шморгнув носом:

— Якщо вас обходять гроші, тато заплатить вам. Він ще живий. Тільки хворий, та й не може покинути свій готель. А мама померла.

— Пробачте, — відповів Локвуд.

Хлопчина знову стенив худими плечима:

— Добре те, що вона ще не повернулась. Поки що.

Запала мовчанка.

— Скуштуйте торта. Денні, — запропонував Джордж. — Він дуже смачний.

— Правду⁷ кажучи, я не люблю тортів, — відповів хлопчина. — Я не ласун. А про те, щоб негайно виїхати, я кажу серйозно. Нам потрібна ваша допомога, а потяг пів на друїу — єдиний, яким ми можемо вирушити.

Чи то мені здалось, чи Денні зненацька став не такий безпорадний. яким здавався кілька хвилин тому? Журавлики не бувають такі наполегливі.

Як виявилось, здалося це не тільки мені. Локвуд теж спохмурнів і трохи роздратовано відповів, змахнувши уявну порошок з коліна:

— Як я вже сказав, ми нічого не можемо відповісти вам, поки не дізнаємося більше подробиць. А щоб просто зараз виїхати з міста—то й поготів. Розкажіть нам про ваших Гьс-тей. Якого типу привиди з'являються в Олдбері-Касл?

— А які вам потрібні?—обурился Денні. Його засмутило те, що ми тут-таки не кинулись за ним до дверей. — На луці — Спектри, біля церкви — Причасні. В новій садибі—Холодна Діва... Це так, для

початку. Там, де я живу... в готелі «Захід сонця»... є привид, що ночами стукає в двері. Одного разу я його бачив. Схожий на маленьку дитину. Хирлявий і... дуже злий. І з себе такий огидний, бридкий. Покрутився коло ганку⁷ й пропав.

— Осяйний Хлопчина? — перепитала Г'єллі.

— Мабуть, — знову стеноу плечима Денні. — Скажу лише одне: по півночі сходами з другого поверху нашого готелю краще не спускатися. В довколишньому лісі теж повно привидів — здебільшого, здається, Примар. Достеменно я не знаю, я ж не *агент*, як ви. А цього ранку вони мало не схопили мене — бачите цю пляму? Зовні — наче якісь давні воїни. Лежали собі спокійненько сотні років, а тепер полізли просто серед поля. І це ще — не найгірші Гості, що ночами гуляють по Олдбері-Касл. — Хлопчина помовчав, узяв зі стола чашку, ковтнув з неї чаю й з брязкотом поставив назад на тарілочку. — Як я вже казав, у нас чималі втрати. Вимерла половина села. Здебільшого дорослі — вони ж не бачать привидів. Ми — діти й підлітки — робимо все, що можемо, та самотужки нам не впоратись. Про це я теж говорив вам. — Він значуще позирнув на свій годинник.

Локвуд, не звернувши на нього уваги, запитав:

— А ДЕПРІК про це знає?

— Так, ми звертались до них. Вони нічого не роблять.

— А до інших агенцій?

— Теж звертались. І все марно, — Денні Скіннер скривлено озирнувся. — Можна мені плюнути?

— Краще не треба.

— Шкода. Недалеко від нас є Інститут Ротвела. Туди ми теж звертались — і вони навіть прислали своїх людей, щоб оцінити становище. Ті подивилися й сказали, що нічого не можуть зробити. А ще додали, що в нас, мовляв, анітрохи не гірше, ніж будь-де в країні. Тільки це *брехня*, — хлопчина так розлютився, що в нього на шиї аж набрякли вени.

— Ви згадали про воїнів, пане Скіннере, — втрутився Джордж. — Ви хочете сказати, що колись в Олдбері-Касл відбулася битва?

— Еге ж, битва, — підтвердив хлопчина. — З вікінгами чи з кимось іще. За давніх-давен.

— Цілком можливо, що річ тут саме в цій битві. — зауважив Локвуд. — Бойовища частенько стають Джерелами багатьох проявів...

Правда, Джордже?

— Звичайно... — Джордж затарабанив пальцями по записнику. — Тільки по всій країні безліч бойовищ, місць колишніх повстань, пошестей, а таких спалахів вони не спричиняють. Не знаю, не знаю... Вікінги? Це *надто* давня історія... Навряд чи *вони* могли б так потривожити вас.

— Ви не вірите мені? — запитав Денні Скіннер, і вени на його шії набрякли ще дужче. — Не вірите?

— Не віримо. Через те, що ви не хочете розповісти нам *усе*. Тільки ходите околяса... Отже, всі згадані вами привиди — це, звичайно, недобре, але ви сказали, що це *ще не найгірше*. А що ж тоді найгірше?

Наш гість потупився й відповів:

— Ваша правда. Є й дещо гірше. Просто я не хотів лякати вас. і щоб ви не передумали допомагати нам. Хотів розповісти вже в потязі.

— Ну, оскільки ми не надто поспішаємо до цього потяга, пане Скіннере. — спокійно промовив Локвуд, — принаймні сьогодні, то розкажіть нам, будь ласка, про це найгірше. А ми вже постараємось не перелякатися.

Хлопчина хитнув головою:

— Знаєте, чому я прийшов саме до «Локвуда й К°»? Бо ви такі ж молоді, як я. Сподівався, що ви краще мене зрозумієте... Ну, гаразд, слухайте. Ночами по Олдбері-Касл ходить *дещо іще*. — Він скулився й здригнувся так, ніби раптово змерз. — Що це таке, не знає ніхто. Але в селі його називають... — він схвильовано зітхнув і прожебонів: — Ми його називаємо... *Тінь, що крадеться*.

Денні засовався на стільці, переможно спостерігаючи за тим, яке враження справили на нас його слова. Він, напевно, гадав, що ми зараз зарепетуємо й забігаємо кімнатою, й був вельми засмучений тим, що цього не сталось. Локвуд лише ворухнув бровою, Г'єллі щось занотувала в записнику, а тоді почухала собі коліно. А я просто ще раз куснула шматок торта.

Джордж поглянув на хлопчину поверх окулярів:

— Чому⁷?

— Що — чому?

— Чому ви його так називаєте? І взагалі, навіщо давати якесь ім'я привидові? Такого зазвичай не трапляється... І чому саме *цей* привид такий страшний?

— У Лондоні сила-силенна всяких Тіней, що крадуться, — не витримала й Голлі, глянувши на спохмурнілого Денні. — Майже всяку Тінь або Причаєного можна так назвати.

— Розкажіть нам докладніше про цю Тінь, — додав Локвуд. — Доведіть, що вона варта якоїсь особливої уваги.

— *Довести?! —* вигукнув хлопчина, підхопившись так рвучко, що ми аж підскачили. — Ви гадаєте, що коли ви — агенти, то знаєте все? І тому вернете від мене носа?! Оті хлопці з «Ротвела*» робили так само! Гаразд уже, розкажу... — він розлючено, мов бісеня, оглянув нас. — *Тінь, що крадеться,* не схожа на жоден відомий привид. Насамперед — своїм розміром...

— Яка ж вона завбільшки? — поцікавився Локвуд.

— Велетенська. Заввишки з сім футів, а може, й більше. Тіло кремезне, руки й ноги набряклі. За життя то був, напевно, неабиякий здоровань.

— Може, це Безногий? — припустила я. — Вони часто бувають набряклі...

— Я ж сказав, що в неї є й ноги, й руки, — буркнув Денні Скіннер. — Хіба ви оглухли? Я бачив цю Тінь на власні очі, в лісі біля Стрілецького пагорба. Вона прокрадалася між деревами рачки, похиливши голову, а з її тіла струменів чи то дим, чи то туман.

— Тобто Примарний Туман? — перепитала Голлі.

— Ні, — хитнув головою хлопчина. — Що таке Примарний Туман, я знаю. В нашому лісі його багато, часом ночами ціле село засновує. А *це* щось інше. Цей туман тягся за привидом, коли той пересувався. Наче плащ чи хвіст у комети. Чи як дим від багаття. В Безногих такого не буває.

— Це мене трохи зацікавило, — сказав Джордж, обтрушуючи з колін крихти торта. — А вогників на цій Тіні не було?

— По краях ніби щось мерехтіло. Якщо й вогники, то холодні. Пекельні.

— А яка ця Тінь була з себе? Вам пощастило щось розгледіти? Обличчя чи одяг?

— Ні, просто темні обриси... — хлопець несподівано вирячив очі. — Хай вам дідько! Чому б ми інакше прозвали його Тінню?

— Гііразд уже, гаразд, — відповів Локвуд. — Тільки не треба сердитись, бо ми вас, пробачте, виштовхнемо надвір. І стежте, будь

ласка, за своєю мовою, бо тут дівчата... от. скажімо, Г'єллі...

— А що ви іще могли б розповісти нам? — запитала я.

— Вам? — поглянув на мене Денні Скіннер. — Я думав, що ви теж клієнтка!

— Е-е... так. я клієнтка. Просто спостерігаю за вашою розмовою. Не звертайте на мене уваги.

Чи то Денні зроду був нервовий, чи його зробило таким життя, та він міг зненацька спалахнути гнівом і так само швидко заспокоїтись.

— Тінь дуже химерно пересувалась. — пояснив він. — І голова в неї дивна — кругла, вся в якихось гулях. Коли я побачив її. то ледве не вмер зі страху.

— Ти зустрів її в лісі?

— Так. А інші діти бачили в інших місцях. То на кладовищі біля церкви, то на пагорбі по той бік лісу.

Локвуд насушився:

— Вона, здається, вештається де тільки схоче... Дивна річ. А чому вона там лазить? Просто так чи з якоюсь метою? Чого їй треба?

Хлопець здригнувся:

— Я знаю, чого їй треба. Вона збирає душі мерців.

Цього разу тиша запала надовго. Ні, я не сказала б, що ця звістка вразила чи перелякала нас. Ми просто дивились на хлопчину й не знали, як реагувати на його слова. З цілковитою недовірою — як поглядала я? З неприхованим кепкуванням — як зирив на нього, зневажливо пирхаючи, Джордж? Чи спокійно й трохи насмішкувато — як Г'єллі з Локвудом?

— Поясніть, будь ласка, трохи докладніше, — попросив нарешті Локвуд.

— Біля церкви в нас стоїть хрест, — відповів Денні Скіннер. — Дуже давній, ще з доби вікінгів. На ньому є різьба, майже стерта. Багато чого взагалі не розібрати, та одна зображена постать і досі чітка. Літні люди кажуть, ніби то Збирач Душ. Він стоїть на купі кісток та черепів, а позаду — натовп людей, що туляться одне до одного, немовби той Збирач тягне їх до себе. Я бачив Тінь — це та сама постать.

— Тобто Тінь, що крадеться, — це та сама постать із різьби на стародавньому хресті?

— Так. Велетень із такими самими рисами.

— А коли ця Тінь уперше з'явилась?

— Три місяці тому. В день зимового сонцевороту.

— А раніше вона не з'являлась? На селі нічого про це не розповідають?

— Начебто ні.

Локвуд хитнув головою:

— Я не бачу жодного зв'язку між цим привидом і тією різьбою на старому хресті. Обидві постаті можуть бути великі й набряклі, але цього замало, щоб говорити про їхній зв'язок.

— Ви помиляєтесь. Такий зв'язок є.

— Який саме?

Денні Скіннер спокійно відповів:

— Три місяці тому на наше село впало закляття. Саме тоді в нас з'явилися привиди. І тоді ж дорослі, один за одним, почали гинути від їхніх дотиків. Чому? Бо ця Тінь розбудила мерців. Вони встали з могил, щоб вирушити вслід за Тінню — так само як вирізьблено на хресті. Вам це треба побачити на власні очі, сер. Тоді ви все зрозумієте. Ви повинні приїхати й поглянути самі. І допомогти нам, — хлопчина знову став схожий чи то на безпорадного журавлика, чи на витрішкуватого, клаповухого волоцюжку. — *Повинні*

* * *

— Отакої, — сказала Г'єллі, коли ми пізніше зібрались на кухні. — Я думала, що він урешті придушить тебе, Локвуде. Я ще не бачила таких скажених хлопців.

— Знаю, — відповів, видихнувши, Локвуд. — І це тоді, коли ми ще не сказали йому «ні». Якщо буде змога, вирушимо туди наступного тижня. В тому, що він розповів, є кілька цікавих подробиць. Я просто не можу отак відразу покинути всі справи й вирушити бозна-куди на прохання якогось істеричного хлопчини.

— Як на мене, говорив він щиро. — зауважила я. — Хоч часом і прибріхував.

— Якийсь він пришелепкуватий, — похмуро промовив Джордж. — Зверніть увагу, що він так і не скуштував торта.

— Ну, ми ж не можемо ганити людину тільки за те, що вона не стала їсти торт. Джордже.

— Можемо. Як на мене, відмовлятись від торта — це неподобство. Як він там сказав? «Я не ласун». Бр-р-р!

— До того ж Г'єллі пекла цей торт сама, — сказав Локвуд. — Г'єразд, тим чи іншим чином ми погодилися, що цей хлопець трішки сам не свій. Скупчення привидів там у них, напевно, потужне, а от історія про Тінь — це вже занадто. Що ж, доведеться відвідати Денні Скіннера, коли — і якщо — ми матимемо час. А тепер берімося до нагальнішої справи — проблеми Люсі. І з цього приводу, — весело всміхнувся він, — мені щойно сяйнула одна чудова думка.

15

Про те, що це за думка, ми так і не почули. Локвуд відмовився говорити на цю тему і невдовзі вийшов кудись у справах. Я поволі приходила до тями після того, що випало на мою долю за останні дві доби, й щиро раділа, що можу залишитись на Портленд-Роу. Я щосили намагалася стати давнім друзям у пригоді — допомогла Джорджеві вимити посуд, а потім, коли вони з Г'єллі подалися до контори в справах агенції, вийшла в садок.

Стара крива яблуня саме стояла в цвіту, під яскравим сонцем виблискувала свіжа трава. Я сіла на лаву й довго оглядала будинки, що видніли за садком. Під муром уже з'явилися перші квіти—я не знала їхньої назви; між деревами низенько пурхали пташки—які саме, я теж не розібрала, — й сповнювали повітря співом. Минулого літа, тими

рідкісними вечорами, коли нам не треба було, ризикуючи життям, поспішати на роботу, ми сиділи тут усі разом і *говорили*, що варто було б частіше влаштовувати такі посиденьки, хоч цього «частіше*», зрозуміло, так ніколи й не траплялось: ми завжди були заклопотані. Правду кажучи, й відпочивати до ладу ніхто з нас не вмів: нам звичніше було поспішати кудись на битву з привидами. Тож у садку ми бували хіба що вряди-годи.

Зараз мене переповнювало химерне відчуття. Я почувалась ні в сих ні в тих — ніби й не працювала в агенції «Локвуд і К^о», й водночас була однією з них. Так само важко мені було розібратись і в тому, що зараз відбувалось. З одного боку, я й далі вірила в те, що мені не елід кидати вільної практики — задля того, щоб не завдати шкоди Локвудові та іншим, і ця частина моєї душі почувалась ніяково через те, що я попросила їх допомогти мені відшукати череп. Адже справа ця була нівроку небезпечна. І водночас... водночас я почувалась не дуже винною, бо зараз *потребу вала* допомоги. Допомоги друзів. Знову ж таки — тоді, біля будинку Гапі, Джордж сказав мені, що вже кілька місяців Локвуд тільки й шукає нагоди, щоб ризикнути своїм життям. То що тут поганого, якщо я попросила в нього допомоги в одній заплутаній справі? Чому я повинна докоряти собі за це? І що, власне, зміниться внаслідок цього мого прохання?

Щиро кажучи, дати раду власним почуттям мені було вкрай важко. Зараз, сидячи в садку, я знала *напевно* тільки одне — я дуже рада повернутися до своєї давньої команди, хай навіть і тимчасово.

* * *

Невдовзі по обіді повернувся Локвуд. Від нього тхнуло гнилизною й водоростями, тож я здогадалась, що він бачився з Костомахою-Фло. Це, радше за все, й було першою частиною його плану.

— Довелось пообіцяти їй льодяників на цілий рік, — сказав він. — Та все ж таки я ублагав її. Найближчий таємний аукціон відбудеться завтра вночі. Фло також туди збирається, тож вона знатиме, де й коли саме це буде. Вона проведе нас до дверей, а там ми потрапимо в лабети охоронців — Фло каже, що то справжнісінькі горили. Якщо нам пощастить, ми потрапимо на аукціон. Якщо ні, то ці горили спочатку відлупцюють нас, а тоді повідривають руки й ноги та кинуть у Темзу. Тож найголовніше д ля нас — пройти повз охорону.

— Згодна, — підтвердила я. — Незрозуміло тільки, як це зробити. Па це, однак, Локвуд мені нічого не відповів.

Далі Локвуд і Г'єллі вирушили до мого помешкання в Ту-тінгу, щоб забрати звідти мої речі та одяг. Мене вони з собою не взяли. їхня подорож минула без пригод, тільки на сходах вони випадково натрапили на мого сусіда.

— Він сказав, що минулої ночі чув якийсь шум, — пояснив Локвуд. — Шум з твоєї кімнати. Він поглянув у вічко своїх дверей і побачив двох чоловіків, що стояли з ліхтариками біля твоїх дверей. Один з них тримав пістолет. Зрозумівши, що в кімнаті порожньо, вони пішли. От бачиш. Люсі, як добре, що ти не повернулась додому.

І знову я — вкотре вже — не змогла не погодитися з Лок-вудом.

Г'єллі простягла мені дві торбини з моїми речами.

— Мені важко говорити про це, Люсі, — сумно промовила вона, — але вони... вони в твоїй кімнаті перекинули все догори дном.

— Та невже? — вирячилась я на неї. — Чого ж вони там накоїли?

— Ой, це просто *жссхЛ* Порозкидали по підлозі увесь твій одяг, перерили постіль, вивалили все з шухляд! А головне — навіщо їм таке виробляти? Наче бомба вибухнула! Мені дуже-дуже шкода, Люсі. Тобі, напевно, так тяжко про це чути...

Унікаючи погляду Локвуда, я відповіла:

— Так, звичайно. Страх та й годі. Добре, що я цього не бачила.

Однак хай там що, а свій одяг я собі повернула.

Трохи згодом я взялась готувати вечерю і під Джорджевим керівництвом зварила макарони по-болонськи. А Г'єллі тим часом спекла бісквітний торт.

— Коли це Г'єллі почала пекти торти? — здивувалась я. — Раніше вона й торкнутись їх боялася!

Джордж, який саме розглядав свою малу на стіні кухні, відповів:

— Ну, Г'єллі й досі більше до вподоби всякі салати, але я поволі привчаю її до справжньої їжі... До речі, а ти додала до підливи материнку? Це така травичка.

— Ти вже тричі питав про цю травичку. Так. додала. 1 макарони. здається, вже майже готові... До речі, а що це за мапа? Місця останніх скупчень привидів?

— ГМ-м? — я відчула, що Джорджеві думки блукають десь далеко-далеко. — Ні. навпаки... Це *колишні* скупчення привидів. ще з самого

початку Проблеми. — Відчинивши двері в підвал, він гукнув: — *Агов! Вечеря готова!* Ти ж знаєш — я шукаю відомості по старих газетах, — додав він.

З підвалу з'явилися Локвуд і Г'єллі. Я нагріла тарілки під краном з гарячою водою, порозкладала по них макарони і разом з усіма сіла за стіл, поглядаючи на карту крізь серпанок ароматної пари.

— І все-таки я не розумію, Джордже, — сказала я. — За минулі роки відбулися тисячі таких навал. Тут безліч різнобарвних кнопок, але я не бачу в них жодного змісту.

— Бо я позначив лише по двадцять перших скупчень у кожному районі. — пояснив Джордж. — Кнопки різного кольору стосуються різних десятиліть, і за ними добре видно, як Проблема поволі охоплювала колами нові й нові території. Пам'ятаєш історію в Челсі, Люсі, коли я простежив місцеперебування основного Джерела аж до підвалу магазину братів Ейкмер. вивчаючи різні за часом випадки? Це щось подібне, тільки обсяг набагато ширший. І моя мапа підтверджує те, про що пишуть у книжках: початок Проблеми — на сході від Лондона, в графстві Кент.

— Там. де Маріса Фіттес і Том Ротвел уперше зіткнулися з нею. — додав Локвуд, намотуючи на виделку гарячий клубок макаронів з підливою. — До речі, Люсі, чудові макарони! А що це за чорні цяточки в підливі?

— Напевно, гриби... Ой, ні, гриби—це *оцї* Правду кажучи, не знаю... їж собі на здоров'я, й квіт.

— Агенції «Фіттес» і «Ротвел» подолали довгу путь за останні п'ятдесят років,—провадив Джордж, поки ми жували макарони. — Ти знаєш, що на тім місці, де Маріса й Том уперше почали досліджувати привидів, тепер стоїть пам'ятник? Я, до речі, бачив його. Пам'ятник, правду кажучи, не бозна-який, але на ньому зображені двоє підлітків, що нищать славетну Примару з Мад-Лейн: Том Ротвел тримає в руці саморобну рапіру, а Маріса Фіттес стоїть із ліхтариком у нього за спиною. Саме ці дві речі стали згодом символами їхніх агенцій. Дивно уявляти собі, що саме на цьому місці було вперше використано рапіру й ліхтар...

— А чи правда, що Маріса взяла цей ліхтар у садку, в коморі? Чи це легенда? — запитала Голлі, що саме накладала собі на тарілку салату, хоч я задоволено спостерігала, що перед нею стоїть і невеличка

порція макаронів. Голлі орудувала виделкою, витончено крутячи своїм гарненьким рученням.

— Правда, — кивнув Джордж. — У коморі біля дачного будинку своїх батьків. Саме з цим ліхтариком вона й почала вивчати психологічне поле, що виникає з появою привидів. Маріса й Том були геніальними винахідниками. Саме вони першими розпочали експерименти з залізом і сріблом. Том ще пробував заносити до будинків, населених привидами, клітки з котами — саме ці звірята стали першими системами сповіщення про появу Гостей. Щоправда, невдовзі він це облишив, бо коти в таких будинках казилися.

— Яке неподобство, — зауважила Їллі. — Бідолашні киці!

— Як на мене, ці киці були корисніші за отой твій придуркуватий дзвоник, Джордже, — не витримала я.

Джордж засмоктав черговий клубок макаронів:

— Ти про ПСРС? Можливо, можливо... Однак Інститут Ротвела увесь час винаходить щось новеньке. Вони тут намагаються наслідувати Тома — той теж увесь час носився з винаходами. А от «Фітес» не дуже морочиться з новаціями. Вони також наслідують свою засновницю Марісу, що сподівалась тільки на свою рапіру й Таланти.

— Авжеж, зачинателі нашої справи були геніальні кожен по-своєму, — погодилася Ѓллі. — Всі ми — їхні боржники. Вони ризикували своїм життям, щоб урятувати нас.

— І це не минуло їм даремно, — промовив Локвуд. — Обидва померли молодими.

Я пригадала фотографії Маріси, які бачила в Будинку Фітес: підстаркувата, зморшкувата жінка в чорному.

— Правду кажучи, не дуже й молодими. Я бачила фотографії Маріси в літньому віці.

— їй ледве минуло сорок. Просто в неї розвинулось так зване передчасне старіння.

— Шрад. Отже, на мапі добре видно, що Проблема поширювалась як пошесть, поволі розходячись колами від першоджерела. — провадив Джордж. — Спочатку Кент, потім Південний Захід, а далі вже по всій країні.

— Попри всі зусилля Фітес і Ротвела, — зауважила я.

— Еге ж. — підтвердив Джордж, — попри всі зусилля.

Наприкінці вечері Локвуд зробив оголошення.

— Ви всі знаєте, що завтра в торговців артефактами буде таємний аукціон. — нагадав він. — Радше за все, там будуть Вінкмени. які останнім часом скуповують найкращі з цих артефактів. З того, що нам розповіла Люсі, виходить, що наш череп напевно буде виставлено на ці торги, тож наше завдання — потрапити туди, знайти череп і водночас спробувати якнайбільше дізнатись про таємничого покупця з чорного ринку, на якого працюють Вінкмени. А потім — утекти разом з черепом так, щоб нас не помітили, не загнали в куток і не випустили нам кишки з черева. Завдання неважке. Фло проведе нас до місця аукціону, але для того, щоб увійти туди, нам треба мати з собою щось на продаж.

— Тобто якесь Джерело? — запитала Г'єллі.

— Саме так. Тим, хто піде на аукціон, — а це, радше за все, будемо ми з Люсі,—треба мати з собою на продаж два якнай-потужніші Джерела.

— Де ж нам їх узяти? — пирхнув Джордж. — Був у нас череп, але ж його вкрали. Можна, звичайно, відшукати щось у конторі, скажімо, оту відтяту піратську руку, яку Г'єллі давно вже хоче викинути на смітник. Можна взяти саме її. Мені, до речі, ця рука дуже подобається — чорна від дьогтю, одного пальця бракує... Не знаю, чому я так люблю її...

— Заспокойся. Твоя улюблена рука нам не потрібна, — обірвав його Локвуд, поринаючи в крісло. — Ні, нам треба щось незвичайніше, цікавіше, ніким ще не бачене. А я, здається, знаю, де водяться такі речі. — Він позирнув на годинник. — Сонце ще не зайшло, тож часу нам вистачить. Ходімо.

— Пробач, — запитала я, — а куди ти нас поведеш?

Локвуд спокійно оглянув нас і з усмішкою відповів:

— Не хвилюйтесь, пальта й куртки вам не знадобляться. Ми підемо на другий поверх, до кімнати Джесіки.

* * *

Локвуд не любив розповідати про своє минуле. Радше навпаки: з першого ж дня нашого знайомства зникла родина Локвуда і обставини її загибелі залишались для мене таємницею. Попри те, що в будинку,

де жив Локвуд, було повно пам'яток по його батьках, сам він майже не згадував про них і майже *нічого* не розповідав про свою сестру Джесіку. яка померла тут-таки, в своїй спальні, багато років тому. З цієї таємниці лише вряди-годи просочувались поодинокі деталі, та навіть за ними я розуміла, як тяжіє над Локвудом його минуле.

Джесіка Локвуд була на шість років старша за малого Ентоні й після несподіваної смерті батьків сама опікувалася братом. Коли ж Локвудові було дев'ять років, вона так само померла — на неї, у власній її кімнаті, напав Гість. Відтоді Локвуд замкнув своє горе в серці, де воно досі люто кипіло, ставши вічним джерелом його ненависті до будь-яких привидів. Сестрину кімнату він замкнув, і вона стала темним безлюдним острівцем у його будинку. Ця спальня була не тільки недоторканим святилищем Джесіки, а й свого роду коморою, де Локвуд зберігав усі пам'ятки по батьках і сестрі. До того ж ця кімната була добре захищеною забороненою зоною, бо на тім місці, де загинула Джесіка, досі палав потужний Смертний Вогонь. Двері спальні зсередини було обшито залізом, зі стелі звисали численні срібні обереги, та в цих заходах урешті-решт не виникало потреби, бо Джесіка ніколи не поверталась назад.

Локвуд вів нас на другий поверх. За ним прямувала Г'єллі, а ми з Джорджем ішли останніми.

— Стривай-но. Джордже. — прошепотіла я. — А Г'єллі? Чи знає вона...

— Про Джесіку? Так. знає.

— То він розповів їй?.. Е-е... гаразд.

Добре, звичайно, що Локвуд трохи поділився з Г'єллі секретами свого минулого. Але ж зі мною він поділився ними після більше ніж року знайомства! Просто, мабуть, тепер йому легше це робити... Будь-що я навіть раділа, що Г'єллі знає про таємну кімнату.

Локвуд провів нас до кімнати. Там було, як завжди, темно, вікна щільно завішені.

Я не була тут уже кілька місяців, однак у спальні *нічого* не змінилось. Так само холодно було довкола. Та сама бліда довгаста пляма Смертного Вогню мерехтіла в повітрі над ліжком. Так само від цього сяйва в мене заболіли зуби й заворушилось волосся на голові. Так само половину кімнати загромаджували різні коробки та скрині.

Так само пахли жмутки сушеної лаванди у вазочках, так само бряжчали срібні обереги, що звисали зі стелі.

Локвуд надяг темні окуляри, щоб захистити очі від потойбічного вогню, а тоді увімкнув світло. Вогонь став невидимим, однак його сила нікуди не поділась. Штори на вікнах Локвуд не чіпав, натомість тихо заговорив, поплескавши долонею по першій-ліпшій коробці:

— Гадаю, в цих коробках ми знайдемо те, що нам треба. Ви знаєте, що мої батьки досліджували народні засоби проти духів, шукаючи таким чином шляхів до вирішення Проблеми. Вони об'їздили цілий світ, вивчаючи вірування різних народів. І звідусіль привозили всілякий мотлох. Ті речі, які їм подобались, вони ставили на полиці чи вішали на стіни, проте багато скринь так і залишились нерозпакованими. А деякі з них узагалі прибули сюди аж по смерті батьків.

Зараз ми відкриємо ці коробки й пошукаємо в них те, що могло б зацікавити перекупів з чорного ринку. Отже... Люсі, вибирай, будь ласка, коробку.

— Я? — майже пошепки перепитала я. У спальні Джесіки нікому з нас не хотілося розмовляти голосно. — Ти певен? Це ж колекція *твоїх* батьків, Локвуде...

Він стенив плечима:

— Атож. Стоїть уже стільки років і збирає порох. Пора скористатися нею як слід. Вибирай коробку.

Однак я вагалась. Поглянула на ліжко, на біле простирadlo. Під ним на матраці чорніла велика обвуглена пляма від ектоплазми — саме на тому місці, де померла Джесіка. Привид, що вбив її, з'явився саме з однієї із цих коробок.

— А це... — заговорила я, старанно добираючи слова, — а це не буде... трохи небезпечно?

Очей Локвуда я не бачила, лише помітила, як нетерпляче пересмикнулась його щока.

— Ні. Зараз ще не смеркло. І не забувай, що ці коробки мої батьки пакували самі. А тоді... Джесіка, напевно, впустила щось. Печатка зламалась, і привид вискочив.

Ніхто з нас нічого на це не сказав. Еге ж, привид вискочив і вбив його сестру. Малий Локвуд знайшов її, а потім у гніві й горі знищив того духа. Я знала це, бо колись прочитала сліди його спогадів за

допомогою свого Таланту, в цій самій кімнаті. Я чула відлуння тієї трагедії — й воно досі не вщухає в моїй пам'яті.

— Будь-що, Локвуде, — зауважив Джордж. — навмання чинити не годиться. Тобі відомо, що в цих коробках?

— Запитай щось легше. Напевно, такі самі цяцьки, що й на полицях. Цікавинки з чужих культур, усілякі штуkenції для вигнання духів. Здебільшого — сміття, та й годі, але може трапитись і щось цікаве, — Локвуд хутко зняв з верхньої коробки вазочку з лавандою. Помітно було, що він ще не пересердився. — Можна відкрити цю коробку. — провадив він, тарабанячи пальцями по кришці. — Чи оцю... Чи будь-яку... Люсі, це ж за *твоїм* черепом ми полюємо. Тобі й вирішувати. Яку коробку ти вибереш?

— Оцю. — показала я.

— Чудовий вибір. Люсі... чудовий вибір. Мені вона теж до вподоби. — Локвуд зняв з пояса кишеньковий ніжик, підсунув його лезо під кришку й почав підважувати. — Ніби бляшанку сардин відкриваєш... Зараз ми поглянемо, що там. Отак...

Кришка трісла так, що ми з Г'єллі й Джорджем аж здригнулися. Локвуд відігнув її, й вона впала кудись за коробку. Повітря наповнив густий, смолистий запах.

— Це ж ладан, — пробурмотіла Г'єллі.

Коробка була напхана жовтавими дерев'яними стружками, що мали захищати укладені речі від ударів. Локвуд засунув руку всередину, пошукав серед стружок — і витяг великий пакунок, загорнутий у щось сухе й шурхотливе, схоже на солому. Діставши цей пакунок, він заходився одразу розгортати його, розкидаючи стружки по вицвілому килимові.

— Обережно, — попередила Г'єллі.

— Не хвилюйся. Зараз іще не звечоріло. Помилки моєї сестри ми не повторимо.

Тільки зараз я розгледіла, що пакунок загорнуто не в солому, а в очеретяний килимок — такий старий і крихкий, що він аж розсипався під Локвудовими пальцями. З-під килимка показалося щось яскраве, барвисте, схоже на весняні квіти, що визирають із-під снігу.

— Що це? — запитала я. — Ніби...

— Пір'я, — закінчив Локвуд і труснув цією річчю в повітрі. Вона несподівано розгорнулася, мов скатертина, й виявилась накидкою з

блакитних та фіолетових пір'їнок, дивним чином — без жодних швів — міцно з'єднаних одна з одною. Я не знаю, з яких птахів було взято ці пір'їнки, проте запевне готова була сказати, що жили ці пташки в якихось тропічних лісах. Барвисте пір'я аж осяяло кімнату, а ми зачудовано дивились на нього.

— Зворотний бік теж дуже цікавий, — зауважив Локвуд. Він перевернув накидку, й ми побачили сітку з крихітних срібних колечок, схожу на кольчугу. Саме цими переплетеними колечками й з'єднувались між собою пір'їнки. З одного краю накидки було видно срібну застібку, а біля неї звисав набік так само сплетений каптур.

— Ця накидка застібається на шиї, — пояснив Джордж.

— Так, — підтвердив Локвуд. — Це захисна накидка від духів. Такими речами користуються знахарі або шамани.

— Яка гарненька. — тільки й пробурмотіла Голлі.

— До того ж іще й корисна, — Локвуд поклав накидку на сусідню, ще не відкриту коробку. — Шамани — люди мудрі. Вони розмовляють із померлими предками. Це відбувається в особливих Хатинах Духів, де...

— Де, пробач? — перерваная. — В Хатинах Духів? А звідки ти це знаєш?

— Від батьків, — пояснив Локвуд. — Вони писали про це статті. Батьки вважали, що вірування інших народів допоможуть пролити світло на нашу Проблему. Вони збирали різні відомості про привидів та духів, шукати, що між цими віруваннями є відмінного, а що — спільного. їх не цікавило, чи діють ці способи насправді, чи ні. їм хотілось лише зрозуміти, у що люди *вірять*, і завдяки цьому знайти ключ до вирішення Проблеми. Я читав про це в їхніх паперах... — Локвудове нещодавнє роздратування куди й подоюсь. Можливо, його згасила краса чудової накидки.

— То й що? — запитав Джордж. — Чи вдаюся їм підібрати якісь ключі до Проблеми?

— Так... Ні... Я не знаю, — Локвуд витяг з коробки ще один пакунок, загорнутий у килимок. — Тут, здається, ще одна така накидка... — Він засунув руку глибше, пошукав, витяг маленьку дерев'яну скриньку, зазирнув до неї, поспіхом закрит і сказав: — А цього я краще не діставатиму. Ніколи не торкайся муміфікованої частини тіла, якщо не знаєш, чия вона. Це мій девіз.

—І не муміфікованої—теж. Це лійдевіз.—підхопив Джордж.

— До ваших девізів мені байдуже. — зауважила Гьллі. — Ти, Локвуде, казав щось про Хатини Духів...

— Так, так... Отже, в багатьох народів є особливе ставлення до мертвих. Там, коли літня людина близька до смерті, її ведуть до такої хатини. Там вона помирає, і її кістки зберігають усередині. На полиці. А потім туди приходять шамани, щоб поговорити з духом небіжчика. І надягає для захисту таку накидку. Ось така історія... То, може, візьмімо дві ці накидки завтра з собою. Люсі? Це, звісно, не Джерела, однак я певен, що Вінкмени не пройдуть повз такі цікавинки.

— Шкода було б ними пожертвувати, — заперечила я. — Вони справді такі гарненькі... Може, пошукати в коробках чогось іще?

— Гкразд... — Локвуд знову засунув руку в стружки. — Так... знайшов. Ніби скло. Може, це... Так і є, — вже сумніше додав він. — Фотографія.

Дерев'яні рамці давно вже вицвіли, а фотографія зблідла і вкрилась плямами — радше за все від вологи. Вона була чорно-біла, зроблена, мабуть, іще важким старомодним апаратом на тринозі. Традиційний груповий знімок на тлі джунглів. з численними брудними калюжами попереду. На знімку була компанія майже голих тубільців, у волоссі в декого стриміли пташині пера, що майоріли над головами, наче струмені диму. Усі всміхались. Посередині стояли чоловік та жінка, вбрані по-європейськи: чоловік — у пожмаканій куртці, накинутій на білу сорочку, жінка — в селянській блузці та довгій легкій спідниці. На головах в обох були крилаті капелюхи, що майже ховали їхні обличчя: можна було розгледіти хіба що довге вузьке підборіддя та химерно вигнуті вуста в чоловіка й привітну усмішку — в жінки. Я відразу зрозуміла, хто це такі.

Локвуд довго мовчав, а потім сказав, навмисне вдаючи бадьорість:

— Це вони, мабуть, у Новій Гвінеї. Невдовзі після весілля. Погляньте, моя мати тримає (маску, яку їй щойно дав тамтешній знахар. Такі маски шамани надягають, коли вирушають розмовляти з мерцями. Ось він, цей знахар, — крайній зліва. Зморшкуватий, як носоріг, і з біноклем на шиї, який мати подарувала йому. Вони, як велить звичай, обмінялися дарунками.

Жінка тримала в руці маску й сміялась. Легко було здогадатись, що чоловік дивиться на неї й теж усміхається. Обоє були молоді, сповнені

життя й надії.

— Ця маска досі в мене, — провадив Локвуд. — Стоїть на полиці, в передпокої, біля тріснутої тикви. Малим я частенько надягав цю маску й по кілька годин носив її, сподіваючись побачити крізь неї привидів. Нічого з цього не вийшло. Це просто маска з щілинами для очей, і квіт. Вони привозили зі своїх мандрів чимало всякого добра — масок, пасток на привидів, пляшечок із джерельною водою... Тубільці вірили, що коли вип'єш цієї води, то бачитимеш духів. Мої батьки вважали себе за вчених, хоч насправді займалися дурницями... — Він поклав фотографію обличчям униз на кришку коробки. — Завтра, Люсі, ми візьмемо з собою ці накидки. Вони повинні спрацювати якнайкраще.

— А якщо вас упізнають і вб'ють на місці? — запитав Джордж.

Локвуд тільки всміхнувся, міркуючи про щось зовсім інше:

— Я пам'ятаю про це. Нам просто треба буде як слід замаскуватись.

16

Мушу зізнатись: що Локвудова непохитна самовпевненість, що здоровенний кіш із карнавальними костюмами, схований під його письмовим столом, не дуже зарадили нам з цим маскуванням. Я давно знала, що Локвуд небайдужий до капелюхів з широкими крисами і любить говорити з курйозним іст-ендським акцентом, який не тільки повертає до нього зайву увагу, а ще й шалено дратує співрозмовників. Найвідомішою його спробою вдатись до такого маскуванню став випадок, коли він у вбранні сажотруса проривався до Барлевік-П'єллу під час розслідування гучної справи про Летючий Тулуб. Він тоді натрапив на трьох воротарів, які самі виявились уродженцями Іст-Енду, і погнали його штовханами аж до найближчого ставка. А ще якось Локвуд — у білій жіночій перуці, вбраний черничкою, — потрапив у лабеті поліції біля лазні жіночого монастиря на Коб-стріт, де саме завівся привид. Ця історія потрапила до газет, а її свідки—

настоятелька й двоє черниць — відтоді ще, мабуть, довго озирались на всі боки, перш ніж піти до тієї лазні.

Як на мене, маскування тим краще, чим воно непримітніше. Увесь наступний вечір ми з Локвудом перетворювались на продавців артефактів і крутились біля високого дзеркала, притуленого до мого старого стола, а Джордж із Гьллі походжали довкола, раз по раз кепкуючи з нашого маскараду й заварюючи нам чай. Продавці артефактів, як відомо, живуть у край неохайно, тож ми з Локвудом пробували все, що завгодно: синці, бородавки, діряве й подерте лахміття, — та все це було не те, що треба. Врешті ми зупинились на тому, з чого, власне, й починали: заляпані чорні джинси, бруд-нющі кофтини й шкіряні куртки в підозрілих плямах, які Джордж задешево купив на якомусь благодійному ярмарку. Потім Гьллі дістала свою косметичку, щоб попрацювати над нашими обличчями.

— Тобі, Локвуде, слід трохи зачорнити зуби, — сказала вона. — Надто вже вони в тебе сяють. А ще я намалюю тобі тінями зморшки під очима й помажу щоки зубною пастою, щоб ти був блідий. Ось побачиш, як я за годину зроблю тебе кволим, змореним і непоказним.

— А мене? — запитала я, приміряючи схожу на кінську гриву перуку.

— З тобою клопоту буде менше. П'яти хвилин цілком вистачить.

Останнім штрихом нашого маскування стали перуки. Моя скидалась на жмуток брудної соломи чи на швабру, заляпану гірчицею, а Локвудова була чорна, з пасмами волосся, що позлипались у колючки.

— Не знаю... — промовив він, оглядаючи себе в дзеркалі. — Ніби в мене на голові скажений їжак сидить.

— Пригадай Костомаху-Фло, — порадила я. — У неї таке волосся навіть у найкращі дні. Перука просто чудова.

Далі Джордж приніс із підвалу дві старі полотняні торбини, облив їх чаєм, посипав землею, а коли вони висохли, ми поклали до кожної з них по накидці, знайденій у кімнаті Джесіки. Отепер ми, здається, й справді були готові.

— І останнє, — нагадала Гьллі. — Зброя. Ви ж не підете туди беззахисними?

Локвуд стенив плечима:

— Рапіри брати не можна. Зрозуміло, з якої причини.

— Еге ж, зрозуміло. То, може, сховаєте в штанях хоч по каністрі з магнієм? На той випадок, коли справи будуть зовсім кепські?

— Біля входу нас можуть обшукати.

— Г'єллі каже правду, — втрутився Джордж. — Зброя вам потрібна. Всі інші продавці будуть озброєні до зубів. Річкові копачі придуть із уламками рур та гаками, а кладовищенські — з ломиками, цвяходерами та іншим мотлохом.

Я подивилась на нього:

— Бачу, ти добре знаєшся на справах продавців артефактів.

— Еге ж. балакаю часом із Фло, — відповів Джордж, поправляючи окуляри. — Сподіваюсь, це не заборонено законом?

— Ні. ні... Все гаразд.

Врешті ми з Локвудом почепили собі на пояси по кинджал⁷. Зброя, звичайно, така собі, та в разі чого може стати в пригоді. До того ж кинджали якнайкраще пасували до нашого похмурого вигляду — та й до злодійського збіговиська, іуди ми збирались потрапити.

Уся ця підготовка тривала аж до вечора. Невдовзі по сьомій годині з будинку на Портленд-Роу вийшли два брудні, але нівроку гордовиті продавці артефактів, і вирушили на побачення з Костомахою-Фло.

Район Воксголл прилягає до річки з півдня, саме там, де Темза повертає на Вестмінстер і далі до центру міста. Колись тут росли чудові садки, де вечорами зазвичай гуляли леді й джентльмени. їхні привиди, до речі, й дотепер траплялися серед автомобільних заводів, побудованих тут пізніше; долі цих заводів, щоправда, також не позаздриш, тож Воксголл поволі перетворювався на величезне пустище, яке надвечір майже порожніло. Коли ми з Локвудом прямували мостом від Вестмінстера, над річкою клубочився туман, і крізь нього вогні недалекого вокзалу ледве-ледве мерехтіли, наче якісь примари.

Фло чекала на нас під однією з арок віадуків. Вона сиділа на бетонному парапеті, поставивши між ногами полотняну торбину й скулившись, наче кам'яна химера, тільки що від цієї химери добряче смерділо болотом. Коли ми з'явилися, вона спочатку підняла руку аж до пояса, та потім упізнала нас, заспокоїлась і привітально плюнула собі під ноги.

* * *

— Он як! — вишкірив свої почорнені зуби Локвуд. — Ми, напевно, замаскувались як *слід*, бо навіть ти впізнала нас не одразу.

— Мене спантеличило ваше волосся, — зізналась Фло. — Зате вас виказала хода. Тебе ще й профіль, а її — стегна, але насамперед — хода.

— От і чудово. Виходить, Вінкменів ми теж піддуримо.

— Можливо. Тільки здалеку. Дурну ти штуку задумав, Локі, й це ще поблажливо сказано. Я не відповідаю за те, що може з вами статись. Льодяники там чи не льодяники, а від мене тут нічого не залежить.

— Усе гаразд. Ми сподіваємось тільки на себе. Авжеж. Люсі?

— Авжеж. Тільки на себе.

— Чуєш, який у Люсі південний акцент? Ми тренувалися всю дорогу!

— Та невже? — пирхнула Фло. — А я думала, що вона просто захрипла... Гаразд, тепер слухайте. Хлопці біля дверей захочуть поглянути на ваші артефакти. Поводьтеся з ними спокійно. Коли вони пропустять вас, ідіть далі — і прийдете просто на аукціон. Якщо все буде так, як минулого разу, Вінк-мени прилаштуються в самісінькому кінці, виглядатимуть найкращі Джерела й купуватимуть їх. Покупки свої вони зберігають в особливому місці, під охороною. От тільки не знаю, як ви тікатимете зі своїм артефактом, якщо вам пощастить його поцупити. — Вона скинула бриль і люто почухала собі голову. — Особливо з такого місця, куди ми зараз прямуємо.

— А що то за місце? — нетерпляче запитала я.

— Недалечко звідси. Станція «Воксголл».

Я озирнулась на арку:

— Вокзал? Щось надто вже відкрите місце...

— Не вокзал, дурепо. Станція *метро* «Воксголл»! Прямісінько під землею!

У моїй голові щось тривожно дзенькнуло. Сама не знаю. чомд^Т.

Зате Локвуд знав.

— Хіба цю станцію не зачинили багато років тому? — запитав він. — Там, здається, трапилась якась катастрофа... щось моторошне... і потім з'явилася сила-силенна привидів. Я думав, що ДЕПРІК давно вже замурував цю станцію.

У торбині Фло щось заворушилось. Вона копнула її ногою, й торбина застигла.

— Еге ж. Там у тунелі вибухнув газ. Років із сорок п'ять тому, а може, й давніше. Полум'я охопило потяг, який саме підходив до станції. Всі, хто був у тім потязі, загинули. А потім у тунелях почали з'являтися Г'єсті, тож станцію «Воксголл» довелося зачинити. Проклали новий тунель, і дорога тепер обминає цю станцію. А входи *справді* замурували, та ми знайшли спосіб потрапляти туди.

— Навіщо? — здивувалась я. — Там же небезпечно!

Щойно почуте, правду кажучи, не дуже захопило мене. До бандитів з продавцями артефактів додалися ще й привиди.

— Саме такі покинуті місця нам і потрібні. Там завжди спокійно й тихо. Ми збираємось на головній платформі, перегороджуючи її бар'єрами, щоб не випускати з тунелів Спектри. Я бачила, як вони ширяють там у п'єтмі, — Фло підняла ліхтар, у світлі якого зблиснули її очі й зуби. — Подейкують, ніби той потяг ще й досі там стоїть, загубившись серед темряви. І сидять у ньому не тільки пасажири, що потрапили в катастрофу, а ще й *новенькі* — нещодавні жертви тих знахабнєлих привидів.

— Ти ж сама не віриш у ці дурниці, — насупився Локвуд.

— Дурниці то чи не дурниці, судити не мені, — Фло підхопилася й закинула торбину за плече. — Я просто стежу за тим, щоб не заходити за смуги з заліза. Гарзд уже, досить балачок. Аукціон от-от почнеться. Нам пора.

І з цими словами вона повела нас крізь морок.

* * *

Вхід до колишньої станції метро «Воксголл» був і справді близько. Сходи, що вели вниз, було перегороджено замкненими ґратами, круг яких громадились купи сміття. На сусідніх стінах ще й досі збереглися старі оголошення від ДЕПРІК, що попереджали про безпеку; зараз, щоправда, їх було майже не видно під наліпками, розклеєними прихильниками Культу Привидів. Фло проминула це місце, не зупинившись; ми пройшли за нею ще з пів кварталу вузьким провулком, що пролягав між покинутими конторськими будинками, й нарешті опинились на перехресті.

— Отут я вас і покину,—сказала Фло. —А сама піду вперед. Зачекайте хвилин із п'ять, а тоді рушайте за мною навздогін. Поверніть відразу ліворуч, ярдів через тридцять—ще раз ліворуч, а далі йдіть вулицею, аж поки натрапите на охоронців. Покажіть їм свій крам, і вони пропустять вас далі, бо з себе ви досить потворні. Тільки ось вам умова: там, усередині, я вас не знаю. Якщо вас схоплять і відлупцюють, я й пальцем не ворухну, щоб допомогти вам. — Вона поглянула на мене своїми яскраво-блакитними очима. — Просто щоб ви знали.

—Так, я розумію. Згода, —відповів Локвуд. —Сподіваюсь, ти візьмеш добру ціну за свій... Що там у тебе в торбині, Фло?

—Тебе це не стосується. Отже, чекайте п'ять хвилин, а тоді рушайте. Тільки в'язи собі не поскручуйте.

Коли Фло пішла, ми з Локвудом притулились до стіни — там, де темніше, — й заходились чекати. За ці п'ять хвилин повз нас пройшов лише один продавець — високий, худий, схожий на сумовиту чаплю. Ми постояли ще хвилину, щоб він пропав з наших очей, і вирушили навздогін за Фло.

Ліворуч, тридцять ярдів, знову ліворуч... Провулок був страшенно вузький і до того ж темний, як підземелля. Нарешті я побачила слабенький вогник лампочки над металевими дверима, біля яких стояли двоє здорованів у довгих чорних пальтах, а між ними причаїлась маленька скуйовджена дитина.

Здоровані були потрібні, щоб потрощити вам кістки, проте голови}' роль тут виконувала саме дитина—дівчинка-екстрасенс. яка перевіряла речі, принесені на аукціон. Худорлявий продавець, що випередив нас, зараз саме показував їй вміст своєї торбини, а мамули-охоронці чекали на її рішення. Перший, вищий, стояв мовчки й значуще плескав себе по долоні важким чорним кийком. Другий, трохи нижчий. тим часом розпитував продавця. Один розмовляє, другий грається з кийком — звичайний розподіл ролей.

Пройшовши огляд, продавець зашморгнув торбину, штовхнув двері й зник усередині. Саме цієї миті в провулку з'явилися ми — і охоронці перевели погляди на нас.

Локвуд прошепотів мені:

— Спокійно. Люсі. Далі я все зроблю сам.

Його веселий голос схвилював мене. Я знову пригадала Джорджеві слова про те, що Локвуд останнім часом поводить себе надто відчайдушно. Мені стало соромно від того, що я з власної дурості втягла його в цю ризиковану справу. Якби не моє прохання, тут зараз не було б ні його, ні мене. Я бачила, як він аж палає передчуттям небезпеки. ..Ідо того ж зараз нам так бракувало наших рапір!

— Будь обережний, — прошепотіла я у відповідь. — І не зачіпайся з ними.

— Звичайно.

Хоч який високий був Локвуд, та він не сягав головою навіть плечей охоронців. Ми зупинились перед дівчатком-екстрасенсом, і нижчий, балакучий, охоронець тицьнув товстим пальцем у наші торбини:

— Показуйте.

Ми розшморгнули торбини. Дівча зазирнуло до них. Воно ледве мало вісім років — маленьке, худеньке, з синіми прожилками на блідому личку.

Я підняла свою накидку вище, щоб похвалитись Гі красою.

Балакун спохмурнів ще дужче, а Мовчун простяг свій кийок і торкнув ним блискучі пір'їни.

— Де ви це взяли? — запитав Балакун.

Локвуд відсунув кийок убік:

— Украли, смердючко. Що тобі до цього?

Південний акцент у Локвуда виходив справді чудово. А от грубіянив він цілком даремно. Мовчун уже махнув своїм кийком і міцно притиснув його Локвудові до підборіддя.

— Хочеш, щоб Джо поговорив з тобою? — поцікавився Балакун. — Він може. Зараз прочистить тобі мозок так, що твоя голівонька покотиться шкереберть.

— Гкразд уже, заспокойтесь, — відповів Локвуд. — Це закордонні штукенції. Аделаїда Вінкмен одразу оком на них накіне.

— А може, ми прикандичимо вас? І самі віддамо ці «штукенції» Аделаїді? — замислено запропонував Балакун. Що ж, певний сенс тут був, хоч мені він і не припав до смаку. Аж тут дівча поклато своє рученятко на здоровенний Мовчунів зап'ясток і хитнуло головою.

— Ні, речі хороші, — промовило воно. — Аделаїді вони справді сподобаються. Пропустіть їх.

Дівчаткове слово було тут законом. Кийок негайно зник, і охоронці позадували. Локвуд хотів був уже штовхнути двері, аж тут його зупинив Балакун:

— Чекайте, — він показав на наші кинджали. — Ніякої зброї.

— Оці зубочистки, по-вашому, зброя? — пирхнув Локвуд. — Жартуєш, чи що?

— Я скажу тобі, коли надумаю жартувати. — буркнув Балакун.

Через пів хвилини ми вже заходили в двері з вивернутими кишнями й без кинджалів.

— Навіщо ти *так* поводишся? — прошепотіла я Локвудові. — Тільки увагу до нас привертаєш!

— Торговці артефактами — відомі нахаби. Це тільки пасуватиме до тутешнього товариства.

— Еге ж. А наші трупи теж до нього пасуватимуть?

За дверима виявилась порожня кімната з нетинькованими бетонними стінами. В дальньому її кінці на підлозі видніла кругла діра, облямована залізом, через яку вглиб шахти вела металева драбина. У шахті було темно, та на верхньому краєчку драбини виблискувало світло, іцо долинало знизу.

— Я знаю, іцо це таке, — пояснив Локвуд. — Старий покинутий прохід до тунелю. Так я й сподівався. Назад вибиратись буде не дуже легко, та іцо тут удієш? Ти підеш першою, Люсі. чи я?

Першою пішла я. Мені не хотілось, іцоб Локвуд одразу натрапив там на щура або якусь іншу гидоту.

Драбина тяглась униз так довго, іцо я загубила лік п сходинкам. і в мене заніміли руки. Довкола було темно, а я своїм Слухом уловлювала шум, іцо линув з глибини шахти: якесь бурчання, гудіння, навіть вереск. То були звуки, іцо збереглись тут, напевно, іцо віддавна, і вони зникли, тільки-но я зіскочила з драбини до освітленого свічками тунелю. А потім замість примарних звуків мене оточив уже справжній гомін, іцо лунав з платформи покинутої станції метро «Воксголл».

Зовні вона анітрохи не відрізнялась від інших незлічених станцій лондонського метрополітену. Навпроти закутка з отвором, з якого стирчала драбина, видніли три іржаві ескалатори, іцо вели нагору, в темряву, — мовчазні, нерухомі, з запорошеними сходами. По стінах уздовж ескалаторів висіли побляклі рекламні плакати. То був давній вихід нагору, до замурованого нині вестибюля з касами.

А *тут* унизу, цієї ночі було людно. Зараз ми перебували в центральній залі, з кожного боку якої було по три широкі прямокутні арки, іцо вели до північних або південних платформ старої Вікторіанської лінії. Заокруглені стіни було облицьовано білою керамічною плиткою, іцо подекуди вже повідпадала. В нішах на місці, звідки випала плитка, горіли свічки; їхній дим здіймався аж до стелі, на якій висіли старі світильники, схожі на гладких чорних павуків.

М'яке золотаве світло осявало стіни, ескалатори й численних чоловіків та жінок у чорному, що юрмились на платформі.

їх тут були десятки. Продавці й покупці збирались невеличкими купками біля складаних столиків, на яких стояли їжа, напої й були розкладені речі на продаж. Серед торговців артефактами були й зовсім юні, як Фло, і обвіяні вітрами ветерани, схожі на згорблені вузлуваті дерева; і молоді й старі були, проте, однаково брудні, обідрані та непривітні. Вони тихенько балакали між собою, старанно підбираючи слова, й дивились одне на одного з недовірою.

— Ти тільки поглянь на них, — прошепотів мені Локвуд. — Справжнісінька жива медична енциклопедія.

— Умгу, — відповіла я. — Боюсь, чи не замало ми на себе наліпили бородавок.

Більша частина торговців купчилась біля арок із правого боку зали. Саме звідси лунав найгучніший гомін, саме тут панувало найбільше збудження. А крізь ці голоси просочувався ще й далекий *потойбічний* шум — ніби оси дзижчали в горщику, закопаному в землю. Шум, приглушений посрібленим склом, та все одно відчутний.

І серед цього шуму я зненацька розчула слова:

— *Люсі... Люсі, допоможі мені...*

Я штовхнула Локвуда під ребра:

— Туди! Ходімо!

Ми пройшли крізь арку до колишньої південної платформи Вікторіанської лінії. Тепер тут був порожній простір із склепінчастою стелею, освітлений по всій довжині свічками й переносними ліхтарями. В кінці платформи виднів вхід до тунелю, частково завалений купою мішків для піску. Деякі мішки порозривались, і було видно, що вони наповнені сіллю й залізними стружками. Та сама сіра, схожа на підталий сніг, суміш стружок із сіллю щільно вкривала колію на початку тунелю.

З самого тунелю віяло холодом, а зсередини лунав знайомий *потойбічний* шум, серед якого знову було виразно чути людський вереск.

Стара колія видніла тільки поблизу мішків; репну її ховав збитий із грубих дощок поміст, що сягав країв платформи й ніби розширював її. Саме тут і юрмились торговці, що з криками та лайкою пробивались ближче до столу, який стояв посередині помосту.

Стіл був яскраво освітлений численними свічками, а за ним сиділи двоє — їх я розпізнала вже здалеку: огрядна плечиста жінка й низенький товстунчик у капелюсі з широкими крисами. Так, то були Аделаїда Вінкмен та її син Леопольд — найвідоміші на лондонському чорному ринку перекупи.

Один за одним торговці підходили до їхнього столу, показували свій крам, одержували — чи не одержували — за нього гроші і йшли собі. Я чула, як бряжчать монети. Біля стола височіли троє кремезних чолов'яг-охоронців. Примруживши очі, я подумала, що саме вони могли вбити Гкрольда Мейлера, а потім ганятись за мною по садках Клеркенвела.

— Треба простежити, куди вони несуть крам, Люсі, — прошепотів мені на вухо Локвуд. — Вони не залишають його на столі. Отже, десь переховують...

Пробиратись платформою було важко. Дорогу нам перетинали торговці, що прагнули якнайшвидше опинитися біля столу Вінкменів. Та ми з Локвудом не звертали уваги на їхню лайку і вперто проштовхувались уперед. Мимохідь я побачила Фло, що саме сварилась із якимось продавцем з натовпу. Вона теж упізнала мене, але тут-таки байдуже відвела очі.

А тоді до мене долинув той самий голос:

— Люсі.. Я тут...

Я мало не підскочила з радощів. Ми знайшли його! Я обернулась до стіни, щоб мене ніхто не зміг почути, й запитала:

— Черепе! Черепе, це ти?

— *Дай-но мені поглянути... Ні, це не я. Це інший привид Третього Типу, який лежить поруч і знає й твоє ім'я, й те, навіщо ти сюди прийшла.*

Сумнівів не було. Жоден інший дух не міг так кепкувати з мене.

— Це ти!

— *Звісно, я! Слухай-но, витягни, мене з цього підвалу! Негайно!*

— Це не так просто. Та й розмовляти тобі, до речі, годилося б чемніше... Де ти?

— *В якійсь кімнаті, облицьованій плиткою. Напевно, стара роздягальня. А може, мені знову не пощастило, і я потрапив до жіночого туалету... Над дверима висить неоновий ліхтар.*

Озирнувшись, я помітила бліде мерехтіння десь за спинами у Вінкменів. Самого джерела світла мені видно не було.

— Здається, я бачу його... Зараз подумаю, як туди дістатись.

— *Чого тут думати? Які ж ви, британці, вайлуваті! Прикандич кого-небудь, і квит!*

Біля мене з'явилося заляпане брудом Локвудове обличчя:

— Люсі... Ти що, розмовляєш сама з собою?

— З черепом! Я чую його! Він десь поблизу!

Локвуд озирнувся на якогось торговця, що бурмотів собі під ніс:

— Нічого, все гаразд. Тут половина людей розмовляє сама з собою. Тільки будь обережна!

— *Люсі, витягни мене звідси!*—знову залунав у моїй голові голос черепа. — *Інакше вони відвезуть мене на «місце крові»!*

— На «місце крові»? Що це значить?

— *Ну, це, мабуть, таке гарненьке місце, де збираються веселі компанії, співають, танцюють... Звідки мені знати, що це таке?! Судячи з назви, туди краще не потрапляти навіть мені. До речі, тут поряд є багато цікавинок... Скажімо, Джерело твого давнього приятеля Гапі*

— Джерело Гапі? — я вирячилась на Локвуда. який аж скривився з огиди. — Ота банка з зубами?

— *Еге ж. Вона просто-таки зачарувала їх.*

— Кого? Вінкменів?

— *Не знаю, хто вони такі. Жінка в квітчастій сукні широчезна, як канапа. І хлопчина з дупою замість обличчя.*

— Так, це вони.

— *їхні люди притягла мене сюди. Хоча ці Вінкмени, як ти кажеш. тут неголовні. Гьловннй тут чолов'яга, що сидить у цьому туалеті. Вони продали мене йому.*

— Колекціонер! Який він із себе?

— *Е-е... — череп завагався. — Низенький такий. Нічим із себе не прикметний... Важко навіть описати його. Ї. й навіщо? Ти сама його побачиш, коли прийдеш рятувати мене. До речі, ти одна?*

— Ні.

— *То навіть не кажи, хто з тобою! Я сам це знаю. Знаю, хто взявся тобі допомагати!* — Навіть на такій відстані я виразно чула, як череп передражнює Локвуда: — *«Що? Кажеш, це смертельно*

небезпечна справа, Люсі? Справжнє істинне самогубство? Це саме те, що мені до вподоби! Візьми мене з собою!» Ти знаєш, я навіть радий, що з тобою Локвуд. Можеш спокійно пожертвувати ним заради мене. Рівноцінний розмін фігур, як у шаховій грі..

— От уже мерзотник! — не витримала я. — Йй-бо, от зараз піду й залишу тебе тут.

Запала мовчанка. Потім череп обізвався вже спокійніше:

— *Річ не тільки в мені Люсі. Усе набагато важливіше. Іди сюди, забери мене, і я розповім тобі про все, що вони тут роблять. Смерть у житті й життя в смерті Люсі — і тут є чудовий доказ цьому...*

— Який ще доказ? — пирхнула я. — Що все це взагалі значить?

Аж тут зв'язок обірвався, бо Локвуд щосили труснув мене за руку. Зітхнувши, я переказала йому все, що почула.

Він почував собі потилицю просто через перуку. Навіть шар гриму не завадив мені помітити, як зблідло його обличчя.

— Штука не проста, Люсі, — сказав він, — але я допоможу тобі потрапити до тієї кімнати. А далі... далі вже тобі доведеться розбиратися самій із тим, хто там сидить. Ти готова?

Я досі не тямилася себе з гніву. Від того, як череп щойно кепкував з Локвуда, я почувалася ще більш винною. Проте Локвуд чекав від мене відповіді, й ця відповідь могла бути тільки одною.

— Так, — кивнула я.

— Я так сумував за тобою, Люсі...

Перука, грим та вичорнені зуби аж ніяк не прикрашали Локвуда. Та за всім цим я зуміла розгледіти його давню усмішку — ту, що хвилиною накривала мене й відносила геть усі мої сумніви. Почуття вини зникло, залишилось тільки радісне хвилювання від того, що ми разом.

— Я теж... — почала я, та Локвуд уже не слухав мене й заходився далі викладати свій задум.

— Я відверну їхню увагу на себе. А ти прослизнеш тим часом повз стіл і вирушиш до кімнати з черепом. Тільки пам'ятай, що ти повинна блискавично повернутися з ним до мене.

Якби я віддавала такі накази Тедові Дейлі, чи Тіні Лейн, чи ще комусь із агентів, з якими працювала останнім часом, потяглася б довга суперечка — що і як, і чи не можна зробити це якнайбезпечніше. Та зараз наказував *Локвуд*, а виконувала я, тож хоч як мені холонуло в серці від цього небезпечного задуму, я без жодних вагань кивала

головою. Якщо Локвуд бачить шлях до перемоги, я піду цим шляхом. Він вірить мені, а я вірю йому. Тільки завдяки цьому ми й залишались донині живі.

— Чудово, — сказав він. — Дві хвилини, й ми зустрічаємось на цьому самому місці. А далі біжимо до драбини й тікаємо звідси. Ти готова? Гкразд. Три, два, один — старт!

Я зробила все, як він хотів. Кинулась уздовж стіни вперед. Проскочила між кількома торговцями, що стояли попереду мене, не звертаючи уваги на їхні обурені вигуки й щомиті побоюючись, що хто-небудь схопить мене ззаду. Наблизившись до столу, де сиділи Вінкмени, оточені здорованями в чорному, я помітила, що в маленькій арці, під неоновим ліхтарем, стоять іще два охоронці. Вони могли побачити мене будь-якої секунди, й тоді...

Аж тут позаду щось заверещало, гупнуло й загарчало. Усі, хто стояв біля стола, обернулись туди. Я чула, як лунають прокльони, як реве натовп. Знялася паніка. Охоронці, що стояли в арці, покинули свій пост і промчали повз мене. навіть не поглянувши в мій бік. Локвудів задум спрацював якнайкраще.

Локвуд... Серце тьохкало в моїх грудях, мені кортіло озирнутись. подивитись, що коїться в мене за спиною, та це не входило до нашого плану. Не оглядаючись, я хутко промайнула повз стіл і увірвалась до невеличкої комірчини.

17

Хай там що пхинькав череп, мені аж ніяк не здалося, що ця кімната правила колись за жіночий туалет — надто вже мала. Просто облицьована плиткою ніша, що слугувала, можливо, комірчиною для знаряддя залізничників. У центрі комірчини стояв стіл на дерев'яних козлах: на ньому й на підлозі поблизу нього височіли стоси скриньок і склянок для артефактів. Усі вони були різного розміру — і жодної

порожньої. Крізь посріблене скло видніли ганчірки, кістки, прикраси — звичайний мотлох, де найчастіше ховаються Джерела. Проте були серед цих Джерел і надзвичайно потужні—дзижчання енергії, яку вони випромінювали, я чула навіть із-за скла.

Помітила я серед них і скриньку з колекцією зубів, яку зібрав колись людоджер з Ілінга.

А на самісінькому краєчку стола височіла така знайома мені склянка з привидом.

Плазма, що оточувала череп, була густа, мов сироп, та всередині її мерехтіли зелені хвилі, а в моїх думках пролунав знайомий примарний голос:

— Нарешті! Радий тебе бачити! Ану, прикандич зараз цього типа, й тікаймо!

Я нічого не відповіла. Мені треба було зосередитись. Адже я тут була не сама — я маю на увазі живих людей.

Біля стола на складаному пластмасовому стільці сидів чоловік. Низенький чоловічок у чорному костюмі й вицвілій синій краватці. Це, напевно, були всі його прикмети, які впали мені в око — таке невиразне, ніби стерте, було його обличчя з зачесаним набік каштановим волоссям. В одній рхпді він тримав сигарету, а другою щось занотовував на аркуші паперу—й так захопився цією справою, що аж висолопив кінчик язика. Чи можна було хоч за якоюсь прикметою розпізнати його серед натовпу? Навряд.

Така навмисна непримітність змусила мене подумати, що ніякий це не колекціонер, на якого працюють Вінкмени, а звичайнісінький клерк. Писарчук. Та водночас у моїй голові промайнула блискавкою раптова тривога. Десь ніби я вже бачила цього чоловічка...

Тільки-но мені саянула ця думка, як череп знову заговорив:

— Стережись цього типа. Це зовні він отакий, курдуплик, а насправді небезпечний. Туди й нехай! Ти ще йрапіру забула!

Чоловічок підвів голову, побачив мене на дверях і запитав: — Хто ви така, пробачте? Вас сюди не запрошували.

Почувши цей нудний, жовчний голос, я вже не мала сумніву. що цей чоловічок мені знайомий. То був голос канцелярського щура, бюрократа, що звук прискіпливо складати звіти й рапорти... Або описи химерних, бридких речей, що лежали перед ним на столі.

—Хто ви така? — повторив чоловічок.

Так, я вже зустрічалася з ним. І до того ж нещодавно.

— Я Фідлер, сер, — відповіла я. — Джейн Фідлер. Мене послала до вас пані Вінкмен. З однією річчю трапилась помилка. З отим черепом у склянці. Ми повинні принести вам інший череп. А цей — підробка.

— Підробка? — чоловічок насуплено позирнув на склянку, а потім — до своїх нотаток. — Він у належній тарі. І до того ж досить давній. Такі склянки використовувались в агенції «Фітес*» багато років тому. А там помиляються вкрай рідко.

— Це саме така рідкісна помилка, сер. Джерело втратило майже всю свою енергію. Старе сміття, яке варто кинути в піч. Так каже пані Вінкмен. Вона вже послала по інший, *хороший* череп — його от-от принесуть. А цей, фальшивий, попросила мене забрати. І просить у вас вибачення, — я потяглася рукою до склянки з черепом.

— Просить вибачення? Аделаїда Вінкмен? — чоловічок поклав сигарету в попільницю й згорнув на черевці руки. — Щось це не дуже схоже на неї.

— Ця помилка наробила добрячого клопоту. Чуєте, який гамір? — я показала пальцем на двері, з-за яких і далі лунали гупання й вереск. Хоч як я хвилювалась за Локвуда, та будь-що намагалась зберігати спокій. — Дехто з хлопців там розлютився не на жарт.

Чоловічок пирхнув:

— Оце ще мені диво. Ви тут завжди зчиняєте шарварок.

Він роздратовано підхопив аркуш паперу, що лежав перед ним. Аркуш був причеплений до пластикової теки, й цієї миті я остаточно зрозуміла, хто переді мною.

П'ять ночей тому, у вестибюлі страхової компанії, я дивилась на цього чоловічка з балкона — подряпана, втомлена після сутички з привидом Емми Марчмент. Там, унизу, стояла команда з агенції «Ротвел» і сидів на стільці пан Фарнебі, наш керівник. А за плечем пана Фарнебі стояв керівник нашого керівника з оцією самісінькою текою в руці...

Непримітний чолов'яга з Інституту Ротвела з іще непримітнішим прізвищем Джонсон.

Я підійшла до стола й рішуче простягла руку до склянки:

— Я знаю. Така вже в нас нестерпна вдача. Пробачте. Зараз Аделаїда прийде і все пояснить вам.

— Цікаво, що це моя мати повинна вам пояснити?

Я відсахнулась, наче павук, що обпік собі ніжку, й повільно озирнулась.

Сказати про те, що постать, яка з'явилась на дверях, затулила собою прохід, було б неправдою. Вона затулила тільки його *нижню частину*, бо опецькуватий, та ще й убраний у розкішне хутряне пальто, Леопольд Вінкмен не міг похвалитись високим зростом. Найбільше він скидався на борця, на якого згори впав рояль, і це враження ще більше посилювали капелюх із широкими крисами й картатий костюм, що визирав з-під пальта. Леопольдові було років з п'ятнадцять-шістнадцять. та він уже помітно скидався і статурою, й обличчям. і широченним жаб'ячим ротом на свого батька, нині ув'язненого Джуліуса Вінкмена. Попри своє пухке, вічно усміхнене лице. Леопольд успадкував від батька і вдачу: він був відомий своєю люттю й нещадністю на цілий лондонський злочинний світ. Зараз він зирив на мене своїми холодними блакитними очима.

Я мовчала. Ми з Леопольдом стояли й дивились одне на одного.

За мою спиною зарипів голос пана Джонсона:

— Вона хоче забрати склянку з черепом.

— Еге ж. — підтвердила я. — Так наказала ваша матуся. Хіба вона не говорила вам? Ні? То йдіть і спитайте в неї самі.

Правду- кажучи, я й не сподівалась піддурити його. Становище було безвихідне. Та поки Леопольд ворушив своїм мозком. я гарячково оглянула стіл і вирахувала, що в мене є десь із п'ять секунд.

— Моя матуся? — перепитав Леопольд Вінкмен. — Вона нікуди не посилала б таку шмаркачку, як... — Аж тут його обличчя зненацька змінилося. Чи то його насторожило моє маскування, чи він пригадав, кому раніше належав цей череп, чи просто розпізнав мій погляд, та врешті все зрозумів. — Стривай-но... Я тебе знаю. Ти Люсі Карлайл!

— *Не бійся*, — зашепотів череп. — *Ти ж велике дівчатко. Упораєшся з ним.*

Відкинувши край пальта, Леопольд витяг із-за пояса пістолет

— *А може, й не впораєшся*, — додав череп.

Та я вже однією рукою взяла зі стола склянку з черепом, а другою підхопила скриньку з якимось артефактом, пожбурила її у Вінкмена й присіла. Гримнув постріл. Куля влучила в іншу скриньку, що стояла на столі: скринька вибухнула, й мені в спину посипались друзки

посрібленого скла. Тим часом та скринька, яку я жбурнула у Вінкмена, вдарила його по гомілках, і він з вереском повалився на спину.

— *Недоросток готовий*, — зауважив череп. — *Чудово!*

Ззаду на мене налетів порив крижаного вітру, достатньо потужний, щоб зв'язати з моєї голови перуку. З розтрощеної скрині на столі піднялась біло-блакитна примарна постать— Вінкменова куля випустила на волю Г'єстя. Пан Джонсон усе зрозумів і поспіхом заховався в кутку комірчини.

Дивитися, що він робитиме далі, я не стала. Тримаючи в руках склянку з черепом, я перескочила через Леопольда й побігла до арки...

Проте вихід цього разу було перекрито. Переді мною стояв одноокий, трохи старший за мене торговець, що тримав кривий ніж із забуленим лезом, а за його спиною бовваніли два мамули-охоронці.

— *Тепер моя черга*, — прошепотів череп. — *Підними склянку й біжи далі...*

Я підняла склянку. Звідти несподівано спалахнув зелений вогонь, і це страшенно перелякало парубійка з ножем. Він зазирнув до склянки, дико заверещав, відсахнувся і впав просто на охоронців, поваливши їх.

— *Ну, що скажеш?* — захихотів череп. — *Гарненько я їм посміхнувся?*

— Г'єрненько, — погодилась я, пробираючись між тілами, що лежали на землі. Далі проскочила арку і опинилась на платформі, де ще й досі чинився шарварок. У самій його середині крутився юнак-торговець із найжаченим волоссям. Він стояв біля стола Вінкменів і вимагував важким чорним свічником, відганяючи розгніваний натовп. Поряд була й сама Аделаїда Вінкмен, що вигукувала накази, марно силкуючись угамувати люд.

— *Усе триває як треба?*— поцікавився череп. — *Цікаво. А що буде далі?*

— І гадки не маю.

Локвуд тим часом уже шукав мене серед натовпу. Побачивши мене, він вискочив уперед і одним порухом руки перекинув стіл Вінкменів. На платформу водоспадом посипались монети. Не марнуючи ані секунди, він перестрибнув через стіл і помчав до мене. Аделаїда з помічниками залишились у нього за спиною: їх тут-таки відрівав натовп торговців, що кинулись підбирати гроші.

— До арки. Люсі! — вигукнув Локвуд. — Переходь на іншу платформу⁷!

Я обернулась до арки, та цієї миті на платформу вискочив Леопольд Вінкмен. Він нахилився, щоб не дістати в Локвуда свічником по голові, стрибнув до мене, вчепився в склянку і рвонув її. Я з несподіванки впала, й ми з Леопольдом покотилися по підлозі, дуцяючи одне одного ногами. З моєї голови звалилась перука. Я чула, як мене кличе Локвуд, чула гамір та голоси інших людей, аж тут Леопольд спритно вдарив мене по голові кулаком. З очей мені посипались іскри, мої руки затремтіли, і з них тут-таки вирвали склянку з привидом.

— Люсі! Рятуй мене...

— Череп!

Моя голова досі іула від удару. Моргаючи, я ледве підвела її. Леопольда зі склянкою не було вже й сліду. Сама я лежала на спині. Поряд Локвуд бився з охоронцями Вінкменів та кількома торговцями. Один з них помітив, що я заворушилась, і вже замірився оглушити мене важким кийком. Звідкілясь із темряви з'явився брудний кований чобіт і збив торговця з ніг. На мить переді мною промайнув потріпаний бриль Фло. А потім до мене нахилився Локвуд. Він підняв мене й потяг за собою до краю платформи.

— Люсі!.. — долинув до мене ледь чутний відчайдушний крик з натовпу.

— Череп! Локвуде, я загубила його!..

—Пробач, Люсі. Нічого не вдієш. Нам *справдітреба* звідси тікати.

Обличчя в Локвуда було геть подряпане, перука з'їхала набік. Свічник, яким він щойно бився з нападниками, зник. Ми вдвох, обнявшись, побігли в дальній кінець зали. Вхід до тунелю тут було замуровано, та, на щастя, зберігся перехід на південну платформу. Ми майнули туди, а за нами линув гамір гонитви.

—До драбини нам тепер не дістатись, — захекано промовив Локвуд. —Доведеться йти тунелем.

На другій платформі горіло менше свічок, а людей не було взагалі. За кілька ярдів від нас чорнів вхід до тунелю, до половини завалений мішками з піском, сіллю та стружками. Ми з Локвудом зіскочили на колію, видряпались на барикаду з мішків і зазирнули в тунель.

— Не замурований, — зауважила я.

— Так.

— Ним ми вийдемо звідси.

— Я теж певен, що вийдемо.

— То ходімо!

— Ні, — він схопив мене за руку. — Там привид.

Як я могла не побачити його? У тунелі, не дуже далеко від нас, ширяла сіра постать. Чоловіча, пласка, ніби з паперу, і якась перекручена. Голова її схилилася в наш бік. ніби духа вабив звук наших голосів, наш запах, тепло від наших тіл. Не знаю, яким був той чоловік за життя, та його привид здавався зніченим і нещасним. Поки я дивилась на нього, моя нога ковзнула по насипу—зовсім трішки, проте цього вистачило, щоб кілька камінців упали на колію. Привид негайно помчав до нас, та тільки-но він наблизився до заліза, як його відкинуло назад.

Цієї миті в моїй голові промайнуло кілька бажань.

Мені хотілося, щоб я ніколи не приходила сюди по череп.

Мені хотілося, щоб я ніколи не вплутувала Локвуда в цю історію А
А *найбільше* мені хотілося, щоб у нас зараз були наші рапіри.

Привид наблизився. Локвуд кивнув, і ми з ним тихенько позадкували насипом до платформи, ступаючи по розсипаній солі й стружках.

Там, у непевному світлі ліхтаря, на нас уже чекала Аделаїда Вінкмен. У правій руці вона тримала довгого вузького ножа.

Стояла вона, звісно ж, *не сама*. Біля неї юрмився цілий натовп торговців — бліді, вбрані в лахміття, вони скидались на воскреслих мерців. Щоправда, мерці не з'являються з-під землі з ножами та кийками в руках.

Проте всім цим збіговиськом заправляла, звичайно, сама Аделаїда. З першого погляду вона була схожа на звичайну біляву хатню хазяйку з вищипаними бровами на рожевому огрядному обличчі, убрану в квітчасту сукню й примітну на тлі натовщ злочинців. Та придивившись пильніше, ви починали розуміти, що вона небезпечніша за будь-кого з довколишньої банди. Безжальні сталевоблакитні очі, тонкі, мов накреслена олівцем лінія, вуста й на додачу до всього — випнуті м'язи під жировим шаром на руках. Якщо пригадати, що Аделаїда вже давно запряглася помститись нам за те, що ми запроторили її чоловіка до в'язниці, буде зрозуміло, чому вона так посміхалась до нас.

— Пане Локвуде, — промовила вона. — І ви, панно Кар-лайл... Яка несподіванка — зустріти вас на цьому ринку!

— Еге ж... Я люблю робити покупки вночі, — відповів Локвуд, поправляючи перук⁷ й не зводячи очей з ножа. — А ви?

— А я люблю поводитись із непрошеними гостями так, як вони цього заслуговують. — відказала Аделаїда Вінкмен. — Чого вам тут треба?

— Хотів запропонувати вам чудовий крам, — Локвуд показав на свою торбину. — Тільки мені, правду кажучи, не сподобалось, як ви обслуговуєте відвідувачів. У мене є всі підстави поскаржитись на вас.

Аделаїда поглянула на купу мішків і помітила сіру постать, що ширяла в тунелі.

— Бачу, тут є кому подбати про вас?

— Е-е... так. Є один гість. Щоправда, надто мовчазний.

— Зате дуже уважний, як я розумію, — Аделаїда Вінкмен ворухнула своїм ножем, і я вкотре пошкодувала, що з нами немає рапір. — Чому б вам не втекти від мене до тунелю? Сподіваюсь, він одразу помітить вас.

Локвуд кивнув:

— Можна, звичайно... А можна й постояти тут, побалакати з вами.

Пані Вінкмен крутнула своїм ножем так, щоб його лезо зблиснуло.

— А я, до речі, не завжди торгувала антикваріатом, — сказала вона.

— Он як?

— Атож. Раніше я торгувала м'ясом. Це мій давній різницький ніж. Колись я добре вправлялась ним. І не тільки з худобою, тож навичка залишилась...

— Дивовижна річ, — Локвуд скинув перуку й завзято почухав собі голову. — Я замолоду теж працював на всякій роботі. Розносив газети, мив автомобілі... А ще давав отаким товстулям копняка нижче спини. Це, звичайно ж, не за гроші, а просто задля розваги. Нині я це вже облишив, але ж навичка залишилась...

— 11 То ж, вибір у вас невеликий, — відповіла пані Вінкмен, підходячи до нас. — Тунель або ніж. Із нишпорками та нюха-чами в мене коротка розмова — скоро побачите самі...

Локвуд усміхнувся:

— Це я, по-вашому, нишпорка й нюхач? Протестую!

— Хіба я не так сказала?

— Не так. Я, звісно, й те, й друге, однак насамперед я *агент*.

Жінка хитнула головою:

— Агент повинен мати рапіру. А сьогодні у вас її немає. — вона махнула своїм охоронцем. — Лізьте нагору й схопіть їх.

— Агент має й іншу зброю, — заперечив Локвуд. — Скажімо, отаку...

Із своєї скинутої перуки він дістав дві каністри з магнієм— він заховав їх там ще до того, як ми покинули будинок на Портленд-Роу. Першу каністру він жбурнув під ноги Аделаїди Вінкмен. Магній ще не встиг вибухнути, як Локвуд уже обернувся й кинув другу каністру в тунель, у напрямі при-вида. А потім схопив мене за руку й потяг за собою.

На якусь мить ми з ним затримались на вершку барикади, що перекривала вхід до тунелю. Обабіч нас лунали вибухи. На наш одяг посипався дощ із розпечених залізних стружок. Нас самих спочатку хитнуло в один бік. тоді — в другий. Зусібіч нас почали огортати хмари сріблястого диму, що здіймались угору й там швидко холонули.

Усе це зайняло якісь три-чотири секунди. Далі ми підскочили й помчали до тунелю. Від платформи лунав дикий гамір, а в тунелі панувала мертва — по-справжньому *мертва* — тиша.

Каністра зробила свою справу: тінь, що ширяла попереду, зникла. Наші черевики тупотіли по сухому насипу. Далі тунель повертав убік. Я дістала з торбини ліхтарик і увімкнула його, щоб ми могли стежити за колією й не врзались у стіни. Тоді ж я помітила, як холодно зненацька стало після того, як ми з Локвудом перетнули захисну межу. Рейки виблискували памороззю. Так само взялась інеєм чорна рінь насипів. Наше дихання, поки ми бігли, клубочилось парою, а його звук голосно відлунював від стін тунелю.

— Локвуде. — промовила я. — Тут *холодно*.

— Так. я відчуваю. Але нам треба бігти далі.

Ззаду, з-за повороту, ми почули гамір гонитви. Ковані подошви чавили рінь, нетерпляче лунав голос Аделаїди Вінкмен...

— У них є захист від привидів, — засапано промовила я. — І вони женуть нас прямісінько до...

Закінчувати потреби не було. Ми знали, що наближаємось до місця катастрофи потягу. Хвиля потойбічної енергії з кожним нашим кроком дужчала, гнітила нас, ставала щільніша...

— Може, нам трапиться бічний тунель, — пробурмотів Локвуд. — Якщо ми ненароком розділимось, уникай... — і зненацька вигукнув: — Вимкни ліхтарик!

Ліхтарик я вимкнула, та встигла перед тим побачити нішу в стіні — в таких нішах ховаються робітники, пропускаючи потяг. І ця ніша теж не порожнювала: в ній на запорошеній темній рині щось біліло. Ми побігли далі.

— Чиї це кістки? — прошепотіла я.

Та відповідь уже бовваніла перед нами: з темряви до нас випливла ще одна примарна сіра Тінь.

— Привид, здається, не бачить нас, — зауважила я. — Стривай... Ні, він рушив до нас.

Локвуд вилаявся:

— Хай йому дідько... А в нас і захисту ніякого немає, — він ляснув пальцями й несподівано додав: — Здається, все-таки є!

— Що ти робиш? — зашепотіла я. — Чому ти зупинився? Нам треба поспішати!

Ззаду по насипу дедалі гучніше шурхотіли важкі чоботи.

— Зачекай. Іди сюди. Ану, посвіти вниз... — Локвуд витяг з торбини свою захисну накидку від духів. Труснув її, розгортаючи. Зблиснули срібні кільця й синьо-фіолетове пір'я. Потім він спритно, наче фокусник, що закінчує свій трюк, огорнув нею мої плечі й накрив мені голову каптуром.

— Коли знахар вирушав до Хатини Духів, щоб поговорити з предками, він загортався в таку накидку, — пояснив він. Тоді пошукав у моїй торбині, дістав таку саму накидку й загорнувся сам. — Ми з тобою вчинимо так само.

— Але ж ми не збираємось розмовляти з предками!

— Ми взагалі не знаємо, *що* збираємось робити. Люсі. Будь-що це не зашкодить нам... До речі, мені здалося — чи справді стало тепліше?

— Еге ж, трохи тепліше... А що там робить наша Тінь?

— Нічого. Просто висить на місці. Не знаю вже. накидки тут винні чи щось інше. Не нападає, то й добре. Ну, рушаймо вперед. Аделаїда наздоганяє!

Щільно загорнувшись у накидки, ми побігли вперед тунелем. Банда Аделаїди тим часом підбігла так близько, що її стало не тільки чутно, а й видно. Побачивши нас, вони радо загорлали, та тільки-но хтось із

них помітив у тунелі Гъстя, як усі заверещали, зупинились і заходились пошепки радитись, як бути далі. А ми з Локвудом тим часом помітно вирвались уперед.

— Це затримає їх ненадовго, — застеріг Локвуд. — Сподіваюсь тільки, що ці дорослі бандюги не дуже прискорять ходу... Ні... О, ні!

Перед нами відкрився набагато ширший простір, що скидався на покинуту нами станцію «Воксголл». Та рейки тут були перекручені від вибуху, а поряд видніли сходи, якими можна було вибратись на платформу... чи радше на те, що *було* колись платформою. Зараз її було вщент захаращено сміттям, камінням, уламками бетону з залізним пруттям, що стриміло з них. У стінах не було жодних арок чи дверей. Одне слово, шлях через платформу був заблокований.

І колія — так само. Бо на ній стояв *потяг*.

Посвітивши ліхтариком, я побачила, що потяг чорний від кіптю. Вибухнувши й простоявши стільки років під землею, він геть проіржавів, і його чорні стіни вкрились рудими плямами. З того місця, де ми стояли, було видно лише задню частину останнього вагона, двері якого, висаджені вибухом, звисали набік, а за ними видніли обгорілі пеньки від кількох сидінь.

— Так. це він, — прошепотів Локвуд. — Той самий злощасний потяг.

Не скидаючи каптурів, ми підійшли до сходів, що вели на платформу. Звідси наслідки катастрофи було видно ще краще. Десь посередині потяг був завалений уламками станції. а його покрівля виявилась такою пом'ятою, ніби по ній ударили велетенським кулаком. Бічна стіна потяга, обернена до платформи, розірвалась і вивернулась: гострі зубці пошкодженого металу стриміли, наче ребра якоїсь доісторичної тварини. Потяг був тихий, порожній і зирив у темряву своїми перекошеними вікнами.

Довкола я нічого не помічала, та в моїй голові аж ревіло відлуння примарного вогню. Я висунула з-під накидки руку й тут-таки зойкнула від несподіваного потойбічного холоду.

— Вимкни ліхтарик, Люсі, — наказав Локвуд.

Коли вимикаєш ліхтарик, найкраще заплющити очі й зачекати п'ять секунд—так буде легше звикнути до темряви. Та перш ніж ці секунди минули, я почула Локвудів здивований вигук і зрозуміла, що він підійшов ще ближче до потяга. Я розплющила очі. В розбитих вікнах

мерехтіло холодне примарне світло, і в ньому можна було розгледіти, що місця в зруйнованому потязі досі *зайняті*

З п'ятьми виступали силуети нерухомих, нахилених уперед голів, з яких над тонкими шиями в потріпаних комірцях звисали довгі пасма волосся. Біла шкіра облич скидалась на риб'ячі черевця, а на їхньому тлі вирізнялись вугільно-чорні очні ямки. Зрозуміло, що це були тільки привиди: справжні тіла бідолашних пасажирів давно вже було прибрано звідси й спалено.

Ми стояли й не зводили з них очей. Позаду гомоніли наші переслідувачі, чиє тупотіння перекривав огидний вереск Аделаїди Вінкмен.

— Вибору немає, Люсі, — сказав нарешті Локвуд. — Нам доведеться пройти через весь цей потяг.

— Через потяг? Але ж, Локвуде...

— Це краще, ніж потрапити до рук Аделаїди. Довірмось цим накидкам.

— Але ж у потязі так багато...

— Краще довірмось накидкам.

Часу на роздуми не було. З тунелю вже спалахнув промінь світла, далі другий, третій... З'явилися обриси постатей з ліхтарями в руках.

А тоді пролунав постріл. У задній стінці вагона з'явилася дірочка.

Я вже не пригадаю, як ми влізли до того потяга, хто з нас зробив це перший, як ми не подерли наші накидки, протискуючись крізь вузькі двері... Пам'ятаю лише свій страх — перед тими, хто наздоганяв нас позаду, й перед тими, хто чекав на нас попереду.

Усередині потяга теж прокотилась хвиля вогню — ще й яка! Усе вигоріло аж до металевого кістяка. Зникла пласти-кова обшивка, від сидінь залишились тільки каркаси. Усе було чорне, закіптюжене, вкрите вугільним пилом. І на цих каркасах, у сяйві потойбічного світла, сиділи примари в рештках старомодних костюмів, капелюхів та суконь. Сиділи вони двома рядами вздовж центрального проходу. Зблизька було чітко видно, що шкіра на їхніх обличчях, як і одяг, збереглася тільки подекуди й нагадувала клаптики паперу, що поприставали до черепа. Зате очі були величезні, яскраві та блискучі, наче в жаб, і зирили прямісінько на нас.

Над нашими головами свиснула іще одна куля і брязнула об металеву стіну десь ближче до середини потяга. Цей постріл гримнув

саме вчасно, бо інакше ми з Локвудом так і не наважилися б рушити далі. Та зараз ми щільніше закутались у накидки й почали обережно пробиратись — я перша. Локвуд за мною — між рядами чоловічих та жіночих постатей, що сяяли потойбічним світлом усередині своєї металевої домовини.

Ось бабця — з-під шалі визирають голі кістки. Ось чоловік у капелюсі, що наполовину стопився з його обличчям. Молода пара, чії голови теж стопились в одну криву огидну кулю. Я заплющила очі, сподіваючись розібрати потойбічний шепіт, що оточував нас звідусіль.

Під ногами хрумтіло, як свіжі грінки, обгоріле синтетичне покриття. Ми з Локвудом повільно просувались уперед. За нами стежили темні жаб'ячі очі, та жоден з примарних пасажирів не поворухнувся.

Проходячи далі, ми виявили, що не всі з цих пасажирів обгоріли — і не всі були з одного часу. Кілька постатей мали яскравішу ауру й були вбрані по-сучасному — наприклад, юнак у помаранчевій куртці й темно-синіх джинсах або струнке дівча в блузі з каптурцем. Такі привиди одразу вирізнялися серед «старших», обгорілих, як золоті зуби в гнилому роті. Фло згадувала про «новеньких» пасажирів — і мала раттю. От тільки незрозуміло, як вони померли, ці новачки.

Ми дістались уже до середини потяга — до того місця, де бічну стінку вагона було вивернуто назовні, а покрівля низько просіла. Тут також сиділи привиди — такі спотворені й скалічені, що я заплющила очі, щоб не бачити подробиць. Проминувши їх, ми хутко перейшли до другої половини потяга.

— Дивись просто перед собою, — прошепотів Локвуд. — Не зустрічайся з ними поглядом.

Я кивнула:

— їм, здається, кортить посадити нас поряд із собою.

— І *посадили б*, якби не наші накидки.

І Піби на підтвердження цих слів один дідусь-привид, коли я саме проходила повз нього, ворухнувся й підняв обгорілу руку, але гут-таки відсахнувся, коли до нього наблизилось пір'я моєї накидки.

Ближче до голови потяга привидів стало менше. Ми поспішили вперед — туди, де вже видніли відчинені, наполовину вирвані з вагона двері, а за ними бігла в темряву порожня колія. Пробравшись через ці

двері, ми пройшли ще кілька ярдів насипом, а потім зморено впали на коліна. Позаду панувала тиша.

— От якби Вінкмени спробували наздогнати нас, — обіззався нарешті Локвуд. — Тоді, будь певна, в цьому потязі з'являться нові пасажери.

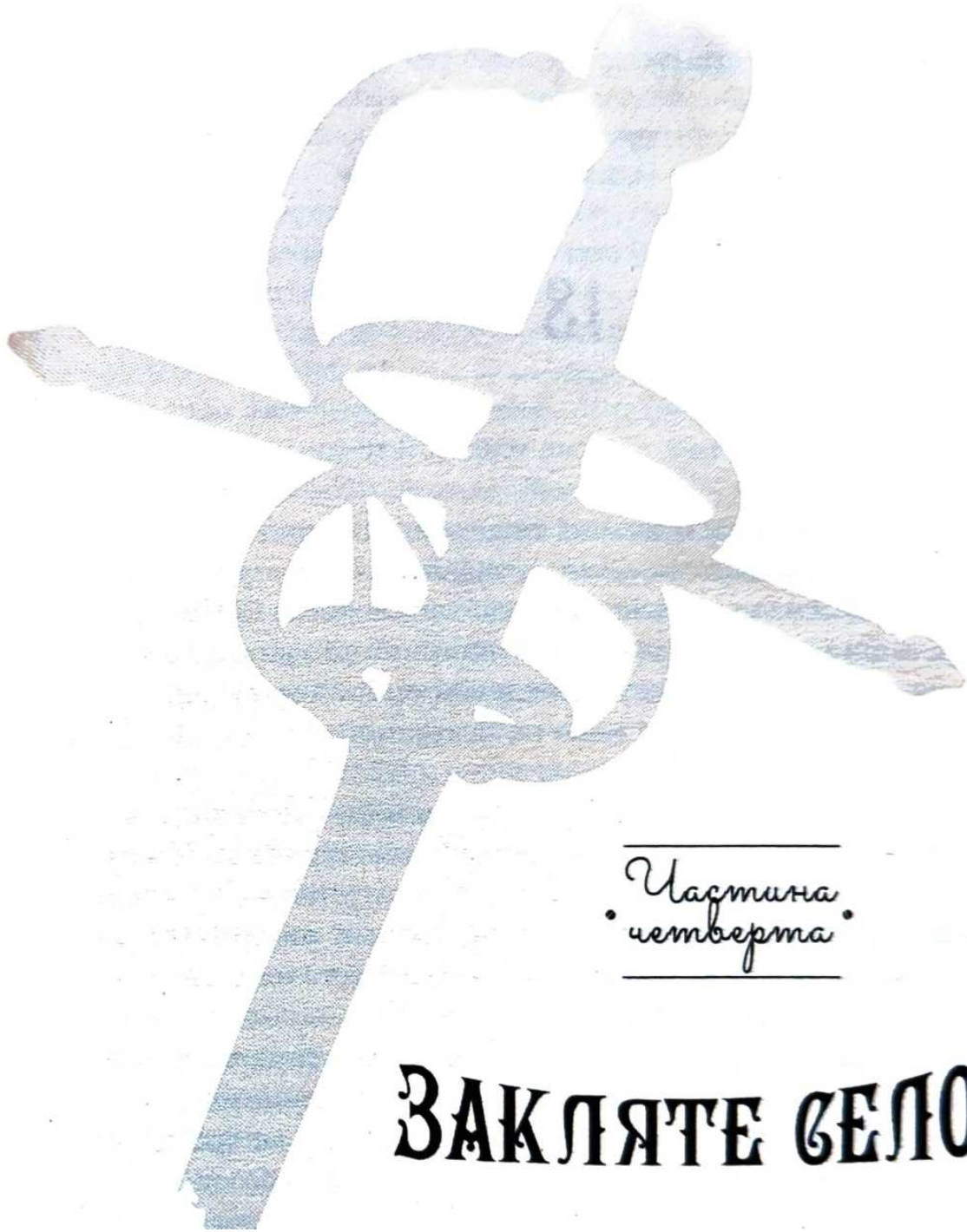
— Облиш! — аж здригнулась я від огиди.

— Ходімо далі. Рано чи пізно ми знайдемо вихід із цього тунелю, — він поправив свій каптур. — А от накидки поки що краще не скидати.

Ми поволі попрямували далі на своїх утомлених ногах.

— Хто б міг подумати, що на Портленд-Роу можна відшукати такий скарб, — зауважила я. — Твої батьки врятували нас, Локвуде. Віднині ми — їхні боржники.

Локвуд нічого не відповів. У такому місці було не до розмов. Нам хотілось якнайшвидше забратися звідси, подалі від смерті й темряви. Плiч-о-плiч ми тихо ступали вздовж залізничної колії до світла.

Частина
четверта

ЗАКЛЯТЕ СЕЛО

Наслідками нашої підземної експедиції Локвуд був задоволений. Звичайно ж, не *всіма* наслідками, бо й череп ми не повернули, й мало не загинули — до того ж обоє. Востаннє, до речі, ми ледве врятувались уже наприкінці тунелю, коли по двогодинних мандрах уздовж колій вибрались на діючу лінію поблизу Стоквела і мало не потрапили під потяг, що вискочив з-за рогу.

— Погляньмо на все це з такої точки зору, — сказав він уранці, коли ми разом з Джорджем і Голлі зібрались у конторі агенції «Локвуд і К°». — Плюсів у нашому нічному поході набагато більше, ніж мінусів. По-перше, ми вирушили на пошуки важливого психологічного артефакту і несподівано з ясували, що *володіємо* ще двома.

Він замовк і поглянув на лицарський обладунок, що стояв біля його письмового стола. Зараз на ньому сушилися дві накидки — барвисті, переливчасті. У тунелях метро вони трохи забруднились, тож зранку їх довелося випрати.

— Це найголовніше, — провадив Локвуд. — Тільки просто так вулицею в них не підеш, бо перехожі ще приймуть нас за клоунів. Зате в небезпечних ситуаціях вони справді зможуть стати нам у пригоді. Авжеж, Джордже?

Джорджа, як відомо, ніщо так не вабило, як усілякі таємничі психологічні артефакти. Цього ранку він просто-таки не зводив очей з наших накидок.

— Еге ж, цікаві штучки, — підтвердив він. — Зрозуміло, що срібна кольчуга будь-що відганяє привидів... а от пір'я? Можливо, так само... Цікаво, чи вони виділяють якусь натуральну олію, чи знахарі навмисне чимось змащують їх?.. Це треба дослідити... До речі, Локвуде, — зблиснув він очима, — може, нам варто подивитися, що ще сховано в тій кімнаті нагорі?

— Може, коли-небудь, — відповів Локвуд. — Коли матимемо більше часу.

— Це значить — «ніколи», — буркнув Джордж. — Знаю. Тільки бережи ті коробки як слід, там можуть трапитися справжні скарби. Авжеж, Люсі?

— Авжеж, — підтвердила я. Сьогодні я реагувала на все байдуже і мляво. Так, я раділа відкриттю з накидками, та це аж ніяк не могло відшкодувати мені невдачі з черепом. А я вже майже повернула його! Вже тримала в руках! Тільки-но гарячка втечі від переслідувачів вивітрилась із моєї крові, як я відчула себе спустошеною.

Локвуд, звичайно, добре розумів мене.

— Не засмучуйся, Люсі, — сказав він. — Хтозна, може, ми й не назавжди загубили череп. Будь-що надія відшукати його є — а це, в свою чергу, підводить мене до другого, по-справжньому *головного* наслідку нашого нічного походу... до таємничого пана Джонсона з Інституту Ротвела. Те, що ти його впізнала, Люсі, — це *бомба*. Якби ти й досі працювала в агенції «Локвуд і К°», я підвищив би тебе на посаді. Та оскільки нині ти...

— Тоді ти *мене* підвищиш? — припустив Джордж.

— Ні... Але можу сміливо сказати, що це була найкраща твоя робота від часу навали привидів у Челсі. Ти неймовірний агент, Люсі!

Неважко здогадатись, що після цих його слів мені відразу стало краще. Поки я перетравлювала їх, Локвуд підхопився, обігнув свій стіл і постав перед нами — високий, стрункий і завзятий. Мені зненацька саянула думка, що в світі немає нічого неможливого, що доля — на нашому боці й що наші Таланти, об'єднані разом. — непереможні. Так, Локвуд умів навіювати іншим упевненість у їхніх силах і часто робив це.

— Так. Люсі. ти здійснила неймовірне, — провадив він. — Тобі вдалося виявити й довести зв'язок між чорним ринком артефактів і однією з найелаветніших дослідницьких установ Лондона. Г'єллі. що ти можеш розповісти нам про Інститут Ротвела?

Перш ніж влаштуватися на роботу до Локвуда, Г'єллі Манро працювала агентом у «Ротвелі», а потім навіть стала особистим помічником голови цієї агенції, Стіва Ротвела. Про цю роботу Г'єллі, проте, згадувала неохоче, бо пан Ротвел виявився впертою й брутальною особою, однак про його компанію загалом вона завжди

згадувала тільки з пошаною. Зрозуміло, що вона добре зналась на структурі й механізмах цієї агенції.

— Інститут Ротвела — це особливий дослідницький відділ компанії.— сказала вона.— Він працює окремо від усіх інших відділів. Простих агентів там немає, лише дорослі вчені, що вивчають механіку Проблеми й шукають способи боротьби з нею.

— І викидають на ринок купу усякого мотлоху, — додала я. — На зразок отого Джорджевого срібного дзвіночка, яким ми намагалися скористатися в будинку Галі.

— Чому⁷ ж «намагалися»? Він спрацював! — гаряче заперечив Джордж. — Щоправда, з невеличким *запізненням*...

Голлі кивнула:

— До речі, Інститут давно вже працює над розробкою нових захисних засобів.

— І вельми успішно торгує ними, — підхопив Локвуд. — Голлі! Коли ти працювала в Ротвела, ти була знайома з цим Джонсоном?

— Саулом Джонсоном? Так, я знала його. Він був тоді членом ради директорів Інституту.

— А чи брав він участь у звичайних розслідуваннях? Люсі вперше бачила його на завданні, разом з командою тамтешніх агентів.

— Ні. Такого я не пригадую. Вчені з Інституту не вилазять із своїх лабораторій.

— Тому я і вважаю, що зараз коїться щось украй химерне, — зауважив Локвуд. — Джонсон та й цілий Інститут, гадаю, останнім часом скуповує найпотужніші Джерела, хоч приписи ДЕПРІК забороняють це робити. Ту муміфіковану голову, яку ти, Люсі, знайшла минулого тижня, Джонсон примітив і негайно віддав наказ Гарольдові Мейлеру. Той спалив у печі муляж, а голова вирушила на чорний ринок, тобто до того ж таки Джонсона.

— Здається мені, що туди зараз повертаються всі потужні Джерела, — підхопила я. — Скажімо, знайома нам банка з зубами — та сама, з Ілінга, — теж стояла минулої ночі на столі в Джонсона.

— Звідси виникає одне-єдине питання, — підсумував Джордж. — *Навіщо?*

Останнє слово він вимовив за своїм звичаєм — повільно, тягнучи кожен звук, щоб змусити нас завмерти з несподіванки. Ми в такому разі знали, що в нього вже готова відповідь і зараз він вивалить на нас потік довгих, ледь-ледь зрозумілих нам слів.

— Може, *ти* розкажеш нам? — запитав Локвуд.

— Гаразд, — помовчавши, згодився Джордж. — Тільки дозволь мені стати на твоє місце біля стола—так. ніби зараз головний тут я.

— Будь ласка.

— Дякую. Тільки ноги, на жаль, у мене коротші за твої. З вашої ласки, я сяду на краєчок стола, а ноги витягну... Пам'ятаєте, — провадив Джордж, — що ми знайшли в тунелях під магазином Ейкмерів? Крім, звичайно ж. здоровенної купи людських кісток?

— Я, наприклад, знайшов Люсі, — відповів Локвуд, і від його усмішки я трохи почервоніла. Він і справді тоді першим поліз до тунелю після Полтергейста, щоб витягти мене.

— А крім кісток і Люсі? — вів далі Джордж. — Ми ще знайшли сліди якихось химерних експериментів, що їх хтось проводив у тих катакомбах. Розчищене від кісток коло посередині печери, й плями воску від свічок по краях цього кола, й сліди, які свідчили, що цементною підлогою підземелля тягли щось металеве. А ще в самісінькому центрі коли ми побачили велику пляму від згорілої ектоплазми. Усі кістки, що лежали там. були активні — в психологічному сенсі. — і можна припустити, що хтось намагався використати їх як одне надпотужне Джерело. Усі ми знаємо, що кожне окреме Джерело—це слабке місце, крізь яке Г'єсті можуть проникати

до нашого світ} ⁷... — він трохи повагався, — звідти, де вони *повинні* перебувати. Джерела — це ніби діри в старій матерії. От уяви. Локвуде, що в тебе протерлися ззаду джинси...

— У мене джинси ніколи не протираються ззаду, — заперечив Локвуд. — Я взагалі не ношу джинсів, це не мій стиль.

— Ну, гаразд. Нехай це будуть *мої* старі джинси. У мене їх багато... Отже, спочатку матерія тоншає, потім розділяється на окремі нитки й нарешті перетворюється на справжню діру. І в цих джинсах ти намагаєшся не нахилитися, бо крізь діру видно твої труси. Ну, а в нашому випадку крізь діру між світами видно не труси, а дещо інше...

— Невдалий ти обрав приклад, — зауважив Локвуд. — Мені б на привидах зосередитись, а в голову джинси й труси лізуть... Гаразд, розповідай далі. Отже, якщо створити *велетенське* Джерело, тоді...

—Тоді й слабке місце стане більшим,—провадив Джорд ж. — Тобто діра між світами. Ми це вже бачили, коли натрапили на «кістку й скло».

Він згадав про моторошний артефакт, який нам колись довелося відкрити, — зроблене з кісток-Джерел дзеркало, що мало, за задумом його творця, стати вікном до потойбічного світу. Чи працювало воно по-справжньому, чи ні, залишилось невідомим, бо кожен, хто заглядав у це дзеркало, тут-таки помирав. Проте психологічний фон, який воно випромінювало, був напрочуд химерний і лиховісний.

— Гадаю, що в підземеллі під магазином Ейкмерів хтось намагався зробити таке саме вікно, — провадив Джордж. —

Для цього їм знадобилось велетенське Джерело. А тепер Джонсон так само збирає потужні Джерела. Я певен, що він веде ту саму гру...

— Ти думаєш, в історії з магазином Ейкмерів теж замішаний Інститут Ротвела? — запитала я.

— Можливо. Пам'ятаєш, як швидко їхні команди прибули туди? Одразу, тільки-но стало відомо про наше відкриття. Щоправда, сказати достеменно поки не можна нічого. Бракує доказів.

— Ми ще знайшли там недокурки, авжеж? — нагадала Г'єллі.

— Умгу, — відповів Джордж. «Перське світло». Рідкісна марка.

— До речі, — згадала я, — Джонсон у тій комірчині саме курив сигарету.

Джордж поглянув на мене:

— Яку? «Перське світло»?

— Не знаю.

Він спересердя аж ляснув себе по лобі:

— Ой, Люсі! Прогавила таку нагоду! Може, ти хоч запах диму розібрала? У цих сигарет своєрідний аромат — ніби підгорілі грінки з карамеллю.

— Я не мала часу нюхати його сигарети. Джордже. Я була надто заклопотана тим, щоб мене не вбили.

— А могла б разочок і нюхнути, Люсі. Мимохідь, — засмучено буркнув Джордж.

Локвуд тим часом про щось напружено міркував, тарабанячи по столу пальцями.

— Скажи-но, Гьллі, а сам Стів Ротвел тісно пов'язаний з інститутом?

Гьллі насупилась:

— Так, він завжди брав участь в усьому, що там діялось. Часто зустрічався з тамтешніми вченими віч-на-віч.

— То він напевно знає про все. Питання в тому, що ми самі тут можемо зробити?

— Небагато, — відповів Джордж. — До Барнса звернутись не можемо, бо нам знову-таки бракує доказів.

— А Джонсон після вчорашніх пригод неодмінно заховається. — додав Локвуд. — Інститут Ротвела — це десь у Вест-мінстері. правда. Гьллі?

— Там тільки їхня головна контора, а всі лабораторії й дослідницькі центри — за межами Лондона. їх кілька. Пробач, але напам'ять я їх перелічити не можу.

— Кілька дослідницьких центрів...— сумно кивнув головою Локвуд. — Це вже важче. Слухай-но. Гьллі, а чи не можеш ти все-таки скласти для мене список тих центрів? Він може стати нам у пригоді, хоч я ще не маю жодної гадки, яким саме чином... — Він зітхнув і додав: — А поки що переходьмо до приємнішого. Нам телефонував секретар Пенелопи Фітес. Ти знаєш. Люсі, що вона хоче особисто подякувати нам за розслідування справи людожера з Ілінга? Сьогодні саме та рідкісна нагода, коли вона збирається відвідати Товариство Орфея, що перебуває під її опікою. Секретар казав, що там ми зможемо побачитися з нею.

— Товариство Орфея? У Сент-Джеймсі?

— Точнісінько так. Підеш з нами?

Перепитувати ще раз йому, звичайно ж, не довелося.

* * *

Загадкове й недоступне Товариство Орфея, членами якого, як ми знали, були численні великі промисловці з усієї країни, вже давно цікавило нас. Офіційно то був елітний лондонський клуб, члени якого нібито збиралися для обговорення та вивчення Проблеми, проте нам пощастило довідатись, що Товариство займається й певною практичною діяльністю. Так, під час розслідування справи про Сходи, що кричать. Джордж роздобув цікаві кришталеві окуляри з емблемою Товариства—давньогрецькою арфою чи лірою. Як саме діють ці окуляри, ми так і не з'ясували, проте зрозуміли, що не тільки Інститут Ротвела працює над винаходами, які можуть придатися для нескінченної битви з Проблемою.

Щоправда, на відміну від Інституту. Товариство про ці свої винаходи не повідомляло, тому нам аж донині не щастило нічого про це дізнатись. Тож таку нагоду нізащо не можна було проминути. Таким чином, цього самого ранку — тільки трохи пізніше — ми з Локвудом і Джорджем бадьоро вирушили до Сент-Джеймса, залишивши вдома Голлі збирати відомості про Інститут Ротвела.

Будинок Товариства ми знайшли в кінці однієї із затишних вуличок, забудованих витонченими особняками з начищеними мідяними табличками на колонах біля ганків і кошиками яскравих квітів, підвішеними під великими дзеркальними вікнами. На одній з таких табличок було без усякої помпи написано: «Товариство Орфея». Ми постукали, двері негайно відчинились, і перед нами з'явився усміхнений старенький добродій, що вклонився нам і привітно махнув рукою:

— Заходьте, заходьте, ласкаво просимо. Я секретар Товариства.

Секретар був лагідний, сивий, сутулий у плечах, та водночас із молодечими іскрами в очах. На ньому був довгий старомодний сурдут із накрохмаленим комірцем; гладко зачесане назад волосся відкривало високе чоло. Увійшовши, ми разом із секретарем опинились у невеликому прохолодному вестибюлі з мармуровою підлогою й темно-червоними стінами. За спиною секретаря видніли сходи, якими

повільно йшли вниз літні чоловік і жінка. Десь поблизу гучно цокав годинник.

— Ми прийшли сюди на запрошення панни Пенелопи Фітес,— мовив Локвуд.—Я—Ентоні Локвуд, а це мої колеги, Джордж Кабінс і Люсі Карлайл.

— Так, ми чекали на вас, — кивнув старий. — Наша люба панна Пенелопа зараз у читальній залі. — Він уважно дивився на Локвуда. — То ви — син Селії й Дональда? Я, здається, читав про вас у «Таймсі». Так, так. ви дуже подібні й до матері, й до батька.

— То ви знали їх, сер? — запитав Локвуд.

— О, звичайно. Свого часу вони були кандидатами в члени нашого Товариства. Вони, до речі, зробили вельми цікаву доповідь саме в тій кімнаті, куди я зараз відведу вас. Доповідь, здається, називалась так: «Перекази про привидів серед племен Нової Гвінеї та Західної Суматри». Ваші батьки були, звичайно, збирачі народної творчості, але не *науковців* най-вужчому розумінні цього слова... Та водночас їхні знання були видатні. їхня смерть стала для нас великою втратою...

— Дякую, сер. — відповів Локвуд. Обличчя його залишалось безпристрасним.

—Еге ж. еге ж... ви прийшли сюди не задля розмов зі мною... Сюди, будь ласка.

Старий повів нас коридором, застеленим килимом. Зі стін на нас дивились портрети величних сивих добродіїв, схожих на нього самого. В кінці коридору вигравало жовто-червоним світлом високе вікно з вітражем, біля якого на постаменті стояла вирізьблена з каменю триструнна арфа. Секретар показав на неї:

— Вам, напевно, вже доводилося бачити наш скромний символ?

— Так. траплявся десь, — недбало відповіла я. Навряд чи варто було розповідати про окуляри, які ми свого часу поцупили в одного вбивці.

— Орфеева ліра, — додав Джордж. — Так, здається, він називається?

— Саме так. — підтвердив секретар. — Міф про Орфея ви, звичайно, знаєте. Його вважають заступником музикантів і дослідників невідомого.

— Він, здається, побував у підземному світі? — перепитав Джордж. — Шукав свою померлу дружину?

— Ваша правда, пане Кабінсе, — старий повернув ліворуч, у бічний коридор, де нам трапився ще один літній член клубу, лисий і усміхнений. Він побокував, пропускаючи нас. — Орфей так чудово співав і грав на лірі, що заворожив не лише мерців, а й їхніх страхітливих сторожів. І навіть ублагав самого Гадеса, похмурого бога підземного світу, віддати йому померлу дружину. Оце то сила!

— То ваше Товариство надихається прикладом Орфея? — незвично тихо запитав Локвуд.

— Так. бо ми теж шукаємо способи подолати привидів. Ми — це строката компанія винахідників, промисловців, філософів, усіх, кого цікавить Проблема й шляхи її вирішення. Ми дискутуємо, сперечаємось, працюємо над пристроями, що можуть призупинити навалу духів.

— На зразок виробів Інституту Ротвела? — запитав Джордж.

Старий клацнув язиком, і його усмішка стала сумною:

— Ні, не зовсім так. Інститут, вважаємо ми, це надто вже... *комерційна* установа. Вигода для них важливіша за істину. Багато їхніх, як ви кажете, «виробів» не мають жодної користі. А наше Товариство об'єднує *ідеалістів*, пане Кабінсе. Нам потрібні певні відповіді на певні запитання. Ми б'ємося до переможного кінця — не лише проти привидів, а й проти самої смерті.

— І які ж пристрої ви створюєте, сер? — запитав Джордж. і його очі зблиснули. Я зрозуміла, що він подумав про окуляри.

— Найрізноманітніші! Наведу вам лиш один приклад. Молоді люди — такі, як ви, — щасливі, бо можуть чути й бачити надприродні явища. Літні ж люди — такі, як я. — безпорадні серед темряви. Тому ми шукаємо способи допомогти літнім людям захиститись від примарних ворогів. Ми вже досягли певних успіхів, побудували прототипи... але вони ще не готові до широкого застосування.

Джордж повільно кивнув:

— Розумію. То ви кажете, що вже побудували прототипи? Чудово...

— Саме так, — секретар зупинився перед темними дубовими дверима. — Ось ми й прийшли. Це читальна зала.

— А чим закінчилась історія з Орфеєм? — запитала я. — Він повернув собі дружину?

Секретар сумно засміявся:

— Ні, любонько. Не повернув. Він порушив Гьдесову заборону. озирнувся, і його дружина так і залишилась у потойбічному світі. О. якби й ми могли зробити так само, щоб наші мертві друзі не покидали того світу!

Вичинивши перед нами двері й побокувавши, він оголосив:

— Представники агенції «Локвуд і К°»!

А далі, пропустивши нас уперед, пішов собі.

Читальна зала Товариства Орфея виявилась не дуже великою кімнатою. Якщо Локвудові батьки справді виголошували тут свою доповідь, то слухачів у них було не дуже багато. Темні книжкові полиці зусібіч оточували затишну кімнатку з килимом на підлозі, кількома кріслами й столиками. Пене-лопа Фіттес сиділа в кріслі біля каміна, милуючись язиками вогню. Її довге чорне волосся виблискувало, обличчя здавалось вирізьбленим з мармуру. Від того, що вона була молодша за інших членів Товариства, від її свіжості й краси в нас перехопило подих. Вона обернулась і з усмішкою поглянула на нас.

— Привіт. Ентоні. — сказала вона. — Люсі, Джордже, привіт. Проходьте й сідайте, будь ласка.

Над каміном, у позолоченій рамі, висів портрет жінки в чорній щжні з неглибоким вирізом, з ліхтарем у руці. Волосся жінки було зачесане назад, у великих очах відбивалось яскраве ліхтарне світло. Це обличчя було знайоме всім — з книжок, поштових марок, листівок, що продаються на Стренді. Знайоме й водночас анітрохи не схоже на зморене лице з фотографій у Будинку Фіттес.

Пенелопа Фіттес помітила мій інтерес.

— Так. це моя дорога бабуся, — сказала вона. — Саме вона заснувала Товариство Орфея, коли була ще зовсім молода. Я продовжую її справу, підтримуючи зусилля, спрямовані на вирішення Проблеми. Я щедро винагороджую всіх, хто виявляє в цій справі кмітливість. Саме тому я й збираюсь дещо запропонувати вам.

— Нову справу, Пенелопо? — запитав Локвуд.

— Ні, дещо більше. Я хочу зробити вам велику ласку. Я буду рада, якщо ваша агенція об'єднається з моєю.

Отак — відразу, без зайвих слів. Свою пропозицію Пене-лопа зробила з усмішкою, та її слова просто-таки поцілили в кожного з нас, мов ракета. Мені запаморочилось у голові, а Джордж мимоволі видав

не вельми приємний звук. Локву-дове обличчя заціпеніло. Таким спантеличеним я ще ніколи його не бачила. Якщо його приголомшеність під час відкриття домовини пані Баррет можна було оцінити на дев'ять балів з десяти, то *зараз* це була тверда десятка. Десятка з плюсом. А потім Локвуд заморгав так, ніби ніяк не міг повірити її словам.

Панна Фіттес поставилась до нашого подиву з розумінням. Навіть, я сказала б, *надто* ласкаво.

— Мене дуже вразило те, як ви впоралися з серйозним розслідуванням в Ілінгу, — зауважила вона. — Вразило, однак не здивувало. Я стежу за вами вже два роки, від самісінької справи зі Сходами, що кричать. Стежу і увесь час перековуюсь, що ваша команда творить справжні невеличкі дива. Ви не боїтесь найпотужніших, найнебезпечніших Гостей. Ваш Зір, Ентоні, надзвичайний, проте це не єдиний ваш Талант. Ви ще й чудовий керівник, якого мені дуже хотілося б мати в своїй команді. А ви, Люсі... — вона перевела свої темні очі на мене. — Я *вельми* рада, що ви взяли до уваги мою думку й повернулися до агенції «Локвуд і К°». Ваші Таланти просто незбагненні. Коли ви перейдете до мене, я допоможу вам розвинути їх. А ви. любий Джордже... — коли її очі знову блиснули, я відчула себе рибою, яку на мить викинуло хвилею на пісок, а потім знову змило у воду. — Колись ви вже працювали в моїй компанії. Можливо, тоді ми недооцінили ваш своєрідний талант. Повертайтеся до нас, і я дозволю вам користуватись Чорною бібліотекою в Будинку Фіттес. Там є безліч ще ніким не прочитаних матеріалів, справжній скарб для дослідника... — Вона поринула глибше в крісло. — Ось вам моя пропозиція. Майте на увазі, що такі пропозиції я роблю нечасто. Але ви справді зачарували мене. «Локвуд і К°» — унікальна команда. З моєю допомогою ви увійдете в історію назавжди, — вона усміхнулась нам. — Якщо хочете порадитись між собою, то прошу.

У каміні гучно тріснуло поліно. Цокав годинник на стіні. Мені бракувало сміливості поглянути на друзів.

— Дякую. Пенелопо... тобто дякую, панно Фіттес... — коли Локвуд заговорив, голос у нього був низький, незвично здушений. — Дякую вам за пропозицію. Це, як ви цілком справедливо зазначили, велика ласка. — він кахикнув. — Проте радитись між собою нам немає

потреби. Я певен, що висловлю нашу загальну думку — принаймні сам я в цьому переконаний. — що для нас найбільшою цінністю є наша *незалежність*. Так. ми — маленька, але *самотійна* агенція. Пробачте, але я не думаю, що ми станемо щасливіші, коли ввійдемо до складу такої величезної компанії, як ваша.

Усмішка на устах панни Фіттес ще грала, та її обличчя застигло, мов камінь. Нарешті вона заговорила м'яким оксамитовим голосом:

— Ні? Ви, здається, не зрозуміли мене, Ентоні. Я збираюся спеціально заради тебе створити нове відділення своєї компанії. У вас не буде дорослих керівників, ви працюватимете так само, як нині, тільки водночас до ваших послуг будуть усі невичерпні ресурси агенції «Фіттес». Я цілком довірятиму вам. Ви навіть вестимете справи, не виходячи зі свого затишного будиночка.

У читальній залі знову запала тиша. Цього разу вона тривала ще довше.

— Дякую, мадам, — відповів нарешті Локвуд. — На жаль, я знову мушу відхилити вашу пропозицію.

— Що ж, на милування нема силування, — кволо всміхнулась панна Фіттес. — Я поважаю ваше рішення.

— Будь ласка, мадам, сприйміть мої слова належним чином, — провадив Локвуд. — Я анітрохи не хочу виявити зневаги ні до вас, ні до вашої великої компанії. Сподіваюсь, що надалі між нашими агенціями з'явиться ще чимало приводів для співробітництва. Зауважу, що нам було дуже приємно працювати разом з Квілом Кіпсом у справі Гапі. І можливо, — додав він, — не востаннє.

Отут уже в панни Фіттес не зосталося й сліду усмішки:

— Їдаю, що це неможливо. Пан Кіпс більше не працює в моїй агенції.

— Більше не працює?! — не зміг приховати свого подиву Локвуд. Ми з Джорджем теж роззявили роти, ніби змагаючись, хто зробить це ширше. Кіпс дуже своєчасно перейшов з агентів у керівники, тож ми всі були певні, що попереду на нього чекає нудна кар'єра, коли він поволі дряпатиметься від посади до посади. — То, виходить, він звільнився? Чи його *звільнили?*..

— Ні, він звільнився за власним бажанням. — відповіла панна Фіттес. — Невдовзі після справи Галі, не пояснивши жодних причин. А я не стала його розпитувати — агентів у мене багато, і я не

марнуватиму час на кожного, хто відмовляється від власного щастя... Пробачте, я маю повернутися до роботи. Дякую вам за те, що завітали до мене. Подзвоніть, будь ласка, в цей дзвоник, і секретар охоче проведе вас до виходу.

Наші відвідини Товариства Орфея минули не зовсім так. як ми сподівались, тож додому ми поверталися мовчки, з відчуттям того, що в нашому житті щойно сталося дещо важливе. Зовні наче нічого й не змінилось, та все одно на серці було тривожно. Отак, без жодного слова, ми й дісталися до Портленд-Роу.

Гьллі зустріла нас у конторі.

— Ну, як ваш похід? Медаль вам дали?

— Похід — так собі, — Локвуд уместився в улюбленому кріслі. — А тут усе гаразд?

— Усе гаразд. Як ти й просив, я склала список дослідницьких відділень Інституту Ротвела. Насправді їх виявилось не так уже й багато—десь п'ять чи шість. Список у тебе на столі.

* * *

— Дякую. Гьллі. — Локвуд узяв зі стола список, проглянув його, поклав назад і замислено подививсь у вікно.

Ми з Джорджем тим часом розповіли Гьллі про всі подробиці нашого візиту. Вислухавши нас, вона спохмурніла.

— Ви добре зробили, що відмовили їй,—зауважила вона. — Тут і сумніву немає. Пропозиція, звичайно, приваблива, але для нас найголовніше незалежність. Ми ж — «Локвуд і К°»!

— Дивна, до речі, пропозиція, — підхопила я. — Панна Фітес так хвалила нас... і водночас запропонувала перейти до її компанії—так ніби ми на порозі краху, а вона робить нам велику ласку. І до того ж наша відмова помітно засмутила її...

— Це типова поведінка для «Фітес», — зазвичай Гьллі ставилась до таких речей спокійно, навіть насмішкувато, тож такою сердитою я ще ніколи її не бачила. — У «Ротвелі» ми частенько про це говорили. Пенелопа Фітес завжди чинить так. ніби має беззастережне право коїти все, що заманеться. Бо вона, бачте, голова найстарішої в країні агенції. До речі, її славетна бабуся поводитись так само.

— А що ти знаєш про її матір? — мені пригадалась фотографія сумної жінки в кабінеті Пенелопи Фітес. — Вона теж колись керувала

агенцією?

— Дуже недовго, — відповіла Голлі. — Кажуть, що вона була не така. Помітно лагідніша. Та невдовзі вона померла, й компанія перейшла до Пенелопи. До речі, Локвуде, якого року це сталось? Ти напевно це знаєш...

Та Локвуд далі дививсь у вікно й не ворухнувся навіть тоді, коли в нього на столі задзеленчав телефон.

Джордж промовисто поглянув на мене.

— Я не можу взяти слухавку, — відповіла я. — Я ж тут більше не працюю.

— Ти її ніколи не брала навіть тоді, коли працювала тут, — буркнув Джордж, одначе слухавку все-таки взяв. Співрозмовник йому трапився нівроку балакучий. Сам Джордж кілька хвилин лише пирхав та зітхав. Голлі тим часом узялася змитати останні порошинки з лицарського обладунку, що стояв за Локвудовим столом. Сам Локвуд і досі не ворухився.

Аж нарешті Джордж відірвав від вуха слухавку, затулив мікрофон долонею й покликав:

— Локвуде!

— Гъл-м?

— Це знову той клятий хлопчисько Скіннер. Зі своїми балачками про привидів у їхньому придуркуватому селі. Каже, що там стало ще гірше. Як послухати його, так у них духи просто з каші за сніданком вискакують. Благає мене, щоб я ще раз попросив тебе приїхати, — Джордж трохи помовчав. — «Благає» — це означає суміш лестощів з відчайдушною лайкою. Дурниця, звичайно, та мене вона чомусь зачепила. Сам не знаю, чому. Одне слово, я сказав йому, що запитаю... — він поглянув на Локвуда, який досі так і не поворухнувся. — Гъразд, можеш і далі собі тупитись у вікно, а я скажу тому малому, щоб він забирався під три чорти...

— Ні!!! — Локвуд підхопився так рвучко, що я розхлюпала чай, а Гъллі збила мітелкою з обладунку шолом. — Дай мені слухавку! Це Денні Скіннер з Олдбері-Касл?

— Е-е... так. Це він. А що...

Локвуд ухопив слухавку, закинув ноги на стіл і звернувся спочатку до нас:

— Знайдіть залізничний розклад! Пакуйте торбини! Скасуйте всі зустрічі, призначені на завтра! — і заговорив у телефон: — Це ти, Денні? Так, це Локвуд... Так, ми нарешті вирішили прийняти твоє люб'язне запрошення!

19

Несподіване бажання Локвуда негайно вирушити до Олд-бері-Касл видалось нам дивним, якщо не сказати підозрілим, проте наш керівник уперто ухилявся від будь-яких розпитувань.

— Справа надзвичайно цікава, — тільки й відповідав він. — Цікава з будь-якого погляду. Ось, наприклад, ця історія з Тінню, що крадеться, — хіба вам самим не хотілося б її розслідувати? — Він широко всміхнувся й тут-таки змінив тем⁷: — Та й покинути Лондон на деякий час нам не завадило б. Ми знаємо, що після цієї нічної історії з чорним ринком Вінкмени полюватимуть за Люсі — та й за нами всіма. Ми повинні заховатися в безпечному місці, аж поки весь цей шарварок ущухне.

— Я щось не дуже боюся цих Вінкменів, — заперечила я.

— Усе може статись, Люсі... Та й будь-що тобі не зашкодить подихати свіжим сільським повітрям... — Локвуд затарабанив пальцями по столу. — А більше там поблизу немає нічого цікавого?

— Дещо є, — відповів Джордж. — Милі за дві звідти — філія Інституту Ротвела. Може, це має відношення до того, що коїться в селі?

Те саме, до речі, спало на думку й мені.

— То ви теж згадали про це? — зрадів Локвуд, чухаючи собі кінчик носа.

— Авжеж, згадали, — провадив Джордж. — І Денні Скін-нер так само, коли приходив до нас. Він ще нарікав, що Інституту байдуже до їхніх проблем. До речі, а в списку Голлі є ця філія?

— То ж-бо й воно, що є, — відповів Локвуд. — Одна з кількох в околицях Лондона. Немає, звісно, жодних гарантій, що тут винна саме ця філія... — Локвуд стенив плечима. — Та щось тут усе ж таки наводить мене на підозри. Треба буде поглянути краєм ока, що в них там діється. Та найголовніше наше завдання — очистити село від привидів. Для цього нас, власне кажучи, й запросили. Готуйтесь у дорогу — вирушимо завтра.

* * *

Решта дня минула швидко. Локвуд відрядив Джорджа до архіву — довідатись щось про село Олдбері-Касл та його минуле. Г'єллі він послав до крамниці Маллета — замовити свіжої солі, залізних стружок і домовитись, щоб усе це привезли просто до вокзалу Ватерлоо. Сам він теж вирушив у якихось справах — у яких саме, він уперто не говорив. Про те, що то були за справи, ми дізнались лише наступного ранку, коли несподівано побачили на вокзалі довготелесу худорляву постать у чорному, яка чекала нас на платформі біля торбин із замовленим знаряддям.

— Я ледве впізнав тебе, Кіпсе, — буркнув замість привітання Джордж. — Без своєї цяцькованої куртки й рапіри ти сам на себе не схожий. Ліхтарний стовп, та й годі.

Кіпс і справді помітно змінився. Можливо, через те, що він більше за інших своїх колег пишався службою в агенції «Фітес». Оздоблена діамантами рапіра, вузькі штани, стрибуча хода — все це аж променіло гордощами. Та сьогодні на ньому були звичайнісінькі чорні джинси, чорний светр із високим горлом і довга чорна куртка на «блискавці». Джинси були, можливо, трохи завузькі, а черевики — трохи занадто блискучі, та це вже нічого не визначало. Змінилось майже все. крім хіба що вміння навівати на інших глибочезну тугу.

— Я вже все вирішив. — сказав він. коли наш потяг поволі рушив південними передмістями Лондона. — Після тієї справи Гаїті. Коли ми перебували в домі, де жила ота огидна примарна тварюка, ви всі гасали як скажені — билися, репетували. клеїли дурнів, але принаймні щось *робили!* А я сидів собі з книжкою, як п'яте колесо в возі. Я вже не бачу привидів. не чую їх... Я надто старий для нашої справи. Перейшов з агентів у керівники! А хто такий керівник? Нездара, що посилає інших

на певну смерть! Я знав, звичайно, про це й раніше, та коли сам опинився на цьому місці, то зрозумів: досить! Більше в агенції «Фітес» я залишатись не можу! Пора шукати іншої роботи!

— Якої? — поцікавився Джордж. — Театральним критиком? Чи вантажником на вокзалі? В такому светрі можна стати ким завгодно.

— Єй інші дурні заняття, — стенив плечима Кіпс. — Наприклад, поїхати з вами до якоїсь глушини, як оце сьогодні. Локвуд учора сказав, що йому потрібен мій досвід, та користі з мене справді буде, як із ліхтарного стовпа. Хіба що, може, чай вам заварюватиму...

— Як на мене, ти молодець, — зауважила я, — Прийняти таке рішення — це значить не дурити самого себе.

Кіпс пирхнув:

— Тут тобі, звичайно, рівних немає. Тому, мабуть, ти й повернулась до «Локвуда і К°»...

— Просто так вийшло. До того ж я лише тимчасово...

Цієї миті потяг чомусь заgrimотів на рейках, а коли гуркіт ущух, Локвуд і Джордж уже сперечались, кому з них нести торбини з сіллю, а Голлі пропонувала всім печиво. Тож наша з Кіпсом розмова урвалась, я тихенько сіла біля вікна й заходилась дивитись на віддзеркалене власне обличчя, що пливло, наче привид, над сірими дахами передмістя.

І справді, як так вийшло, що я знову почала працювати з Локвудом? Невже Кіпс каже правду — і я все-таки дурю сама себе? Так, останніми днями в моїй душі щось перемінилось. Після втрати черепа, вбивства Гарольда Мейлера, смертельної гонитви Клеркенвелом мені вкрай потрібна була допомога — і Локвуд запропонував її мені. Щиро кажучи, більше тут не було на кого й сподіватись. Я прийшла до нього — і це було єдиним правильним рішенням. Та яким дивним чином одне тягне за собою інше! Спочатку мені видалось природним трохи пожити в будинку на Портленд-Роу; далі — погодитись на допомогу Локвуда в пошуках черепа; потім — вирушити разом з ним у небезпечну експедицію на ринок артефактів... А тепер мені так само природно їхати з ним до Олдбері-Касл? Можна, звичайно, знайти собі силу-силенну виправдань: я мушу ховатись від Вінкменів, розслідувати справу з Інститутом Ротвела. шукати пропалий череп, просто допомогти агенції «Локвуд і К°»... Усе це правда, та за всіма

цими виправданнями стоїть одне— я просто рада бути знову разом зі своїми давніми друзями.

Такі думки снувались у моїй голові, поки наш потяг вибирався з Лондона, щоб далі помчати нас просто на село. О десятій годині ранку ми без усяких пригод уже дістались до потрібної станції.

* * *

Для тих, хто хоче краще уявити собі сцену, на якій розгортались подальші моторошні події, я хлюжу сказати, що село Олдбері-Касл розташоване в мальовничій місцині на південний захід—десь миль за п'ятдесят—від Лондона. Стоїть воно на крейдяній височині, оточене з трьох боків пологими лісистими пагорбами, а з четвертого — кривулястою річкою, що ліниво несе свої води. Місцина ця досить глуха — туди можна потрапити, лише діставшись саутгемптонським потягом до дерев'яної платформи, яку тут гордовито звать «станцією», і далі подолавши пішки розбитим путівцем три чверті милі на захід. Ні вокзалу, ні навіть поганенького будиночка на тій «станції» немає й духу — лише дірявий дерев'яний поміст, від якого й тягнеться біла крива дорога до села.

Якщо туч і був колись замок, про який згадують середньовічні хронічки, то він давно вже зник. Путівець, гцо вів від платформи, проходив кам'яним містком через річку, а далі розтинав широченну, зарослою високою травою луку, скраю якої видніли перші хати. На луці паслись вівці, а десь посередині росли три величезні старі каштани, в тіні яких стримів кам'яний хрест чотирнадцятого століття — колись такі хрести ставили на ринках.

За каштанами дорога роздвоювалась, від неї відгалужувалась стежка, що вела до ганку готелю «Захід сонця», який наш клієнт Денні Скіннер звав своїм домом. Звідти було видно й інші прикметні будівлі Олдбері-Касл: кілька крамничок, Стрілку (ряд будинків з терасами) й церкву Святого Нестора, що височіла над усім селом. Перед церквою на низенькому горбку виднів стовп із старим іржавим захисним ліхтарем. Далі починалася дорога, що вела через сусідній гай до далеких полів та пагорбів.

Коли ми пройшли міст і попрямували до села, на схилах цих пагорбів вигравало сонце; зате трава на луці, якою ми простували, була

темна, вогка і вкрита памороззю, схожою на павутиння. Травою, неначе велетенські пальці, простяг-лися тіні від дерев гаю, що ріс уздовж східного боку луки. В повітрі трохи віяло димом. Був чудовий весняний день.

— Надто вже гарненьке місце для привидів, — зауважила Г'єллі.

— Гарненьке, кажеш? — я показала на велике згарище біля дороги.
— Поглянь-но туди! Селяни щось палили тут.

— Або *когось*, — додав Кіпс.

— Ой, пхе! — зморщила носика Г'єллі.

— Когось—це навряд, — заперечив Джордж. — Щось я не бачу тут жодної обгорілої кістки. Радше за все вони палили речі, які вважали Джерелами. Ї палили їх поспіхом, навіть у паніці. Але все ж таки розпочнімо з самого початку. Скажімо, з отого хреста, про який згадував наш хлопчина Денні. І Цікаво подивитись на його різьбу — невже там і справді такі страхіття?

Ми рушили туди за ним по росяній траві, що шурхотіла й шелестіла в нас під ногами. Діставшись нарешті до дерев, ми скинули на землю важкі торбини з сіллю й залізом. Навіть такого прохолодного ранку ми аж упріли.

Постамент хреста був східчастий, і його ремонтували кілька разів — і до того ж не дуже вдало, за допомогою сучасної цегли. Сам хрест був старовинний, обвітрений і вкритий блідо-зеленими плямами лишайнику, що робили його схожим на малу якогось невідомого світу. Було помітно, що колись цілий хрест було оздоблено різьбою у вигляді переплетених виноградних лоз, між листками яких ховались напівстерті зображення.

Джордж, здається, достеменно знав, куди слід дивитись. Шматок лишайника в центрі хреста було відірвано, й під ним відкрилися сліди різьби. В її лівому нижньому куті видніли крихітні фігурки людей. Вони стояли лавою, наче скраклі, що от-от поваляться на землю. З правого боку проглядалась купа черепів та кісток. А посередині, займаючи майже увесь простір зображення, височіла велетенська безформна постать із товстелезними ногами та руками й приплюснутим, майже квадратним тілом. Голова майже стерлась. Хай там яка то була істота, їй, безперечно, належала тут головна роль.

— Ось вона, — сказав Локвуд. — Моторошна Тінь, що крадеться. Хлопчина розповів мені по телефону, що минулої ночі її знову тут

бачили.

Джордж недовіжливо пирхнув, обводячи своїм коротким пальцем різьбу на камені.

— Що ти скажеш про це, Джордже? — запитала я.

— Учора в архіві, — заговорив Джордж, поправляючи окуляри, — я знайшов згадку про цей хрест у старому гемп-ширському путівнику. Там сказано, що луг зображено Страшний Суд, коли настає кінець світу й мерці піднімаються зі своїх могил. Кістки й черепи з правого боку — це доля грішників, а ліворуч душі праведних линуть у небо.

— А цей кремезний чолов'яга посередині? — спитав Локвуд.

— Мабуть, ангел, який усім цим керує. Ось. погляньте, — Джордж показав пальцем на химерну постать. — Бачите ці сліди? Тут, напевно, були крила. — він хитнув головою. — Будь-що ніякий це не Збирач Душ. хай там що собі балакає Денні Скіннер. Якщо селом уночі щось і вештається, то не Збирач.

— Вигадник він, цей Денні... — зауважила я. — Ти диви! Провокативка помовка, а вовк і в хату.

З дверей готелю «Захід сонця» визирнула хлоп'яча фігурка й замахала руками.

— Ну, принаймні щодо битви він не брехав, — мовив Джордж, поки ми прямували до готелю. — Ще в дев'ятому столітті в тутешніх полях, на схід від нинішнього села, відбулася сутичка між саксами й вікінгами. Колись, іще до початку Проблеми, там вели розкопки, але знайшли небагато — кілька щитів, мечів та кістяків. Часом ще фермери вивертали плугами якісь кістки, й квіт. Не битва, а так собі штовханина. .. Траплялись в історії й потужніші й до того ж не такі давні битви, та жодна з них чомусь не спричинила такого клопоту⁷...

— От ми й повинні з'ясувати, чому, — відповів Локвуд. — Тому насамперед утримаймося від спільного бажання якнайшвидше придушити нашого клієнта.

Готель «Захід сонця» виявився двоповерховою дерев'яною будівлею, наполовину схованою в плетиві плюща. Та ж половина, яку було видно, свідчила, що будинок давно потребує ремонту. Головний вхід до готелю — судячи з усього, до найстарішої частини будинку. — був з боку церкви; другі двері виходили в садок, за яким починалась лука. До стовпа біля головного входу було абияк прибито вивіску з намальованим на ній великим криваво-червоним сонцем на тлі

невиразного темного краєвиду. Наш юний клієнт гойдався під цією вивіскою на воротях і далі вимахував руками. Його відстовбурчені вуха сяяли в сонячному промінні, мов два рожеві ліхтарі, а сам він шкірився, дивлячись на нас із захопленням та гнівом водночас.

— Ну, нарешті! Скільки можна було збиратись! Минулої ночі тут знову була Тінь, і мерці всю ніч вештались. А всі, хто ще залишився живий, тремтіли в своїх ліжках. А ви знову все це пропустили! Хотите лимонаду? Татусь принесе вам.

— Лимонад — це чудово, — відповів Локвуд. — Але спочатку покажи нам наші кімнати.

— Кімнати? — перепитав хлопчина, далі шалено гойдаючись на воротях. — А навіщо вам кімнати? Хіба ви з Гостями не вночі битиметесь?

— Уночі, але ж не безперестану, — Локвуд простяг руку й зупинив ворота. — Ти, здається, *обіцяв нам*, що у вас можна буде зупинитись. Тож покажи нам, будь ласка, кімнати. Негайно.

— Ну-у... я не знаю... Зараз спитаю в татуся. Зачекайте, — він побіг до пивнички.

— Скажіть-но, — обізвався Кіпс, — це тільки мені кортить відлупцювати цього хлопчика?

— Ні, не тільки тобі, — заспокоїла його я.

Аж тут з'явився і наш клієнт — захеканий, мов тхір, що тікає з курника.

— Усе гаразд. Я роздобув для вас кімнати.

— Чудово... А чому тут лише два ключі?

— Бо в нас лише дві кімнати для гостей. Кожен ключ — від кожної кімнати.

Ми замислено втупились у Денні, думаючи, вочевидь, про одне й те саме. Аж нарешті Локвуд спокійно заговорив:

— Так, але ж нас тут *п'ятеро*. У кожного свої потреби, звички, розклад — і взагалі своє власне життя... Хіба у вас немає більше кімнат?

— Є. Дві. Там живемо ми: я, мій татусь і ще мій придуркуватий дідусь. І в нього, будьте певні, такі потреби й звички, що його краще не займати. Є ще комора на кухні, та вона дуже волога, там водяться щури... і навіть один привид. Нічого, не журіться! У вас буде п'ять ліжок! Тобто *чотири*. але одне — двоспальне. Ось вам ключ від цієї

кімнати. Там біля стіни ще є розкладне ліжко. А ось ключ від другої кімнати — на два ліжка. Ви чудово розміститесь. Ідьте туди, а потім побачимось у пивничці.

Сказавши це. Денні пішов собі, й запала тяжка мовчанка. Я оглянула всіх своїх колег: Г'єллі з гарненькою валізкою, завантаженою всілякими лосьйонами та кремами; Джор-джа з підозріло худим рюкзаком, де радше за все не було навіть запасної білизни: вугласту, кощаву постать Кіпса, від якого можна було сподіватись чого завгодно, й Локвуда. Хоч із ким поселися, будь-що матимеш клопіт.

Мої колеги, вочевидь, міркували так само.

— Люсі... — заговорила нарешті Г'єллі.

— Ти випередила мене. Я згодна.

— Тоді. — сказала Г'єллі, беручи в Локвуда один ключ, — ми заселяємось до кімнати з двома ліжками, а ви, хлопці, берете номер на трьох. Тільки не чубтесь, коли сперечатиметесь. кому Дістанеться розкладне ліжко.

Ми залишили хлопців у передпокої й вирушили нагору, до нашої кімнати. Кімната виявилась маленька, акуратна й несподівано затишна — з білими мереживними покривалами на ліжках і букетом свіжої лаванди у вазі на підвіконні. Ми кинули на підлогу речі й стали біля вікна, з якого було видно луку. З будинків на Стрілці долинав тихий брязкіт залізних оберегів, а в повітрі приємно пахтіло лавандою.

— Чуєш. Люсі, — заговорила Г'єллі. — Я така рада, що ми виїхали сюди попрацювати... І що ти теж з нами.

— Зрозуміло. Якби не я, тобі довелося б ділити кімнату з кимось із хлопців, — відповіла я.

Голлі вдала, ніби здригнулась з огидою, й легенько поправила своє пальто.

— Справді... хоч я мала на увазі інше. Мені було так погано після того, як ти пішла від нас. Я почувалась такою винною... зате, що все так скінчилось...

— Будь ласка, годі вже, — перервала я її. — Усі гадають, ніби я пішла через тебе. *Насправді* це не так. Якби річ була тільки в тобі, я б залишилася, будь певна.

Я суворо поглянула на Г'єллі. Вона примирливо підняла руки: — Будь ласка, не дивись отак на мене! Не треба сваритись. Я не хочу, щоб ти знову втратила самовладу... — вона мала на увазі той випадок у

магазині Ейкмерів, коли я так розлютилась на неї, що розбудила потужний Полтергейст. І вона мала рацію — втрачати самовладу в такому переповненому привидами місці не варто, та водночас я б не сказала, що її слова надто втішили мене. Я насупилась іще дужче. — Ну от, ти знову сердишся на мене, — провадила Г'єллі. — А що я зробила тобі? Просто хотіла сказати...

— Усе гаразд. Я знаю, що ти хотіла сказати, — усміхнулась я. — Дякую, що нагадала.

— А ще я сподіваюсь, що ти все-таки знайдеш свій череп. — додала Г'єллі, трохи помовчавши. — Я розумію, що він для тебе значить.

Цього я заперечити вже не змогла й просто відповіла:

— Авжеж. Мені по-справжньому бракує його.

— Так, хоч я й не розумію, чому. Він такий бридкий... і так ненавидить мене...

— Тебе він справді не любить, — буркнула я.

— Коли я проходжу повз нього, він корчить такі гримаси...

— Це ще дурниця. Кілька разів він під'юджував мене вбити тебе. Ні, не бійся, я на це не піддалась. Навіть на пропозицію повісити тебе в шафі на вішаку.

— На вішаку?—стривожено озиралась, перепитала Голлі.

— Еге ж. Цікавий, до речі, спосіб. Дивно, звідки череп про нього дізнався... Г'єразд уже, забудьмо. Яке тобі ліжко до вподоби?

— Оце, що біля дверей.

Ми швидко порозкладали свої речі й знову вирушили вниз, до викладеного кам'яними плитами передпокою з величезними старовинними дверима. Двері вели до темної низької зали, сповненої сумовитого, солодкавого запаху пива. Тут за прилавком стояв широкоплечий сивий чоловік із хворобливо блідим обличчям, що саме витирав помиті кухлі. Його відстовбурчені вуха підказали мені, що це батько Денні

Скіннера. власник нашого готелю. У куточку біля каміна сидів якийсь дідуган з шалено виріяченими очима: інших відвідувачів, крім наших колег, у пивничці не було. Локвуд і Денні саме замовляли собі лимонад, а коло них стояли Джордж із Кіпсом. похмурі й трохи набурмосені.

Я сіла на стілець біля Локвуда:

— Розкладне ліжко, здається, дісталось тобі.

Він кинув:

— Це право керівника.

— Я на таке не підписувався, — заперечив Кіпс. — Краще вже мати справу з наймоторошнішими привидами, ніж прокидатись в одному⁷ ліжку з Кабінсом.

— Нічого, коли смеркне, візьмемось і до привидів, — замріяно промовив Джордж. — До того, що живе тут, у готелі. Знищимо його, й тоді хтось із нас — або Кіпс, або я — зможе спати в коморі. А решта Гъстей поки що зачекають.

Пан Скіннер, власник готелю, кивнув у бік дверей:

— Якщо вас цікавить наш привид, то він звичайно з'являється там. у передпокої. Кажуть, ніби то Осяйний Хлопчина. Приходить ночами й гатить у двері.

— Брехня це все! — долинув з кутка дикий рев. Дідуган біля каміна буравив нас лютими очима. — Просто вітер торсає дерева, й вони стукають гіллям у вікно! Жерти на ніч не треба, а то напхаються шинкою й сиром, а тоді їм і верзеться бозна-що! — він відсърбнув пива.

— Це мій дідусь, — прошепотів Денні. — Поки не здурів, служив вікарієм у тутешній церкві Святого Нестора. Надто вже старий, тому ніколи не бачив привидів, а отже, й не вірить у них. І в мисливців за привидами — теж. Якщо він вас зачіпатиме, просто не звертайте на нього уваги.

— Нічого, стерпимо. Ти навчив нас бути терплячими... — Локвуд визирнув до тихого й темного передпокою. — А цієї ночі дамо раду вашому Гостеві. Чи є тут, у «Заході сонця», ще клієнти, крім нас?

— Ні, ви єдині... — господар сумно хитнув головою. — Який там «Захід сонця»! Зараз ця назва нам аж ніяк не пасує.

Не знаю вже, чи є десь у світі місце, темніше за Олдбері-Касл... Ходімо, будь ласка, на хвилинку зі мною.

Нін перекинув через плече рушник, яким щойно витирав посуд, вийшов з-за прилавка й пошкутильгав до виходу, не беручи до уваги старого, що вимагав налити ще кухоль пива. Сонце сяяло над буковим лісом, небо було ясно-блакитне й холодне. Далеко в лузі гралась у квача двоє дітлахів.

— Колись тут було нівроку людно, — сказав пан Скіннер, коли ми всі зібралися за його спиною. — Гарно й затишно. Прогулянки,

музика, танці й таке інше... А тепер це все скінчилось. Тільки й збираємось тут, щоб спалити одяг нових небіжчиків. Привидів тут, в Олдбері-Касл, тепер більше, ніж людей, і щодня прибувають нові. — Показавши рукою вдалину, він провадив: — Отам, під каштанами, тиняється безголова леді. Бачите місце, де затінок найгустіший? Подейкують, що то її могила. А на тому голому майданчику колись стояла шибениця. Її зруйнували багато років тому, проте діти кажуть, що й тут з'являється Гість — привид повішеного пекаря, який торгував пирогами з гнилим м'ясом.

— Сувора кара, — зауважив Джордж. — Хоч я цілком розумію вас... А ще хтось є?

— Ще є привид у церкві. Хлопець, який поліз колись на шпиль ставити громовідвід і зірвався. А тепер погляньте туди. Там, на Стрілці, половина будинків уже багато років покинуті. Сто років тому тут лютувала пошесть — грип — і залишила по собі чималенько невпокоєних душ. А ще отой ставок із качками — там двадцять років тому втопилась учителька. Я сам її пам'ятаю — панна Бейте, така сумна, тиха жінка була. Мухи не скривдить. От одного весняного ранку її й знайшли в ставку. Волосся довге, розпатлане, наче водорості...

— Ой божечки! Невже і в її привида довге волосся? — озвався Джордж. — Довге, чорне, гладеньке? Ненавиджу патлатих привидів. А ще — татуйованих.

— Джордже!

— Що?

— Цить!

— TVГ вони десятками водяться, — провадив пан Скін-нер. — Ми живемо на межі світів, і ця межа щороку тоншає. Проте це зрозуміло, якщо згадати історію тутешніх місць.

— Ви маєте на увазі бойовище? — запитав Локвуд. — А де була ця битва, ви знаєте достеменно?

— Звісно. Треба пройти вздовж Поттерс-Лейн за церкву, а далі через ліс і поміж пагорбами. Коли я був ще хлопчиною, фермери частенько викопували там з землі кістки. А часом і мечі, і ще всіляке залізяччя знаходили. Тільки пам'ятайте: зараз це все прибрала до рук компанія «Ротвел». Наші селяни кілька разів ходили туди подивитись. Якщо прийти вдосвіта, то серед поля можна побачити духи воїнів. Мляві вони якісь, стоять і не ворухнуться. Не те, що нинішні Гьсті. Там

вам робити нема чого, працюйте тут, у селі. Якщо зголоднієте. приходьте обідати. Сьогодні в нас тушковані тельбухи з ріпою.

— Е-е... чудово. А що іще?

— Тільки тельбухи.

— Гаразд. — усміхнувся Локвуд, а коли господар пошкандибав додому, він перевів погляд на нас. — Гьдаю, що ми всі за піка клені якомога швидше очистити це село від Гостей. Згодні? — він усміхнувся ще ширше. — Ну, а тепер — заради Кіпсового й Джорджевого спокою — берімось відразу до при-вида, що з'являється в готелі «Захід сонця». Якнайзручніше місце для початку нашої роботи.

20

По обіді, призволившись бутербродами із засохлим сиром, обрізками шинки та лимонадом, ми хутко взялися до роботи. Вдвох із Гьллі ми побалакали з жителями нашого готелю і з'ясували в Денні Скіннера та його батька дещо корисне. Крім прояву біля старих дверей, вони згадали ще про холодну пляму в передпокої, який не прогрівався навіть тоді, коли було увімкнено батареї. Пан Скіннер пригадав, що якимось увечері сів там у крісло й невдовзі його легенько занудило. А Денні щодоби, близько півночі, чув зі свого ліжка гучний стукіт у двері.

У старого пана превелебного ми не допитались нічогісінько. Як і попереджував його онук, колишній вікарій анітрохи не вірив у привидів. Холодна пляма — від протягу; таємничий стукіт — від дощу; ми самі — шахраї, які хочуть замилити очі своїм клієнтам. Проте, попри всю свою зневагу до нас, він дуже зацікавився нашою роботою й цілісінький день приставав до нас, як шевська смола.

Оглядаючи будинок, ми знайшли підтвердження словам господаря. Навіть серед білого дня тут можна було відшукати сліди привидів — холод і повзучий страх, що спостерігались у передпокої й сусідній з ним кухні. Підлогу в обох приміщеннях було вкрито старовинними плитами. Решта кімнат першого поверху видавалися безпечними.

Великі входні двері аж почорніли по довгих літах. Ми відімкнули їх і уважно оглянули з обох боків. Із зовнішнього боку ми помітили подряпини, проте вони могли з'явитись там від чого завгодно. Від запорошеного ганку відходила доріжка, що вела до залізної огорожі, яка перекривала вхід на церковне подвір'я.

День поволі минув. Настав час скуштувати обіцяних тельбухів. Ми посідали в пивничці за столик біля склепінчастого вікна, за яким потроху темніла трава в лузі, а гай, що оточував село, вже зовсім почорнів: тільки на старому хресті ще виблискували останні промені сонця. Надворі було похмуро й моторошно. Те саме враження, до речі, справляла й вечеря.

— Двох Г'єстей я вже бачу, — зауважив Локвуд. — Отам, біля дальнього краю луки. Дві бліді постаті пливуть у повітрі над дорогою.

Ніхто з нас їх не бачив, однак Локвудові ми повірили. З-поміж усіх нас Зір у нього був найгостріший. А в Кіпса, наприклад. Зір давно вже притупився.

— Так, тепер з мене мало користі, — зітхнув він, соваючи ложкою по тарілці тельбухи з ріпою, ніби від цього вони чарівним чином могли зробитись їстівними. — Навіть не знаю, чим я вам стану в пригоді цього вечора. Хіба що припнути мене до дверей — як принаду для Гостя?

— А це, до речі, непогана думка, — погодився Локвуд. — Треба якось буде спробувати. Але цього разу Джордж придумав для тебе дещо цікавіше. Правда, Джордже?

— Умгу, — кивнув Джордж. — Ану, поміряй.

Він пошукав у рюкзаку, що висів тут-таки на бильці стільця, дістав з нього пару окулярів у важкій оправі, з товстими кристалічними лінзами, й простяг їх Кіпсові. Той обережно покрутив їх у своїх блідих, вузьких долонях, а потім запитав:

— Що це за штучка?

— Штучка дуже рідкісна й коштовна, — пояснив Джордж. — Правду кажучи, я її викрав. Ці окуляри зроблено в Товаристві Орфея, а їхнім власником був Джон Вільям Ферфекс, колишній власник компанії «Залізо Ферфекса». Лінзи зроблено з цілих кристалів. Не знаю, навіщо, хоч певні здогади щодо цього в мене є. Спробуй-но надягти їх.

Кіпс завагався:

— А *сам* ти надягав їх? І що бачив?

— І нічого. Та вони й не для мене. Радше для таких старих кротів, як ти. Спробуй, спробуй.

Кіпс нарешті з бурчанням надяг окуляри. Товста оправа сховала половину його обличчя, від чого воно стало помітно приємнішим.

— А Пенелопа Фіттес знає, що ти взяв їх?

— Ні. Нема чого їй про це знати. Годі вже хлипати, краще поглянь у вікно.

Кіпс так і зробив. І відразу завмер, вчепившись пальцями в оправу:

— Я бачу... три темні постаті скраю луки...

— А тепер зніми окуляри. Бачиш ці постаті?

Знявши окуляри, Кіпс визирнув у вікно:

— Ні... їх немає...

Джордж кивнув:

— Чудово. Неозброєним оком ти більше не бачиш привидів. А ці кристали допомагають твоїм очам це робити і, можливо, якимось особливому фокусують світло. Я, дурень, довго не міг зрозуміти, навіщо потрібні ці окуляри. А потім пригадав, що в Товаристві Орфея чимало старих шкарбанів, які шукають змоги повоювати з Гостями. Для них і винаходять такі штучки, як ці окуляри. Вони й тобі допоможуть, Кіпсе, — Джордж махнув рукою й додав: — Ні, все гаразд, не треба мені дякувати. Принаймні словами. От грошима — це вже інша річ.

Невідомо, що так подіяло на Кіпса — чи гра світла, чи вечерея, — та мені здалося, що його очі наповнилися сльозами.

— Я... я не знаю, що сказати... — почав він. — Це просто диво... — він несподівано замовк і насупився. — Але ж... якщо хтось винайшов такі окуляри, то чому їх немає в кожній дорослої людини?

Мені, до речі, теж хотілось це знати.

— Отой чолов'яга з «Орфея» натякав, що це лише прототип, — відповів Джордж. — Може, ці окуляри шкідливі для очей, а може, дозволяють бачити не всіх привидів. Цього ми не знаємо. Я просто сподівався, що ти перевіриш ці окуляри. Кіпсе. До речі, в нас для тебе є й зайва рапіра.

— Навіть якщо так. — підхопила Г'єллі, коли Кіпс акуратно поклав окуляри біля своєї тарілки, — хіба це добре, що ніхто не знає про появу такого винаходу? Уявіть, скільки людей мріють про такі окуляри!

Локвуд хитнув головою:

— Є ще сила-силенна речей, пов'язаних із «Товариством Орфея». яких ми досі не розуміємо. До них ми ще візьмемось, та зараз, на цю ніч, у нас інші завдання, — він махнув у бік темного передпокою. — І найголовніше — довідатись, хто ж це стукає ночами в ті двері.

Повечерявши й порозганявши Скіннерів заради їхньої ж безпеки по їхніх кімнатах, ми зібрали наше знаряддя й вирушили до передпокою. Вже зовсім смеркло, наближалась ніч. Ми зробили всі потрібні приготування.

Коли повернуло на північ, у кімнаті стало ще тяжче й тривожніше. Локвуд засвітив газові ліхтарі. Ми сиділи й спостерігали, як виблискують і танцюють язички їхнього зеленкуватого полум'я, граючи на давніх стінах, обклеєних смугастими шпалерами.

— Трохи моторошно тут, — зізнався Кіпс. — Та все одно краще, ніж спати в одному ліжку з Кабінсом. — Він уже надяг окуляри й пильно приглядався до всіх закутків. — Думаю, ми готові.

— Як завжди, — Локвуд позирнув угору, на стелю, звідки було чути човгання ніг. — Аби лише цей старий бовдур скоріше ліг спати.

Старий бовдур — тобто превелебний пан Скіннер, дідусь Денні, — поводився зовсім не так, як личить дорослим у будинку з привидами. Кілька разів за вечір він підходив до нас, питав про якісь дурниці і йшов собі. Тільки коли повернуло

на дванадцятку, він нарешті подався до своєї спальні, проте досі ще не ліг.

— Він не вірить нам, — пояснив Локвуд. — Так само як і власному онукові. Хоче все побачити на власні очі. Щось замало віри в цього колишнього священника... Гьразд, що там з температурою? Там, де я стою, шістнадцять градусів.

— У мене сімнадцять, — обізвався зі сходів Джордж.

— А в мене дванадцять, — відгукнулась Голлі, що стояла біля каміна. У Кіпса, перед кухонними дверима, теж було дванадцять.

— А в мене шість. І нижчає далі, — відповіла я з крісла часів королеви Анни, що стояло зліва від широких вхідних дверей. Стара лампа з дешевим абажуром кидала непевне світло на кам'яні плити під логи. — Тут, мабуть, головна точка прояву... Ого! Бачили? — світло моргнуло. — Перебої з електрикою — певна ознака Гьстя!

— Вимкни світло, — наказав Локвуд. — Усі ставаймо до залізного кола.

Велике коло з товстих залізних ланцюгів ми задалегідь виклали в центрі передпокою. Коло було міцне, надійне, розраховане на сильного й небезпечного Гьстя. Всередині кола вже лежало наше знаряддя. Локвуд трохи пригасив газовий ліхтар, те саме зробили Джордж, Пьллі, Кіпс і я. Тепер лише слабкий промінь від якоїсь лампи нагорі освітлював підніжжя сходів. Усе інше в кімнаті занурилось у птьму.

— Щось ніби рипить, — зауважила я.

— Це старий Скіннер нагорі ніяк не засне. Коли він нарешті ляже спати?!

— А ти поклав ланцюг перед сходами, Джордже? — поцікавилася Гьллі.

— Поклав. Старий там у безпеці.

Із-за вхідних дверей «Заходу сонця» долинув тихий звук — хтось чи то постукав, чи то задряпався. Ми завмерли.

— Чули? — прошепотіла я.

— Гак.

— Відповідатимемо?

— Ні.

Звук повторився ще раз. уже гучніше. Передпокоюм прокотилась хвиля крижаного повітря.

— Так само не відповідатимемо? — запитала я.

— Ні.

Аж тут затарабанили так люто, що старі дубові двері аж струснулись, а ми вп'ятьох позадкували.

— *Комусь* дуже кортить зайти, — мовив Джордж.

— Бог трійцю любить, — відказав Локвуд. — Люсі, зроби таку ласку, відчини.

Якщо ви вважаєте мене за дурепу, яка за таких обставин може вийти за межі кола, то помиляєтесь. Коли ви зустрінете Осяйного Хлопчину (або, рідше, Осяйне Дівча), то ніколи не підходьте до нього близько. Г'єстям це не до вподоби, а вони нівроку норовисті. Отож я, залишаючись у колі, просто взяла з підлоги кінець мотузка, заздалегідь прив'язаного до дверей, і обережно потягла за нього.

Мотузок напнувся. Двері поволі відчинились.

За дверима панувала та лагідна, глибока п'ятьма, яка завжди вражає нас опівночі. Нам ледве було видно обриси залізної огорожі, що перетинала доріжку, яка вела до церкви. Поріг біля дверей готелю був кам'яний, із виїмкою посередині, протертою за кілька століть ногами тих, хто заходив сюди втамувати спрагу.

Зараз на цей поріг не ступала нічия нога — ні справжня, ні примарна. Там просто нікого не було.

— Зрозуміло, що тут його немає, — зауважив Джордж. — Він уже всередині.

Ніби у відповідь біля крісла, над самісінькою підлогою, замерехтів вогник.

— Я бачу його... — радісно й водночас перелякано прошепотів Кіпс. — *Бачу!*

Спочатку привид скидався на невеличку світлу кулю, не більшу за мою долоню. Пульсуючи потойбічним сяйвом, він поволі крутився, надимався, аж поки набув обрисів маленького хлопчини з тонесенькими ноженятами й рученятами.

На хлопчині були подерті курточка й штанці, а з-під курточки визирали голі груди. На блідому змореному личку виблискували круглі голодні очі. Всім нам, що стояли в залізному колі, зненацька стало важко дихати — крижане повітря кололо нам легені, давило шкіру, наче вода на великій глибині. Тіло хлопчини наполовину виступало з крісла, в якому я нещодавно сиділа; голову він схилив до грудей, а очі сяяли лагідно й соромливо.

Моє серце аж облилося кров'ю з жалю.

— Чую якісь звуки, — сказала я. — Ніби хтось лається. Гьлос дорослий, чоловічий, дуже далекий.

— Ти хочеш сказати — дуже давній, — виправив мене Локвуд.

— Крізь залізну огорожу він пройти не міг. — зашепотів Джордж.
— Отже, він увесь цей час був тут. Стукіт у двері — це відлуння якихось давніх подій. Воно повторюється в цій кімнаті щонаочі.

Я поясню вам, що ми відчуваємо, вловлюючи звуки з далекого минулого. Це ніби слова, написані крейдою на нерівній стіні і майже цілком стерті. Збереглись лиш окремі рисочки, за якими ти марно намагаєшся відновити напис. Або можна порівняти це з погано налаштованим радіоприймачем — він шумить, тріщить, і ти *знаєш*, що цей шум повинен щось означати, але не можеш сказати, що саме. Ці перешкоди вкрай дратували мене, та понад усе мені кортіло довідатись, що ж ця дитина чула свого останнього вечора, тож я дослухалася далі. Хлопчина далі стояв на місці, а нерозбірливий чоловічий голос дедалі лютішав.

— Шкода, — нарешті зітхнула я. — Нічого не вдається розібрати...

— Не переймайся, — відповів Локвуд, що саме знімав з пояса каністри, наповнені сіллю та залізними стружками, й стежив за Гьстем, який так і не ворушився. — Гьловне — прослідкувати, куди він вирушить. Якщо він покине передпокій, ми подамося за ним. Це справді Осяйний Хлопчина? Як ти гадаєш, Джордже?

— Саме він. — Джордж витяг із піхов рапіру, що холодно зблиснула в примарному світлі, яке линуло від Іьстя. — Привид Другого Типу. Найкраще його без зайвих балачок прохромити клинком.

— Я *бачу* його... — повторив Кіпс. — Це перший прояв, який я *побачив* за останні роки!

— Тільки не поспішаймо, — застеріг Локвуд. — Ми ж не знаємо, що він збирається робити.

Я помітила, що хлопчина раз по раз піднімає голову перелякано позирає в бік каміна, немовби звідти хтось говорив до нього. Поглянувши в той самий бік, я помітила темну пляму, не освітлену — на відміну від решти кімнати — примарним холодним сяйвом. Цікаво, хто ж там стояв? На жаль, дізнатись про це було неможливо — образ цієї людини, як і зміст її гнівних слів, був назавжди втрачений.

— Він ворушиться! — прошепотів Локвуд. — Будьте напоготові!

Осяйний Хлопчина тихенько поплив передпокоєм, утупившись своїми величезними очима в підлогу. Зненацька він повернув до нас, підвів голову, підняв свої тоненькі рученята. ніби захищаючись, і зник. У передпокої стало темно, й ми стояли, безпорадно моргаючи. Та мені здалося, що перш ніж потойбічне світло згасло, та сама темна пляма зрушила з місця й кинулась навздогін за хлопчиною.

— Думаєш, це все? — пошепки запитала в мене Г'єллі.

Я хитнула головою, хоч це й не мало жодного сенсу в пітьмі.

— Ні. Не поспішай...

Атмосфера в кімнаті нітрохи не змінилась. Це означало, що привид нікуди не подівся. А вже наступної миті Осяйний Хлопчина з'явився знову, визираючи з крісла часів королеви Анни — так само як минулого разу.

— Починається повторення, — зауважив Локвуд, позіхаючи. — Тепер це триватиме цілу ніч. У когось є жуйка?

— У Люсі, — відповів Джордж. — Остання. Решту я зжував. Пробач, Люсі.

Я нічого не відповіла. Я намагалася встановити зв'язок із хлопчиною. Усе було марно. Щоб зробити це, я мала відвернути увагу від усіх зайвих звуків і проникнути в глибини минулого, долаючи перешкоди, викликані залізним ланцюгом. Як і завжди, цей ланцюг стояв мені впоперек дороги, тільки додаючи проблем.

Аж тут тишу порушив голос — старечий, не дуже гучний, проте страшенно роздратований:

— Що там унизу коїться? Чому так темно?

Ми разом обернулись. На горішньому майданчику сходів бовваніла худорлява постать старого превелебного пана Скіннера, що тягся рукою до вимикача.

— Сер! — вигукнув Локвуд. — Назад, будь ласка, назад! Не йдіть до передпокою!

— Чому так темно? Що ви там робите?

— Ти диви! — не втримався Джордж. — Він переступив через ланцюг!

Я озирнулась на Осяйного Хлопчину, що несподівано змінився. Куди й подівся його нещасний, самотній вигляд! Він зацікавлено

придивлявся до того, що діялось на сходах. Його очі скидались тепер на бездонні колодязі. Він полинув через кімнату...

Й цієї миті нас засліпило яскраве електричне світло.

— Агов! Вимкніть! Негайно вимкніть світло!

— Нам не видно...

— Що це за ігри у вас? — не вгавав старий. — Там нікого немає!..

— Ви хочете сказати, що це *ви* нікого не бачите! — Локвуд із прокльоном перескочив через ланцюг і помчав до сходів. Я теж виступила з кола і, досі ще моргаючи, навмання жбурнула соляну бомбу в центр передпокою. Г'єллі з Джорджем зробили те саме: потрійний спалах завершився густим снігопадом розпечених зелених іскор.

Локвуд був уже біля стіни. Ось він клацнув вимикачем, і темрява повернулась.

Осяйний Хлопчина тим часом уже тяг свої пальці до шиї старого.

Локвуд звалив Скіннера на підлогу, захищаючи його своїм тілом, і водночас махнув рапірою. Привид відсахнувся, а тоді спробував знову пробитись уперед, обігнувши клинок. Локвуд потяг старого назад, і вони врізалися спинами в низенький столик, на яком⁷ стояла велика модель вітрильника, склеєна з сірників. Вітрильник з'їхав до краю столика й завис там у непевній рівновазі.

Локвудів клинок так хутко розтинав повітря, влучаючи в тоненькі рученята примари, що його майже не було видно. Надбігли ми з Джорджем і теж долучились до сутички, роблячи із своїх клинків залізну завісу над столом. Невдовзі ми загнали Осяйного Хлопчину у вузький закуток між нашими рапірами, що обертались у повітрі.

Прибіг і Кіпс у своїх окулярах, із соляною бомбою в руці. Він спритно влучив нею в стелю, й на привида полинув розпечений дощ, якого вкупі з нашою залізною завісою виявилось досить, щоб привид затремтів і розвалився на нерухомі туманні смуги.

Довершила цей бій модель вітрильника. Впавши на підлог⁷, вона розлетілась на мільйон шматків.

Рештки привида скрутились у вогняну хмаринку, яка полетіла передпокоєм і зникла під кам'яною плитою біля входу до кухні.

В кімнаті знову запанувала темрява.

— *Просто диво...* — пролунав у темряві Кіпсів голос. — Про таке я мріяв уже *багато років!*

— Гарзд, — весело сказав Локвуд, знову клацаючи вимикачем. — Тепер і світло можна увімкнути.

Коли світло спалахнуло, нам відкрилося сумне видовище. Старий Скіннер — з виряченими очима, спантеличений, побитий, — лежав спиною на уламках декоративного столика в піжамі, увесь засипаний рештками моделі вітрильника, склеєної з сірників (як з'ясувалося згодом) ще любим дідусем вельмишановного колишнього вікарія.

Видовище було б ще сумнішим, якби ми могли розібрати, що він без упину бурмоче собі під ніс.

— Гьді вже стогнати, — зіпнула я. — Мало вам, що живі залишились?

— Модель пропала? Дурниці, — підхопив Джордж. — Зате у вас тепер є чудова тривимірна головоломка. Вчіться бачити в усьому тільки хороше!

Навряд чи варто говорити, що його поради старий не послухав.

21

Остаточно цю справу ми розплутали наступного ранку. Замкнувши старого превелебного пана Скіннера в його кімнаті. Кіпс із Локвудом озброїлись ломиками й підняли кам'яну плиту біля кухонних дверей. Пошукавши під нею з гів години, вони натрапили на купку дитячих кісточок та ветхого лахміття. Джордж датував їх приблизно вісімнадцятим століттям. На його думку, трапилось це все так: хлопчик-жебрак прийшов сюди, постукав у двері, йому відчинили. а потім тогочасний власник готелю пограбував цього хлопчину, вбив і заховав тіло під кам'яною підлогою. Мені, щоправда, звичайний хлопчина-прохач аж ніяк не видавався привабливою жертвою для грабіжника, хіба що він був дуже успішний, багатий прохач. Та все одно зараз уже нічого не довідаєшся.

Отже, ми очистили готель «Захід сонця» від привида, не провівши в Олдбері-Касл навіть доби. Це дуже поліпшило нам настрої, як, до речі, й Денні Скіннерові, якого ми ледве відтягли від купки викопаних

кісток. Після сніданку він сказав, що сам покаже нам село, зокрема ті місця, де насамперед варто пошукати слідів потойбічних Гостей.

Першим таким місцем виявилась сусідня церква — ветха покинута споруда з пісковика й цегли, з невисокою дзвіницею й дахом, укритим брезентом. Так само старе й покинуте було кладовище при церкві, обнесене подекуди залишками муру, а подекуди — рештками живоплоту. Надгробки на ньому були зроблені з такого ж каменю, що й хрест серед луки, й на них так само давно вже стерлись і вивітрились написи. Деякі надгробки похилились так, що ладні були от-от упасти — два чи три вже впали, — та загалом поросле травою кладовище здавалось цілком спокійним, тихим місцем.

— Отут і ходить Тінь, що крадеться, — розповідав нам Денні. — Мала Г'єтті Флайндерс бачила, як Тінь іде кладовищем і на її поклик із могил піднімаються мерці. Гадаю, що це місце повинне бути першим у вашому списку, пане Лок-вуде. — Де й поділась його недовіра після нашої успішної розправи з Осяйним Хлопчиною; тепер цей клаповухий парубчак був нашим вірним прихильником, уболівальником і гордовито ступав поруч із нами. — Я певен, що з Тінню ви так само впораєтесь. Це ж дурниця!

— А сам ти бачив тут цю Тінь? — запитав Локвуд, роздивляючись на кам'яну дзвіницю, над якою серед білого неба кружляли гайворони.

— Тут? Ні. Я бачив її в східному гайку, на Стрілецькому пагорбі. Бачите оцей путівець? Пройдіть ним десь із милю — й потрапите туди. До цього пагорба Тінь і вела мерців — мабуть, із нашого церковного кладовища. Всі бліді такі, розмиті, заплутані в плащі Тіні. Та ви й самі все побачите. — додав він, почувши, як зневажливо пирхнув Джордж. — Ви з нею впораєтесь, от побачите.

— Цікаво було б поговорити з Гетті Флайндерс, — зауважив Локвуд.

— Ні, не вийде. Вона потрапила в примарну пастку. Прямісінько біля власних дверей. Вийшла надвір у своїй святковій синій сукенці — і все, бідолашка, готова. Та мої слова тут будь-хто з хлопців підтвердить. Ходімо?

Поки ми йшли путівцем, тишу в Олдбері-Касл обірвав рев моторів. Чотири автомобілі — три легкові й одна невеличка вантажівка з брезентовим тентом — вилетіли з гаю, з боку залізничної станції.

Перш ніж переїхати міст, вони пригальмували, потім відігнали гудками кількох гусей, що скупчилися на дорозі, й помчали лукою, знову піддавши швидкості. Легкові автомобілі були чорні, а на тенті вантажівки виднів лев — емблема агенції «Ротвел». Біля самісінького готелю «Захід сонця» кортеж повернув і рушив повз церкву в бік лісу на сході. З автомобілів на нас непривітно поглянули якісь похмурі чоловіки. Потім рев ущух, і над дорогою залишилась тільки хмара пилу.

— Знову це ротвелівське збіговисько! — Денні Скіннер сердито плюнув на узбіччя. — До свого інституту помчали... А нам — дулю! Цей «Ротвел» — *неправильна* агенція. Не така, як «Локвуд і К°». Нічого до ладу зробити не можуть...

— Твоя правда... — обізвався Локвуд, не зводячи очей з лісу. — Денні, я прошу тебе залишитися з Гьллі, Джорджем і Квілом. Покажеш їм тут усе, що хочеш. А ми з Люсі швиденько збігаємо на Стрілецький пагорб, де ти бачив Тінь. Я хочу сам поглянути, що там і як. Ми скоро повернемось.

Денні повів решту нашої команди далі, а ми з Локвудом дивились їм услід.

— Тебе ж *насправді* цікавить не Стрілецький пагорб? — запитала я.

— Що мені той пагорб? Дерев та й годі. Ні, мене більше цікавить те, що за пагорбом. Оце саме стародавнє бойовище. Ходімо.

Ми повернулись до церкви й пітпли дорогою, що вела нас із села до лісу. Невдовзі ми дістались до ветхого дерев'яного мосту⁷, перекинутого через невеличкий струмок. Від цього мосту, як пояснив нам Денні Скіннер, було недалеко пройти між дубами й буками нагору, до того самого Стрілецького пагорба. Ліс, до якого ми зайшли, ще й досі залишався зимовим, сіро-брунатним, проте й тут відчувався початок весни — з землі пробивались яскраво-зелені стеблини, а на деревах показувався перший, ледь помітний зеленавий серпанок.

Було надзвичайно приємно й легко отак іти лісом разом з Локвудом, радіючи теплому весняному ранку. Повітря було чисте й свіже, птахи виспівували на всі лади. Локвуд мовчав. Він глибоко про щось замислився, і я знала, що це віщує нові пригоди. А я раділа вже з того, що ми йдемо разом, пліч-о-пліч.

За кілька хвилин ми дійшли до того місця, де від дороги ліворуч, у бік відкритої копальні, відходила вузька колія. На узбіччі було

насипано акуратний пагорбок із каміння, на якому височів дерев'яний хрест. Під хрестом лежав букет зів'ялих квітів, а на ньому самому видніла поблякла від дощів фотографія чоловіка.

— Хтось, мабуть, потрапив у примарну пастку, — зауважила я. — Або випадково впав у копальню.

— Радше все-таки примарна пастка, — похмуро обізвався Локвуд, розглядаючи копальню. — *Тут* помирають здебільшого від цього.

Ми мовчки попрямували далі й десь за пів милі побачили яскраво осяяне сонцем поле. Локвуд сповільнив ходу.

— А тут, — порадив він, — звернімо краще до дерев. Там буде безпечніше.

Звернувши з дороги і вирушивши поміж деревами схилом угору, ми невдовзі дістались до вершини Стрілецького пагорба, звідки було чудово видно всю околицю. Намагаючись не виходити з затінку, ми підкрались до самісінького краю, лягли у високу траву й заходились оглядати дослідницький центр Інституту Ротвела.

Він містився трохи віддалік, посередині рівного занедбаного поля, оточеного низькими лісистими пагорбами. Чудове місце для битви, що відбулася багато століть тому: легко було уявити два війська, що зіткнулись на цій створеній самою природою арені. Цікаве, напевно, було видовище, принаймні цікавіше за те, що нині постало перед нашими очима.

Правду кажучи, дослідницький центр Інституту Ротвела уявлявся мені чимось середнім між крематорієм у Клеркен-велі й скляним кубом контори їхньої агенції на Ріджент-стріт. Або принаймні величезним скупченням яскравих чистеньких корпусів, довкола яких снують десятки агентів. Проте нічого такого я не побачила. Внизу, під пагорбом, дорога повертала, вела через занедбані пшеничні поля і уривалась поблизу кількох розкиданих по голій місцині металевих ангарів. Звідси, з вершини, ці ангари скидались на невеличке стадо корів, що лягли перепочити. Ці ангари, з півкруглими покрівлями й нечисленними вікнами, мали тільки дві прикметні риси: вони були вкрай дешеві і вкрай легкі для встановлення. Майданчик довкола ангарів було вирівняно й засипано рінню. З землі стриміли два високі стовпи з прожекторами для нічного освітлення; від прожекторів аж до землі абияк теліпались ветхі дроти. Майданчик зусібіч оточувала огорожа з металеві сітки. За єдиними помітними ворітьми стояли ті

самі чотири автомобілі, які нещодавно промчали повз нас. Натомість жодної живої душі видно не було.

— Якийсь непоказний цей дослідницький центр, — зауважила я.

— Справді? — тихо обізвався Локвуд, проте я вловила радісне збудження в його голосі. — Еге ж, непоказний. Зате робота тут триває серйозна. Великі тимчасові ангари за огорожею, прямісінько серед давнього бойовища. Я думаю...

— Думаєш, що це і є «місце крові»?

— Напевно. Я ладен закластись, що ота стародавня різанина є початковою точкою того, чим вони тут займаються. А от чим саме вони займаються, серед білого дня не з'ясуєш. Ця огорожа, здається, в них не дуже міцна. Завітати сюди серед ночі з обценьками — і все буде готово... — Локвуд поглянув на мене. — Спробуймо?

— Звісно, спробуймо. Там може бути череп.

— Я знав, Люсі, що ти погодишся, — він усміхнувся ще ширше. — Точнісінько як раніше...

Лежати в траві було так тепло й затишно — навіть сонце припікало менше, ніж я сподівалась... Та хоч як не хотілось мені звідси йти, пора було повертатися до села — подивитись, як там ведеться нашим колегам.

* * *

Ми знайшли їх у півниці при готелі, де вони приголомшено сиділи в куточку за столиком. Їхня прогулянка селом закінчилася тим, що половина мешканців Олдбері-Касл вибралась із своїх домівок і просто-таки закидала їх своїми відчайдушними скаргами. Їллі, мушу сказати, вчинила тут якнайкраще — запросила всіх селян до готелю, щоб вони спокійно розповіли там про все. Селяни приходили й свідчили, Кіпс занотовував найважливіші подробиці їхніх розповідей, а Джордж позначав кожен прояв чіткою червоною крапкою на малі. Останній відвідувач тільки-но пішов, залишивши Кіпса з цілим стосом нотаток, а Джорджева мала скидалася тепер на обличчя дитини, що захворіла на віспу. Три червоні крапки було обведено чорними колами.

— Це місця появи Тіні, що крадеться, — пояснила Голлі. — На церковному дворі, на давньому могильнику в дальньому кінці села і отут, на луці, біля хреста, де двоє дівчаток бачили «дядька, що палає».

Однак Тінь — не єдина проблема. Лок-вуде. Тут стільки привидів, що я не знаю, як ми з ними впораємось.

— Оце нам і треба вирішити, — відповів Локвуд. — Будь-що роботи вистачає. Ви чудово попрацювали. Ходімо, роздобудьмо чогось до вечері, а тоді сідаймо і спробуємо розібратися в усьому, що почули.

Надвечір ми спорудили для нашої майбутньої операції справжній штаб. Підготували знаряддя, повечеряли. У готелі нам знову запропонували тельбухи, проте Джорджуже встиг зазирнути до сільських крамниць і притяг звідти пакунки з фруктами, бутербродами й сосисками в тісті. Після вечері ми знову зібрались у кутку пивнички — якомога далі від крісла, де полюбляв сидіти біля каміна старий превелебний Скіннер, — і розгорнули на столі Джорджеву малу з Кіпсо-вими нотатками. Деякий час ми уважно вивчали їх. Як і попереджала Г'єллі, це помітно протверезило нас.

— Це забере в нас якнайменше кілька ночей. — зауважив нарешті Локвуд. — Доведеться розбитись на групи й поступово пересуватись від будинку до будинку. — Він прислухався й запитав: — Що це?

— Автомобіль. — відповів Кіпс. — Хтось приїхав.

Локвуд насупився і визирнув у вікно. Аж тут двері відчинились. і до пивнички проникла хвиля холодного вечірнього повітря, що пахло лавандою, яка горіла в жаровнях перед готелем. Усередину ступив високий чоловік, і двері ляснули за його спиною.

У пивничці запала тиша. Ми всі дивилися на гостя — він був такий високий, що у дверях йому довелося нахилитись, щоб не вдаритись об одвірок. Коли ж він випростався, то мало не сягнув стелі своєю білявою чуприною. То був гарний із себе чолов'яга середнього віку, широкоплечий, вилицюватий. з міцним підборіддям. На ньому було тепле зимове пальто на хутрі, з-під якого визирав дорогий костюм, а на руках — пара зелених шоферських рукавичок. Пересувався він неквапом. уся його постать аж випромінювала безмежну самовпевненість. Оглянувши кімнату своїми яскраво-зеленими очима, він одразу помітив нас і подався до нашого кутка.

Ми, звичайно, знали, хто він такий. Плакатами з його обличчям був обклеєний цілий Лондон. На цих плакатах він завжди всміхався так широко, що його зуби скидались на клавіші рояля, а очі виблискували, наче смарагди. Щоразу він тримав у руках якийсь хитромудрий прилад, винайдений метикуватими хлопцями з його інституту, або

обнімав рекламного лева. Одне слово, то був не хто інший, як сам Стів Ротвел—у всій його постаті теж було щось рекламне, трохи карикатурне: широка в плечах і грудях, вона стрімко звужувалась донизу й закінчувалась парою малесеньких, ніби жіночих ноженят. Цим він скидався на бульдога з мультфільму й видавався б кумедним, тільки не для мене, бо я добре пам'ятала, як він при мені прохромив рапірою людину.

Умостившись на вільному стільці навпроти нас, він спитав:

— Хто з вас Ентоні Локвуд?

— Це я, сер, — чемно кивнув Локвуд, підводячись і знову сідаючи.
— Радий знову бачити вас. Ми з вами зустрічались минулого року на карнавалі. Можливо, ви пам'ятаєте й моїх колег — Люсі, Джорджа та Г'єллі.

Стів Ротвел був з тих людей, які сидять на стільці по-влад-ному, широко розставивши ноги. Він скинув рукавички, жбурнув їх на стіл і відповів:

— Г'єллі Манро я пам'ятаю. Колись вона працювала в мене. А всіх інших теж пригадую. Ви — лакузи Пенелопи Фіттес.

— Пробачте? — Локвуд підняв брову.

— Завжди ходите перед нею на задніх лапках, варто їй тільки свиснути. Лакузи Фіттес. Ось що я хотів сказати.

— Це образа, сер, — відповів Локвуд. Тоді поглянув на Кіпса й додав: — Гаразд. Він справді донедавна служив у компанії «Фіттес». А ми, решта, — цілком незалежна агенція. Може, хочете чогось випити?

— Хіба що кави, — відповів Стів Ротвел. — Дорога була довга.

— Пане Скіннере! Принесіть кави, будь ласка! — попросила Г'єллі. Власник готелю, що саме стояв за прилавком, вибалушив очі, підскочив, мов заєць, і зник.

— Якщо ви голодні, — запропонував Джордж, — тут на кухні є тушковані тельбухи з ріпою.

Ротвел не звернув на нього уваги. Він неквапом розстебнув пальто й зручніше вмостився на стільці, не зводячи очей з Локвуда.

— Пане Локвуд, — нарешті запитав він, — що ви тут робите?

— П'ю чай і працюю з малою. А що таке?

— Ні, я мав на увазі: що ви робите в Олдбері-Касл?

Локвуд усміхнувся:

— Можливо, ви не чули про це, сер... адже у вас стільки важливих справ... у цьому селі спостерігається небезпечно скупчення привидів. Ми приїхали, щоб покінчити з ним.

— А чому саме *ви*? Зазвичай ви працюєте в Лондоні.

— Нас запросили жителі цього села. їм у край потрібна допомога.

Як і багато самозакоханих людей, пан Ротвел був скупий на усмішки, тож упродовж усієї нашої розмови його обличчя залишалось майже нерухомим.

— Вам, напевно, відомо. — сказав він, — що Олдбері-Касл стоїть поблизу одного з відділів мого інституту. Просто-таки в нас на порозі. Ми вважаємо це село за частину своєї території.

Локвуд, однак, лише всміхався й мовчав.

— Агенції мають поважати недоторканність чужої території. — провадив Ротвел. — Це загальне правило ввічливості. І воно означає, що агенції не можуть претендувати на чужі справи, клієнтів, зони впливу... Хоч це й неписаний закон, ми всі його дотримуємось. За таких обставин я дуже здивований вашою появою в цих краях. Сподіваюсь, що після цього нагадування ви покинете Олдбері-Касл уже завтра.

— Мушу нагадати вам, сер, — відповів Локвуд, — що співробітників вашого інституту повідомляли про тутешнє скупчення Г'єстей. Ви на це ніяк не зреагували. Тож за таких обставин я вважаю наші дії законними і обґрунтованими.

— Тобто ви звідси не виїдете?

— Звичайно, ні!

Знову запала тиша. З'явився пан Скіннер, що поставив на стіл чашечку з чорною кавою й малесенький глечик з вершками.

— Дякую. Зачекайте, — Ротвел пошукав у кишені піджака. дістав звідти гаманець, витяг з нього хрустку банкноту й, навіть не поглянувши на неї, передав Скіннерові. Зачекав, поки господар піде собі, взяв довгими тонкими пальцями порцелянову чашечку, проте пити не став, лише мовчки дивився на чорну рідину.

— Ви здобули собі певну славу, пане Локвуде, — нарешті сказав він.

— Дякую.

— Славу людини, що полюбляє пхати носа до чужого проса.

— Справді? — всміхнувся Локвуд. — А дозвольте-но спитати, хто так вважає? Може, на мене поскаржились ваші співробітники чи компаньйони? Назвіть мені, будь ласка, їхні імена. Можливо, я знаю їх.

— Жодних імен. Це широковідомий факт, — відповів Ротвел. — І це означає, що я стурбований вашою раптовою появою біля мого інституту, де проводяться важливі й витончені дослідження. Я побоююсь, що ви — за своїм звичаєм — можете вийти за межі звичайної роботи агенцій і запахаєте свого носа туди, куди вам не належить. — Він підняв руку, одним ковтком випив каву й поставив чашечку на стіл.

Після нетривалої мовчанки Локвуд запитав:

— Ти щось зрозуміла тут, Люсі?

— Нічогісінько.

— А ти, Джордже?

— Нічого. Наче якась іноземна мова.

— Еге ж, вам слід було б говорити простіше, пане Ротвел, — мовив Локвуд. — Джордж любить довгі вчені слова, яких я не можу второпати, та вас не зрозумів навіть він. Поясніть, чого ви від мене хочете?

Стів Ротвел нетерпляче махнув рукою:

— Ви приїхали сюди через оте скупчення?

— Так.

— І це єдине, що вас тут цікавить?

— А чому повинно бути не так?

— Це не відповідь на моє запитання, — буркнув Ротвел.

— Це все, що я можу на нього відповісти, — сказав Локвуд. — Пане Ротвел, Олдбері-Касл — це не ваша «зона», «територія», «поріг» чи щось подібне. Якщо вам не до вподоби те, що я збираюсь очистити це село від привидів, то подайте на мене офіційну скаргу до ДЕПРІК — і побачите, чим це обернеться для вас. Поки ДЕПРІК не заборонить мені тут працювати, я вільний робити все, що завгодно. А тим часом замовте собі ще чашечку кави і розкажіть мені про оті «важливі й витончені» дослідження, які проводить ваш інститут. Звучить дуже привабливо. Сподіваюсь, невдовзі ми одержимо від вас нові чудові винаходи?

Замість відповіді Стів Ротвел узяв зі стола свої рукавички й важко звівся на ноги. Поглянув у вікно, за яким уже смеркало. й подався до

дверей. Аж тут зупинився, ніби йому сяйнула несподівана думка. Стоячи на дверях, він перегороджував своїм тілом світло, кидаючи тінь на Локвуда.

— Ви жвавий хлопчина. — сказав він. — Я не стану перелічувати всі ваші таланти, ви й самі знаєте про них. Краще я скажу про те, чого вам бракує: вміння вчасно зупинитись. Ви надто гордовитий, пане Локвуде. Ця риса мені добре знайома — я сам такий. Боюся, що одного не дуже чудового дня ви зайдете надто далеко, а тому при свідках попереджую вас: не ставайте мені впоперек дороги. Якщо ви зробите це, то неабияк пошкодуєте. Я мушу застерегти вас, хоч і не певен, що ви візьмете це застереження до уваги. Ви неодмінно станете мені впоперек дороги, бо вам цього дуже кортить. Та тільки-но ви це зробите, як я скручу вам в'язи, — він натяг рукавички, застібнув пальто й додав: — А тим часом бажаю вам успіхів у боротьбі з вашою жменькою привидів. Саме така робота й пасує вашій кваліфікації.

Сказавши це, пан Ротвел вийшов. Двері іучно ляснули за його спиною.

Десь із хвилину ми тупились у ці двері, а потім обернулись до Локвуда.

Він усміхнувся нам. Усмішка була довга, лінива, проте очі палали знайомим вогнем.

— Гаразд. — сказав він. — Мушу зауважити, що на людях цей чолов'яга знається чудово. Дотепер я не був певен, чи варто нам розслідувати те, чим займається його інститут. Користь від такого розсліду я оцінював принаймні як п'ятдесят на п'ятдесят. Та щойно пан Ротвел вирішив цю проблему за мене. Тепер нам *неодмінно* треба довідатись, що діється в його лабораторіях.

22

Ніч огорнула Олдбері-Касл, і ми, зібравшись у пивничці, загасили газові ліхтарі, а Денні Скіннер підкинув дров у камін. Вогонь вигравав на клинках наших рапір, які лежали на столі, й поблискував у наших

очах, поки ми перевіряли свої робочі пояси, пакували в рюкзаки сіль і залізні стружки, знову і знову уточнювали за Джорджевою малою свої маршрути. Роботи на нас чекало багато, проте Гості ніколи не набирають повну силу до півночі, тож ми, скінчивши приготування, просто тихенько сіли відпочити. Голлі читала книжку, Локвуд дрімав, розлігшись на лаві, а Джордж запропонував Денні зіграти в шахи й дуже швидко, на свій подив, потрапив у скрутне становище. Я ж сиділа біля каміна й милувалась вогнем.

Лише Кіпс ніяк не міг заспокоїтись. Він походжав туди-сюди, позіхав, розминався, кидаючи на стіни чудернацькі, моторошні тіні. Його волосся, перетягнуте на лобі гумкою від окулярів, метелялось, наче жмуток водоростей: йому кортіло скоріше випробувати ці окуляри в роботі. Врешті-решт, не витримавши, він опустив їх до очей, сів біля вікна й поглянув на темну луку.

— Ще один! — вигукнув він. — Ледве помітний, але я бачу його! Чоловіча постать над містком. Радше за все. Примара!

Я тихенько пирхнула. Локвуд, що лежав, затуляючи очі долонею, гучно зітхнув.

— А ось іще! — засовався Кіпс, поправляючи окуляри. — Дві постаті в плащах над лукою. Тримаяться разом, опустили каптури, нашорошилися, ніби їм холодно... Каптури сочаться примарним туманом... Ось вони зрушили з місця... і зникли! Чудово, просто чудово!

Джордж неохоче відірвався від шахівниці:

— Я дуже радий, що Кіпс такий щасливий. Та краще б він мовчав та дихав, як раніше. Ніч попереду довга...

Кіпс тим часом знову закрутився біля вікна:

— Ого. який жах! Отам, біля вогнища! Кошава тварюка з вишкіреними зубами...

— Це. до речі, мій дідусь, — обізвався з гідністю Денні Скіннер. — А він, дозвольте нагадати вам, ще живий.

— О. справді... Щось я трохи захопився... — скинувши окуляри. Кіпс поглянув на годинник. — Слухай-но Локвуде, а чого ми ждемо? Вже скоро пів на одинадцятю. Пора вирушати.

Локвуд сів. позіхнув і сказав:

—Твоя правда. Пора вирушати. Діємо так, як домовились. Працюємо двома командами, дві години, а потім зустрічаємося тут —

переконатись, чи все у всіх гаразд. Ми з Кіпсом розпочнемо з сусідніх будинків — розберемося з парочкою Спектрів. Решта — на луку. Підводься, Джордже, все одно тобі мат через два ходи! Закляте село чекає нас! Ворушися!

Тільки-но ми відійшли від кволих вогників готелю, як нас обступила така пітьма, яка буває лише на селі. Навіть місяць заховався за хмари. Над лукою, як щойно описував Кіпс, подекуди мерехтіли плями потойбічного світла. Коротко попрощавшись із нами, Локвуд із Кіпсом майнули в темний провулок, а ми з Джорджем та Голлі, підхопивши рюкзаки, подалися на луку. Ланцюги я вирішила з собою не брати, щоб залізо не заважало моєму Слухові. І я не помилилась, бо вже невдовзі почула легенький шум. Він був ледве-ледве помітний — ніби десь далеко гув трансформатор. Я поглянула на небо, на темний гай... Звідки лине цей шум? Незрозуміло... Отут би й став мені в пригоді мій череп! Я знову відчула, як мені хочеться повернути його.

— Гаразд, — заговорив Джордж. — Я добре читаю мапу, але командиром нехай краще буде хтось із вас — чи Люсі, чи Їллі. Віддавайте накази, приймайте рішення на свій розсуд. Залишаю все це вам.

Запала тиша.

— Не знаю, — нарешті почала я. — Їллі, чому б тобі...

— Люсі, чому б тобі... — водночас зі мною промовила Г'єллі.

Ми знову замовкли.

— Ні, тільки не я, — заперечив Джордж. — Я не вмю блискавично міркувати, — бурмочучи щось собі під ніс, він удав, ніби розглядає ману, світлячи на неї ліхтариком.

— Ось що я запропоную, — сказала Г'єллі. — Першу годину командуватимеш ти, Люсі, а другу, якщо ти захочеш, — я. Ти будеш перша, бо ти досвідченіша за мене.

— Г'єразд, — відповіла я. — Згодна. Дякую, Г'єллі, ти чудово це придумала. — Поправивши пояс, я спитала в Джорджа: — Ану, що там перше в нашому списку?

— Моторозна чорна хмара над травою. Саме поблизу того місця, де ми зараз стоїмо.

Наша дорога, прокладена заздалегідь на малі, мала проходити всіма місцями, де селяни бачили привидів. Першим пунктом була темна хмара біля пагорба, на якому стояла колись шибениця. Якщо то був

привид повішеного пекаря, що торгував пирогами з гнилим м'ясом, то за стільки років він мав обернутись на Темний Спектр—розпливчасту масу, що простягає в усі боки тоненькі вусики ектоплазми.

Ми обережно підійшли до пагорба.

— Що ж, — зауважила я, — шибеницю вони спалили, а от місце кари, радше за все, не запечатали. Пропоную зробити це за допомогою солі й заліза. Згодні?

І Джордж, і Гьллі погодилися зі мною. Майданчик, на якому стояла шибениця, виявився невеличкий, тож із першим своїм завданням ми впоралися швидко. Пьллі спробувала відвернути увагу Гьстя: спочатку він ледве ворушився, та врешті навіть спробував напасти на неї. Поки Пьллі відбивала цей напад своєю рапірою, ми з Джорджем густо засипали пагорб сіллю й залізними стружками. Відразу після цього привид зблід, закрутився і, нарешті, пролився в траву дощем чорних крапель, які туч-таки зникли.

Я витерла рукавом спітніле чоло:

— Чудова робота. Гьллі. Радаю, що цього Гьстя можна викреслити з нашого списку. Влітку тут знову можна буде гуляти й танцювати. Що далі?

Наступною виявилась та сама Примара, яку Кіпс помітив над містком. Йому ми теж дали раду швидко й легко. З Каменярем серед луки й Причаєним на автобусній зупинці ми з Гьллі також упорались за кілька хвилин.

Джордж захихотів:

— Ви, дівчата, ласуйте цими привидами, як тортиком... Гьразд, тепер моя черга. Хто там у нас наступний? — він продивився малу й нотатки. — Так... Тінь літньої жінки, яку бачили в дворі одного з будинків на Стрілці. Гьдаю, з цією бабцею я зможу розібратись і сам. Ходімо, погляньмо, чи на місці вона?

Як я вже згадувала, Стрілкою тут називали ряд будинків біля дальнього кінця луки. Похід туди не забрав у нас багато часу. Крізь хвіртку в живоплоті ми вийшли на темну вуличку, де у вікнах ледь-ледь мерехтіли вогники.

Огорожі щільно оточували будинки. Дерев над нами розтинали небо своїм чорним гіллям. Ідучи Стрілкою, ми скуп-чилися щільніше: довкола було не дуже затишно.

— Той будинок стоїть трохи віддалік, — прошепотів Джордж. — Зараз ми його побачимо... — Зненацька він зупинився. — Овва! А це хто такий?

Серед темної вулиці стояла бліда постать, спину якої освітлювало примарне полум'я неіснуючої свічки. Обличчя ховалось під довгими пасмами волосся, голова була схилена вперед, плечі сумно опустились, ближча до нас рука немічно висіла вздовж тіла, проте її пальці стислись у міцний білий кулак.

Ми зупинились. Привид так само стояв і не ворухився.

— Нічна сорочка... — прошепотіла Голлі. — Це недобрий знак...

— Це, здається, дівчина, — так само пошепки відповів Джордж. — Ноги в неї молоді, не старечі. Ні, ви не думайте, що я такий уже знавець старечих ніг. У мене інші захоплення...

І Цо ж це за Г'єстя, звідки вона тут узялась?

— Обережно, — попередила я. — Вона заворушилась.

Койціаві ноги зачовгали по брудному путівцю. Залопотіла брудна нічна сорочка, й постать обернулась. Нас відразу обдало струменем пронизливого нічного холоду. Ми тісніше присунулись одне до одного.

— Г'єсті завжди обертаються проти годинникової стрілки, — здушеним голосом промовив Джордж. — Чули про це? А за годинниковою стрілкою — ніколи. Це доконаний факт...

— Чудово, Джордже, — відповіла я. — А тепер помовч із хвилину. Рапіри наготові! Я спробую поговорити з нею. Стежте за її руками й ногами. І за виразом її обличчя.

— Якби ще було *видно* її обличчя за тими патлами, — буркнув Джордж.

Г'єллі здригнулась:

— На її сорочці спереду кров.

То була правда: на нічній сорочці Гості чорніла велика волога, лискуча пляма. Легенько погойдуючись, примарна постать наблизилась до нас, проте її обличчя ми так і не побачили під довгими пасмами темного волосся, що виблискувало в потойбічному світлі. Я почула звук, що скидався на шелест листя.

— Хто ти? — спитала я. — Скажи нам, як тебе звать. Що тут сталося з тобою?

Я замовкла, чекаючи на відповідь. Пролунав той самий шелест — уже трохи гучніше.

— Ніяк не можу розгледіти її обличчя. — прошепотів Джордж. — А ти, Гьллі?

— Ні, не можу. А ти, Люсі?..

— Заспокойтесь,—відповіла я, відчуваючи, як нервуються мої друзі. їхній страх передався й мені — в мене затремтіли руки й стало важко в череві. — Заспокойтесь обоє. Я, здається, щось чую.

— Поглянь, Гьллі, скільки *крові*..

— Авжеж...

Аж тут долинув новий голос, схожий на шурхіт листя. Тепер я виразно чула його:

— *Мої очі... Ви не бачили моїх очей?*

Постать підняла голову. Волосся відгорнулось.

Не знаю, хто скрикнув гучніше — Джордж чи Гьллі. бо їх обох перекрив мій власний зойк. Не пам'ятаю, чи кинулась ця Гьстя тоді на нас, чи ні. Пам'ятаю лише, що я навмання змахнула своєю рапірою, а потім ми втрьох кинулись навікача лукою аж до самісінького хреста, де нарешті зупинились. хапаючи ротами нічне повітря й лаючись.

— Вона женеться за нами? — злякано спитала Гьллі. — Женеться?

Я озирнулась у нічну пітьму:

— Ні.

— О. яке щастя!

— *Чому саме очі?* — бурмотів Джордж. — Чому не якась менш важлива частина тіла? Палець, скажімо, чи навіть вухо? Будь-що не так огидно...

— Звідки взявся цей привид, Люсі? На малі його не було! — зауважила Гьллі.

— Мабуть, якийсь новий. Не знаю.

— Пальці на ногах! їй бракує не тільки очей, а й пальців на ногах! Без них далеко не підеш. Ось чому вона не погналася за нами! — торочив своє Джордж.

— Джордже, ти мариш, — утрутилась я.

— Можливо. Я просто міркую вголос.

Я виріпіила, що всім нам пора перепочити, й повела свою команду' назад до готелю.

Як виявилось, Локвуд із Кіпсом були вже там. Локвуд стояв біля прилавка й щось нотував у записнику, а Кіпс із пляшкою кока-коли в

руці і з Ферфексовими окулярами на голові схвильовано походжав залюю.

— Два Спектри! — вигукнув він, побачивши нас. — Два Спектри й Мандрівний Вогонь! Я бачив їх! Бачив і впорався з ними за однісіньку мить! Спитайте Локвуда, він розкаже вам!

— У мене вже вуха в'януть від його крику, — поскаржився Локвуд. — Я вже шкодую, що ми дали йому ці окуляри. Гкразд, свою частину роботи ми виконали. А що у вас?

Ми все розповіли йому, а я додала:

— Локвуде, тут у селі панує якась химерна атмосфера. Якесь надпотужне психологічне збудження. Я сприймаю це як віддалене дзижчання. Таке саме, як під магазином Ейкмерів... і ще раніше, біля «кістки й скла».

Локвуд помовчав і постукав олівцем по прилавку.

— Я трохи змінюю наш план, — нарешті сказав він. — Г'єллі, ти можеш узяти з собою Кіпса з Джорджем і разом з ними покінчити з тією безокою дівчиною? Коли дасте їй раду, йдіть далі за списком. А ти, Люсі, підеш зі мною. Спробуймо відшукати джерело цього збудження.

* * *

Ми з Локвудом прямували селом. Місяць визирнув з-за хмар і тепер сяяв над гаєм на сході. Було видно вершини пагорбів за деревами, що мерехтіли в темряві, мов сріблясті півмісяці. Видовище було гарне, проте аж ніяк не розвіювало непроглядної, гнітючої нічної типгі. Якби хоч сова десь крикнула, чи зойкнула людина, чи вдарив поховальний дзвін — усе ж таки це було б веселіше за далеке потойбічне дзижчання в моїй голові.

Через кожні сто кроків ми зупинялись, і я дослухалась до тиші, намагаючись визначити джерело шуму. Все було марно — дзижчання не ставало ні гучніше, ні тихіше. Джерело було, напевно, занадто далеко від нас.

— Ходімо ближче до гаю, — запропонував Локвуд.

Наші підшви гучно тупотіли підмерзлим путівцем. Описавши дугу, ми тепер наближались до церкви.

— Сподіваюся, вони впорались із тим Спектром, — сказала я. — Мені хотілося б, щоб це зробив саме Джордж.

Локвуд усміхнувся:

— Ні, це робота радше для Кіпса, бо Джорджа завжди нудить від дівчат із відтятими частинами тіла. А Кіпс таких дрібниць тепер просто не помічає — все тішиться своїми окулярами. Ти кажеш. Г'єллі теж попрацювала на славу?

— Авжеж, на славу.

— Я завжди переконую її, що вона повинна більше довіряти своєму Талантові. Цей бовдур Ротвел відбив у неї всю охоту до праці. От вона й зламалась, перестала вірити в себе... Добре, що тепер вона

попрактикується як слід. Особливо разом з тобою, Люсі. Ти для неї — якнайкращий взірець.

— Ну, тут я вже не певна... — зненацька я завмерла, вперше почувши, як змінилось потойбічне дзижчання. На мить воно вщухло, а потім залунало ще дужче. Ми пройшли повз іржавий захисний ліхтар, що стояв на пагорбі, й спустилися схилом, опинившись нижче від церковного двору. Над нашими головами темнів живопліт, що оточував кладовище. — Чи не могли б ми на хвилинку піднятися до церкви? Здається, я щось відчула...

— Звичайно, — Локвуд узяв мене за руку й допоміг піднятися крутим схилом. — Ходімо, подивімось. Якщо вірити Денні Скіннерові, то саме зараз із могил повинні вставати мерці.

Проте поки що на кладовищі все було спокійно. Надгробки біліли в місячному світлі, наче велетенські зуби. Звідти, де ми стояли біля живоплоту, було чудово видно все кладовище — від невисокої церкви до кам'яної брами з протилежного боку. Я прислухалась. Потойбічний шум справді став інакшим, переривчастим.

— Лише одне маленьке питання до тебе, Люсі, — сказав Локвуд. — Про нас із тобою. Ти й досі моя клієнтка? Чи повинен я заплатити тобі за нинішню роботу? Щось я геть

— Правду кажучи, я й сама заплуталась... — відповіла я, і в мене затьохкало серце в такт із далеким переривчастим дзижчанням. У роті в мене зненацька пересохло. Чому? На кладовищі начебто нічого не змінилося...

— Нам треба прийти до якогось рішення, — провадив Локвуд. — Зараз ми просто допомагаємо одне одному. Я допомагаю тобі знайти череп і знешкодити Вінкменів, а ти допомагаєш мені тут, у селі, й це триває водночас. Ми повинні визначитись із нашими заплутаними стосунками — хто клієнт, а хто агент. Або можемо вчинити набагато простіше, якщо...

Я його не слухала. Я хитнула головою й підняла руку.

Місячне світло вигравало на чорних каменях дзвіниці. Замовкло шурхотіння якихось нічних тваринок у живоплоті. Ущух вітерець. Тиша огорнула осяяні місяцем надгробки... і я несподівано відчула, що ми тут не самі. А поглянувши на Локвуда, я зрозуміла, що він відчуває те саме.

Ми подивились на церковний двір...

Щось наближалось до нас із-за надгробків.

Спочатку воно рухалось ледь помітно—так, що його легко можна було прийняти за тінь від гілки тиса, який височів за церковною огорожею. Потім з'явилася згорблена спина, масивні плечі й нековирна голова, що крутилася, озираючись на всі боки. Постать розкинула руки й повільно рушила вперед на величезних ногах — один крок, ще один... Через огорожу нас ніби залило величезною хвилею крижаної солоної води.

—Тільки поглянь, який здоровило, — прошепотів Локвуд.

Привид людожера з Ілінга теж був великий — пам'ятаю, як мене вразили його розміри й міць, хоч я бачила його лише скоса, крізь кухонні двері. Проте ця істота виявилась набагато більша — вища, товща, з дивними негнучкими ногами, які вона переставляла так повільно, ніби пробиралась через густу патоку. Його порухи були геть незграбні й водночас дивним чином заворожували. За своє життя я бачила всяких привидів. Бачила Костогрома, що гнався за мною крутим бетонованим схилом. Стояла на даху хмарочоса, коли довкола мене кружляли, мов общипані шуліки, Духи-Ревуни. Одне слово, зустрічалась із вельми неприємними Г'єстями. Проте ніколи не бачила нічого більш чужорідного й химерного за цю велетенську постать на церковному дворі.

На відміну від багатьох проявів, ця постать не випромінювала ні потойбічного світла, як, скажімо, той-таки Осяйний

Хлопчина, ні темряви, як привид повішеного пекаря на луці. Вона не здавалась ні щільною, як Спектр, ні трохи спотвореною, як Примара. Вона була з сірої прозористої каламуті, крізь яку можна було розгледіти надгробки й хрести за її спиною. Руки, ноги й голова здавались розпливчастими, ледве помітними: часом їх можна було розрізнити хіба що за коливанням повітря. Та водночас обриси постаті мерехтіли язичками потойбічного вогню, а з її спини курився густий дим, що стелився між надгробками, наче плащ циркового фокусника.

— Такого я ніколи ще не бачила, — прошепотіла я. — Що це?

Локвуд не відповів. Він уважно стежив за шлейфом диму, який залишала за собою Тінь. А далі, не повертаючи голови, схопив мене за руку, а другою рукою показав уперед.

Я поглянула туди, й мені пересохло в роті. Величезна Тінь посеред церковного двору була вже не сама. За її спиною з-під землі

піднімались інші фігури, що стояли поряд із хрестами та кам'яними ангелами, купчилися коло надгробків — кощаві, в лахмітті своїх саванів. Тут були Причаєні й Спектри. Мандрівні Вогні й Томи-Тіньовики — десятки привидів різних типів, що зібрались ніби на якусь химерну раду мерців. Вони не зводили своїх очей з Тіні, що крадеться, яка поволі прямувала вперед, не звертаючи на них уваги. Ось вона пройшла крізь кам'яну кладовищенську браму і попрямувала путівцем до гаю.

Спочатку все було тихо.

Потім привиди заворушились. Спочатку один, тоді другий, третій — і вже ціла зграя Гостей посунула до брами, ніби відгукнувшись на нечутний нам заклик. Дехто з них рушив не через браму, а в обхід. Я побачила їхні порожні обличчя з дикими темними очима, почула тріск їхніх кісток. Усе це відбулося так швидко, що ми з Локвудом не встигли навіть зреагувати. Здавалося, що секунда — і вони полинуть просто на нас, проте останньої миті ця пекельна компанія знялась угору, покружляла над огорожею й полинула до гаю

вслід за Тінню. Тріск кісток ущух. Розвіявся й шлейф крижаного повітря.

Ми стояли нерухомо. Кладовище знову було тихе, порожнє, осяяне місячним світлом.

На дереві за нашою спиною зненацька прокинувся чорний дрізд і проспівав коротеньку, гарну й сумну пісеньку, а потім замовк. Ми з Локвудом і далі нерухомо стояли біля огорожі, на невисокому схилі.

А тоді я відчула, що він і досі стискає мою руку.

Водночас зі мною відчув це й Локвуд. Відпустивши одне одного, ми вхопилися за свої робочі пояси, щоб за першої ж потреби витягти рапіру або соляну бомбу. Локвуд кахикнув. Я відгорнула з чола волосся. Ми затупцювали на місці, човгаючи підшвами об землю, вкриту памороззю.

— Що то був за дідько? — запитала я.

— Тінь? — Локвуд поглянув на мене з-під своїх патлів. — Звичайно ж, Тінь... — Він хитнув головою. — Не маю жодної гадки. Знаю одне: це та сама тварюка, про яку розповідав нам Денні Скіннер. Розмір, обриси, вогонь... чи примарний, чи справжній... усе збігається. І мерці, що прямують за нею... ти бачила їх? Привидів?

— Бачила, Локвуде. Все точнісінько так. як казав Денні. Та сама потвора, що викарбувала на хресті, — Збирач Душ. Він піднімає мерців з їхніх могил!

— Я в це не вірю.

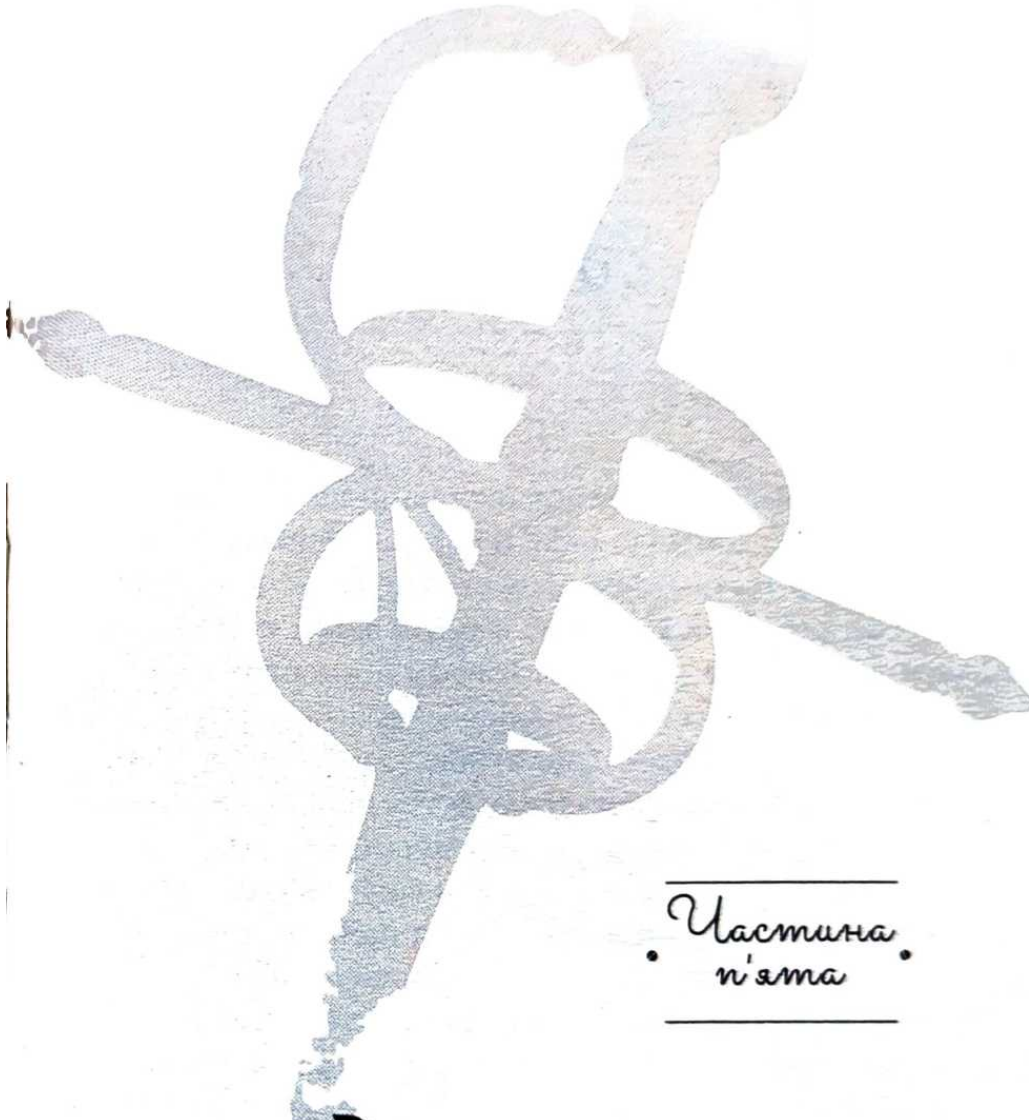
— Не віриш? Власним очам?

Він нічого не відповів.

— Ти ж *бачив* їх, Локвуде!

— Нам треба повернутись до друзів. Тут не найкраще місце для суперечок.

Над гаєм у повітря пурхнула зграя пташок. Лопотячи крильми, вони покружляли над вершиною Стрілецького пагорба й полетіли собі геть. Ми зійшли схилом униз і мовчки подалися назад до готелю.

Частина
п'ята

ЗАЛІЗНИЙ ЛАНЦЮГ

23

Невдовзі з нічної пітьми повернулися наші колеги: видно було, що вони з успіхом дали раду й безокій дівчині, й ще кільком тутешнім

Г'єстам. Ми почули їхні радісні голоси ще до того, як побачили їх самих, а потім вони всі разом увірвалися до пивнички: Джордж із Кіпсом — сперечаючись про якісь дрібнички на малі, а Г'єллі — старанно протираючи свій клинок гарненькою блакитною ганчірочкою. Ми з Локвудом тим часом мовчки сиділи в темряві, ледве під-свіченій червоними жаринами, що дотлівали в каміні.

— Поза всяким сумнівом, — мовив Локвуд, закінчуючи розповідь про наші з ним пригоди, — ми бачили Тінь, що крадеться. Це єдине, що я можу зараз сказати напевно.

— Не забувайте, — додала я, — що ця Тінь здатна баламутити інших привидів. Її туманний плащ, як ополоник у каструлі з супом: ворухнеш ним — і на поверхню спливе всілякий овочевий дріб'язок. Привиди один за одним аж вискакували з-під землі, щоб полинати вслід за Тінню до гаю!

— Шкода, що я цього не бачив, — зітхнув Джордж. — Дивовижне видовище! Неймовірне!

Його окуляри блищали, він сидів на столі й шалено вимахував ногами в повітрі.

— До речі, а на кладовищі всі мерці повиходили з могил? — поцікавився Кіпс. — Чи лише деякі?

— Більшість, — відповіла я, — хоч і не всі. Може, це збирання душ так і працює? Щоправда, Локвуд так не вважає...

Саме про це ми з Локвудом щойно сперечались, сидячи біля майже згаслого каміна й чекаючи на друзів.

— Авжеж, — сердито обізвався Локвуд. — Бо ця тварюка не збирає ніякі душі. Не знаю вже, хто вона така, ця Тінь, але безперечно не ангел і не демон, що прийшов сповістити про день Страшного Суду. Що ж це, в дідька, за вісник, коли він з'являється тут щотижня? Прошу вас, викиньте з голови оті дурні малюнки на хресті.

— Але ж Тінь піднімає мерців з їхніх могил, Локвуде!

— Ой, Люсі, дай мені перепочити.

— Хто-небудь хоче какао? — весело прощобетала Голлі. — Тут у пана Скіннера за прилавком ціла схованка пакуночків. Піду поставлю чайник.

— Із цією тінню пов'язане *щось* серйозне й таємниче, — зауважив Кіпс. Він зняв окуляри й повісив їх за ремінець на гачок вішака. Круг

його очей видніли червоні кола. — Таке, що перелякало навіть тебе, Локвуде. Я й не думав, що коли-небудь побачу тебе таким.

— Я нітрохи не злякався! — згорнув руки на грудях Локвуд. — Джордже, скажи-но, невже я здаюсь тобі переляканим?

— Так і ще раз так. Тут я вперше ладен погодитись із Кіп-сом, — Джордж моргнув, хитнув головою і з щирим подивом додав: — Цієї ночі в нас багато що трапляється вперше.

— Гарзд. Можливо, ця Тінь справді трохи спантеличила нас із Люсі, — промовив Локвуд, помовчавши з хвилину- — Бо вміння піднімати мерців з могил—це лише одна з химерних речей, пов'язаних із цим привидом. Той хлопчина. Денні, казав чистісіньку правду. За Тінню *справді* тягнеться смуга

- туману, й її *справді* оточують потойбічні вогники. І пересувається ця Тінь якось дивно... — він зітхнув. — Ти ніколи не читав про щось подібне, Кіпсе?

— Ніколи. Щоправда, знавець із мене ніякий. Може, щось таке знайшлося б у Чорній Бібліотеці в Будинку Фітес — там багато цікавого, та хто ж нас туди пустить... — Кіпс уместився зручніше на стільці й провадив: — Дивно мені.

що цією Тінню не цікавляться мудрагелі з Інституту Ротвела. Таку цікаву річ і отак прогавити...

Локвуд кивнув. У його очах зблиснув недобрий вогник:

— Еге ж. Отакі вони недотепи.

Чайник закипів, і Г'єллі заходилася готувати какао. Кіпс вирушив допомагати їй. Джордж, обнишпоривши буфети за прилавком, дістав звідти чипси й шоколадки. За хвилину наш опівнічний бенкет уже тривав на повну силу за «штабним» столом у кутку.

Цей перепочинок підбадьорив усіх, а Локвудові не тільки поліпшив, а й ніби перемкнув настрої. Локвуд, щоправда, завжди вмів отак несподівано перемикатись: зараз просто перед моїми очима він ставав енергійнішим, захопленим якоюсь новою думкою. А я? їла й пила собі, як решта моїх колег, і почувалась трохи краще. Саме «трохи», бо в мене після пригоди на церковному дворі ніяк не виходила з голови Тінь, що крадеться. Локвуд зачекав, поки ми всі заспокоїмось, тоді випростався й заговорив:

— Гарзд. У мене є для вас пропозиція. Може, вона й здасться вам божевільною, але все ж таки вислухайте мене. Зустріч із Тінню багато

що змінила для мене. Надто вже химерна була ця Тінь, надто вже... *інакша*, не схожа на жодного з відомих мені привидів. Тож я думаю, що ми повинні завдати удару у відповідь.

— Яким чином? — запитав Кіпс. — Поставити на цю Тінь пастку? І загнати її туди залізною палицею й соляними бомбами?

— Ні,—Локвуд поглянув на годинник. — Насправді я пропоную вам влаштувати напад на Інститут Ротвела. Впродовж, скажімо, найближчої години.

— Що?! — здивувався Кіпс, незнайомий з Локвудовими витівками. А ми, що чудово знали на цих витівках, мовчали й сьорбали собі какао. — Що?! Ану, повтори ще раз!

— Я запланував це ще до того, як ми сюди приїхали, — провадив Локвуд. — А нещодавній візит Стіва Ротвела лише підтвердив моє рішення. Правду кажучи, я сподівався завітати до Інституту вже після того, як ми закінчимо роботу в Олдбері-Касл, однак поява Тіні переплутала всі мої наміри... Почнімо з того, що роботи тут ще сила-силенна. Коли ми її завершимо — а це станеться не раніше, ніж у середині наступного тижня, — закінчать свою роботу й мудрагелі з Інституту. Інакше навіщо приїздити сюди самому Стіву Ротвелу, як не контролювати якийсь завершальний експеримент?

Кіпс тим часом крутив у пальцях чипси з креветками й дивився на них так, ніби вони містили всі таємниці простору й часу.

— І що ж тут діється? — запитав він. — Тобто... в Інституті?

— Оце ми й повинні з'ясувати. Я вже розповідав тобі, Квіле, що в Люсі вкрали рідкісний і цінний артефакт—череп. Розповідав і про пана Джонсона, і про їхній з Ротвелом зв'язок із чорним ринком артефактів. Ми вже знаємо, що всі викрадені й скуплені ними Джерела зберігаються в одному з відділів Інституту — тільки дотепер ще не знали, в якому саме. А коли юний Скіннер розповів нам про навалу привидів в Олдбері-Касл, у мене в голові пролунав тривожний дзвіночок. У звичайнісінькому селі несподівано з'являється скупчення духів — по сусідству з відділом Інституту Ротвела. Гарольд Мейлер прохопився Люсі, що потужні Джерела викрадають із Клеркенвела протягом останніх трьох місяців — приблизно відтоді, як розпочалась ця тутешня навала. Кілька разів було згадано про «місце крові», а в ділі Інституту стоїть саме на колишньому бойовищі. Надто вже багато збігів, мушу вам сказати.

— Є ще один збіг, — обізвався Джордж. — Уся ця історія розпочалася невдовзі після того, як ми впорались із навалою в Челсі... Кіпсе, ти їстимеш нарешті ці чипси? Якщо не хочеш, то віддай їх краще мені.

— До речі, історія в Челсі — ще одна причина, з якої я вирішив запросити тебе, Квіле, — провадив Локвуд. — Ти тоді був разом з нами. Якщо група співробітників Інституту Ротвелла стривожила привидів у Челсі, то й тут це зробили саме вони. Зокрема розбудили й Тінь, що крадеться. Тінь, що заряджає енергією інших привидів, просто проходячи повз них! Це справді жахливо. Ми *повинні* розібратися у цій справі!

— До того ж це допоможе з'ясувати суть самої Проблеми. — підхопив Джордж. — Пригадайте мою мапу в кухні на Портленд-Роу! Там видно, що навала привидів поширюється країною колами, наче пошесть. А будь-яку пошесть хтось повинен переносити. Цю пошесть, можливо, переносить Тінь, що крадеться. А якщо таких Тіней *багато*? Може, саме вони й винні в таких навалах?

— Я не сказав би, що мені до вподоби Стів Ротвел, — повільно процідив Кіпс, — та навіщо його відразу в усьому звинувачувати?

— Його я поки що не звинувачую, — відповів Локвуд. — Але нам треба якнайшвидше все з'ясувати. Чекати до завтра немає сенсу — Ротвел може закінчити все просто зараз. Що скажеш, Квіле?

— Напад на дружню агенцію? — скрушно зітхнув Кіпс. — І часто ви таке коїте?

— Часом коїмо, — відповіла я. — Колись ми, скажімо, вдерлись до Чорної Бібліотеки в Будинку Фітес.

— Що?!

— Заспокойся, — усміхнувся Локвуд. — Ти ж більше не працюєш у них, еге ж? Тому звикай усе вирішувати сам за себе. І пам'ятай: відтепер ти нікому нічого не винен.

Кіпс стенив плечима:

— Авжеж, нікому нічого не винен... Вирішуєш сам за себе, а потім тебе запроторять на кілька років до в'язниці... Облиш мої чипси, Кабінсе! Сам собі чипсів роздобудь!

— От і гаразд, — мовив Локвуд. — Тоді збираймося і рушаймо. Тільки спочатку я хотів дещо спитати в тебе, Г'єллі... Ти працювала в

Стіва Ротвела, ти повинна добре знати його. Як ти гадаєш, чим він керується?

На відміну від Кіпса, що досі почувався серед нас незручно й невпевнено, Голлі вже встигла звикнути до роботи з Локвудом. Вислухавши його запитання, вона деякий час міркувала над ним, спокійно сьорбаючи собі какао — так само як ми з Джорджем, коли Локвуд запропонував нам ні сіло ні впало вдертись до чужого інституту. Подумавши, скільки їй було треба, і взявши ще трохи чипсів, вона заговорила:

— Чим він керується? — потарабанивши своїми гарненькими нігтиками по кухлику з какао, вона прикусила верхню губу. — Ну, зрозуміло, жадобою до багатства, до грошей. Аще... — Вона знову помовчала, милуючись жаром у каміні. — А ще йому завжди кортіло переплюнути агенцію «Фіттес». Він завжди говорив про них, стежив за ними, ревнував до їхніх успіхів. Вимагав, щоб я щомісяця складала для нього звіт — скільки розслідів за цей час провели агенти «Фіттес» і скільки його агенти. Він завжди прагнув бути першим...

— Ну, так було віддавна, — зауважив Кіпс. — Ви ж самі це пам'ятаєте з книжок. Колись Том Ротвел і Маріса Фіттес розпочинали боротьбу з Проблемою вкупі, а потім розділились — і Маріса створила першу офіційну агенцію. Ротвел теж створив агенцію, але кількома місяцями пізніше, й до того ж вона виявилась менш популярною, принаймні спочатку. Відтоді ці дві фірми й суперничають. Гадаю, що й свій Інститут Стів Ротвел створив на зло Пенелопі Фіттес — байдуже, що вони там винаходять, головне хоч у чомусь обійти «Фіттес», — Кіпс пирхнув. — А взагалі все це досить-таки сумно.

— Не забуваймо, що і в Пенелопі Фіттес є свій невеличкий сюрприз, — нагадав Локвуд. — Товариство Орфея. де було зроблено твої окуляри, Кіпсе. А зараз бери їх і вирушаймо. До світанку залишилось чотири години.

Збиратись нам довелося недовго, бо знаряддя агента мало чим відрізняється від знаряддя грабіжника. Щоб швидше пересуватись, ми залишили вдома найважчі ланцюги і зайві запаси стружок, а загалом вміст наших робочих торбин та поясів залишився звичайний, хіба що Джордж роздобув десь обценьки. Вирушати зовсім без зброї було небезпечно — надто вже багато Г'єстей вешталось тут довкола. Одне слово, за десять хвилин ми вже були готові.

Я ще й досі не могла звикнути до того, що рюкзак за моїми плечима такий легкий, без звичної склянки з черепом. Кілька торбинок із сіллю, дві каністри з магнієм про запас, та ще акуратно складена накидка з пір'я — віднедавна мій улюблений захисний засіб. — от і все, що там нині лежало. Після тієї ночі на станції «Воксголл» я майже змирилася з тим, що більш ніколи не побачу свій череп. Проте цю надію повернуло мені Локвудове припущення, що череп може бути зовсім недалеко звідси — за якусь милю, в одному з тих ангарів серед поля. Мені дуже хотілося на це сподіватись.

Перш ніж вийти, ми зробили все, щоб нас не було помітно в темряві. Ми, як і всі агенти, були вбрані в чорне й мали рукавички на руках. Залишалось тільки замаскувати обличчя — надто Кіпсове, що скидалось в п'їтьмі на блідий, поцяткований ластовинням місяць. Із цим завданням чудово впоралась Г'їллі за допомогою своєї косметички й пензлика.

Невдовзі по другій годині ночі п'ять мовчазних тіней покинули готель «Захід сонця» й зникли в п'їтьмі.

* * *

Гаєм блукали поодинокі привиди: здалеку ми бачили їхнє потойбічне світло, проте до нас вони не наближались, та й ми намагались не підходити до них. Ми прямували до «місця крові» не путівцем, а узбіччям; не скористались дерев'яним містком, а просто перескочили струмок за кілька ярдів звідти; нарешті обігнули копальню й вирушили далі вздовж путівця—аж доти, доки між деревами з'явилися прогалини, в яких мерехтіти зірки. Це означало, що ми дістались до краю пагорба.

Останні кілька ярдів до краю ми проповзли землею — так само як ми вдвох із Локвудом зробили минулої ночі. Усе було спокійно, й ми потихеньку лягли на землю, розглядаючи ангари Інституту Ротвела, що розкинулись унизу. Вночі вони, на превеликий мій подив, мали солідніший вигляд, ніж удень, бо не здавались такими потворними, таємниче виблискуючи в світлі прожекторів.

Проте зараз нашу увагу привернули не прожектори, а інші, *потойбічні* вогні. їх випромінювали примарні постаті, що стовбичили довкола огорожі — ніби цвяхи, вбиті в мерзлу землю. Вогні ці були

ясно-золотисті й мерехтливі, ніби їх коливав вітер, а обриси постатей — розпливчасті, що видавалось цілком природним для майже тисячолітніх привидів.

— Ось чому в них немає охорони, — прошепотів Локвуд. — Цю роботу вони доручили мертвим вікінгам.

— Виходить, на цьому бойовищі ще залишились кістки, — зауважив Джордж.

— Кепсько, — підхопив Кіпс, оглядаючи привидів крізь окуляри. — Що ж нам тепер робити?

— Думаю, все буде гаразд, — утруtilась я. — Можна просто обійти їх. Вільного місця між ними досить, а пересуватись ці хлопці не можуть узагалі. Тож їх нам боятись не варто... я маю на увазі з психологічної точки зору.

— А дзижчання ти й досі чуєш, Люсі? — запитав Локвуд. — Чую. Досить гучне. Воно лунає знизу, від Інституту.

Мушу сказати, що це дзижчання гучнішало увесь час. поки ми прямували лісом. У моїх вухах воно не вщухало цілу ніч, а коли ми побачили Тінь на церковному дворі, в мене від нього мало не зупинилося серце. В гаю воно трохи вщухло, а зараз гуло так, ніби мені напустили повну голову комах. Таке саме нудотне дзижчання я чула й кілька місяців тому— від дзеркала, й пізніше — в підземеллі під магазином у Челсі. Сумніву не було — цей шум лунав саме знизу.

Локвуд ворухнувся в траві й торкнув мене за плече:

— Коли потрапимо всередину, ти поведеш нас, Люсі. Розповідатимеш нам про все, що почувеш.

— Тільки спочатку, — сухо обізвався Кіпс, — треба зробити одну дурничку: *потрапити всередину*.

Схил пагорба, обернений до Інституту, виявився нерівним, кам'янистим, тож ми досить-таки довго повзли ним. уважно стежачи за тим. щоб не штовхнути вниз камінці й не скотитися самим. Аж нарешті ми спустилися до поля. Попереду', мов острівці яскравого світла, сяяли ангари. Жодної душі біля них видно не було — й це тішило нас, хоча якби хтось і стояв там. то в сліпучому світлі прожекторів не помітив би. як наші постаті підкрадаються з темряви.

Щодо Гьстей у полі я все-таки мала рацію. Ми легко пробрались повз них на солідній відстані, й ніхто з них навіть не поворухнувся. Зблизька вони скидалися на гладенькі світло-кремові стовпи — тільки

в одного з них я помітила якийсь слід бородатого обличчя. Обійшовши отак примарних сторожів, ми наблизилися до найтемнішої частини огорожі і попадали в траву.

Якусь хвилину ми лежали й відсапували. Трава була холодна, і мене ніби затисло між нею й так само холодним, темним небом. Піднявши голову, я побачила за кілька дюймів від себе комірki сплетеної з залізного дроту огорожі, а за ними — задні стіни ангарів. Звідси ангари здавались іншими, ніж із пагорба, — масивнішими, вищими й ширшими. Придивившись, можна було розгледіти, що деякі з них сполучені переходами — здебільшого тунелями з металевих ребер, покритих брезентом, що легенько шелестів під вітром. Довкола було тихо: здавалося, що це місце люди давно покинули.

— Джордже, — тихо наказав Локвуд. — Давай.

Клац, клац... Джордж узявся за обценьки. Напрочуд акуратно він перекусив п'ять-шість дротин, і біля самісінької землі в огорожі з'явилися такі собі дверцята. Відігнувши їх, Джордж сказав:

— Протискаймося. А потім дроти розігнуться, стануть на місце, й ніхто цей прохід не помітить.

— Якби він був хоч трохи ширший... — прошепотів Локвуд. — На той випадок, якщо нам доведеться тікати поспіхом.

— Ц-с-с! — пролунало тоненьке зміїне сичання. Це Гьллі попередила нас про небезпеку. Ми знову притиснулись до трави, прикриваючи своїми тілами готові до бою рапіри.

Хруснула ринь під важкими чобітьми — з боку найближчого ангару хтось підходив до нас. Ми опустили голови, сховали в темній траві обличчя й завмерли. Хтось пройшов за кілька футів від нас, по той бік огорожі, потім кроки звернули за ріг ангару і вщухли.

Я обережно підняла голову, відгорнула з очей волосся:

— Усе спокійно.

Мої колеги також заворушились.

— Непогано, Кабінсе, — прошепотів Кіпс. — Я й не думав, що ти вмієш отак сплющуватись!

— А я, — відповів Джордж. — не думав, що почую від тебе щось дотепне. І не помилився!

Він знову кілька разів клацнув обценьками. Тепер прохід став ширший, крізь нього можна було протиснутись навіть із рюкзаком за плечима. Тільки-но Джордж відтяг убік шмат дротяної огорожі, як

Локвуд уже поповз у діру. Худорлявий, спритний, він навіть у своєму пальті легко проліз туди. Припав до землі, озирнувся й подав нам знак, щоб ми рушали за ним. І ми, один за одним, опинилися на забороненій території.

— Запам'ятайте це місце, — пошепки мовив Локвуд. — Прохід точно посередині між цими двома стовпами. А тепер... Як ти гадаєш, Люсі, куди нам слід іти?

Потойбічне дзижчання стало ще гучнішим, віддавалось у моїх вухах, у стопах моїх ніг, у всьому моєму тілі. Я галька разів ступила в один бік, тоді в інший, заплющивши очі й пильно дослуховуючись до химерного шулу.

— Це десь поблизу, — сказала я. — Коли я йду ліворуч, шум дужчає.

Ми якнайобережніше рушили до лівого краю найближчого ангару, аж тут землю залило світло, що спалахнуло посередині забороненої зони. Задня стіна ангару зоставалась у затінку — темна, холодна, гладка. Ми кинулися до неї. Завернувши за ріг, я тихенько висунула голову — і мало не зойкнула з болю, бо мене зненацька вдарила в обличчя хвиля потойбічної енергії.

Трохи збоку, на яскраво освітленій рині, стояла споруда, що її я негайно розпізнала як центр усього дослідницького комплексу. Зовні то був іще один металевий ангар — величезний. з широким випуклим дахом. Однак до нього вів ребристий тунель від того ангару, біля якого ми стояли, а з протилежного боку я помітила ще один такий прохід. Вони сходились до центрального ангара, як спиці до осі колеса. Вікон у центральній споруді не було, однак у стіні, оберненій до огорожі, видніли відчинені розсувні двері, з яких струменіло м'яке, лагідне світло — саме звідти й линула та сама потужна хвиля потойбічної енергії. На дверях стояли троє або четверо чоловіків у білих лабораторних халатах. Вони щось тримали в руках — що саме, я розгледіти не могла. Ніхто з них не ворушився, ніхто не заходив до ангара й не виходив з нього.

Я повернулася за ріг і пустила Локвуда подивитись.

— Ось де все це діється, — прошепотіла я. — Не знаю, що саме, але це відбувається тут.

Він поглянув у темряву й так само пошепки відповів:

— Там в огорожі є прогалина. Бракує однієї ланки. Саме позаду місця, де стоять оті люди в халатах. Цікаво, *навіщо* він потрібен?

— Може, для того, щоб завозити щось? Чи вивозити?

— А навіщо ж тоді їм ворота при дорозі?

На це я, правду кажучи, не спромоглась відповісти. Визирнувши з-за рогу ще раз, я виявила нову цікаву річ: двері в стіні тієї самої споруди, біля якої ми стояли. Двері були металеві, гладенькі, міцно оббиті по краях гумою, як у холодильника. Що могло ховатись за цими дверима, я не мала й гадки.

— Ще один варіант, — зауважила я, показуючи ці двері Локвуду.

Він завагався:

— Не знаю... Надто вже ризикована справа. Може, за цими дверима зібралась половина команди Ротвела.

— Ну то й що? Вдамо, ніби ми заблукали.

— Не вийде...

— Локвуде! — озвалася Г'єллі, що стояла останньою в нашому ланцюжку й зараз гарячково показувала собі за спину. З-за дальнього рогу нашого ангара з'явилися двоє чоловіків у чорному вбранні, із знаряддям, що виблискувало на їхніх поясах. Просто зараз вони дивилися удалину—туди, де в полі мерехтіли примарні вогні мертвих вікінгів, що стояли на варті. Чоловіки зі сміхом розмовляли між собою й не помічали нас, та варто було їм випадково повернутися в наш бік, як вони тут-таки помітили б наші темні постаті на світлому тлі...

— Мерщій, мерщій! — прошепотів Локвуд, вискочивши за ріг. Тут на нас чекала та сама халепа — люди в халатах, що стояли на дверях ангара, так само могли будь-якої хвилини помітити нас.

Ми скупчились перед металевими дверима. Локвуд намацав ручку, крутнув її, й двері, гучно цмокнувши, відчинились.

— Мерщій, мерщій! Усередину!

Чи бачили ви коли-небудь каченят, які вперше стрибають у ставок? Вони не знають, що їх там може чекати, проте вибору в них немає—лише робити так, як усі. й сподіватись на те, що їм пощастить. Так само й ми пострибали в ці двері: Г'єллі, Кіпс, Джордж і, нарешті, ми з Локвудом. Усе це трапилось за одну-єдину мить, і важкі двері відразу зачинилися за нами.

То був вирішальний момент. Дорогу назад нам відтепер було перекрито.

Спочатку я навіть зраділа, бо наше несподіване вторгнення не спричинило ні галасу, ні тривоги, ні нападу у відповідь. Ми опинились у кімнаті, повній всіляких страхітливих речей, проте жодного співробітника Інституту Ротвела тут не виявилось. Ребристі металеві стіни змикались над нашими головами в склепіння, з якого звисали матові лампи, а вздовж стін тяглись електричні кабелі. Підлогу було застелено абияк обструганими дошками. В кінці кімнати видніли двері, що вели до іншого приміщення, однак туди ми поки що вирішили не заглядати. Нам було на що подивитись і тут, у лабораторії.

По всій її довжині тяглись три металеві столи, біля яких стояли стільці й візки на коліщатках. На самих столах, оточені залізними ланцюгами, стояли склянки, пробірки, мензурки, скручені петлями металеві рурки, газові пальники й котушки електромагнітів. Деякі склянки були маленькі, деякі — величезні, та всі вони мерехтіли потойбічним світлом. Усередині склянок можна було розгледіти Джерела, що випромінювали це світло крізь брудне посріблене скло: пожевклі щелепи, тазові кістки, ребра, шматки черепів, іржаві рештки заліза, які були колись шоломами, руків'ями мечів або налокітниками. Це все були психологічні артефакти, що збереглись на тутешньому бойовищі; крім Джерел, у склянках видніли й пов'язані з ними привиди. На металевих стінах лабораторії виблискували світлі плями — мертво-блакитні, лиховісно-зелені, нудотно-жовті. І всі ці склянки стояли тут не просто так — над кожною з них проводився якийсь експеримент: одну з них розігрівали, другу заморожували, третю піддавали електролізу... За склом нуртувала ектоплазма — я бачила сліди спотворених, викривлених, закручених у вихорі облич. Усі склянки були запечатані, тому примарних голосів я не чула, хоч і відчувала, звісно, їхню силу.

— Ти тільки поглянь... — вражено промовив Кіпс.

— Точнісінько як у моїй спальні, — присвиснув Джордж.

Локвуд поглянув на скляну колбу над пальником, у якій кипіла й бралася бульбашками фіолетова плазма:

— Поясніть, будь ласка, що вони тут роблять?

— Гьловним чином досліджують ектоплазму, — відповів Джордж.

— Перевіряють, як вона реагує на спеку, на холод... Ось тут, погляньте, Джерело помістили у вакуум. Це вже цікаво. Подивіться, як розвіюється плазма... А *цього* духа вони намагаються гальванізувати — пробудити за допомогою серії електричних розрядів, — Джордж хитнув головою. — Марна праця. Я вже пробував це з нашим черепом. На плазму електричний струм не діє. Тільки дратує самого Гостя.

Свій череп, про який щойно згадав Джордж, я намагалась почути з першої ж миті, як опинилась у лабораторії, проте поки що марно. Зараз я стояла й дивилась на центрифугу, яку з шаленою швидкістю розкручував ув'язнений у ній привид.

— Так не можна, — скривилась я. — Це... огидно.

— Я роблю таке вже не перший рік. — позирнув на мене Джордж.

— Ти все одно не переконаєш мене...

— Це не зовсім так, Люсі, — втрутився Локвуд. — Це просто спроби проникнути в сутність Проблеми. Знайти джерело сили, яка керує привидами. Так, часом ці експерименти трохи неприємні, однак нічого *огидного* в них немає.

Я не стала відповідати йому. Я знала, як Локвуд ненавидить привидів, та й Джордж не відчував до них ані крихти симпатії. Зі мною ж усе було не так просто... Я оглянула столи, захаращені ручками, записниками, термометрами й рядами пробірок. Сама не знаю чому, я зненацька пригадала таємну⁷ кімнату Емми Марчмент. І, як на мене, ота відьомська майстерня початку⁷ вісімнадцятого століття, з усіма її горщиками, зіллям та іншим чаклунським мотлохом, майже не відрізнялась від обладнаної якнайсучаснішою технікою лабораторії Інституту Ротвела.

— Еге ж. працюють вони завзято, — зауважив Локвуд. — Експерименти в самісінькому розпалі. Цікаво одне: де самі експериментатори?

— Загляньмо краще за оті двері, — буркнув Кіпс. — Може, там діється щось іще цікавіше?

Він мав цілковиту рацію. Тож ми, не затримуючись у лабораторії з усіма її моторошними чудесами, рушили до дверей, що вели до другої половини ангара. Дорогою Джордж раптово підскочив до столу й вигукнув:

— Ось! Саме це я й сподівався знайти!

Г'єллі вирячилась на контейнер, біля якого він зупинився: — Що? Закам'янілу тазову кістку?

— Сама ти тазова кістка! — не витримав Джордж. — Оці недокурки! — Він підняв склянку, яка правила тут за попільничку. й хутко нюхнув. — Саме вони! Підгорілі грінки з карамеллю — «Перське світло»! Ті самі, що в підвалі під магазином Ейкмерів. Тепер зрозуміло, що ми маємо справу з нашими давніми знайомими з Челсі!

— Не розумію, чому це так тішить тебе, — понуро озвався Кіпс. — Може, заглянемо нарешті за двері?

Як я вже казала, перегородка з дверима ділила ангар приблизно навпіл. Зазирнувши за двері, я побачила, що другу половину лабораторії можна було вважати за віддзеркалення першої — за винятком круглого отвору в стіні, що був початком тунелю, який поєднував ангар з якоюсь іншою частиною комплексу.

Уздовж цієї половини так само тяглись три металеві столи, однак на них уже не громадилися склянки, всередині яких шалено мерехтіли потойбічним світлом змучені привиди, а стояли акуратними рядами й стосами коробки, каністри, торбини, лежали пістолети та якісь інші чудернацькі штуkenції.

— Арсенал, — прошепотів Локвуд. — Тільки погляньте на ці каністри! Кіпсе, ти коли-небудь бачив такі великі?

Кіпс відсунув на чоло окуляри й захоплено озирнувся.

— Потужні заряди в нас часом траплялись, — відповів він. — Скажімо, одного разу в Іст-Енді... Та ці каністри, щой казати, набагато більші.

— Авжеж! — присвиснув Джордж. — Кожна завбільшки з кокосовий горіх. Один такий заряд дах із будинку зірве!

Ми подалися між столами, відкриваючи дорогою коробки й зазираючи до торбин. Професійна цікавість переповнювала нас. Адже все це знаряддя призначалось для агентів, а ми, хоч і були агентами-оперативниками, ще ніколи такого не бачили.

— Погляньте! Пістолети, заряджені капсулами з сіллю й залізом! — мовив Локвуд. — Отоді, в Ілінгу, вони стали б нам у пригоді... Овва, а це що за дідько?

Він зупинився перед металевою стійкою з якоюсь великою химерною зброєю. Вона мала чорну кольбу, довгу цівку, а біля гашетки — магазин, з якого виглядала кулька з посрібленого скла, припасована за допомогою залізних смужок. Кулька сяяла слабким потойбічним світлом.

— Звичайний карабін, тільки трохи перероблений, — хитнув головою Локвуд. — Може, я й помиляюсь, але, здається, з кожним пострілом з нього вилітає привид... Жах! Я не певен, що ДЕПРІК дозволить таку зброю.

— Не дозволить, — тихенько погодилась я. Перед! мною була стійка з невеличкими дерев'яними паличками, на кінцях яких так само сяяли потойбічним світлом скляні кульки. — І ці гранати теж не дозволить... — я взяла одну паличку й показала її друзям. — Упізнаєте, колеги?

Ніхто не промовив ані слова. Всі, роззявивши роти, оглядали паличку.

Я зрозуміла, що вони впізнали цю зброю.

Минулої осені, під час карнавалу в центрі Лондона, два незнайомці атакували відкриту платформу, якою їхали Пенелопа Фіттес і Стів Ротвелл. Для замаху на панну Фіттес вони скористалися звичайними пістолетами, однак сама атака розпочалась із бомбардування карнавальної процесії бомбами з привидами — такими самими, як ці гранати. Коли бомби падали й скляні кулі розбивалися, з них вилітали Спектри, що загрожували життю всіх, хто перебував поряд. Звідки взялися ці бомби, з'ясовано так і не було.

Аж донині.

— Це вже цікаво... — тільки й промовив Локвуд.

— Стривай! — заперечила Г'єллі. — Пан Ротвелл тут ні до чого... його тоді самого намагались убити!

— Та невже? — зауважила я. — Щось я не пам'ятаю, щоб ті вбивці хоч один раз вистрілили в нього. Вони цілили в Пенелопу Фіттес...

— Що ти?! — спалахнула Г'єллі. — Він сам боровся з ними! І навіть застрелив одного вбивцю!

— Еге ж. застрелив, — спокійно підтвердив Локвуд. — І виставив себе героєм перед людьми. Хоча насправді це *ми* врятували панну Фітес, і первісний його намір провалився. Та в нього на цей випадок був запасний план — такий, щоб за будь-яких обставин опинитись у виграші...

— Я знав, що Ротвел ненавидить Фітес, — погодився Кіпс. — Тільки не думав, що аж до *такої* міри.

— Не можу повірити! — повторювала Г'єллі з заплаканими очима. — Нізащо не повірю! Я ж *працювала* з ним...

Кіпс насупився:

— Ми вже багато чого тут побачили. Пора тікати. А потім знайдемо телефон і повідомимо про все ДЕПРІК. Нехай Барнс приїздить і розбирається сам.

— Зарано, — заперечив Локвуд.

— Ти що. здурів? Це ж вирішальний доказ, Локвуде!

— А що тут може зробити ДЕПРІК? Хто пропустить їх на територію Інституту Ротвела, навіть якщо вони повірять нам — а це, до речі, вже сумнівно? А тоді почнеться тяганина — ордери, розмови з адвокатами й таке інше. Коли все це закінчиться, тут уже не залишиться нічогосінько!

— То що ж ти пропонуєш? — лягнув долонею по столу Кіпс. — Нишпорити тут далі, аж поки Ротвел знайде нас і почастує однією зі своїх гранат із привидами?

— Єдине місце, де я хотів би ще понишпорити, — відповів Локвуд, — це їхній центральний корпус. Ми мусимо побачити найголовніше з того, що в них робиться. До того ж це зовсім поруч. — Зблиснувши очима, він показав пальцем собі за спину, в бік тунелю в стіні. Звідси було видно його початок — ребристу руру, накриту погано закріпленим брезентом.

— Авжеж, поруч, — буркнув Кіпс. — І там на нас чекає команда Ротвела. Ні, пхатись туди — це самогубство. Ми вже зробили все, що могли. — Він оглянув нас і запитав: — Цікаво, це я сам-один так думаю? Чи, може, хтось іще?

Ніхто не відповів йому. Ми вірили Локвудові й не збирались виступати проти нього. Щоправда, це не позбавляло Кіпсові слова здорового глузду.

— Зробімо одну просту річ, — Кіпс узяв зі стола гранату з привидом. — Візьмімо оцю гарнюню з собою. Як речовий доказ. Підсунемо її під вуса Барнсові, й нехай він тільки спробує не повірити нам! Повірите так, що вже через п'ять хвилин сюди з Лондона примчить цілий караван фургонів ДЕПРІК!

Локвуд знову хитнув головою:

— Ні. Такої нагоди втрачати не можна. Ставка в грі надто висока. Оці палички, гадаю, *дурнички* у порівнянні з тим, що діється зараз за цим переходом. І вам це відомо незгірше, ніж мені. Поки ми тут марнуємо час...

— Мені відомо тільки те, — перервав його Кіпс. — що тобі власна цікавість дорожча за безпеку команди! Хочеш підставити власну шкуру — будь ласка, але чим тут винні Г'єллі або Люсі? Ти що *хочеш*, щоб тобі докоряли загибеллю твоїх людей?

Як на мене, Кіпс зайшов надто далеко. Проте Локвудове обличчя під шаром фарби навіть не здригнулось. Він ступив у бік Кіпса й лагідно заговорив:

— Твоя правда. Тут я нічого не можу заперечити. Про це я не подумав. — він зітхнув. — Ось що ми зробимо. Беріть цю гранату. йдьте з нею до ДЕПРІК і робіть усе, що скаже Кіпс. Він має рацію — в Лондоні повинні дізнатися про те, що тут діється. А я залишусь туч і спробую пробратись до центрального корпусу. Не сперечайся. Джордже. Якщо вони спіймають мене, то я затримаю їх, щоб дати вам змогу вийти звідси. Це все. А тепер забирайте гранату і йдіть.

Це стало якнайважливішою перевіркою для всієї нашої команди. Ми з Г'єллі й Джорджем уже розтулили вуста, щоб заперечити, проте не встигли нічого сказати. Здалека долинув металевий ляскіт, за яким на нас із-за спини полинула хвиля потойбічної енергії — така потужна, що в мене аж заворушились волосинки на руках. А потім ми почули чийсь голоси й хуткі кроки.

Більше сперечатись часу не було. Ми врозсіп кинулись шукати укриття. Локвуд нахилився, майнув проходом і заховався під дальнім кінцем металевого стола. Кіпс і Г'єллі просто зникли невідомо куди, а Джордж промчав повз мене — й так само пропав. Я скулилась під столом там, де стояла, затиснувшись між якимись коробками. Аж тут просто повз мене пройшли дві пари черевиків. Обережно виставивши голова⁷, я розгледіла між металевими ніжками стола чоловіка й жінка':

обоє середнього віку, в окулярах із товстими лінзами, в білих лабораторних халатах, прикрашених малюнком лева.

— Скільки ще чекати? — запитала жінка, проходячи кімнатою.

— Хвилин, мабуть, із десять. Він там уже з двадцять, а це ніколи не триває довше, ніж пів години.

— Скоріше б усе закінчити й повернутись...

Вони підійшли до дверей і зникли в лабораторії.

Щось змусило мене обернутись. Повз мене саме прокрадався Локвуд — розкуйовджений, з вимашеним косметикою обличчям. Він нахилився, всміхнувся мені, махнув на прощання рукою. Тоді подався до отвору в стіні і майнув у тунель.

Під сусіднім столом я помітила Г'єллі. Поряд із нею, між двома стояками з соляними пістолетами, втиснувся Кіпс. А трохи далі з-за коробки з магнієвими каністрами визирала чи то здоровенна соляна бомба, чи то Джорджева сід-ниця. З-за протилежного боку коробки виглядало знайоме обличчя в окулярах: Джордж побачив мене й моргнув.

Отже, з ними все було гаразд.

Не варто, мабуть, казати, що цієї миті я прийняла своє рішення. Це була та сама мить, коли ми робимо найважливіший вибір у своєму житті, докладаючись не на розум, не на здоровий глузд, а на чуття. Саме такі ситуації дозволяють нам зрозуміти, ким ми є насправді.

Отже, свій вибір я зробила й що духу кинулась до тунелю.

Погано закріплений брезент лопотів під вітром, гучно б'ючись об металеві кільця переходу. Над головою світилися поодинокі лампи. Тунель помалу повертав до центру дослідницького комплексу. Довкола пахло сіллю й залізними стружками.

Врешті я опинилась перед масивними залізними дверима. То був психологічний бар'єр — такий самий, як у кімнаті Джесіки на Портленд-Роу. Перед дверима вже сидів навпочіпки Локвуд, ладний вдертись усередину з оголеною рапірою. Я підбігла й присіла поруч.

Він спочатку здивувався, тоді вилаявся й похмуро запитав:

— Що ти, в дідька, тут робиш? Я ж сказав вам, щоб ви йшли звідси!

— Не забувай, — відповіла я, — що я не працюю в агенції «Локвуд і К°» й не зобов'язана виконувати твої накази. Ти чиниш на свій

розсуд, а я — на свій. Пора це засвоїти. — і я подарувала йому свою звичну глузливу посмішку.

— Ой лишенько, я й справді забув про це. — стенив він плечима і всміхнувся, але тут-таки обернувся назад до дверей. — Г&разд. Що там усередині, я не знаю, тож слід очікувати чого завгодно. Тримай рапіру напоготові.

Нам, одначе, знову пощастило, бо коли ми штовхнули двері, то не побачили за ними ні потойбічних страхіть, ні агентів Ротвела — тільки стоси дерев'яних ящиків, відкритих, порожніх. Підлогу було засипано сіллю й стружками з цих ящиків. З високої стелі блідо світили лампи.

Ми прибули туди, куди треба. Це мені відразу підказало дзижчання, що не виходило з моєї голови ще в готелі, а зараз досягло своєї найвищої точки. Мене занудило й навіть хитнуло так, що мені довелося спертись об стіну. Потім ми з Лок-вудом обережно, але хутко прокрались уздовж лабіринту ящиків, аж поки побачили вузьеньку щілинку, крізь яку просочувалось яскраве світло.

Ми підійшли ближче й зазирали туди.

— Ой лишенько... — тільки й промовила я.

Локвуд спритно витяг звідкілясь сонячні окуляри, які надягав лише тоді, коли натрапляв на потужні Смертні Вогні, і рвучко труснув їх — раз, два, — відкриваючи з клацанням дужки. Він був украй схвильований; на його обличчі видніла та сама вперта рішучість, за яку так дорікав йому Кіпс і яку чудово розумів Ротвел, та сама, яка підкорила мене з першої ж миті, коли я побачила Локвуда.

— Ось воно. — сказав він. — Те, задля чого ми прийшли сюди.

І. тихенько засміявшись, надяг окуляри.

* * *

Як описати те, що ми побачили в ангарі, розташованому в самісінькому серці дослідницького центру? Зробити це вкрай непросто, бо зрозуміти все, що там було — і чого не було, — надто важко. Насамперед той величезний простір, що відкрився нам, виявився майже порожнім, крім стосів ящиків, за якими щойно ховалися ми з Локвудом, там не було нічого. Здіймались угору металеві стіни, під високим дахом світили матові лампи. Здавалось, ніби ми потрапили до великої, давно вже покинутої церкви. Праворуч від нас виднів прохід — такий самий як той, що ним ми прийшли сюди. В дальньому кінці зали я розгледіла відчинені розсувні двері — ті самі, які ми бачили зовні, — а за ними чорніла ніч. Я кажу «розгледіла», бо хоч зала нібито й порожнювала. та щось у 'н центрі заважало роздивитись на ці двері як слід.

Там, де стояли ми з Локвудом, височів невеликий, збитий з дощок майданчик, та, окрім нього, вся долівка в залі була гола, земляна. Трава, що росла колись на цьому місці, давно вже зів'яла, й тепер земля була тут чорна, тверда; подекуди з неї стирчали кістки. За давніх часів тут відбулася битва, тому інститут і обрав це місце для здійснення своїх планів.

Посередині земляної долівки лежало велетенське коло з залізних ланцюгів. Воно було ширше від будь-якого баченого мною кола — футів з тридцять у діаметрі. Та й самі ланцюги були напрочуд міцні, на кшталт якірних ланцюгів у лондонських доках, і важили вони, напевно, не менше ніж тонну.

Навіщо ці ланцюги лежали тут, було помітно відразу. Всередині кола юрмилися Іьсті.

Багато Гьстей.

Сила, з якою масивні ланцюги відштовхували їх. була така потужна, що привиди здавалися сірими розмитими постатями, які тулились один до одного й сновигати всередині кола, наче зграйки рибок у величезному акваріумі. Хоч які вони були бліді, це не завадило мені розгледіти, що то були не Тіні, й не Причаєні, й не якісь інші кволі Перші Типи. Ні, то були сильні, люті духи, — це їхню спільну енергію я відчувала ще з першої хвилини прибуття до Олдбері-Касл.

Усередині залізного кола громадились купою Джерела цих привидів. Вони лежали просто на землі, під зграєю примар, що без упину ширяли над ними. Я тут-таки зрозуміла, що ці Джерела вкрадені

з крематорію, куплені в торговців артефактами, зібрані з усього Лондона. Зараз їх вийняли з захисних склянок і звалили до купи в колі, щоб утворити єдине Джерело неймовірної потужності.

Десь тут мав лежати й мій череп, та я ніяк не могла відшукати його. Узагалі все, що було всередині кола, здавалось дивовижно розмитим, ніби промені світла, потрапляючи за межі кола, якимось химерним чином викривлялись. Ніби стовп густого туману здіймався в центрі ангара. А може, це скидалось на те, як бачить світ короткозора людина без окулярів: коли я дивилась у коло, мені дуже кортіло протерти очі. А ще дужче — просто відвести погляд убік.

— *Що* вони роблять тут, ці бовдури? — пробурмотіла я. — *І навіщо?*

Локвуд смикнув мене за руку:

— Поглянь на ланцюг. Люсі. Це все, здається, через нього.

Недалеко від краю дерев'яного майданчика, на якому ми стояли, з землі стирчала металева жердина. До неї, десь на рівні мого плеча, було прикріплено не дуже товстий ланцюг. Він тягся, не провисаючи, через край залізного кола й далі, над Джерелами. Через оптичні химери всередині кола, про які я вже згадувала, не можна було зрозуміти, куди саме цей ланцюг іде далі. Зрозуміло, що його другий кінець теж мав бути до чогось прикріплений, але *де й до чого саме* — я сказати не могла. Залізний ланцюг відлякував Г'стей, що перебували всередині кола, принаймні мені було видно, що жоден привид поряд із ним не ширяв.

Цей ланцюг, напевно, мав якнайважливіше значення, бо всі чоловіки й жінки з Інституту Ротвелла — я їх нарахувала дванадцять. — стояли біля тієї металевої жердини. Дехто мав у руках теки й записники, дехто був убраний у білі халати — як ті чоловік і жінка, що пройшли повз нас із лабораторії до арсеналу; на інших були міцні захисні костюми з пластиковими шоломами й великими рукавичками. Серед них я побачила й пана Джонсона з його текою — він метушився серед співробітників, звіряв щось за їхніми нотатками, раз по раз поглядаючи на секундомір. Був у залі й Стів Ротвелл — убраний так само в захисний костюм і шолом, він вирізнявся з-поміж усіх своєю кремезною постаттю, блискучою рапірою на поясі та виглянцтованими черевиками. Він стояв трохи віддалік і сьорбав щось із невеличкої срібної баклаги.

Усі вони стояли й чогось чекали.

Локвуд прошепотів мені на вухо:

— У колі хтось є.

— Ти бачиш його?

— Ні. Потойбічне світло заважає. Але ланцюг дозволяє безпечно пройти через коло... — він прикусив губу. — *Більш-менш* безпечно. Якийсь захист усе одно потрібен.

— І що ж цей «хтось» робить у колі?

— Це ми скоро з'ясуємо. Ти ж чула, що казали ті двоє. Все повинно відбутися в найближчі хвилини.

Ніби на підтвердження Локвудових слів за нашими спинами брязнули двері, що вели до арсеналу, й ми побачили чоловіка та жінку — тих самих, що поспішали приєднатися до своїх колег. Тієї ж миті задзвонив секундомір у руці пана Джонсона. Цей різкий звук примусив мене здригнутись. Джонсон вимкнув дзвоник. Усі втупилися в ланцюг.

Нічого не відбулось.

Стів Ротвел ще раз ковтнув з баклаги.

Ланцюг шарпнувся.

І вся Ротвелова команда — так, ніби хтось клацнув вимикачем, — гарячково взялася до роботи. Чоловіки з металевими циліндрами на спинах підняли пістолети-розпилювачі й стали широким півколом круг жердини.

Ланцюг уже не шарпався, а дико витанцьовував. Привиди в залізному колі стривожились, засновигали туди-сюди без усякого ладу, а тоді посунули геть від ланцюга.

У химерному серпанку всередині кола з'явилась тінь — спочатку бліда, вона дедалі більше темніла й росла. Пересувалась вона скрадливо, навіть ніби боязкувато: тіло в неї було величезне, з неоковірною головою, охоплене язичками холодного полум'я. Тінь поволі наближалась — аж тут зненацька вщухло потойбічне дзижчання, що лунало з кола. Серед цілковитої тиші, без найменшого вагання, тінь підійшла до залізного бар'єра.

Ми з Локвудом тихо зойкнули. За одну-єдину мить, із металевим гуркотом, через ланцюг перелізла огорнута полум'ям Тінь, що крадеться.

У перші кілька секунд нам важко було розгледіти постать — заважали яскраві язички полум'я, що ореолом оточували її. Поверхня Тіні була гладенька, вкрита шаром льоду в блакитних прожилках. На превеликий мій жах, Тінь не мала обличчя—лише дві тонкі щілини замість очей. На зріст вона була велетенська — принаймні на голову вища за рот-велівських операторів, що обступили її й поливали соляними струменями із своїх пістолетів-розпилювачів. Рідина, потрапляючи на поверхню Тіні, тут-таки оберталась на хмарини шиплячої пари. Порипуючи суглобами, постать повільно просувалася уздовж ланцюга, хапаючись за нього руками. Шматки льоду падали на землю, язички полум'я помалу згасали. Тепер я розібрала, що руки й ноги Тіні, сховані досі під льодом, зроблені з залізних частин, подекуди склепаних, подекуди скріплених шарнірами. Нижню частину тулуба оперізували залізні смуги; груди закривали широкі довгасті пластини, з'єднані між собою металевими кільцями, які визирали з щілин між пластинами. Г'ялову було покрито незграбним товстим шоломом. Шолом кріпився до обладунку болтами й не мав, як і решта деталей, жодних прикрас — усе важке, потворне й брутально-практичне.

Поблискуючи залишками язичків полум'я, постать дійшла майже до залізної жердини і там, хитаючись, зупинилась. До неї під'їхав металевий візок, і оператори в захисних костюмах узялися до роботи. Руками у великих рукавичках вони відмикали замки, повертали важелі. Забороло шолома, клацнувши, піднялось угору, й з-під нього визирнуло смертельно бліде обличчя.

Дотепер у мене ще залишались деякі сумніви, та зараз вони остаточно розвіялись. Так, це була Тінь, що крадеться, оточена димом і вогнем, яка нещодавно блукала церковним двором. Проте вона

виявилась не приви́дом, а людиною. Звичайнісінькою живою людиною в залізному обладунку.

Ця людина була така зморена, що ледве стояла на ногах. Оператори метушилися коло неї, наче мурашки коло своєї матки, — підхопили під здоровенні металеві руки і обережно поклали на візок. Електромотор тихо загув, і візок поїхав до найближчого проходу, а за ним рушила вся ротвелівська команда.

Сам Стів Ротвел спокійненько стояв собі збоку й спостерігав за всім, що діялось. Потім нагвинтив ковпачок на свою баклагу, потер кінчик носа й неквапом подався за колегами.

Брязнули двері. Зала спорожніла.

Увесь цей час я стояла нерухомо. Здавалось, у мене навіть язик у роті затерп.

— Локвуде... — ледве прохрипіла я. — Цей чолов'яга в обладунку... Ти справді думаєш, що він...

— Зачекай, — хитнув він головою. — Захисна накидка з тобою?

— Так.

— Надягай її.

Розшморгнувши торбину, я витягла накидку, а Локвуд тим часом розгорнув свою. Червоне й синє пір'я заблищало в світлі ламп.

— Без захисту до кола підходити не можна, — зауважив він. — А це — наша єдина нагода розвідати, що тут і до чого. Ми повинні поглянути на це зблизька.

Вибравшись із схованки, ми попрямували до центру зали. Всередині залізного кола, в туманному стовпі, ще й досі сновигали сірі примарні тіні. В мої скроні знову вдарила хвиля потойбічного шуму. А ще лут було нівроку холодно, тож ми з Локвудом натягли рукавички.

Навіть наблизившись до кола впритул, не можна було розгледіти його протилежного краю. Над колом висіло густе марево, в якому тонув невидимий другий кінець ланцюга.

— Людина заходить до цього кола, — бурмотів Локвуд. — Одягнена в захисний обладунок... проходить через це велетенське Джерело... Що ж вона тут робить? Що шукає й що знаходить?

— Пам'ятаєш, як Джордж говорив про джинси? — нагадала я. — Джерела—це місця, де матерію, що розділяє світи, протерто до дірок. Якщо з'єднати до купи кілька Джерел, ці маленькі дірки стануть великим вікном до потойбічного світу. Тож, якщо Джордж має рацію,

то це вікно повинне бути величезним. І вони намагаються в нього зазирнути... — Ця думка здалась мені такою неймовірною й небезпечною, що я навіть не наважилась висловити її до кінця.

Проте Локвуд стояв і спокійно дивився в коло.

— Так. Якщо це справді вікно.

Він додав щось іще, та я його вже не слухала, бо крізь дикий потойбічний гомін до мене долинуло моє власне ім'я.

— Люсі..

— Череп! — вигукнула я. — Я чую його!

Я підійшла до самісінького краю залізного кола, розглядаючи тіні, що кружляли в ньому. Яка з цих сірих, рухливих тіней — мій череп? Сказати це було неможливо...

— Ти певна, що чуєш його? — навіть Локвуд із його чудовим Слухом нічого не міг розчути за гомоном, що лунав з кола. Я, правду кажучи, й сама здивувалась, що змогла вловити серед нього один-єдиний голос.

Аж тут зненацька він повторився:

— Люсі..

Я здригнулась.

— Здається, мій Слух постійно розвивається, — зауважила я. — Я, вочевидь, навчилась налаштовувати його на певну хвилю...

— *Може, це й так,* — обізвався той самий голос. — *Тільки я не в колі, а тут, поряд.*

Я здивовано заморгала, озираючись. Ліворуч від мене громадились порожні ящики й склянки, серед яких я помітила незайману й чудово знайому мені склянку. Вона лежала на боці, і в ній видніло зелене, прозоре, спотворене обличчя з роздутими ніздрями й виряченими очима.

— *Так, так,* — провадив череп. — *Вони кинули до цього кола всі оті дурнуваті Джерела, які лише роздобули. Тільки зі мною не стали марудитись. А там, у колі, повно всілякого мотлоху: криваві носовички, шкарпетки, штучні щелепи, старі мотузки... Якщо хочеш, можеш продовжити сама Я навіть кілька заклятих гудзиків там бачив. А от мені такої ласки не зробили...*

— Черепе! — я підбігла до склянки й перевернула її вінцями вгору. На кришці видніли свіжі подряпини. — Що вони зробили з тобою? — я кахикнула й додала навмисне байдужим голосом: — Просто цікаво...

— Я, правду кажучи, теж трохи здивований. Не сподівався тебе тут побачити,—відповів череп. — Тобто я знав, що ти мене шукатимеш. Просто не думав, що в тебе вистачить на це кебету...

— Це просто випадок. Ми опинились тут в іншій справі. Та якщо я вже тут... — я скинула на землю рюкзак і заходилась вивільняти в ньому місце для склянки. — От тільки я не розумію, чому тебе так і не використали? Ти ж Третій Тип...

Привид крижаним голосом пояснив:

— Бо вони цього не знали, розумієш? Вони йолопи. І до того ж не змогли відкрити мою склянку. Чи то кришка заіржавіла, чи хтозна... Консервним ножем копірсаля, наче банку з маринованими огірками. А потім терпець їм увірвався, і вони мене облишили... Ой. як тут цікаво! Навіть ота запліснявіла бородата голова, яку ми з тобою знайшли, вона теж там у колі. А якщо голова там, то й привид тієї крикливої відьми — так само. Вони там, а я тут... До речі, що це ти на себе нап'яла? Ходиш, як опудало гусака!

— Це захист від духів. Замовкни! — я заходилась ховати склянку до свого рюкзака. Озирнувшись випадково через плече, я побачила Локвуда. що стояв біля краю залізного кола й уважно розглядав ланцюг, що зникав у туманному серпанку. — Локвуде! — покликала я. — Череп у мене. Ходімо!

— Хвилинку. Люсі... — він далі придивлявся до туману, перебираючи пальцями пір'я на своїй накидці.

— О. ти ще й Локвуда сюди привела? Як гарматне м'ясо? — зауважив череп. — Що ж. гарна думка! А тепер, поки він не дивиться на тебе, користуйся нагодою. Тікаймо звідси разом!

Я випросталась. Мені здалося, що з того боку, де зникли Ротвел з командою, лунають чийсь голоси.

— Локвуде... — повторила я. — Нам справді пора!

— Облиш ти його! Навіщо він тобі?.. Ще знайдеш собі силу-силенну таких Локвудів! Тільки заплющ очі чи вимкни світло — і я стану ще кращим Локвудом...

Цього разу я не вшанувала череп відповіддю. Більше за нього мене зараз тривожив Локвуд. Локвуд із його замріяним обличчям і легенькою усмішкою на вустах. Не до вподоби були мені й ця усмішка, й ці іскри в очах, які я помітила ще тоді, коли він сперечався з Кіпсом! Він дивився ніби в порожню морську далечінь. А тим часом голоси з

проходу лунали дедалі гучніше. Поклавши рюкзак на землю, я переступила через нього й схопила Локвуда за руку:

— Прокинься! Сюди йдуть!

— Що? — заморгав він. — Умгу, так-так. Зараз повернемося до лабо...

Проте дороги назад нам теж не було. З-за стосів язиків долинув гомін, а далі відчинилися двері.

Звідусіль було чути кроки, голоси, до яких додалося ще й гудіння візка з електромотором.

— Мерщій! — знову потягла я за руку Локвуда. — Відчинені двері в кінці...

Проте я забула про агентів Ротвелла, що стояли перед дверима. Їх ми побачили відразу, як почали обходити залізне коло. Обидва агенти досі були там.

Ми хутко позадкували.

— Ми в пастці, — сказала я. — Тікати нікуди.

— *Нікуди... Чи нікуди?* — обізвався череп із мого рюкзака, і що стояв біля стіни. — *Твоя правда. Звідси є тільки один шлях — у Нікуди...*

— Про що це ти? — я ще не договорила, коли зненацька зрозуміла його слова. — Ні... О, ні. Нізащо.

— *Тоді готуйся привітатися з паном Ротвелом...*

— Локвуде, — почала я. — Ці накидки... як ти гадаєш, чи надійні вони?

Зрозуміло було, що Локвуд зараз міркує про те саме — і, на відміну від мене, ця думка вельми тішила його. Він уже придивлявся до залізного ланцюга.

— Мерщій, Люсі! — наказав він. — За мною!

— Зачекай! Я заберу свій рюкзак. Я не можу покинути тут череп!

— Нема часу, Люсі! Берися за ланцюг. Іди за мною й не випускай його з рук!

— Боже милий! Ні, ні...

Безліч разів я заходила вслід за Локвудом до заклятих кімнат. І стрибала разом з ним з вікон. Та ці кілька кроків до залізного кола, крізь надприродний крижаний холод, назустріч шаленому виру сірих тіней, були *найстрашнішим моїм* стрибком у невідоме. Щільно закутавшись у накидку, я гарячково перебирала руками ланцюг. Ззаду линули голоси людей з Ротвелової команди, що вже увійшли до ангара.

Дикий рев привидів, мов ураган, лунав у моїх вухах. Нестерпний холод проникав навіть крізь рукавички. Підняти руку, опустити, перехопити ланцюг другою рукою... Крок, ще крок... А ось, нарешті, й край залізного кола. Локвуд першим перескочив через нього і тут-таки зник з очей.

— *Побачимось на Тім Боці*, — обізвався череп.
Крок, ще крок... Я міцно заплющила очі.

— Люсі... — сказав Локвуд.
— Що?
— Можеш розплющити очі.
— Усе гаразд?

— Ну, я не сказав би, що все. Але з налшсправді все гаразд. Тільки не відпускай ланцюг.

Я розплющила очі. І відразу побачила Локвуда. Він стояв дуже близько, обернувшись обличчям до мене, — так, що каптури наших накидок майже торкались один одного. Він, як і я, міцно тримався за ланцюг. Наші рукавички швидко обростали крижаною корою; так само покрилась нею й поверхня ланцюга, і з нього, в морозному повітрі, за нашими спинами звисали бурульки.

Памороззю взявся й зовнішній бік Локвудового каптура — великі кристали виблискували між яскравими пір'їнами. Такий самий вигляд мала, напевно, і моя накидка. Однак мене дивувало те, що всередині накидки й під каптуром було тепло — моє тіло немовби огорнув велетенський кокон, що зігрівав, заспокоював, допомагав перетерпіти довколишній хаос.

Хаос...

Ми з Локвудом стояли в самісінькій середині виру плазми. Довкола кружляли тіні, то відлітаючи, то повертаючись знов⁷. Вони тягли до нас свої кощаві пальці, корчилились і знов⁷ линули за вихором. Наші ноги раз по раз натрапляли на Джерела, розкидані по землі, — пов'язаних із цими Джерелами лиховісних духів стримували хіба що наші накидки та ще залізний ланцюг. Виявилось, на щастя, що каптур накидки приглушував і звуки, що нуртували всередині кола. Зовсім близько перед собою я бачила спотворені, з роззявленими ротами,

примарні обличчя, проте їхніх криків майже не чула. Якби я почула їх, то напевно тут-таки збожеволіла б.

— Хороші штучки ці накидки, — зауважив Локвуд. — Я щиро подав би руку цим знахарям — вони знали, що роб-

ЛЯТЬ. Тепер зрозуміло, як вони виживали, заходячи до Хатин Духів. Ці легенькі срібні кольчуги з пір'ям анітрохи не поступаються отим залізякам на Тіні, що крадеться! Та й нівроку легші. Накидки та ще ланцюг — і ми тут протримаємось у безпеці скільки завгодно!

З туману за спиною Локвуда виринула неоковирна сіра тінь — я відразу впізнала її. Тінь простягла до нас свою здоровенну лабету, та її відкинув убік безжальний потік енергії, який линув від ланцюга й наших накидок.

Локвуд помітив мій переляканий погляд:

— Помітила старого Гапі? Еге ж, він тут. І ще кілька давніх моїх знайомих. Ти не дивись на них, Люсі, бо цілу ніч не спатимеш. Краще зосередься на мені й на ланцюгу.

Ланцюг зникав десь попереду й ховався в каламутному тумані.

— А де друга жердина? — запитала я. — Куди прикріплений другий кінець ланцюга?

— Здається, що ланцюг проходить через усе залізне коло й виходить із його другого боку. Це добре. Дамо Ротвелу закінчити те, над чим він зараз працює, а потім вийдемо з кола— байдуже, чи з одного, чи з другого боку.

Аж тут мою увагу привернуло знайоме обличчя з розчер-вонілими очима, крихітним підборіддям і тонким, схожим на дим, волоссям. Воно виринуло з вихору, вирячилося на мене й пропало. Череп не збрехав: відьма Емма Марчмент теж була тут.

— Як ти гадаєш, де ми зараз? — запитала я в Локвуда.

Він поглянув мені за спину, примружив очі. як робив це завжди, напружуючи свій Талант, і нарешті відповів:

— Ми досі ще в колі. Поглянь туди — там, серед туману, досі видно розсувні двері, а там — стоси ящиків, за якими ми ховались. Отже, там повинна бути купа коробок та склянок, серед яких ти залишила свій череп. Тільки тут усе здається розпливчастим, сірим — мабуть, якась оптична ілюзія... — голос його завмер.

— Оптична ілюзія?

— Звичайно. Що ж це іще? Її викликає скупчення всіх цих Джерел, що громадаються круг нас.

— А мені здається...

Важко було пояснити, що саме мені здавалося. З одного боку, крізь туман немовби відчувався простір ангара. Двері, ящики, металева жердина, дерев'яний майданчик у кінці зали — все ніби проглядалось, хоч і якимось химерно, пласко, ніби на малюнку...

А з другого боку, мене спантеличив ланцюг. Залізний ланцюг.

Чи доводилося вам дивитися збоку на соломинку в склянці з лимонадом? Якщо доводилось, то пригадайте, як зміщується вбік соломинка там, де вона проходить через поверхню рідини. Джордж називає це явище рефракцією. Найдивовижніше. що зараз із залізним ланцюгом відбувалось те саме. Ось він проходить повз нас, на рівні плеча, і його ланки вкриті льодом. Озирнувшись, можна було простежити, як він тягнеться аж до металевої жердини, поблизу якої впав на землю отой чолов'яга в обладунку. Ланцюг мав бути натягнутий прямолінійно — я знала це, бо я сама йшла вздовж нього. — та прямою ця лінія *не здавалась*. Там, де ланцюг перетинав межу залізного кола, він ніби змішувався вбік і ставав немовби примарнішим.

Чому? Оце й бентежило мене.

І до того ж, куди поділись люди з команди Ротвела? Ми щойно чули, як вони повернулись до ангара. Саме тому, власне, ми з Локвудом зараз і стоїмо, хапаючись за обмерзлий ланцюг, в оточенні виру привидів, у самісінькій середині цієї дурнуватої будівлі.

І нікого з тих людей нам не видно й не чутно. Утішає хіба одне — вони нас теж, радше за все, не бачать і не чують.

— Той чолов'яга в обладунку... — сказала я. — Ти справді вважаєш, ніби він і був Тінню, яку ми бачили на церковному дворі?

— Так, — кивнув Локвуд. — Щоправда, незрозуміло, чому він був тоді прозорий, наче дух. Ти ж пам'ятаєш, який він був? І який зв'язок між цим ланцюгом і Олдбері-Касл? Зараз ми за кілька миль від села. Нічого не розумію!

Я, звичайно ж, і поготів нічого не розуміла.

— Зачекаймо іще кілька хвилин, — запропонував Локвуд.

Тож ми й далі стояли всередині кола, оточені зграями моторошних видив.

— Локвуде, — мовила я. — Оте моє звільнення...

— Що?

— Насправді я звільнилась через тебе.

Він здивовано поглянув на мене з-під каптура:

— Он як? Чому ж це?

— Бо ти... — я глибоко вдихнула крижане повітря, — бо ти завжди ризикував своїм життям заради мене. Авжеж, ризикував! І я зрозуміла, що завжди піддаватиму його небезпеці, якщо залишатимусь в агенції. А потім мені трапився той привид під магазином Ейкмерів. Він показав мені майбутнє, де ти помираєш заради мене. Я зрозуміла, що врешті ти вб'єш себе, а я цього не переживу. Просто не зможу пережити. Тому... — я тихо додала: — *Тому* я й звільнилась. Вирішила, що так буде краще для всіх.

— То ти звільнилась не через Голлі?

— Хоч як це дивно, але — *ні* Через тебе.

— Зрозуміло... — повільно кивнув він.

Я чекала. З туману до нас знову простяглися бліді кощаві пальці, затремтіли й зникли.

— Ти нічого не хочеш мені сказати? — не витримала я.

— А що тут говорити? — відповів Локвуд, роздивляючись на свої вкриті памороззю рукавички. — Мабуть, ти вчинила правильно. Що рідше з тобою бачитимусь, то довше проживу. Хоча з таким життям, — він показав на духів, що кружляли в тумані, — мені все одно довго не протягти...

— Нічого, виберемось, — сказала я, торкнувшись його руки.

— Звісно, виберемось! І не тільки з нинішньої халепи. Кіпс казав правду — та й Ротвел теж. — що я не вмію вчасно пригальмувати. Коли роблю щось, то ніколи не обираю без-

печного шляху. Тож рано чи пізно доля зрадить мене... — він стенив плечима. — Та іншим я все одно не стану.

Мені пригадалася покинута спальня на Портленд-Роу.

— Чому? Як ти сам думаєш? — запитала я.

Локвуд замислився, зустрівся зі мною очима, а тоді поглянув кудись за моє плече.

— Не озирайся,—попередив він. — Я знову бачу дух Соло-мона Галі. Інші привиди, здається, уникають його, а це свідчить, що й мерці мають смак... Усе, він уже пропав. Послухай -но, Люсі: я дякую тобі за

те, що ти розповіла мені правду. Хоча дозволю собі зауважити, що зараз саме ти стоїш біля мене, оточена цілою юрбою привидів...

— Так. — погодилась я. — Хоч сама не розумію, як це сталося.

— Ні. я не нарікаю. Навпаки, я радий, що ти зі мною. Порятуюш мене, якщо буде треба.

Ці слова зіграли мене незгірше за знахарську накидку. Я всміхнулась Локвудові.

— Я хочу дещо додати, — провадив Локвуд. — Коли ми працювали в будинку Гапі, ти казала, ніби це Пенелопа Фіттес вирішила запросити тебе. Так, казала, не заперечуй. Звичайно. Пенелопа може *вважати* цю ідею за свою, однак насправді я цілу зиму шукав причини повернути тебе. Я зволікав? Так. але тільки тому, що без вагомої причини ти послала б мене під три чорти... Хіба це неправда?

— Правда, — кивнула я, й на моєму каптурі затріщав лід. — Послала б.

— А Фіттес надала мені чудову змогу, — вів далі Локвуд. — Хоч ми, здається, трохи змінили тему... Тому я скажу лиш одне... — він хахикнув. — Якщо ти коли-небудь захочеш повернутися до агенції «Локвуд і К°»... тобто як повноцінний, постійний співробітник, а не як замовник чи помічник, як-от зараз... то ми обоє матимемо щастя працювати разом, принаймні до моєї наглої смерті... — Він поглянув на мене.

Я нічого не відповіла. Довкола й далі кружляли та верещали примарні тіні. А ми з Локвудом стояли й дивились одне на одного.

— То як? — запитав він.

— Можливо...

— І Подумай як слід.

— Гйразд...

— Що — гаразд?

— Так, я повернуся. Звичайно, якщо ти погодишся. І якщо всі інші не заперечуватимуть.

— Ну, їх я неодмінно переконаю. Джорджеві, щоправда, доведеться підшукати інше місце для зберігання своєї білизни... Чудово, — Локвудові очі хитро зблиснули, й він усміхнувся мені. — Нам треба частіше отак стояти вдвох у колі, оточеному привидами. Будь-яку проблему тоді вирішимо разом... — він запрокинув голову. — Тримайся!

Навіть крізь матерію своїх рукавичок я відчула, як шарпнувся ланцюг.

Ми презирнулисьь.

— Тінь! Вона повертається... — прошепотів Локвуд.

Я обернулась, поглянула вздовж ланцюга, однак там була тільки юрба привидів.

— Я не бачу її.

— Хай їй дідько! — вилаявся Локвуд. — Ми не повинні зіткнутись із Тінню тут, усередині кола. Хтозна, що тоді може трапитись. У нас немає вибору, Люсі. Доведеться робити хід першими. Нам треба вийти з іншого боку кола і майнути до тих дверей. Якнайшвидше, щоб захопити отих чолов'яг зненацька. Проскочимо крізь двері — й шукай тоді нас, як вітра в полі. Згодна?

Звісно, я була згодна. Що нам іще залишалось робити?

— Уперед! — мовила я. Ланцюг шарпався дедалі дужче, й за мою спиною вже виростала неоковирна велетенська постать Тіні. — *Уперед!*

Ми з Локвудом поспіхом подались уздовж ланцюга. Накидки знову стали нам у пригоді — Г'єсті розлітались перед нами на всі боки. Нарешті ми виступили з кола й вискочили до ангара.

— Мерщій! — вигукнув Локвуд і помчав уперед. Накидка тріпотіла в нього за спиною, наче справжні крила. Я промчала вслід за ним повз друг⁷ залізну жердину, вбиту в землю недалеко від кола, й прослизнула крізь відчинені двері, а потім, махаючи руками й низько пригинаючи голову, побігла рінню до зробленого Джорджем проходу в огорожі, а вже звідти рушила лукою, порослою високою чорною травою. Ми бігли й бігли, проте не чули за спиною жодних ознак гонитви. Врешті-решт ми зупинились, тяжко відсапуючи.

Аж тоді ми вперше озирнулись. І помітили, що довколишнє поле змінилось. Тепер воно було вкрите кристаликами льоду, які виблискували під чорним небом, а довкола нас клубочився туман.

Довкола панувала тиша. Вітер, що раніше лютував над полем, ущух, проте нічне повітря було страшенно холодне. Білі мережива паморозі щільно вкривали чорну промерзлу землю: ясні промінці виблискували і в полі, й на схилах пагорба, й на темних деревах, що стояли на його вершині. Важко було тільки сказати, звідки лине це проміння: у вугільно-чорному небі не було видно ні зірок, ні місяця. Ми з Локвудом стояли серед поля самі й дивилися у той бік, звідки щойно прибігли.

— Здається, за нами ніхто не женеться, — зауважив Локвуд, і його голос у морозному повітрі здався мені напрочуд кволим. — Усе гаразд.

— А де ті люди, що стояли біля дверей? — запитала я, відчуваючи, як важко чомусь мені говорити. — Щось я нікого не бачу...

— Я теж. Мабуть, пішли собі. Нам пощастило.

— Умгу. Пощастило.

Озирнувшись, я помітила, що прожектори теж хтось вимкнув: тепер вони висіли над покрівлями ангарів, наче велетенські здохлі комахи. Самі ангари тепер скидалися на клапті світло-сірого паперу, наклеєні на темно-сірий картон. Навіть у тім ангарі, з якого ми тільки-но вибігли, згасли вогні. Увесь дослідницький центр огортало те саме сріблясте сяйво, що мерехтіло на пагорбі й деревах.

— Електрика вимкнулась. — мовив Локвуд. — Може, це й відвернуло їхню увагу.

Зовні Локвудова накидка вкрилась товстим шаром льоду. Судячи з ваги, те саме сталось і з моєю накидкою, проте ггір'я—я скоріше усвідомлювала, ніж відчувала це, — чудово, як і раніше, захищало мене від нестерпного холоду. В повітрі довкола нас снувався білий серпанок.

— Цікаво, звідки взявся цей туман? — запитала я. — І паморозь... Раніше їх тут не було.

— Може, це якась побічна дія їхніх експериментів? — припустив Локвуд. — Не знаю.

— А ще оце химерне світло... В ньому все здається пласким, ніби паперовим.

— Місячне світло часом виробляє такі штучки, — мовив Локвуд, придивляючись до дерев.

— Де ж тоді в небі місяць?

— Мабуть, за хмарами.

Проте на небі не було ані хмаринки.

— Краще ходімо, — запропонував Локвуд. — Усі інші, мабуть, уже на півдорозі до села. їм напевно потрібна допомога. Треба мерщій наздогнати й заспокоїти їх.

— Щось я цього не розумію, — сказала я, далі роздивляючись на небо.

— Ходімо до них, Люсі.

І ми вирушили. Іній хрускотів у нас під ногами, а біля наших вуст у повітрі курилися білі хмарки.

— Як *холодно*, — зауважила я.

— Нам дуже пощастило, що за нами не женуться, — повторив Локвуд, озираючись. — Дивна річ... Я був певен, що хоч *хто-небудь* помчить за нами навздогін.

Проте ми були зараз єдині, хто прямував цим широчезним полем.

Без слів ми обоє рушили путівцем, який вів через ліс. Тутешнє світло також було химерне — повітря заповнював густий сірий серпанок, сама дорога виблискувала білиною, наче кістка, а над нею й між деревами здіймались тоненькі струмені туману.

— Нікого немає, — прошепотіла я. — Незрозуміло...

Я сподівалась, що ми от-от побачимо колег, та дорога була порожня і залишалась порожньою далеко попереду, як це можна було розгледіти в дивному мертвотному світлі. Ми прискорили ходу, пробігли повз дерев'яний хрест на роздоріжжі, що вело до покинутої копальні. Квіти біля хреста зникли невідомо куди, а фотографія на ньому вкрилась льодом. Ані звуку, ані подиху вітру не було чути в цьому сірому лісі. Ми геть засапались, на наших каптурах уже виростили бурульки. Нічого, скоро ми дістанемось до села, а там на нас чекають друзі.

— Можливо, *хтось* тут усе-таки є, — тихенько промовив Локвуд. Дорогою ми майже не розмовляли, а коли щось і говорили, то тихо —

не знаю вже, чому. — Здається, я помітив когось, коли ми підходили до роздоріжжя. Він прямував до копальні.

— Хочеш повернутись і поглянути, хто це був?

— Ні. Я думаю, нам краще буде йти далі.

Ми рушили ще швидше, стукотячи підшвами по мерзлій землі. Проминувши мовчазний ліс, ми вийшли до дерев'яного містка над струмком.

Аж тут я помітила, що струмок зник. Місток перетинав темний, сухий, покритий чорною землею рівчак, що звивався між деревами. Локвуд засвітив ліхтарик — його світло було кволе й непевне.

— Локвуде... — сказала я. — А де ж вода?

Він утомлено сперся об перила, хитнув головою, проте не сказав нічого.

Тоді я знову заговорила, вже не приховуючи тривоги:

— Як вода могла отак... щезнути? Не розумію! Вони що, раптово загатили струмок?

— Ні. Поглянь на землю. Суха, як кістка. Тут ніколи не було води.

— Але ж це не...

Локвуд випростався, шурхнув рукою об перила. На його рукавичці блиснули кристалики льоду.

— Ми майже дістались до села. — сказав він. — Можливо, там ми знайдемо відповіді на всі свої запитання. Ходімо.

Та невдовзі ми побачили, що змінилось і село. Будинки на Стрілці тепер просто-таки тонули в пільмі, а над лукою пливли тоненькі пасма туману. Дзвіниця церкви майже зливалась із вугільно-чорним небом.

— Чому⁷ тут теж загасили всі вогні? — спитала я.

— Не тільки загасили. — прошепотів Локвуд і показав рукою: — Поглянь туди, на церкву. Захисний ліхтар теж пропав.

То була правда, хоч і неймовірна. Маленький пагорб біля церкви порожнював. Старий іржавий ліхтар не просто зник — не залишилося й сліду, що він там коли-небудь стояв.

Я не сказала нічого. Лише подумала, що все це почалося тоді, коли ми з Локвудом вибралися з ангара. Саме тоді довколишній світ став огидно, потворно неправильним: лютий холод, мертва тиша, моторошне бліде світло й нестерпне почуття відчайдушної самоти, від якого ціпеніли розум і воля.

— Куди всі поділись? — пробурмотіла я. — Мусить же тут бути хоч *хто-небудь*

— Зараз уже ніч, тому всі сидять удома. А Джордж із колегами, напевно, в готелі, — Локвудів голос лунав украй непереконливо. — Не забувай, що село наполовину порожнє. Ми й не повинні були нікого зустріти.

— То ходімо до готелю?

— Так, до готелю.

Однак й готель, коли ми дістались до нього, стояв мовчазний і темний. Його вивіска вкрилась памороззю, відчинені двері хилитались на завісах, а зсередини тхнуло прокислим пивом. Заходити туди нам не захотілось.

Натомість ми повернулись на луку й зупинились там, міркуючи, що робити далі. Поглянувши вниз, я помітила, що носики моїх шкіряних черевиків, які виступали з-під накидки, теж побіліли від паморозі. Накидка теж так обмерзла, що аж тріскотіла з кожним моїм порухом. Аж тут я помітила ще одну химерну річ: від Локвудової накидки струменів тоненький сірий димок, а її поверхня мерехтіла так, ніби нею пробігали язички холодного полум'я.

— Локвуде! Твоя накидка...

— Знаю. Твоя — так само.

— Вона... така сама, як Тінь. Пам'ятаєш, як за нею тягся дим?

— Над цим нам треба подумати, — Локвудові очі аж палали від завзяття. — Що такого ми могли зробити, щоб довколишній світ отак змінився? Пригадай-но. Що ми робили в інституті?

— Увійшли в коло.

— Так. А далі?

— А далі знову вийшли з нього, — я поглянула на Локвуда, й мені раптово саянула думка. — Вийшли з іншого боку! Пройшли, тримаючись за ланцюг, і вийшли з *Того Боку!*

— Твоя правда. Саме тут, напевно, й причина. Я не знаю, що мало статись, та коли вже воно сталося...

— Тоді це все... — почала я.

— Тоді це все — не те, чим воно здається, — закінчив Локвуд, дивлячись просто на мене. — Послухай-но, Люсі: а може, ми з тобою нікуди й не виходили? Може, ми досі залишаємося в ангарі?

Якою ж темною була ця лука, яким густим — туман, якою нестерпною — тиша...

— Нам треба повернутись назад у коло. — запропонував Локвуд.

— Ні. Поглянь, — зітхнула я з полегшенням. — Дурниці ми з тобою верземо. Ось вони!

Я показала рукою на дальній край луки. Там крізь туман путівцем поволі шкутильгали три постаті.

Локвуд насупився:

— Думаєш, це вони?

— А хто ж іще?

Він примружився з-під каптура, що курився димом:

— Це не вони... Ні, поглянь сама. Це дорослі. Надто вже високі для наших. А будинки в тій стороні покинуті. Хіба Скіннер не казав нам...

— Гаразд. Нехай дорослі. — перервала я. — Може, хоч вони пояснять нам, що тут діється... Подивись-но—он іще хтось іде!

То було маленьке дівчатко. Воно вийшло з садка, розбитого перед будинком, обережно зачинило за собою хвіртку і рушило до нас. На ньому була гарненька синя сукенка.

— Я не впізнаю цього дівчати. — сказала я. — А ти?

— Ні. Люсі... — Локвуд крутнувся на закаблуках, озирюючись довкола. Над ставком клубочився густий туман, проте все ж таки ми розгледіли ще одну постать, що прямувала протилежним берегом, повз косаті верби. То була жінка з довгим блідим волоссям. — І цієї леді теж не впізнаю... Ми не знаємо їх, але ми чули про них.

У тумані далі ворушились постаті — нові й нові люди виходили з своїх будинків. Перед ними ніби самі собою відчинялись двері, хвіртки й ворота.

— Люсі.—мовив Локвуд,—нам з тобою *справдітюра* йти...

— Але поглянь, оте дівчатко...

—Денні Скіннер розповідав нам про нього. Пам'ятаєш Гетті Флайндерс у святковій синій сукенці?

Гетті Флайндерс? Так...

Вона померла.

Неквапом, але впевнено привид померлої дівчинки в синій сукенці наближався до нас — разом з привидами інших жителів цього темного села. Вже добре було видно їхній одяг — то сучасний, то старомодний.

А ось обличчя в усіх були однакові — сірі, наче вкрита памороззю земля.

На кілька секунд ми завмерли на місці, не відчуваючи своїх закам'янілих рук та ніг. На щастя, ми були вбрані в теплі захисні накидки, що не дали остаточно згаснути нашій волі. Врешті ми все-таки зуміли вирватись із смертельних обіймів жаху. А тоді кинулись навікача.

Бігли ми поряд, пліч-о-пліч, схиливши голови, щоб уберегти обличчя від холоду. Бігли, стукотячи підошвами по мерзлій землі. Наші вкриті льодом накидки курилися димом, який тягся за нами, наче хвіст за кометою.

Лука була не така вже й велика, та зараз вона ніби побіль-піала, тож минуло чимало часу, поки ми дісталися до церкви. Біжучи повз дзвіницю, я поглянула нагору й побачила на ній чоловіка, що пильно стежив за мною.

Ми з Локвудом промчали церковним двором. Позаду нас, із-за живоплоту, було чути огидні звуки — скрипіння кісток, шурхіт матерії. Біля огорожі з'явилися постаті. На тлі чорного неба вони почали продиратись крізь неї.

Вискочивши з села, ми щодуху побігли розмерзлим путівцем. Бігти було важко: чи то від холоду, чи від чогось іншого мої ноги немовби налилися свинцем. Це скидалось на біг по пояс у болоті чи спробу піднятись угору ескалатором, що йде вниз. Я помітила, що те саме відчуває й Локвуд, завжди такий прудкий. Ми геть засапались, а ззаду нам наступала на п'яти юрба привидів — і мерців з кладовища, й селян, що тяглися за нами хвостом.

Ми проскочили місток над висохлим струмком і найко-ротшою дорогою рушили в бік інституту. Біля роздоріжжя, що вело до копальні, на нас чекав чоловік із розмитими рисами обличчя — той самий, якого ми бачили на фотографії, прибитій до хреста. Він вийшов на дорогу й розкинув руки. Ми з Локвудом звернули вбік і далі помчали через ліс. Земля рясніла чорними, схожими на ожину ягодами, які під нашими ногами перетворювались на хмаринки пороху. Холодні гострі віти дерев хльоскали нас по обличчях, хапали за накидки. А ми бігли крізь світло й темряву, петляючи між деревами, стрибаючи через корені, хапаючи роззявленими ротами крижане повітря.

Між деревами я помітила нові постаті, що пересувались досить-таки повільно, однак незабавним чином не відставали від нас і дедалі тісніше обступали нас справа й зліва. Локвуд, який біг трохи попереду, взяв з пояса каністру з магнієм і жбурнув у найближчого Гъстя. Каністра вдарилась об корінь дерева, розбилась... та я не почула ні звуку вибуху, ні сліпучого-білого спалаху. Я мимоволі заплющила очі, та коли розплющила їх, привиди й далі гнались за нами — мовчазні, терплячі, з нерухомими сірими обличчями.

Посковзуючись і задихаючись, ми з Локвудом уперто піднімались нагору схилом. Ближче до вершини я випадково влізла в терня, яке негайно впилося колючками в срібну кольчугу моєї накидки. Я відсахнулась, шарпнулась, й моя накидка розірвалась надвоє. Я скрикнула, коли в діру полинуло холодне повітря, вдаривши мене між лопатками, неначе ножем. Мені перехопило подих, і я впала на землю. Пір'їни розкинулись круг мене, мов гарячі краплини крові.

Я не могла дихати...

Аж тут біля мене з'явився Локвуд, пригорнув мене й затяг під свою накидку. Мені відразу стало тепліше. Холод витяг із мене свої крижані пальці, і я вдихнула повітря. Я чула, як мене зігріває Локвудове тіло. Ми тісно притулились одне до одного — його рука обняла мене за стан, моє праве коліно притиснулось до його лівого коліна, а наші голови опинились під одним каптуром: його — трохи вище, моя — трохи нижче.

До вершини пагорба залишалось уже близько. Наших переслідувачів поблизу видно не було — вони, напевно, чекали на нас десь нагорі.

— З тобою все гаразд, Люсі?

Я кивнула й моргнула віями, обтрушуючи з них лід. Паморозь обліпила моє обличчя відразу, тільки-но з моєї голови злетів захисний каптур.

— Я не зробив тобі боляче?

— Ні.

— Скажи, коли щось не так.

— Скажу.

— Іти нам доведеться важко, особливо в тумані. Але ми повинні тулитись одне до одного, як приклеєні. Накидка не дуже велика. Тож доведеться тобі тісніше пригорнутися до мене, Люсі. Зможеш?

— Спробую.

—Тоді рушаймо! Мерщій!

Ми попрямували далі до вершини. З-за дерев з'явилися тіні, що знову почали оточувати нас. Ми стояли вже біля самісінького краю крутосхилу. Як, до речі, називають тут цей пагорб — Стрілецький? Ця назва йому анітрохи не пасує. І взагалі під цим чорним небом, здається, ніщо не має ані назви, ані імені...

Поле внизу було затягнуто туманом набагато щільніше, ніж тоді, коли ми поспіхом тікали з інституту. Туман був такий, що крізь нього ледве-ледве видніли ангари: їхні темні покрівлі скидались на химерні підводні камені.

Ми з Локвудом, міцно обнявшись, незграбно поскакали вниз, прорізаючи за кожним кроком хмари кристалів льоду. Дивно, як ми жодного разу не впали, поки дістались до поля.

— Зачекай, — нарешті простогнала я. — Треба трохи перепочити.

— Г'язд, — погодився Локвуд. Ми зупинились, озирнулись і побачили натовп постатей, що лавиною котився вниз крутосхилом.

— Так, — зауважив Локвуд. — Перепочинок, здається, не на часі.

Ми мовчки рушили далі, крізь туман, а потім він на мить розвіявся і ми побачили високого бороданя з величезним мечем у руці. І його шкіра, й клинок меча виблискували памороззю. Спотикаючись, мало не падаючи, ми пробігли повз нього, й туман знову зімкнувся. А потім за своїми спинами ми почули важкі кроки по мерзлій землі.

—Тільки вікінга нам бракувало, — засапано промовила я.

—Линуть до нас, як метелики до свічки. — буркнув Локвуд. — їх вабить наше тепло, наше життя. Тому вони тяглись і до Тіні... Ну, Люсі, тепер останній ривок! Ми майже на місці...

Попереду вже було видно огорожу інституту — відкритого, темного, порожнього. Двері центрального ангара були відчинені, а за ними зяяла та сама п'ятьма.

— Я більше не можу, — сказала я.

— Можеш. Ми вже прийшли. Ще трішки...

Ми разом проскочили ворота й попрямували хрусткою рінню. За дверима, всередині ангара, клубочився туман.

Стіни виблискували льодом, земляна долівка — так само. Ми зупинились. Наша накидка й далі курилася димом, а на рукавичках мерехтіли крижинки.

— Що будемо робити? — запитав Локвуд.

Я озирнулась:

— Вони наближаються. Дістались уже до огорожі.

— Ходімо всередину. Іншого вибору в нас немає.

Ми вдвох протиснулись у відчинені двері.

Місце було те саме — поза всяким сумнівом. Висока випукла покрівля, металеві стіни. Крізь туман я навіть розгледіла стоси ящиків. Проте світло залишалось так само химерним — у ньому все здавалося сірим, зернистим, ніби розкладеним на лусочки. Можливо, це туман виробляв такі штучки з моїми очима: все здавалось кривим — і долівка, й стеля, й двері. Все було ніби зроблене з воску, що саме нагрівся й почав розтоплюватись, хоча довкола все так промерзло, що земля дзвеніла під нашими черевиками, мов залізо.

У центрі зали туман був найгустіший — такий, що крізь нього нічого нічого не було видно.

— Ланцюг... — прохрипів Локвуд. — Де він, Люсі?

— Не знаю... — я помітила, що наші переслідувачі вже купчаться біля дверей ангара.

— Хай йому дідько! Де ж він?

— Ми, напевно, ще далеко від залізного кола...

Ми з переляк} ⁷ затупцяли на місці. Локвуд хотів піти в один бік, я — в інший: урешті ми мало не роздерли й цю накидку, натягти її між собою.

З відчаю ми завмерли на місці. За нашими спинами лунали кроки. А довкола снувався туман, крізь який видніли немовби розтоплені стіни...

Аж тут у кутку, коло бічної стіни, з'явився стрункий цибатий юнак із розпатланим їжакуватим волоссям. Застромивши руки в кишені, він стояв серед купи перекинутих склянок та коробок і зирив на мене. Його обличчя було так само сіре, як і в жителів заклятого села, проте воно посміхалося — цю глузливу посмішку було видно навіть крізь туман, — і чомусь здавалося мені знайомим. Юнак витяг одну руку з кишені й недбало тицьнув пальцем мені за спину. Озирнувшись, я відразу побачила й залізну жердину, й прикріплений до неї ланцюг.

— Ось він! — підштовхнула я Локвуда. — Поглянь!

Локвуд вилаявся.

—Як це ми досі його не помітили? Осліпли зі страху, чи що? Вперед!

Ми рушили до жердини. Дорогою я обернулась, та юнак уже зник: там, де він щойно стояв, уже курився туман. Біля нас не було нікого й нічого, крім жердини з залізним ланцюгом, укритим льодом.

—Тримайся за нього, — наказав Локвуд. —Ходімо разом. Ти перша, я за тобою. Йди прямо й не зупиняйся.

Локвуд витяг рапіру, й ми востаннє озирнулись. Із-за туману, наче з-за театральної завіси, вже з'являлись темні примарні постаті, серед яких майнула синя сукенка Гетті Флайндерс...

Ступивши кілька кроків уперед, ми легко перелізли через товсті ланцюги і знов опинились у колі. Йти разом, тулячись одне до одного, було не вельми зручно — збоку, напевно, ми скидались на пару незграбних пінгвінів. Лівою рукою кожен з нас тримався за ланцюг, а в правій стискав рапіру, щоб тримати нав'язливих сільських Істей на відстані. Коли ж я побачила вихор духів, що кружляли над колом, то навіть зраділа їм і ладна була привітати Соломона Гапі з Еммою Марчмент як давніх приятелів. Пробившись крізь цей вихор, ми знов опинились у більш-менш спокійному центрі залізного кола. Чоловіка в залізному обладунку ніде не було видно, тож ми вирушили вздовж ланцюга до протилежного краю кола.

— Не знаю, чи тут Ротвел, чи ні, — сказав Локвуд, — але нехай краще він мені скрутить в'язи, ніж я повернусь *туди*...

Я ще раз обернулась:

— Як ти думаєш, *оті*... з села... вони можуть проникнути сюди?

— Залізні ланцюги повинні затримати їх. Хоча хтозна...

Це ж діра між світами, й тут повно цих тварюк. Сподіваюсь, що Стів Ротвел з приятелями дадуть їм раду. Твоя рапіра напоготові. Люсі?

— Так. І якщо я за найближчі п'ять хвилин не прохромлю нею чию-небудь сідницю, то вважай, що нинішній вечір нам не вдався.

— ГЦразд. Ходімо й зробімо тутешнім мудрагелям невеличкий сюрприз.

Ми знову рушили крізь туман, наповнений примарними постатями. Перебираючи руками по ланцюгу, ми нарешті опинились у справжньому світі — теплому, гамірному, радісно-сліпучому...

У світі, де вирувала справжнісінька битва.

27

Навіть без вибухів, без спалахів магнію, без криків та вереску перші кілька секунд нам важко було зрозуміти, що тут коїться. Надто вже великий був контраст між двома світами. Яскраве світло засліпило мій мозок. Тіло пройняв тупий біль від несподіваного тепла. Я міцно заплющила очі. бо раптова хвиля гомону й спеки ніби вдарила мене обухом по голові. Збентежена й безпорадна, я позадкувала і зрозуміла, що те саме, напевно, за моєю спиною відбувається з Локвудом.

А ще я відчувала, що геть уся змокла: лід на моїй захисній накидці швидко танув. Крижані струмені текли по моїй шії, а звідти — вниз, по плечах, по руках. Це хутко привело мене до тями. Відклеївшись від Локвуда, я скинула з себе накидку, впевнено ступила вперед—і тут-таки впала, перечепившись об щось тверде на підлозі. Приземлившись обличчям на м'яку вологу долівку, я почула знайомий голос:

— *Ну, як прогулянка? Гарна?*

Я виплюнула землю, що потрапила мені до рота, розплющила очі й побачила свій рюкзак, із якого стриміла склянка з привидом. Рюкзак був на тім самім місці, серед порожніх коробок, де я його залишила. На посрібленому склі мерехтіли язички білого полум'я. Крізь них на мене весело, з посмішкою, дивилося зелене обличчя.

— *Ще раз привіт, — захихотів череп. — Ти диви, як тебе пошарпало! Приходь швиденько до тями й долучайся, бо інакше вони тут розтрощать усе без тебе.*

— *Хто? Хто тут усе розтрощить?*

— *Твої любі приятелі.*

Слова черепа відразу змусили мене забути й про біль, і про втому. Я оговталась. І не знаю, що переповнило мене більше — страх чи збудження. Я крутнулась, зусиллям волі змусила себе підхопитись — і за цей час уже більшою-меншою мірою второпала, що тут довкола діється.

На клаптику землі, де колись відбувалася битва між вікінгами й саксами, тепер вирувала нова сутичка. Вона була в самісінькому розпалі: то там, то тут вибухали каністри з магнієм та соляні бомби, відскакували від стін розжарені залізні стружки. Долівка ангара була захарашена сміттям, дерев'яний майданчик—розтрощений уцент, а головний бій точився в кутку—між стосами порожніх ящиків біля дверей, що вели до арсеналу, й бічним проходом, яким раніше цієї ночі виходила команда Ротвела. Перш ніж заскочити до залізного кола, ми з

Локвудом почули, як вони повертаються і, зрозуміло, вважали, що вони досі тут. Так, вони й справді були тут, та їхнє теперішнє заняття аж ніяк не нагадувало науковий експеримент. Не походжав зі своєю текою пан Джонсон, не прикладався до срібної баклаги Стів Ротвел: натомість вони зі своєю командою панічно метушились під дощем бомб, що летіли в них. Утекти бічним проходом вони не могли: його перегороджувала стіна Грецького Вогню. Електричний візок лежав перекинутий, а його колеса поволі крутились у повітрі. Схоже було, що він тільки-но врізався в стіну.

Осередком атаки був стос підпалених ящиків біля протилежних дверей, де серед диму сновигали три постаті: якась із них раз по раз визирала на мить із укриття, щоб пожбурити в супротивника чергову бомбу з привидом чи каністру з залізними стружками. Дехто з команди Ротвела вів вогонь у відповідь із-за перекинутого візка, а чоловік у залізному обладунку—колишня Тінь, що крадеться, — відчайдушно намагався прокрастись до ящиків і вступити в бій, хоч виходило це в нього препогано. Обладунок його пом'явся, шолом з'їхав набік, і йому ніяк не щастило підняти коліно так, щоб вилізти на жалюгідний уламок дерев'яного майданчика.

Сутичка була така шалена, що нашого з Локвудом повернення ніхто й не помітив. Я відчула, що поруч хтось заворушився. То був Локвуд, який спокійно па кував до рюкзака свою мокру захисну накидку.

— Усе гаразд, Люсі? — запитав він. — Трохи зігрілась?

— Так, трохи... Ти тільки подивись! Що це тут діється?

— Схоже на спробу прориву з боєм, — він здивовано показав на тоненьку фігурку, що заховалась між двома ящиками. Її розпатлане волосся вкрилось попелом, обличчя скривилось у гнівній гримасі, а худенькі рученята стискали здоровенну рушницю. — Невже... невже це справді Г'єллі?

— Здається, що так.

Кіпс також був тут — займав зручну позицію біля стіни й спокійно, впевнено обстрілював супротивників соляними бомбами, що громадились у нього гід рукою. Ми на власні очі побачили, як він поцілів двома такими бомбами в чоловіка в обладунку — перша збила з нього шолом, а друга звалила на долівку, після чого колишня Тінь, що крадеться, стала схожа на п'яну черепаху, що перевернулась на спину.

Проте найбільшу увагу тут привертав не Кіпс і навіть не Г'єллі.

— Поглянь на Джорджа! — сказала я.

— Ти диви! Майстер бойових мистецтв, та й годі! — аж присвиснув Локвуд.

Джордж і справді був на висоті. Саме зараз він вискочив з укриття, щоб пожбурити в Стіва Ротвела двома-трьома каністрами з магнієм. На його обличчі ще й досі видніли сліди від учорашнього маскування, а тепер до них додалися ще й бліді патьоки горілої солі. Таке бойове фарбування зробило б честь найкращому африканському воїнові. Зуби в Джорджа були вишкірені, в скельцях окулярів віддзеркалювалось червоне полум'я від підпалених ящиків, а груди навскіс перетинав величезний патронташ, із якого він один за одним діставав набої. Раз по раз він сипав лютими прокльонами.

— Цілісінький день милувався б, — зауважив Локвуд. — От тільки здається мені, що пора б уже й допомогти їм.

— Біжи. Я наздожену тебе. Просто спочатку мені треба тут дещо закінчити...

Вже двічі за останні дні я знаходила свій балакучий череп і щоразу мусила кидати його напризволяще. Тепер я просто не могла собі дозволити, щоб це повторилося ще раз.

Коли я закидала рюкзак собі за спину, привид вишкірився й промовив:

— О! Вірні друзі нарешті зустрілись! Тут пасувала б романтична мелодія на скрипках, хоч мені більше до душі крики й стогін смертельно пораних.

Я оглянула бойовище й зауважила:

— Поки що. здається, тут нікого смертельно не поранили.

— *Поки що. Але до кінця ще далеко. Ще кілька таких вибухів магнію — і мало хто з цих «науковців» доживе до наступного ранку.*

— ГДразд. Краще розкажи мені, що тут було, — я випросталась саме вчасно, щоб розгледіти, як Локвуд лізе на залишок дерев'яного майданчика, ступаючи замість сходинки на груди розпростертого на землі чолов'яги в обладунку. Я поправила на плечі рюкзак і витягла рапіру, готуючись до бою.

— *Ні, краще ти розкажи про свої пригоди, — завів своєї череп, коли я помчала до майданчика. — Мені страшенно цікаво почути про них. Набагато цікавіше, ніж уся ця тутешня біятика...*

— Негайно відповідай!!! — вигукнула я, пробігаючи повз чоловіка в обладунку. Помітивши, що в мене націляється з рушниць Ротвелів лаборант, я пригнулась, заскочила на майданчик і заховалась за найближчим ящиком. За моєю спиною щось гримнуло, засичало й спалахнуло полум'ям.

— Тут, власне, й розповідати нема чого. Ці бовдури вирішили послати на Той Бік ще одного чолов'ягу, проте їм зашкодили твої розлючені приятелі Оце і все. Кінець. А тепер твоя черга розповідати...

— Гарзд, — відповіла я. — Тільки... коли ти сказав про «ТойБік»...

— Тії ж знаєш, про що я.

— Але ж...

— Ти сама чудово все знаєш.

Так, тепер я й справді все знала — та й зараз, правду кажучи, на такі розмови бракувало часу. Пригнувшись іще нижче, я просковзнула між ящиками далі, до колег. Найближче з них до мене була Г'єллі. Я поплескала її по плечу й весело всміхнулась...

— А-а-а! — зарепетувала вона.

— Цить, Г'єллі! Тільки не стріляй! Це ж я! Я!

— А-а-а! Ти ж мертва!

— Мертва?! Хіба привид плескав би тебе по плечу? — я трохи зачекала. — Давав би тобі ляпаса, щоб ти отямилась? А я ось тобі дам його, якщо не припиниш верещати!

— Але ж ти зайшла всередину кола...

— Як зайшла, так і вийшла! І Локвуд — теж. Поглянь, ондечки він, поряд із Джорджем. Тільки не думай *плакати!* — я хутко обняла її за плечі. — Бачиш? Хіба привид обнімав би тебе? Їді вже, годі. Усе гарзд. Подивись, як пореється Джордж!

Порався Джордж і справді на славу. В агенції «Локвуд і К°» він завжди був найбільшим незграбою—ніколи не міг ні влучити кудись, ні щось упіймати. Він навіть на Портленд-Роу не проходив кухнею так, щоб не перекинути чи вазу з фруктами, чи пакунок із чипсами. Зачіпався за всі кутки. трощив склянки, розсипав по підлозі все. що завгодно. Зараз, проте, ця його незграбність дуже стала нам у пригоді. Коли Джордж вискакував з-за ящиків і жбурляв каністру з магнієм чи бомбу з привидом, ніхто не міг передбачити, куди саме він поцілить. Стежити за його рукою було марно — Джордж умів так кинути, що

предмет ішов у повітрі перевертом або навіть летів у зворотному напрямку. Тож щоразу, тільки-но він з'являвся з укриття, як супротивники перелякано ховались і нахиляли голови, а дехто з них уже взагалі прокрадався вздовж стін до виходу з ангара.

Передчуваючи скору перемогу, зі своєї схованки виліз Кіпс із здоровенним лантухом, повним бомб з привидами.

Локвуд майнув йому назустріч, вони коротко кивнули один одному й заходились бомбардувати Ротвелових лаборантів удвох.

— Давно вже триває ця битва. Г'єллі? — спитала я.

Г'єллі підняла свою рушницю й витерла рукавом обличчя. Її волосся й руки були вкриті шаром сірого попелу.

— Не дуже. Відтоді, як ми побачили, що ви заходите в коло.

— То ви були тоді вже тут? А як... — мені сяйнула нова несподівана думка. — Стривай, це ж було... цілу вічність тому⁷? Принаймні кілька годин...

— Ні. Люсі. Хіба що хвилин з десять.

— Як це? Пів години, щоб дійти до Олдбері-Касл. Хвилин з двадцять — чи навіть більше, щоб повернутись назад... — я говорила й сама собі не вірила. Вся моя подорож на той бік залізного кола тепер уявлялась мені чимось примарним, невагомим, схожим на сон...

Проте зараз перейматись цим не було часу.

— Про що ти там говориш, Люсі? — Г'єллі саме поцілила з рушниці в чоловіка в обладунку, що безпорадно лежав на підлозі. Пострілом знесло його залізний нагрудник, і тепер він гойдався на шарнірах, наче маятник. Черевики, рукавиці та інші частини обладунку порозкидало, наче сміття, по підлозі. — Гарненька штучка, — додала Г'єллі, поплескавши долонею по рушниці.

— І до того ж дуже личить тобі. Ходімо до колег. Вони, здається, розпочинають зачистку.

Лави наших ворогів помітно порідшали. Багато лаборантів просто повтікали з бойовища, а ті, що залишились, теж прагнули податись услід за ними й не звертали уваги на люті команди Стіва Ротвела. Сховавшись за перекинутим візком, він не збирався відступати й не хапався за якнайсучаснішу зброю. Він просто витяг свою рапіру.

Побачивши мене, Джордж махнув рукою:

— Привіт, Люсі.

Я помітила на його поясі здоровенну, мов кокосовий горіх, каністру — з тих, які ми вже бачили в арсеналі.

— Привіт, Джордже, — відповіла я. — Ти, здається, вирішив повеселитись як слід. Он яку штуkenцію з собою взяв.

— Це я про всяк випадок, щоб підстрахуватися. Сподіваюсь, мені й цих бомбочок із привидами вистачить.

Одну таку бомбу Локвуд щойно пожбурих у Стіва Ротвела. Бомба вибухнула в того за спиною, й там відразу з'явилася світло-блакитна згорблена жіноча постать. Ротвел, навіть не обертаючись, махнув своєю рапірою. Засичала ектоплазма, й постать вибухнула на місці.

— Ти бачила? — гукнув мені Джордж. — Узяв і прикан-дичив стареньку на місці. От уже падлюка!

— Типовий для Ротвела вчинок, — буркнув Кіпс, пожбуривши іншу бомбу. Вона вдарилась об стіну, розбилась, проте нічого більше не відбулось. — Не спрацювала! — він погрозив панові Ротвелу кулаком. — Що за непотріб випускає ваша фірма?

— Погодсья, Кіпсе, — зауважив Джордж, — що такої веселої нічки в тебе не було, поки ти працював у «Фіттес». Ти радий?

— Чого мені радіти?

— Бо тепер ти став самим собою. Обережно!

Стів Ротвел, забувши про всяку обачність, із шаленим ревом вискочив з-за візка, одним-єдиним стрибком дістався до залишків майданчика й заскочив на нього, погрожуючи Кіпсові рапірою. Назустріч його клинку піднявся інший клинок, і вони брязнули прямисінько над Кіпсовою головою. Щоб уявити це видовище, вам достатньо буде подумки перевернути піратський прапор з черепом і кістками.

Другим, був Локвудів клинок. Кілька секунд вони з Ротвелом стояли нерухомо, ніби випробовуючи один одного на міцність. Кіпс теж заціпенів на мить, а тоді похилив галову і, зблід-пти. позадкував. Стів Ротвел був вищий за Локвуда й помітно важчий за нього. Він усією вагою навалився на клинок, проте Локвуд відбив удар майстерним порухом свого тонкого зап'ястка. Інші частини тіл суперників навіть не ворухнулись.

— Я вже попереджав вас, юначе. — мовив Стів Ротвел. — Пригадуєте?

— Пригадую. — відповів Локвуд. — На той випадок, коли я ставу? вам упоперек дороги. — Вільною рукою він показав на ангар у вогні, на лаборантів, що з вереском вибігали надвір. — Цього досить, щоб стати вам упоперек дороги? Якщо так, то вітаю, ви казали правду.

— Це ще не все, — Ротвел відскочив назад, підчепив з долівки рапірою гарячу головешку й жбурнув її в Локвуда. Той ухилився, і головешка вдарилась об стос ящиків, розсипавши цілий дощ іскор. — Я ще обіцяв скрутити вам в'язи. І зараз я це зроблю.

Він перейшов у наступ, виписуючи вістря рапіри якнайхимерніші петлі. Локвуд відбив його удар, тоді другий, третій, хоча мусив уже відступити до самісінького краю розтрошеного майданчика. Нарешті він легко зіскочив з нього на землю, і вслід за ним важко приземлився Ротвел.

— Роки роботи! — бідкався він. — Роки найстаранніших досліджень! І все це ви зруйнували за один-єдиний вечір!

— Ви самі це спричинили! — Локвуд далі майстерно відбивав його удари. — Це ваші експерименти посіяли жах в Олдбері-Касл! Це ви підняли з могил силу-силенну привидів! Загинули десятки людей. І все через те, що *ваш* співробітник у залізному обладунку виходив звідси, мандрував на Той Бік і турбував мерців! — Локвуд зробив несподіваний випад, однак замість Ротвелового зап'ястка потрапив клинком у візерунчасту гарду його рапіри.

Стів Ротвел позадкував.

— А ви знаєте більше, ніж я думав... — зауважив він. — Щоправда, навряд чи вам пощастило зрозуміти все. Інакше ви погодилися б, що смерть кількох селян — якнайменша ціна за таке відкриття! — Спритним подвійним випадом він змусив Локвуда відступити аж до залізного ланцюга, що звисав з жердини. — До речі, те саме я міг сказати й про *вашу* смерть...

Він рубонув клинком униз. Локвуд відскочив убік, і рапіра перетяла залізний ланцюг. Залишок його повис на жердині, а решта поволі втяглась у залізне коло, наче засмоктана велетенським ротом макарони на, й зникла.

Локвуд позадкував далі, до залізного кола, над яким височів стовп туману, наповнений привидами. Він здавався втомленим, і я розуміла чому: мені й самій було недобре після подорожі на Той Бік. Мої руки й ноги розпливались, наче вода, а голова досі йшла обертом. Якщо

Локвуд по^тіувався так само, як я, то дивно було, як він ще тримає в руках рапіру.

— Він уб'є його! — зойкнула Г'єллі.

— Пропав Локвуд, — підтакнув Кіпс.

— Це тільки здається вам, — заперечив Джордж, дістаючи з патронташа останню звичайну каністру з магнієм. Підморгнувши нам, він жбурнув її просто Ротвелові в голову. Принаймні, саме туди він цілився, однак каністра пролетіла повз Ротвела, впала біля краю кола і зі страшенним гуркотом вибухнула. Коли дим трохи розвіявся, стало видно, що на землі догорають язички полум'я, а товсті ланцюги почорніли й покривились. Деякі їхні ланки тріснули, й до них почало підтягуватись усе скупчення привидів, замкнене в колі.

— Ти диви, — аж присвиснув Кіпс. — Кабінсе. де ти навчився так кидати магній?

— То ж-бо й воно, що ніде, — відповіла я. пробігла повз них і зіскочила з потрощеного майданчика.

Локвуд із Ротвелом знову схрестили клинки. Локвуд відчайдушно вимахував своєю рапірою, проте обличчя його зблідло, наче крейда. Він увесь час лише захищався й поволі відступав, задкуючи до залізного кола. Ротвел відчув свою перевагу. Двома потужними випадами він підігнав Локвуда до тієї самої тріщини в колі. Г'єсті, що скупчилися тут. зачули наближення живого тіла й потягли вперед свої бліді руки, пороззявляли в нечутному крику моторошні пащі. Я побачила, як під їхньою навалою помалу розсуваються пошкоджені вибухом ланцюги.

Локвуд не здавався. Він і далі відбивав удари, та сили йому вже помітно бракувало. Аж ось Ротвел вибив з його руки рапіру, й вона полетіла вбік. Локвуд знову відскочив назад і зупинився. Він стояв перед колом—худорлявий, блідий, безпорадний, проте досі нескорений—і зухвало дивився на свого супротивника.

— За хвилину. — промовив Стів Ротвел, — я вб'ю ваших друзів. Але ви перший матимете честь померти від моєї руки.

Він підняв рапіру...

І тут на сцені з'явилась я.

Піднявши рапіру. Ротвел трохи згорбився і. зрозуміло, випнув сідниці. Чудова з будь-якого погляду мішень! Я замахнулась ногою, мов футболіст, що готується пробити пенальті...

Удар у мене вийшов чудовий. Я влучила прямісінько в ціль. Ротвел змахнув руками й полетів уперед, на Локвуда. Локвуд відскочив убік, і Ротвел упав на залізні ланцюги. Одна його рука потрапила в коло і зникла в тумані. Ротвел здивовано моргнув, тоді болісно скривився й заревів з переляку. Він спробував підхопитись, та на його спині вже виблискував лід, а волосся почало вкриватися памороззю. Шаленим зусиллям Ротвел став на коліна—було видно, як набрякли судини на його шиї. — та нічого більшого йому не вдалося: сірі тіні, з'юрмившись біля краю кола, тягли Ротвела всередину за руку. Він шарпнувся — двічі, тричі, та було видно, що сила вже залишає його. Скоринка льоду хутко вкривала його чоло, вилиці, блищала на підборідді...

Зі Стівом Ротвелом було покінчено. Він востаннє здригнувся. востаннє скрикнув...

І його, як і розірваний ланцюг, засмоктало в коло. Це сталось так швидко, тихо... так, я сказала б, *невагомо*, ніби його просто вдихнула чиясь величезна паща. Щойно він лежав тут — цей кремезний, укритий льодом чоловік, — і ось уже залізне коло спорожніло. Стів Ротвел, керівник славнозвісної агенції «Ротвел», загинув.

А всередині кола переможно кружляли сірі тіні. Ланцюги знову заворушилися—на землю посипались зламані ланки. Якась могутня сила штовхала зсередини захисний бар'єр. Зрозуміло було, що довго він не витримає.

Локвуд, хитаючись, підняв з землі свою рапіру. Смертельно блідий, він узяв мене за руку й повів до колег.

— Джордже! — покликав він.

— Що?

— Ми пошкодили коло. Де ота твоя здоровенна каністра? Пора, здається, застосувати її...

— Що? Велику Брендю?

— Ти вже придумав їй ім'я?

— Правду кажучи, я вже звик до неї, — зітхнув Джордж, знімаючи з пояса великий сріблястий кокосовий горіх. — Гкразд... Можна, Локвуде, я сам її жбурну?

— Ні! Краще нехай це зробить Люсі. Вона стоїть ближче до кола... Тільки не кидай!

Джордж передав мені каністру. Вона виявилась навіть важча, ніж я сподівалась.

— Тут є годинниковий механізм. Отам, збоку... Як ти гадаєш, Люсі, двох хвилин вистачить?

Я поглянула на пошкоджені ланцюги, на сірі тіні, що купчились біля тріщини в бар'єрі. Серед них майнуло обличчя Емми Марчмент із порожніми очними ямками й багряними вустами. Проплигло й товстелезне пузо Соломона Гаш. Десь у тумані, напевно, майоріла й святкова блакитна сукенка Гетті Флайндерс — надто вже знайома мені сукенка... Скоро ланки остаточно розійдуться, коло розірветься, і всі ці духи полинуть у наш світ...

Я крутнула коліщатко годинникового механізму й клацнула вимикачем:

— Вистачить і однієї хвилини. А тепер мені цікаво, чи швидко ми вміємо бігати?

* * *

Виявилось, що бігати ми вміємо досить швидко. Перший вибух гримнув, коли ми саме вибігали з воріт інститутської огорожі. Він зірвав дах головного ангара, а хвиля від нього повалила нас на траву. На якусь мить ніч перетворилась на день, і в сліпучому світлі стало видно кожную билинку, що зеленіла чи жовтіла на землі. А тоді з неба полетіли перші уламки розжареного металу, й наш інтерес до ботаніки хутко вщух.

Ми помчали далі. За кілька хвилин ми вже вискочили на вершину пагорба й заховались там під березами, спостерігаючи за тим, як палає дослідницький центр.

Коли ми трохи відсапнули. Локвуд обернувся до Джорджа, Кіпса й Г'єллі, що лежали зморені на землі.

— Дякую, що врятували нас, — сказав він. — Ми з Люсі ще нікому й ніколи так не раділи, як вам у тім ангарі. Ми думали, що ви пішли собі додому.

— А ми й справді мало не пішли, — відповіла Г'єллі.

Джордж кивнув:

— Після того, як ви залишили нас в арсеналі, ми засперечались, що нам робити далі. Кіпс наполягав, що ми повинні йти додому — за твоїм наказом. А я не хотів. Зібрався йти за вами навздогін, та Г'єллі

мене зупинила. Тож Кіпс тоді сказав: коли вже стрибати з моста в воду, то принаймні не голіруч. От мий заходились озброюватись. Нас, щоправда, трохи затримали ті двоє лаборантів — знову пройшли повз нас, — та ми після цього відразу вирушили в похід. Якби ти бачив нас утрюх, коли ми марширували тим коридором, озброєні до зубів!.. — він зареготав. — Отож дістались ми до того великого ангара й заховались за ящиками, а тоді побачили, як ви заходите в коло.

— То це *вас* ми тоді почули?! — я аж рота роззявила з подиву⁷. — А ми з Локвудом думали, що то агенти Ротвела! Тому ми й полізли до кола!

— Та невже? Тоді пробачте, — відповів Джордж. — Ви ж нам не докорятимете за те, що ми тоді повернулись? А коли вже ми побачили, як ви зникаєте в натовпі привидів... одне слово, ми просто-таки очманіли. Накидки там чи не накидки — ми все одно думали, що ви загинете. Аж тут повернувся Ротвел зі своєю бандою, а з ними отой придуркуватий чолов'яга в бляшанці. Підійшов до ланцюга й собі поліз у коло...

— Ото й була Тінь, що крадеться, — пояснила я. — Ні, тільки нічого не питай. Потім усе тобі розкажемо... А що сталося далі?

— Сталося те, — обізвався Кіпс із трави, — що Джордж здурів. Джордж зняв окуляри й протер очі.

— Я не знав, що то Тінь, — сказав він. — Зате чудово розумів, що то за коло. Був певен, що ви лежите там мертві... Куди й поділося моє заціпеніння! Я... трохи розсердився. Уже й не тямив, що роблю. Аж бачу — стою й жбурляюсь каністрами в тих мудрагелів... — Він скрушно зітхнув. — Отаке-то. Добре, що все вийшло як слід.

— А якби не вийшло? — запитав Локвуд, дивлячись на вогняне пекло, що вже підбиралось проходами до арсеналу з його запасами бомб та каністр із магнієм.

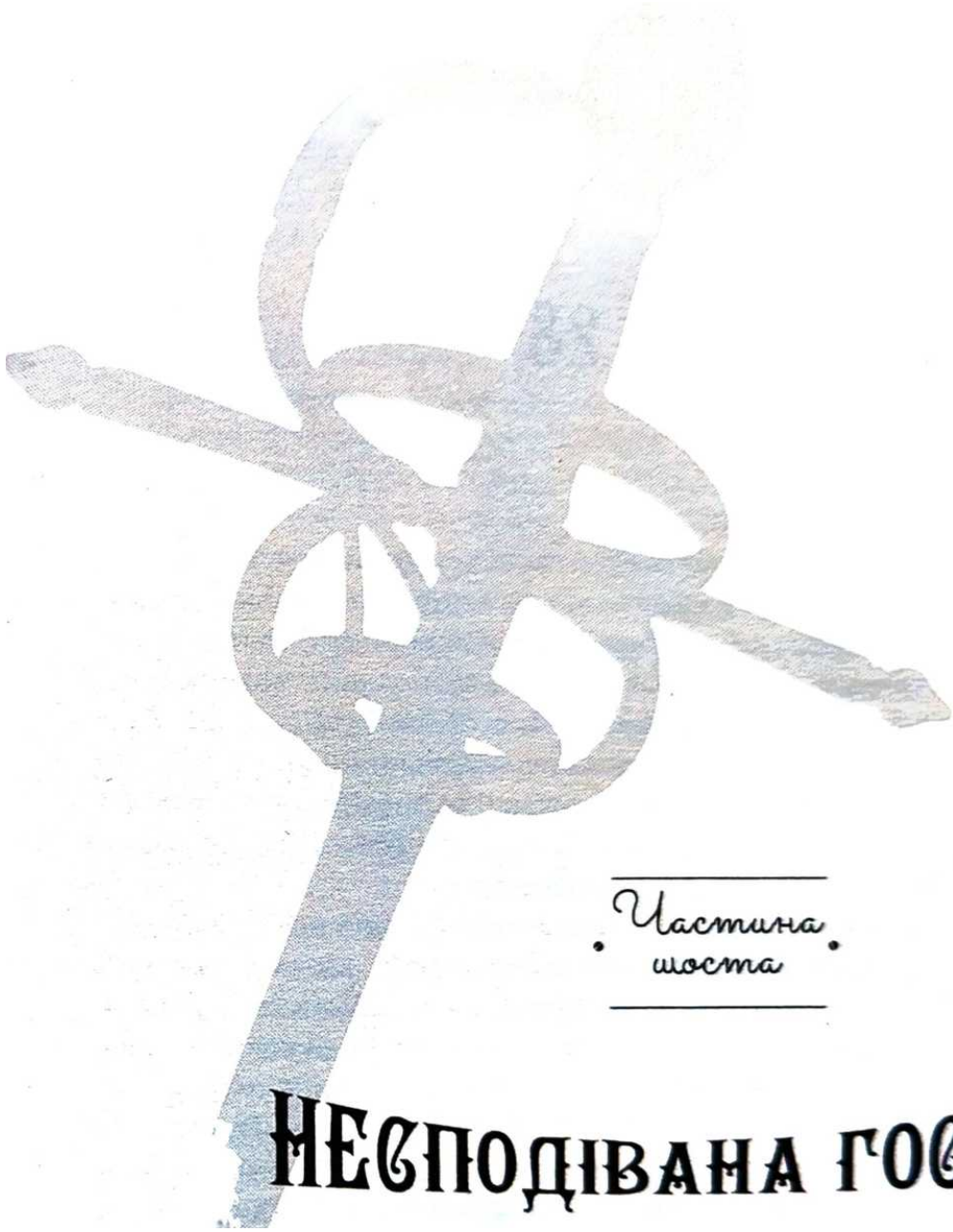
— Ми ж усе одно думали, що ви померли, — відповів Джордж. — От і засмутились.

Цієї миті прогримів страшенний, нечуваний досі вибух. Він стер із землі всі рештки дослідницького центру Інституту Ротвела, на місці яких спалахнув буйноцвіт сліпучо-білого полум'я.

— Люсі, — мовив Локвуд. — Наступного разу, коли Джордж захоче взяти собі останній коржик, то нагадай, щоб я дозволив йому це зробити.

— Нехай бере собі хоч увесь пакунок, — відповіла я.

Ми вп'ятьох сиділи на вершині пагорба й милувалися пожежею. За далекими горами на сході вже розвиднялось. Попіл, що вкривав поле, виблискував у перших сонячних промінцях, наче та паморозь.

Частина
шоста

НЕСПОДІВАНА ГОСТЯ

Понад тисяча* років — відтоді, як останній крук додзьобав кістки вікінгів та саксів, що залишились після давньої битви. — про село Олдбері-Касл майже ніхто не пам'ятав. Так тривало багато століть. Навіть нещодавня навала привидів не привернула до цих місць особливої уваги. Проте все змінилося, тільки-но стався «нещасний випадок в Інституті Ротвела» — саме так газети назвали те, що сталося тієї незабутньої для нас ночі. За мить і село, і його околиці стали найвідомішим місцем на всю Англію.

Реакція на ці події була миттєвою. Пів на дев'яту ранку, тобто десь через три години після вибухів, що освітили все небо аж до обрію, коли над лісами й пагорбами ще курився густий дим, у селі з'явилися перші автомобілі. З кожною хвилиною їх наїжджало дедалі більше. Легковики, вантажівки, фургони, повні співробітників ДЕПРІК, агентів «Ротвел» та озброєних полісменів, не гальмуючи мчали через ліс на схід. За ними невдовзі нагодилися і репортери, й після їхньої появи ДЕПРІК обгородив село кордоном. Один контрольний пункт влаштували біля містка на західному боці луки, другий — на сході, біля гаю. Виставили охорону, що не пропускала через кордон нікого.

Нас це аж ніяк не засмутило, бо ми так натомились, що не могли вже нікуди йти. Того дня ми проспали до полудня, а тоді посідали в пивничці готелю «Захід сонця», далі від чужих очей.

Раз по раз до пивнички просочувались новини. Їх приносили з собою співробітники ДЕПРІК, що заходили підживитись кухлем пива з бутербродом. Денні Скіннер з батьком уважно прислухались до їхніх розмов, а потім ділились почутим з нами, тож загалом ми добре уявляли, що там діялось.

Аварійні команди розбирали уламки дослідницького відділу Інституту Ротвела. Всі руїни було взято під охорону, проте невдовзі стало відомо, що на місці колишнього центрального блоку і в сусідніх

ангарах було знайдено зразки «забороненої зброї», яка, радше за все, й спричинила вибухи та пожежу. Ще сенсаційнішою стала новина про те, що сам Стів Ротвел зник невідомо куди. Його, до речі, поки що вважали єдиним загиблим. В околицях відділу інституту вдалося розшукати кількох уцілілих лаборантів, і зараз їх допитувала поліція.

— Скоро вони й нас покличуть на допит, — понуро зауважив Кіпс, сидячи біля каміна. Його черепахе підборіддя ховалося за високим коміром светра. Обличчя набрякло і вкрилось подряпинами. Наші обличчя, гадаю, навряд чи мали кращий вигляд. Усі ми скидалися на перезрілі, потоптані ногами яблука-падалки.

Локвуд саме грав у карти з Їллі. Він хитнув головою, скривився й промовив, потерши собі шию:

— Думаю, що з нами все обійдеться. Те, чим займався тут Ротвел, — це тяжкий злочин: таємне виготовлення зброї, зокрема бомб з привидами, які було застосовано минулого року, під час карнавалу. А ще й залізне коло... Навряд чи Джонсон та інші щиро зізнаються в тому, що насправді сталось минулої ночі. Принаймні попервах. Хоча це залежить ще й від того, скільки всього вціліло після пожежі...

— Я все думаю... — почала Г'єллі. — Може, нам варто розповісти все слідчим з ДЕПРІК?

Цього ранку вона довше, ніж зазвичай, не виходила з ванної кімнати і якимось чарівним чином повернула собі свій колишній вигляд; залишились хіба що сліди опіків на чолі й підборідді. Проте я пам'ятала, якою розлюченою, розтріпаною фурією вона була вночі, й це змушувало мене дивитися на неї зі щирою повагою.

— Розповісти слідчим з ДЕПРІК? Що саме? — перепитав Джордж. — їм і так не бракує доказів щодо тутешніх подій.

— Я мала на увазі — про коло... і про чоловіка в обладунку, що проходив крізь нього. Як на мене, це важлива подробиця. Хіба не так?

Локвуд пирхнув:

— Розповісти про це старому Барнсові? Не знаю... Він навіть за кращих часів не дуже вірив нам. Думаєте, зараз повірить?

— Та ще, диви, й за ґрати запроторить, — підхопив Джордж. — Підпал, пограбування, завдання тілесних ушкоджень... Ану його.

— А мені здається, що Г'єллі має рацію, — заперечила я. — Ми повинні розповісти йому все. Надто вже серйозна ця справа, щоб мовчати. Минулої ночі на церковному кладовищі ми з Локвудом

бачили, як Тінь, що кра... тобто отой чолов'яга в обладунку піднімав мерців з могил, проходячи повз них. А далі, тієї ж ночі... — мій голос затремтів, а сама я здригнулась, хоч і сиділа біля каміна, — ми зробили те саме. Тут стільки таємниць...

—Таких таємниць, що ДЕПРІК, боюсь, просто не повірить нам. — продовжив Локвуд, кидаючи карти на стіл. — Та загалом тут ваша правда. Мабуть, і справді краще розповісти про все Барнсові. Якщо з'явиться така нагода.

Я розуміла Локвуда. Те, що ми пережили з ним минулої ночі, було таке приголомшливе, що нам обом — особливо мені—важко було переказати це навіть колегам, а вже інспекторові Барнсові — й поготів. Якимось чином ми опинились у світі, дуже схожому на наш, тільки мешкали в ньому не живі люди, а мерці. І в цьому світі ми виявились непроханими гостями — наш візит скаламутив його, так само як і давніша поява Тіні, що крадеться. Про все це ми чудово знали. Та при цьому навіть власний наш розум не хотів вірити в те,

що це сталося з нами насправді, не сприймав жодних здогадів, жодних думок про цю моторошну подорож.

Коли ми повернулись до готелю і розповіли колегам про наші пригоди, вони довго мовчали — їм, напевно, теж важко було в це повірити. Навіть Джордж нічого не говорив, лише дивився, виблискуючи скельцями окулярів, на полум'я в каміні, а насамкінець тільки й промовив:

— Дивовижно. Просто дивовижно... Це треба обміркувати як слід...

Г'єллі зреагувала на нашу розповідь цілком інакше.

— Якщо це правда, — сказала вона, уважно розглядаючи наші з Локвудом обличчя, — то мені хочеться знати, як ви почуваетесь. Чи добре? Чи все з вами гаразд?

—Усе гаразд,—засміявся Локвуд.—Не хвилюйся. Накидки чудово захистили нас. Авжеж, Люсі?

І я ствердно, з усмішкою кивнула.

Поглянувши, одначе, згодом у дзеркало, я помітила, що обличчя в мене страшенно бліде. Чи то подіяла на мене подорож до мерців, чи я просто вкрай натомилась — не знаю. Мені бракувало сил навіть на роздуми.

* * *

Єдиним з нас, хто просто-таки вибухав енергією, був череп у склянці. Цього ранку він неабияк сердився, бо ми, йдучи спати, замкнули його в темній коморі готелю. Річ у тім, що Г'єллі відмовилась ночувати в одній кімнаті з черепом, і я, правду кажучи, аж ніяк її не засуджую.

— *Навіщо було рятувати мене, — заходився бурчати він, коли я нарешті зазирнула до комори, — якщо ти замкнула мене в цій вологій дірі? Носа в мене немає, та я все одно знаю, що тут смердить цибулею й горохом!*

— Нічим таким тут не смердить, — шморгнула я носом. — Ніякої цибулі. І, як на мене, ліпше вже сидіти тут, ніж горіти в пожежі, як отим іншим Джерелам з інституту. Тож краще б ти подякував мені.

— *О, я вельми, вельми вдячний...* — порожні очні ямки ніби примружились. — *Гаразд, те, що ти хотіла від мене почути, я сказав. А що ти мені скажеш?*

Я почухала кінчик носа:

— А чому я повинна щось казати тобі?

— *Ну, ти ж не просто так зайшла сюди...*

— Правду кажучи, по картоплю. Джордж хоче засмажити її на обід. Та коли вже ми завели розмову...

— *Кажи, кажи, не воловодься.*

Я глибоко зітхнула:

— Це ж ти був? Отам, на Тому Боці? Коли ми заблукали й не могли знайти залізний ланцюг... Це ти показав мені, де він?

Череп вишкірився:

— *Тобто я рятував вам життя? Невже це схоже на мене?*

— Гаразд, не знаю вже, чи ти там був, чи не ти, та все одно дякую. І я, здається, нарешті зрозуміла оті твої слова — «Смерть у Житті, й Життя в Смерті»... Тепер я знаю, про що тут ідеться. Привиди заходять у світ людей, а люди...

Я зупинилась. Я не могла договорити цього до кінця. До того ж обличчя в склянці заходило показувати мені язик.

— *Нарешті!* — після короткої мовчанки заговорив череп. — *Нарешті ти хоч щось допетрала! Стільки місяців нічого не могла второпати! Еге ж, минулої ночі ти сама підтвердила мої слова. Може, ти хоч тепер зрозумієш, чому ми з тобою так гарненько ладнаємо? Бо ми обоє живемо на два світи. Інший Світ ти відчуваєш*

постійно — принаймні його відгомін. А тепер ти й сама побувала в ньому. Ми застрягли між життям і смертю, Люсі. Ти і я. І це робить нас чудовою командою!— Він криво посміхнувся й додав:— *Пам'ятаєш мою пропозицію? Щодо агенції «Карлайл і Череп»? Вона досі чинна Я навіть згоден, щоб твоє ім'я стояло першим!*

— Ти, здається, забув про Локвуда, — зупинила я його, відчуваючи, що це вже занадто. Знайшла на полиці торбинку з картоплею й понесла її до дверей.

— *Еге ж, Локвуд іімоквуд... Він, до речі, пов'язаний зі смертю тісніше, ніж будь-хто з нас. І ти це чудово знаєш. Ні, довго він не протягне. Працювати зі мною тобі буде вигідніше. .. Стривай, куди це ти? Здуріла, чи що? Я тобі таку річ пропоную, а в тебе лише картопля на думці! Повернись!*

Та я була вже за дверима. Часом саме картопля допомагає людині не здуріти.

* * *

Погода нині видалась незвично тепла, тож ми посідали обідати в садку біля готелю. Вулицею повз нас раз по раз проїздили автомобілі ДЕПРІК. Денні Скіннер, схвильований нічними подіями, крутився поблизу й набридав нам запитаннями, на які ми чи не могли, чи не хотіли відповідати. Врешті-решт він облишив нас, загойдався на воротах, як мавпа, й замилувався хмарою диму, що здіймалась над деревами.

З лісу виїхав великий чорний автомобіль. Він несподівано загальмував біля «Заходу сонця», і з нього вийшов інспектор Монтеґю Барнс — ще більш пом'ятий і втомлений, ніж звичайно. Штовхнувши рукою ворота — разом з Денні Скінне-ром, що висів на них, — він подався газоном прямісінько до нас. Трохи постояв і заходився роздивлятися на наші побиті й подряпані обличчя.

— Доброго ранку, інспекторе. — привітався Локвуд.

Джордж підсунув йому миску:

— Хочете смаженої картоплі?

Барнс не відповів нічого. Він далі дивився на нас.

— Важка нічка випала? — нарешті спитав він.

— Еге ж, — обізвався пан Скіннер, що саме визирнув з пивнички. Він був у чудовому гуморі, адже стількох відвідувачів у нього не було

вже багато років. — Пан Локвуд і його приятелі попрацювали на славу, сер. щоб позбавити Олд-бері-Касл від привидів. Тільки дві ночі роботи, а які наслідки!

І мій дім очистили, й багато інших. Нарешті ми можемо спати спокійно! Вони справжні юні герої, сер. Усі до одного.

Барнс замислено наїжачив вуса:

— Справді? Вперше про це чую.

Він так і стояв, застромивши руки в кишені плаща, аж поки господар запросив його до готелю.

— Радий чути, що ви попрацювали як слід, — нарешті додав він. — І що з вами все гаразд.

— Усе гаразд, інспекторе. — підтакнув Локвуд. Я застережливо позирнула на нього, й він перехопив мій погляд. Ми замовкли.

— Ну. коли вам більш нема чого сказати, то я піду собі, — мовив Барнс, обертаючись.

— Є, інспекторе, — заперечила я. — Насправді нам є що сказати.

— Нам украй треба поговорити з вами, пане Барнсе, — підхопив Локвуд.

Інспектор поглянув на нас, а тоді підняв руку — так, ніби йому щойно сяйнула якась думка.

— Отой хлопчина, — промовив він. — Той, що гойдається, як навіжений. на воротах...

— А що з ним таке?

— Як ви думаєте, чи хотів би він заробити дещицю?

Інспектор ще не договорив, а Денні Скіннер уже виструнчився біля нього, наче вояк:

— Чим мозку стати вам у пригоді, сер? Тільки скажіть, і я все зроблю!

— Мені треба пообідати. Мені й ще трьом полісменам. Можеш швиденько роздобути нам бутербродів? Якщо вони виявляться їстівними, дістанеш п'ять фунтів.

— Так, сер! Звичайно, сер! Такі бутерброди вийдуть — смакота! — і хлопчина помчав до пивнички.

— Вважайте, що ви заощадили свою п'ятірку, пане Барнсе, — зауважив Джордж. — Тут такі бутерброди, що їхня обгортка їстівніша за них самих.

Барнс понуро кивнув:

— Річ не в тім. Я просто подумав, що в такого клаповухого хлопчиська надзвичайно гострий слух. Перевірів — і виявилось, що це правда. Пане Локвуде, панно Карлайл, чи не приділите ви мені кілька хвилин? Ходімо, погуляймо трохи лукою.

Барнс разом з нами вийшов із садка, перетнув дорогу, пройшов трохи лукою — так, щоб було достатньо далеко від готелю, — й лише тоді заговорив:

— Тут тихо. Довкола ані душі. Про що ви хотіли розповісти мені?

— Про те, що сталося минулої ночі, — пояснила я. — Про інститут.

— Про інститут? — Барнс пригладив вуса й подивився кудись у далечінь. — Що ж... Розслідування вже триває. Там уночі стався якийсь нещасний випадок — це все, що я можу сказати вам.

— Насправді то був не зовсім нещасний випадок...—почав Локвуд.

— Ну, тоді це був науковий експеримент, що призвів до катастрофи, — перервав його інспектор. — Я чув, що не обійшлося без жертв.

— Так! А Стів Ротвел...

— Я хотів би розповісти вам більше. — перервав Барнс тепер уже мене. — Слово честі, хотів би. Розумію вашу цікавість, але й сам, на жаль, не знаю нічого, крім того, що сказав.

Ми поглянули на нього.

— А вам про це відомо ще менше.

— Ну... — спохмурнів Локвуд.

— Вас там і близько не було, — провадив Барнс.

— Е-е... насправді...

— Насправді ви знищували привидів в Олдбері-Касл, і ця справа ніяк не стосується того, що трапилось в інституті. Вас анітрохи не цікавлять ні Ротвел, ні його інститут, ви навіть не бачили його лабораторій, і якщо у вас є хоч рештка здорового глузду, ви саме так і казатимете будь-кому, хто надумає вас питати. І тим, хто не надумає, — теж. На вашому місці я сам постарався б довести це до відома всіх і кожного. Ви зрозуміли мене, пане Локвуде? А ви, панно Карлайл? — Барнс поглянув на нас утомленими, розчервонілими очима. — Одне із завдань ДЕПРІК — охорона агентів від будь-яких прикрощів. Навіть таких набридливих агентів, як ви. Я не хочу прокинутись одного ранку й почути, що минулої ночі трапилося ще чотири нещасні випадки на

Портленд-Роу. Після цього мої улюблені варені яйця мені й до рота не полізуть.

Локвуд позирнув на мене й зітхнув.

— Дякую, інспекторе, — голосно промовив він. — Ви все до ладу пояснили нам. Шкода, що ми не можемо допомогти вам у розслідуванні з інститутом. Боюся, що ми так ніколи й не дізнаємось, що там сталось насправді.

— Отож-бо. — примирливо кивнув Барнс. — Ніколи.

* * *

Ми залишились в Олдбері-Касл ще на дві ночі, щоб очистити село від залишків скупчення привидів, хоч робили це, так би мовити, без особливого завзяття. Як зауважив раніше пан Скіннер, селяни могли тепер спати спокійно. Після знищення залізного кола у відділі Інституту Ротвела й припинення візитів загадкової Тіні, що крадеться, тутешні Г'єсті заспокоїлись. Більша їхня частина зникла, а ті, що залишились, поводитись уже не так войовничо. Щоб жителі села не пов'язували це з катастрофою в інституті, ми робили все, щоб перемога над привидами здавалась тільки нашою заслугою. Ми галасували, гриміли, підривали соляні бомби, щоб удати бурхливу діяльність, а потім тихенько повертались до готелю, де пили собі чай і грали в карти.

Вранці нашого п'ятого дня в Олдбері-Касл угамувався й шарварок на місці колишнього відділу інституту. Більша частина автомобілів ДЕПРІК повернулась до Лондона; кордони круг села було знято. Тоді ж на селі остаточно закріпилася наша героїчна слава. Від колишньої навали в околицях залишилось кілька кволих Перших Типів, і це вже не було причиною, щоб далі тут затримуватись. Найбільше хотілось вибратися звідси Кіпсові, бо дві останні ночі йому доводилось вибирати — чи він спатиме в одному ліжку з Джорд-жем, чи в коморі разом з черепом (не знаю чому, але череп щоразу більше припадав йому до душі). Та й усім нам, правду кажучи, кортіло додому. До станції нас випроводжало мало не ціле село, а на чолі процесії гордовито крокував Денні Скіннер. На дорогу нам дали свіжих овочів, а Локвуд дістав ще й конверт із грошима — платню за роботу від вдячних селян. Діти надягли нам на голови віночки з польових квітів.

А коли потяг рушив, селяни ще довго вимахували нам услід носовичками.

Дорогою додому я сиділа навпроти Локвуда. Він страшенно зблід і натомився. Відтоді, як ми разом побували в інституті, ми жодного разу не розмовляли про те, що з нами сталось, та в наших поглядах, коли вони зустрічались, проглядало щось таке, чого не можна вимовити словами.

Ми усміхались одне до одного й милувались довколишніми лісами та полями. Довкола буяла весна. Далеко на сході, над горами, ще довго курився стовп диму. Запах цього диму ми занесли й до купе, тож хоч як старанно Голлі відчиняла вікно, він так і не вивітрився аж до самісінького Лондона.

29

ЗВ'ЯЗОК ТЕРОРИСТІВ З АГЕНЦІЄЮ «РОТВЕЛ»!

**У ЗРУЙНОВАНОМУ ІНСТИТУТІ
ВИЯВЛЕНО ЗАБОРОНЕНУ ЗБРОЮ!
СТІВ РОТВЕЛ ДОСІ НЕ ЗНАЙДЕНИЙ:
ІМОВІРНО, ВІН МЕРТВІЙ.**

***Перше інтерв'ю зі слідчим
ДЕПРІК Монтегю Барнсом***

Сенсаційні відкриття на руїнах відділу Інституту Ротвела в Гемпширі продовжились учора, коли підтвердилось, що поліція знайшла в одному з його приміщень

велику «фабрику зброї». Серед предметів, знайдених там, фігурує кілька «бомб з привидами» того самого зразка, які були застосовані терористами під час лондонського карнавалу в листопаді минулого року. Тоді, як відомо, було здійснено замах на життя панни

Пенелопи Фіттес. Заарештовано кількох колишніх співробітників інституту, зокрема одного з керівників відділу, пана Саула Джонсона; проти них, а також голови агенції, пана Стіва Ротвела, висунуто звинувачення в причетності до цього нападу. Місцезнаходження пана Ротвела досі не встановлено; вважають, що він міг загинути під час вибуху, що знищив відділ інституту.

У нинішньому ексклюзивному інтерв'ю старший слідчий ДЕПРІК пан Монтегю Барнс докладно розповів про розслідування, що проводилось під його керівництвом на місці катастрофи. *«Коли ми прибули туди, там було справжнє некло, — сказав він. — Та попри все нам пощастило виявити цілий арсенал забороненої зброї, зокрема смертельно небезпечні рушниці, що стріляють ектоплазмою. Повірте мені: бомби з привидами — це лише верхівка айсберга».* Він відмовився коментувати знахідки, зроблені в центральному приміщенні відділу, серйозно пошкодженому вибухом. *«На жаль, — додав він, — нам досі незрозуміло, які саме експерименти там проводились. Можливо, це з'ясується під час подальшого розслідування».*

Так само вчора поліція виявила на території інституту небез-

печні Джерела, які чомусь не було знищено, як того вимагає закон. У зв'язку з цим тривають — і триватимуть, напевно, найближчими днями, — арешти серед персоналу Великого лондонського столичного крематорію в Клеркенвелі. Варто, проте, зазначити, що ці події бліднуть перед кризою в самій агенції «Ротвел». Після зникнення її голови та звинувачень у кримінальних злочинах, висунутих проти окремих її керівників, довіра громадськості до цієї агенції помітно підірвана, й ніхто не береться прогнозувати її майбутнє. Щойно ДЕПРІК повідомив, що голові агенції «Фіттес», панні Пенелопі Фіттес, запропоновано тимчасово очолити «Ротвел», щоб підтримати в агенції порядок і спробувати зберегти її. Обома агенціями вона керуватиме із своєї контори на Стренді.

Повна версія інтерв'ю з Барнсом: читайте на стор. 3.

«Бомби з привидами й плазмові рушниці» — таємниці фабрики зброї: читайте на стор. 6–7.

«Поранений лев» — справжня історія агенції «Ротвел»: читайте на сторінках 25–33.

— Так. — сказав Локвуд. — Ще одне розслідування успішно заховане під сукно. — Він жбурнув газету на стіл і простяг руку по свіжу грінку. — Старий Барнс — майстер на такі штучки. Увесь цей шарварок довкола забороненої зброї дозволяє йому мовчати про єдину справді важливу річ — залізне коло. А це означає, що він мовчатиме й про *нашу* причетність до цієї справи.

— Я цьому тільки рада, — обізвалася Г'єллі.

Раділи ми всі. Приводів для радощів було в нас чимало. Тому ми й вирішили влаштувати в будинку № 35 на Порт-ленд-Роу святковий сніданок.

Було це наступного дня після нашого повернення з Олдбері-Касл. і день цей видався напрочуд сонячний. Г'єллі відчинила кухонні двері, що виходили в садок. Виспівували пташки, виблискувало молоде листячко на деревах, кімнату заповнило свіже прохолодне повітря, що майже прогнало запах копченого оселедця, з яким саме порався Джордж. А найкраще було те, що наша команда знову була разом.

Уся наша команда — разом зі мною.

Для мене ще одним приводом радіти стала минула ніч, яку я провела в своїй старій кімнаті на горищі. Це було *урочисте* повернення. Заради цього Джордж навіть прибрав звідти більшу частину свого одягу. Більшу частину — проте не все. тож мені доводилось і далі пильно дивитись під ноги, щоб не наступити на якусь шкарпетку або носовичок. Та найголовніше, що ця кімната знову була моєю.

Так, моєю... й кімнатою черепа. Увечері я поставила його склянку на давнє місце — на підвіконня, звідки череп (за його словами) міг милуватись тихою нічною вулицею й ще міг (це вже було ближче до істини) лякати дітей з будинку навпроти своїм лиховісним зеленим світлом. Вранці я принесла череп на кухню — врешті-решт, ми святкували також і його повернення. Десь із пів хвилини він поводився спокійно, а потім скривив Голлі таку гримасу, що вона аж упустила собі на коліна тарілку з вафлями. Після цього мені довелось прибрати склянку в темний куток за мийкою й наполовину прикрити її ганчіркою для миття посуду. Череп, до речі, був не єдиним нашим гостем цього ранку. Кіпс також сидів тут. Ми не збирались запрошувати його до агенції «Локвуд і К°» (він і сам цього не схотів би — за його словами, це було б «гірше, ніж тебе проведуть голим через

увесь Вімблдон, та ще й відшмагають»)), лише хотіли запропонувати йому стати нашим тимчасовим консультантом. Кіпс нині завітав до нас саме для того, щоб обговорити цю пропозицію, а ще — відзначити наше щасливе повернення до Лондона. Уже зварились яйця, підсмажилась шинка, стояли на столі спечені Г'єллі вафлі, густо змащені свіжим маслом і политі медом. Можна було розпочинати бенкет.

Локвуд сидів на почесному місці, передавав повні тарілки, стежив, щоб кожному вистачало наїдків. Я радо спостерігала, що нині він має цілком нормальний вигляд—де й поділась його блідість, рухи знову стали впевнені й легкі. Щоправда, сама я відчувала, що подорож крізь залізне коло нам даватиметься взнаки ще довго — я досі почувалась кволою, а вночі мені снились незрозумілі тривожні сни. Та все це поволі минало, а такого чудового ранку, як нинішній, легко було повірити, що невдовзі все буде цілком гаразд.

Нарешті Локвуд постукав виделкою по молочнику:

— Настав час проголосити тост. Я вдячний усім вам за вашу роботу в Олдбері-Касл. Джордже. Голлі. Квіле. ви здійснили справжній подвиг в інституті. Без вас ми з Люсі просто не вижили б.

Ми підняли склянки з помаранчевим соком, випили, а тоді Локвуд обернувся до мене.

—Люсі, — мовив він,—ти заслуговуєш на особливий тост. По-перше, за те, що повернулась до нас. Агенції «Локвуд і К°» дуже бракувало тебе. А по-друге, за те, що врятувала мені життя, дуже вчасно копнувши ззаду Ротвела. Дякую тобі!

Він уважно дивився на мене. Я спробувала вдати, що хмені байдуже, та все одно почервоніла. А тоді помітила, що всі пильно спостерігають за нами.

— Локвуде, не бентеж дівчину. — мовив Джордж.

Локвуд усміхнувся і жбурнув у нього хлібною скоринкою:

— Річ у тім, що ми всі покладаємось одне на одного. Прибери хоч одного з нас, і всі ми станемо слабші. А коли ми разом, для нас немає нічого неможливого.

— Браво, браво! — озвалася Г'єллі.

— А звідси впливає мій останній тост, — закінчив Локвуд. — За нові *обріи*! Саме так. бо після Тіні, що крадеться, залізного кола й того, що ми з Люсі побачили на Тім Боці, для мене все змінилось. Між нами

кажучи, ми відкрили такі речі, яких раніше навіть не уявляли. Барнс хоче, щоб ми забули про це. Та всі ми знаємо, що це неможливо. Навпаки, віднині ми тільки розширюватимемо наші знання, ставитимемо нові питання й шукатимемо на них відповіді. Наші розслідування лише починаються!

Ми ще раз випили й поставили склянки на стіл. Кілька хвилин усі мовчали, слухаючи пташиний спів, що лунав з садка.

— Я хочу дізнатись ось про що, — сказала Г'єллі. — Що саме Тінь, що крадеться, *робила* на Тім Боці? Стів Ротвел натякав на якусь мету... Той чоловік мандрував туди не заради втіхи. Чого йому там було треба? Заради чого він так ризикував? Думаю, це мало бути *щось* надзвичайно важливе.

— Навряд чи він *щось* шукав там, — заперечив Джордж, який уже впорався з оселедцем і зараз готував собі останній величезний бутерброд із шинкою. — Це просто могла бути спроба зазирнути в невідоме. Дайте мені залізний обладунок, і я сам охоче вирушу на Той Бік.

— Уявляю, якого розміру повинен бути цей обладунок! Особливо, якщо ти зараз упорась цей бутербродисько, — засміявся Локвуд. — Можу, щоправда, позичити тобі накидку...

— Шкода, що одна накидка пропала, — зі смутком зауважила я.

Локвуд стенив плечима:

— Що тут удієш... Та й хто знає, що там, у тій кімнаті, можна ще знайти? Повернімось краще до Тіні. Я певен, що той чоловік все-таки *щось* шукав там. Згадаймо Ротвелові натяки. Треба з'ясувати, що ж то була за мета.

— Спочатку треба взагалі розібратись, що там і до чого, — сказав Кіпс. — Як на мене, то я навряд чи *щось* там зрозумію.

— І я так само, — підхопила Голлі. — Я досі не можу повірити, що ви повернулись додому цілі.

Я не сказала нічого. Уночі, заплющивши очі, я досі бачила чорне небо над чужим, укритим памороззю світом...

— Ось що я думаю, — мовив Джордж, пережовуючи шматок шинки. — Люсі з Локвудом побували в місці, звідки приходять привиди. Принаймні вони бачили *декого* з цих привидів, готових перейти до нас через проріху між світами. Ми самі зробити такого не можемо, хоч ті з нас, хто має потужний психологічний Зір, здатні

вловлювати окремі образи з Іншого Світу. Це моя особиста думка. А тепер Тінь перетинає бар'єр, починає вештатись на Тім Боці — й це *вельми* непокоїть духів. Бар'єр між нашими світами слабшає. Коли ви побачили Тінь на церковному дворі, то вирішили, що це привид, авжеж? Тобто вона тоді перебувала на Тім Боці, й бар'єр було цілком розірвано.

— Цікаво, чи бачив тоді хто-небудь нас, — перервав його Локвуд.
— Шкода, що я нікого не розпитав...

— А мені цікаво інше, — провадив Джордж. — Чи тривожив хтось таким чином духів раніше? Якщо так. — він показав ложечкою для гірчиці на причеплену до стіни малу, де по всій країні розходились колами крапки, що означали місця навали привидів, — то як це вплинуло на Проблему в цілому?

Задзеленчав дзвоник на дверях. Їллі. що сиділа найближче до виходу, пішла відчиняти.

— Цю таємницю важко буде розгадати, — пробурмотів Кіпс. — Надто вже вона велика.

— Спокійно, Квіле, — відповів Локвуд. — Така команда, як наша, впорається й не з такою таємницею... — Він трохи посунувся на стільці й запитав: — Хто там. Г'єллі?

Бліда й перелякана Г'єллі повернулася на кухню.

— Двоє відвідувачів, Локвуде, — прожебоніла вона. — Я не могла... не змогла... Одне слово, вони вже тут. Я просто мусила пустити їх.

Г'єллі побокувала. З-за її спини визирала — зі своєю незмінною усмішкою — Пенелопа Фіттес.

Панна Фіттес увійшла до кухні, замалої для такої величної жінки, як господиня найбільшої в Лондоні агенції. Поглянула на рештки нашого сніданку. Одягнена вона була, як завжди, бездоганно—в смарагдово-зелену сукню трохи нижче колін, поверху якої було накинуто темно-брунатне манто.

— Доброго ранку всім, — привіталась вона. — Сподіваюсь. я не завадила вам? Можна мені увійти?

Навіщо було питати, коли вона вже увійшла? Локвуд підхопився:

— Звичайно, звичайно. Будь ласка!

— Я тільки на хвилинку... не треба вставати. Я не хочу турбувати вас. Пробачте, я не сама... — панна Фіттес показала на стрункого молодого добродія з кучерявим волоссям і підстриженими вусиками, який стояв позаду неї. На ньому був вишуканий твідовий костюм, з-під якого визирала рапіра, що висіла на поясі. — Ви, здається, вже знайомі? Це сер Руперт Гейл. давній приятель родини Фіттес.

— Так... ми знайомі. Пробачте за безлад, — відповів Локвуд. — Може, нам краще перейти до вітальні?

Панна Фіттес усміхнулася:

— Ні. ні. Мені цікаво подивитись на місце, де триває основна робота вашої невеличкої агенції. Бачу, що ви саме снідали... О, скатертина з начерками! — вона нахилилась, щоб розгледіти її краще. — Оригінально, чудово... і нічого не зрозуміти...

Локвуд тим часом уже приніс для неї стілець.

— Пробачте. Ці кривульки малює Джордж, коли міркує про духів. Сідайте, будь ласка, мадам. Сер Руперт, може, ви сядете на мій стілець?

— Ні. дякую. Я краще постою, — сер Руперт Гейл став біля вікна, притулився до мийки й заклав ногу за ногу.

Поява сера Руперта в нашому домі нікого з нас не потішила. Ми знали його як відомого шахрая й багатого колекціонера заборонених артефактів. Усі наші останні зустрічі з ним були щедро приправлені погрозами й ненавистю. Та ще меншою радістю, правду кажучи, був для нас візит Пене-лопи Фіттес.

Ця відома на всю країну жінка сиділа в нашій кухні, на нашому стільці, і всміхалась нам. Стілець, який вона зайняла, був дешевий, розкладний, з опіками від ектоплазми — вони з'явилися там унаслідок одного з Джорджевих експериментів. Проте зараз цей стілець дуже прикрашала елегантна, довгонога леді в смарагдовій сукні, на якій вигравало сонячне проміння. Поводилась панна Фіттес напрочуд легко — на відміну від нас, що розгублено стояли або сиділи, не промовляючи ні слова. Найбільше збентежився Кіпс — він забився за наполовину відчинені кухонні двері, намагаючись зробити так, щоб його не було видно.

Локвуд оговтався першим:

— Чаю, мадам? Чайник тільки-но закипів.

— Дякую, Ентоні. Залюбки вип'ю чашечку.

Нарешті всі необхідні церемонії було виконано. Панна Фіттес ще раз озирнулась — тільки не мимохідь, як минулого разу, а уважно, зупиняючись на кожній подробиці: рештках сніданку на столі, торбинах із сіллю та залізними стружками в кутку, дверях, що вели в садок, малі Англії на стіні.

— Я прийшла подякувати вам, — нарешті сказала вона. — Подякувати за вашу послугу. Це було дуже ласкаво з вашого боку.

— Яку послугу, мадам? — запитав Локвуд, передаючи гості чашку.

— Я бачу, що газети ви читаєте, — вона кивнула в бік свіжого числа «Тайме» на столі. — Отже, вам відомо, які серйозні зміни відбуваються в Лондоні. Зокрема, ви повинні були чути, що агенції «Ротвел» і «Фітес» віднині перебувають під єдиним керівництвом. Моїм. Скажу вам по секрету, що невдовзі відбудеться їхнє злиття. Агенція «Ротвел» зганьбила себе й зазнала кризи. Якщо не вжити негайних заходів, вона взагалі розвалиться. Щоб цього не сталося, агенція «Ротвел» стане *частиною* агенції «Фітес», і її керівники звітуватимуть мені.

Жінка, що віднині очолювала дві найбільші й найпотужніші агенції Лондона, замовкла й пильно подивилась на нас.

— Вітаю вас, мадам, — поволі промовив Локвуд. — Це... справді... неймовірно.

— Авжеж. Не в усякій книжці натрапиш на такий поворот. Попереду в мене багато роботи — треба навести лад у «Ротвелі», однак я певна, що це вдасться мені. Будь-що відтепер я керую обома агенціями. І вважаю, що зобов'язана цим поворотом долі вам.

Трапляються моменти, коли ти щосили намагася вдати безневинного, простакуватого дурника, відчуваючи, що атмосфера напружується, і тебе от-от викриють. Саме такий момент зараз і настав. Сер Руперт Гейл, що стояв біля мийки, посміхнувся, взяв з полиці улюблений Джорджів кухлик у смужку й заходився ліниво оглядати його.

— Пробачте, мадам, — сказав Локвуд. — Щось я не дуже розумію вас. Так, ми працювали в селі недалеко від інституту. але про події в лабораторії, як і про причини катастрофи — якщо ви маєте на увазі саме це, — ми знаємо не більше за будь-кого іншого.

Панна Фітес тихенько реготнула. Тільки зараз я пригадала, який у неї сміх—низький і хрипкий.

— Не хвилюйтесь. Я не така, як отой дурник Барнс. Від мене ви можете не ховатись. І тиснути на вас я так само не збираюсь. Краще уявімо на хвилинку, що ви все-таки могли побачити те, чого *не повинні* були бачити. І це побачене так збентежило вас, що ви досі не можете забути про нього...

Зрозуміло було, про що каже панна Фітес, однак ми не збиралися ні в чому їй зізнаватись. Локвуд удав, ніби міркує над її словами, а тоді заговорив:

— Авжеж, ми бачили в селі кілька по-справжньому моторошних привидів. Джордж, скажімо, на цілу милю втік від примарної безокої дівчини... Було таке. Джордже?

— Еге ж. Тікав, аж куряву зняв. — підтвердив Джордж.

Леді знову всміхнулась нам:

— А ви неабиякі жартівники... Скажу лише, що дехто з науковців Інституту Ротвела — чи його вже правильніше називати «Інститутом Фітес»? — на допитах у поліції згадували про чужих, що вдерлись тоді до лабораторії.

— П'ятох, до речі, — підхопив сер Руперт Гейл. — Полічіть самі — пальців на руці якраз вистачить.

— Не знаю вже, що ви там побачили чи почули, — провадила панна Фітес, — але я пораджу вам викинути це з голови. Бідолаха Стів Ротвел був дивак, тягся до всіляких заборонених знань. Які химерні експерименти проводив він у своїх лабораторіях — це нас не стосується. І ми, звичайно ж, не станемо їх поновлювати в нашій теперішній, законослухняній об'єднаній агенції.

Ми сиділи мовчки, обмірковуючи її слова. Тихо й темно було і в склянці з черепом, накритій ганчіркою. Я бачила, як виблискують її стінки, проте всередині нічого не вирувало. Привид не з'являвся — це єдине, що мене тішило.

Нарешті Локвуд тихо промовив:

— Я, здається, зрозумів вас. Ви наполягаєте, щоб ми «забули» все, що могли й навіть не могли бачити.

— Я не казала, що «наполягаю». А решта все — правда.

— Дозвольте спитати, навіщо це вам потрібно?

Леді відсorbнула з чашки.

— Вже п'ятдесят років, — почала вона. — ми воюємо з надприродними силами. Дехто шукає способи боротьби з ними, а дехто — як оцей бовдур Ротвел — намагаються обернути цю боротьбу на особисту вигоду. Таємниці смерті, вважаю я, недоторканні й не підлягають дослідженню — Пенелопа Фітес уважно оглянула нас. — Вам це відомо незгірше, ніж мені. Є речі, яким краще залишатись незбагненими.

Джордж засовався на стільці:

— Пробачте, мадам, але я з вами не згоден. Будь-яке знання — зокрема й про таємниці смерті — може виявитись важливим у нашій

боротьбі з Проблемою.

— Любий Джордже. ви ще такий молодий... — панна Фіттес знову хрипко реготнула. — Вам ще зарано проникати в ці таємниці.

— Ні. Джордж має рацію. — заперечив Локвуд. — Він завжди каже правду. Ми не повинні боятись вивчати речі, поки що незрозумілі для нас. Навпаки, ми повинні проливати на них світло. Як ліхтар на емблемі вашої агенції. Саме в цьому, врешті-решт, і полягає робота агента.

Панна Фіттес ще пильніше поглянула на нього:

— Ви хочете сказати, що відкидаєте мою пораду?

— Боюся, що так... Ми справді відкидаємо вашу «пораду», «наказ» чи називайте це як хочете, — несподівано рішучим голосом відрубав Локвуд. — Пробачте, але ми не працюємо у вашій агенції. Ви не можете прийти отак до нашої кухні й наказувати, що нам робити.

— Ну. *насправді* ми це можемо, — відповіла леді. — Авжеж, Руперте?

— Безперечно, мадам, — сер Руперт Гейл зрушив з місця і взявся ліниво походжати туди-сюди за нашими спинами. — Відтепер для декого з нас певні дії матимуть свої наслідки. — Він простяг руку, взяв з Джорджевої тарілки бутерброд і відкусив здоровенний шматок. — А для інших вони взагалі не матимуть наслідків — якось так... О, яка чудова шинка! Ще й з гірчицею! Смакота!

— Як ви смієте! — вмить підхопився зі стільця Локвуд. Та в руці сера Руперта вже блиснула рапіра, і її посріблене вістря цілило просто Локвудові в серце. При цьому сер Руперт навіть не дивився на супротивника, лише пережовував украдений бутерброд.

— Погрожуєте людині без зброї, сер Руперт? — обізвався Джордж. — Гарно, нівроку!

— Подай-но мені, Джордже, отой ніж для масла, — пробурмотів Локвуд. — Вистачить, щоб провчити цього типа.

— Л ви, одначе, жартівник. — зауважив сер Руперт Гейл.

Пенелопа Фіттес підняла руку:

— Будь ласка, ніяких поєдинків! Ми прийшли сюди не як дикуни! Руперте, сховайте свою рапіру. Ентоні, сядьте на місце!

Локвуд ще трохи постояв, та врешті неохоче сів. Сер Руперт, жуючи й далі, заховав свою рапіру до піхов.

— Отак буде краще, — мовила панна Фіттес, знову регот-нувши. — Що мені з вами робити, хлопчаки?.. Отже, Ентоні, я пояснила вам, чого ми хочемо, й не бачу причин опиратись моєму проханню. Ви — чудова невеличка агенція, саме така, щоб розслідувати чудові невеличкі справи. Тож якщо ми не домовимось, ви все життя займатиметесь дрібницями — це я вам обіцяю. А на це безглуздя, — вона махнула рукою в бік Джорджевої мали, — вам просто бракуватиме часу. І на пустопорожні вигадки — теж. Джордже, любий, облиште врешті-решт свої химери! Візьміться краще до чогось кориснішого. Насамперед причепуріться. Частіше гуляйте, заводьте друзів, знайомтесь із дівчатами...

—Тільки спочатку придбайте собі хороший дезодорант. — обіззався сер Руперт Гейл, поплескавши Джорджа по плечу.

Джордж незворушно сидів і мовчав.

— Гьді вже вам бундючитись! — усміхнулась Пенелопа Фіттес. — У вас прекрасна агенція, справжня команда. Джордж — допитливий і наполегливий дослідник. Локвуд, зрозуміло, — керівник, що приймає рішення. Є навіть чарівна панна Манро — чудова секретарка, хоч і не бозна-який умілий агент. Мої нові колеги з агенції «Ротвел» стільки розповідали про неї...

— Досить! — не витримала я й підхопилась, перекинувши стілець. — Ви нічого не знаєте ні про Гьллі, ні про будь-кого з нас. Облиште її!

— О, панно Карлайл! — леді обернулась до мене, і я вперше розгледіла, яка лиховісна в неї посмішка. — Навіть передати не можу, як засмутила мене ваша відмова перейти до моєї агенції. Разом ми стільки могли б зробити! Однак цю змогу ви прогавили, тож не варто за нею шкодувати. А тепер поговорімо на ту саму тему з *вами*, пане Кіпсе...

Пенелопа Фіттес уперше дала зрозуміти, що бачить Квіла Кіпса, хоч він увесь цей час ховався за дверима, позираючи на бак із сміттям. Помітивши її усмішку, він здригнувся.

— Я чула. Квіле, що ви також брали участь у тій справі, — провадила леді. — Розважались із краденими окулярами. От уже потіха, нівроку! Сподіваюсь, ви весело провели час із новими друзями? Тільки за всіма цими розвагами не забудьте, що віднині ви для мене — вигнанець і більше не одержите ніякої хоч трохи серйозної роботи. Ми не можемо терпіти в себе зрадників, і скоро ви це відчуєте.

Призначена вам пенсія скасовується, а свою репутацію вважайте відтепер за знищену. Я потурбуюсь, щоб вас не взяла на роботу жодна поважна агенція.

— Не сумуй, Квіле, — встряв Локвуд. — Коли хочеш, іди працювати до нас. Ми — агенція не *поважна*.

Кіпс не відповів нічого. Обличчя його зблідло, а губи й ніс посиніли. Він просто-таки помирав зі страху та приниження.

— Що ж мені пора, — сказала Пенелопа Фіттес. — У мене сьогодні ще стільки справ... Дивна річ — життя, правда, Ентоні? Тиждень тому ви відкинули мою пропозицію, а нині зробили таку ласку, про яку я навіть і мріяти не могла... Дякую за чай. — Вона підвелась і востаннє оглянула нашу кухню. — Гарненький будиночок. Такий невеличкий і... крихкий. .. Бажаю всім хорошого дня.

З цими словами вона вийшла. Сер Руперт Гейл тим часом доїв бутерброд, узяв із сушильні рушник, витер ним свої засмальцьовані руки і жбурнув рушник просто в мийку. Усміхаючись, він услід за панною Фіттес подався надвір. Ми почули, як ляснули входні двері, по плитках доріжки протупотіли ноги, гаркнув мотор, і автомобіль помчав панну Пенелопу Фіттес назустріч сонячному весняному ранку.

Ми мовчали, не сходячи зі своїх місць. Локвуд сидів на стільці, Джордж і Голлі — навпроти нього, Кіпс стояв біля дверей. Ніхто ні на кого не дивився, проте всі відчували, як тихо, як мертвотно в кухні. Цей несподіваний візит приголомшив нас.

Аж нарешті Локвуд засміявся. Чари розвіялись — ми всі заворушились, ніби прокинувшись від важкого сну. Ми не зводили очей з широченної усмішки Локвуда, з його лиця, яке аж блищало завзяттям.

— Чудово, — сказав він. — Вони розкрили свої карти. І відверто попередили, щоб ми не пхали носа до їхнього проса.

Кіпс нерішуче затупцяв на місці. Джордж кахикнув.

— А тепер проголосуймо, — вів далі Локвуд. — Хто за те, щоб ми стали невеличкою слухняною агенцією, робили тільки те, що скаже Пенелопа, й нікуди не пхали носа?

Він подивився на нас. Ніхто не промовив ані слова.

— Гйразд, — Локвуд розгладив нашу «скатертину мислення». — Молодці. А тепер підніміть руки: хто вважає, що ми повинні чинити саме *наперекір* Пенелоггі? Хто вважає, що коли вона так відверто

показала нам свої пазурі, то ми маємо цілковите право зробити її метою нашого нового розслідування? Кому байдуже до погроз, якими сипали тут Пенелопа і отой нахаба, якого вона привела з собою?

Ми всі мовчки підняли руки. Навіть Кіпс, що спочатку вдав, ніби хоче почухати собі потилицю, врешті несміливо випростав свою тремтячу зігнуту руку. Так ми й стояли вп'ятьох із піднятими руками посеред кухні, залитої яскравим весняним сонцем.

— Дякую, — мовив Локвуд. — Добре! Я дуже радий, бо саме цього й сподівався. А тепер приберімо стіл. Джордже, постав, будь ласка, чайник на вогонь! Агенції «Локвуд і К°» пора братися до роботи.

Двома хвилинами пізніше я вже стояла біля мийки, дивилась у порожнечу перед собою й мила посуд. Потім краєм ока я помітила зелене світло, що замерехтіло в склянці, накритій ганчіркою. Я прибрала ганчірку—обличчя привида вже зирило на мене з-за скла. Цього разу, до речі, воно було не таке огидне, здавалось навіть дуже серйозним і суворим.

— *Гьрну промову видав Локвуд, — зауважив череп. — Чудову. Я на хвилину навіть повірив, що ви ще не приречені А тепер... поясни мені Я тут потихеньку підглядав з-під ганчірки... Що це за жінка приходила сюди?*

— Пенелопа Фіттес.

— *А хто вона така?*

— Гьлова агенції «Фіттес». Володарка цілого Лондона, так принаймні здається їй самій. Я думала, що ти її знаєш.

— *Звідки? Я ж лише старий недоумкуватий череп... Виходить, це Пенелопа Фіттес? Гьлова агенції? Онука старої Маріси. яка все це розпочала?*

— Так. І вона несподівано виявилась не такою ласкавою, як ми думали... Що це з тобою? Чому ти смієшся?

— *Просто так... Скільки їй років?*

— Ти що. хочеш запропонувати їй руку й серце? Звідки мені це знати?

— *З нею був ще й охоронець,—* провадив череп. — *Білявий такий, з ріденькими вусиками...*

— Умгу. — буркнула я. — Сер Руперт Гейл. Теж мерзенний тип.

— *Атож. Усміхнений синьоокий убивця... Нічого дивного, вона завжди тримала при собі виконавця для всякої брудної роботи.*

— Хто?

— *Маріса Фіттес.*

— Ми ж говоримо про Пенелопу.

— *Е-е... так. Перемий-но цю тарілку, Люсі. Вона заляпана кетчупом.*

Я далі мила посуд, виглядаючи через вікно в садок. Біля мене тим часом хихотів череп.

— *Гаразд, — сказала я. — Чого ти там хихочеш? Розкажи!*

— *Колись я зустрівся з Марісою, — відповів череп. — І розмовляв з нею. Пам'ятаєш, я розповідав тобі?*

— Так, пам'ятаю. І (е вона запроторила тебе до цієї склянки.

— *Дивно було знову побачити її тут.*

— *Хіба Пенелопа так схожа на неї? — я пригадала фотографію старої зморшкуватої леді в Будинку Фіттес. Цей знімок, однак, було зроблено незадовго до смерті Маріси. а замолоду, напевно, вона більше скидалась на Пенелопу.*

— *Можна сказати й так. А можна сказати, що вона нітрохи не змінилась за останні п'ятдесят років. Ой, це просто-таки лякає мене, а я ж — звичайнісінький череп у склянці! Гаразд уже, не буду тобі заважати. Переходь краще до ножів. І до ложечок для яєць. Я теж їв колись варені яйця. Ото були часи!*

— *Пробач, — сказала я. — Щось я заплуталась. Поясни мені ще раз.*

— *Цікаво, як це вдасться їй? Вона анітрохи не змінилась! їй більше ніж вісімдесят років, а зовні вона така ж молода!*

Я поглянула на череп. Череп поглянув на мене. Його очі вирячилися у протилежні боки: одне око — вгору, друге — вниз.

— *Гаразд, Люсі, поясню тобі так, щоб навіть ти зрозуміла Пенелопу — це не онука Маріси. Це і є Маріса.*

Я завмерла на місці, зануривши руки в мильну воду, і втупилась у склянку. За моєю спиною Джордж розкладав по чашках пакуночки з чаєм. Чайник кипів на вогні, Локвуд із Кіпсом про щось сперечалися. Г'єллі була в садку — струшувала крихти зі «скатертини мислення». А череп увесь цей час стежив за мною своїми чорними блискучими очима.

— Це і є... Маріса? — розгублено повторила я.

— Еге ж. Пенелопа Фіттес — це Маріса Фіттес. Одна й та сама людина.

СЛОВНИК

Агенція — заклад, що працює над виявленням та знищенням *привидів*. Нині в Лондоні існує більше десятка агенцій. Дві найбільші з них («Фіттес» і «Ротвел») мають сотні співробітників, а найменша («Локвуд і К°») — лише трьох. Здебільшого агенціями керують дорослі, однак їхньою головною силою є підлітки з потужними психічними *Талантами*.

Аура — сяйво, яке оточує *прояви* багатьох *привидів*. Здебільшого аура світла, і її можна побачити скоса. Найпотужніші аури відомі під назвою «потойбічне світло». Окремі привиди випромінюють чорну ауру, темнішу за довколишню нічну пітьму.

Безногий — різновид *привида Другого Типу*, з людською головою й тілом, проте без видимих ніг. Один з найнеприємніших *проявів* духів.

Біль — неприємне відчуття, що часто супроводжує *прояв привида*. В окремих випадках біль є таким сильним, що призводить до небезпечного заціпеніння.

Бомба з привидом — зброя, що складається з привида, ув'язненого в склянці з *посрібленого скла*. Коли скло розбивається, дух опиняється на волі, поширюючи довкола себе *страх* і піддаючи людей *дотикові привида*.

Вода. З давніх часів відомо, що *привиди* не люблять перетинати потоки води. У сучасній Британії це покладено в основу *захисту* від привидів: так, у центрі Лондона облаштовано мережу штучних каналів та рівчаків, які захищають основні торговельні райони. Деякі власники приватних садиб також викопують перед дверима своїх будинків канали, які наповнюються дощовою водою.

Гість—те саме, що й *привид*.

Грецький Вогонь — запалювальна суміш із магнію, *заліза*, *солі* та порошу. Зберігається в невеликій металевій каністрі з запалювальним пристроєм. Важлива зброя співробітників *агенцій* у боротьбі з агресивними *привидами*.

Двійник—рідкісний і моторошний різновид *привида*, що з'являється у вигляді особи, добре знайомої спостерігачеві. Двійники рідко бувають агресивними, проте *страх* і дезорієнтація, що їх вони викликають, такі потужні, що більшість фахівців зараховують їх до *Другого Типу* привидів і радять бути надзвичайно обережними в разі їхнього *прояву*.

ДЕПРІК — Департамент Психологічних Розслідувань і Контролю. Урядова організація, що має на меті вирішення Проблеми. ДЕПРІК вивчає природу *привидів*, знищує їхні найнебезпечніші види, а також контролює діяльність *агенцій*.

Джерело — річ або місце, крізь яке *привид* проникає в світ.

Дотик — здібність відчувати психічне відлуння об'єктів, тісно пов'язаних із чиєюсь смертю або появою привидів. Таке відлуння може набувати форми зорового, слухового або іншого чуттєвого враження. Один з основних трьох типів психічного *Таланту*.

Дотик привида — ефект від тілесного контакту з *привидом*, найнебезпечніша зброя агресивного привида. Розпочавшись із

відчуття гострого нестерпного холоду, дотик привида швидко призводить до крижаного заніміння всього тіла. Життєво важливі органи один за одним припиняють функціонувати; тіло синіє й набрякає. Без термінової медичної допомоги дотик привида зазвичай має смертельний наслідок.

Другий Тип — найнебезпечніший з відомих різновидів *привидів*. Сильніший за *Перший Тип* і має ознаки певного інтелекту. Привиди цього типу можуть завдавати людям серйозної шкоди. Найвідоміші серед них — *Спектр* і *Примара*, а також *Безногий*, *Двійник*, *Костогрім*, *Полтергейст* і *Самітник*.

Ектоплазма (плазма) — дивна субстанція, з якої утворюються *привиди*. У концентрованому стані дуже небезпечна для життя.

Залізо — давній і важливий засіб *захисту* від *привидів* усіх типів. Звичайні люди захищають свої житла за допомогою залізних прикрас, а також носять залізні амулети. Співробітники *агенцій* завжди мають із собою залізні *рапіри* та ланцюги, використовуючи їх як для атаки, так і для захисту.

Захисний ліхтар — потужна електрична лампа, світло якої відлякує *привидів*. Найчастіше захисні ліхтарі періодично вмикаються й вимикаються протягом ночі.

Захист (від *привидів*). Три основні засоби захисту від *привидів* (відповідно до їхньої ефективності) — *срібло*, *залізо* й *сіль*. Певний захист надають також *лаванда*, яскраве світло й протічна вода.

Зір — здатність бачити *прояви* та інші примарні явища (наприклад, *Смертні Вогні*). Один з основних трьох типів психічного *Таланту*.

Кам'яний Молот — один з найменш цікавих *привидів Першого Типу*, що проявляється лише в тихому стукоті.

Комендантська година. З появою Проблеми британський уряд запровадив комендантську годину в багатьох населених регіонах країни. Під час комендантської години, яка триває від заходу до сходу сонця, звичайні громадяни повинні залишатися вдома, під своїм домашнім *захистом*.

Костогрім — рідкісний і вкрай неприємний різновид *привида*, що проявляється у вигляді кривавого тіла з облупленою шкірою, виряченими очима й вишкіреними зубами. Один з духів, найменш популярних серед агентів.

Крематорій Фітмес—загальноприйнята скорочена назва Великого лондонського столичного крематорію в Клеркенвелі, де за допомогою вогню знищуються небезпечні *Джерела*.

Культ привидів — система переконань людей, що з тих чи інших причин зацікавлені в поверненні духів померлих.

Лаванда. Вважається, що різкий солодкий запах цієї рослини лякає духів. Як наслідок, багато людей носять на одязі висушені гілочки лаванди — або підпалюють їх, щоб відлякати *привида* димом. Співробітники *агенції* використовують склянки з лавандовою водою як зброю проти найслабших *привидів Першого Типу*.

Магній—те саме, що *Гоецький Вогонь*.

Мандрівний Вогонь — найслабший *привид Першого Типу*. Проявляється у вигляді іскор *потойбічного світла*, що ширяють у повітрі. Його можна цілком безпечно торкатись чи навіть проходити крізь нього.

Нічна варта — команди підлітків, що працюють у великих компаніях та місцевих урядових установах, охороняючи заводи, фабрики, контори та людні місця після заходу сонця. їм заборонено носити *рапіри*, тому вони мають на озброєнні списи з залізними вістрями, якими відганяють *привидів*.

Оберіг (амулет) — предмет із *срібла* або *заліза*, що відганяє *привидів*. Маленькі амулети люди часто носять як прикраси; більшими амулетами, так само декоративними, оздоблюють будинки.

Перевертень — рідкісний і небезпечний *привид Другого Типу*, який має достатню силу, щоб змінювати свій *прояв*.

Перший Тип — найслабший, найпоширеніший і найменш небезпечний різновид *привидів*. Часто обмежується усталеною, повторюваною формою поведінки. Найвідоміші серед *привидів* цього типу—*Тінь*, *Причаєний*, а також *Кам'яний Молот*, *Мандрівний Вогонь*, *Том-Тіньовик*, *Холодна Діва*.

Печатка — предмет із *срібла* або *заліза*, призначений для знешкодження *Джерела* й запобігання втечі *привида*.

Полтергейст — сильний і руйнівний *привид Другого Типу*. Видає потужні імпульси надприродної енергії й таким чином може пересувати важкі предмети в повітрі. Не утворює *прояву*.

«**Посібник Фінес**»—відомий посібник для мисливців за *привидами*. Написаний Марісою Фінес, засновницею першої британської *агенції*.

Посріблене скло — особливе скло з частинками *срібла*, з якого виготовляють склянки для привидів.

Потойбічне світло — потужний різновид *аури*, надприродне світло, яке випромінюють окремі *прояви привидів*.

Привид — дух померлої особи. Привиди були відомі впродовж усієї історії людства, однак останнім часом — з невідомих причин — помітно активізувались. Мають багато різновидів, які фахівці поділяють на три типи—*Перший Тип, Другий Тип, Третій Тип*. Привид завжди з'являється біля свого Джерела, що найчастіше є місцем його смерті. Привиди набирають силу в темряві — особливо між дванадцятою та другою годиною ночі. Здебільшого вони не займають живих людей (або просто не цікавляться ними), проте часом трапляються привиди, небезпечні для людського життя.

Примара — різновид *привида Другого Типу*. Має легку, ніжну й прозору форму. Може бути майже невидимим — за винятком окремих рис обличчя, що світяться. Незважаючи на ці властивості, він не менш агресивний, ніж інші привиди Другого Типу, а через свою часткову невидимість—навіть небезпечніший.

Примарна пастка (заціпеніння) — небезпечна властивість, притаманна *привидам Другого Типу*. Можливо, посилений різновид *болю*. Жертва, що потрапляє до пастки, втрачає волю й проймається почуттям безмежного відчаю. М'язи ніби наливаються свинцем, і жертва не може вільно думати або рухатись. Найчастіше це закінчується тим, що жертва безпорадно ціпеніє на місці, а голодний привид дедалі ближче підбирається до неї...

Примарний туман — слабкий блідо-зелений туман, що часом супроводжує *прояв*. Утворюється, радше за все, з *ектоплазми*. Холодний і неприємний на дотик, однак цілком безпечний.

Причасний—різновид *привида Першого Типу*. З'являється переважно в темному місці, майже не ворухиться, ніколи не наближається до людей, однак поширює сильне відчуття тривоги та *страху*.

Проблема — масова поява *привидів*, що вразила сучасну Британію.

Прояв — форма, якої набуває *привид*. Найчастіше прояви повторюють зовнішність померлих осіб або їхніх речей. Бувають і цілком незвичайні прояви — наприклад, відомий Лаймгаузський привид з'являвся в подібні зеленої кобри, а сумнозвісний дух із Бел-

стріт — у подібі ганчір'яної ляльки. Незалежно від їхньої сили, привиди не можуть міняти свій прояв (за винятком *Перевертнів та Двійників*).

Рапіра — офіційна зброя співробітників усіх *агенцій*. Має клинок із заліза й часто оздоблена *сріблом*.

Самітник—рідкісний різновид *привида Другого Типу*, що часто з'являється в небезпечних місцях, переважно надворі. Часто прибирає подобу дитини, яка стоїть біля озера чи урвища. Ніколи не підходить близько до людей, однак випромінює надзвичайний *страх*, що може приголомшити будь-кого, хто перебуває поблизу. Жертви Самітників часто кидаються в провалля або воду, марно намагаючись покінчити з цим страхом.

Сіль — *захист*, який найчастіше використовується проти *привидів Першого Типу*. Сіль менш ефективна, однак дешевша за *срібло* й *залізо* — і через те популярна в багатьох домашніх господарствах.

Сірий Серпанок — слабкий *привид Першого Типу*, що не має достатньої сили для нормального *прояву* і з'являється в подібі клубів сірого туману. Його *ектоплазма* така розсіяна, що він не спричиняє *дотику привида*, тож людина може вільно проходити крізь нього. Його появу супроводжують *холод*, *сморід* і певний *непокій*.

Сітка — один з різновидів *печатки*. Виготовляється із срібних ланцюгів.

Склянка для привидів — особлива посудина з *посрібленого скла* для зберігання активного *Джерела*.

Скупчення—одночасний *прояв* кількох духів в одному місці.

Слух — один з основних трьох типів психічного *Таланту*. Дозволяє чути голоси мертвих, відлуння давніх подій та інші надприродні звуки, пов'язані з *привидами*.

Смертний Вогонь енергетичний слід, що залишається на місці, де сталася смерть. Що жорстокішою була смерть, то яскравішим є вогонь. Сильні вогні можуть зберігатися багато років.

Сморід — неприємний запах, що звичайно супроводжує *прояв привида*. Найчастіше з'являється разом з *болем*, *страхом* та *холодом*.

Соляна бомба — невелика пластмасова куля, наповнена *сіллю*. Розриваючись на місці, вистрілює *сіллю* в усіх напрямках. Використовується агентами для протидії слабким *привидам*. Менш ефективна, ніж зброя зі *срібла* й *заліза*.

Соляний пістолет — зброя, що розбризкує підсолену воду на далеку відстань. Дієвий засіб для протидії привидам *Першого Типу*. Часто трапляється на озброєнні у великих *агенцій*.

Спектр—найпоширеніший різновид *привида Другого Типу*. Завжди має чіткий *прояв* — ніби особа, яку він відтворює, жива або тільки-но померла. Менш легкий і ніжний за *Примару*, однак подібний до неї за своєю поведінкою. Часто з'являється, щоб довершити справу, розпочату за життя, — скажімо, відкрити таємницю або виправити помилку. Деякі Спектри дуже агресивні й жадають контакту з людьми. Таких привидів слід позбуватися за будь-яку ціну.

Срібло — важливий засіб *захисту* проти *привидів*. Звичайні люди часто носять срібні *амулету-*, співробітники *агенцій* оздоблюють сріблом свої *рапіри*, а також виготовляють із нього *печатки*.

Страх — відчупя раптової тривоги, що супроводжує *прояв привида*. Часто з'являється разом із *холодом*, *смородом* та *болем*.

Талант— здібність бачити, чути або відчувати якимось іншим чином присутність *привида*. Багато дітей (хоч і не всі) народжуються з певним рівнем Таланту, який занепадає з віком (хоч і зберігається в поодиноких дорослих). Діти з добре розвинутим Талантом вступають до *нічної варти*, з високо розвинутим — працюють в *агенціях*. Три найголовніші різновиди Таланту — *дотик*, *зір* і *слух*.

Темний Спектр — моторошний різновид *привида Другого Типу*, що проявляє себе як рухома темна пляма — найчастіше плинна та безформна, що може, скажімо, стиснутись до розмірів людського серця або ж, навпаки, заповнити собою цілу кімнату.

Тінь — найпоширеніша форма *привида Першого Типу*. Як і *Спектри*, Тіні мають чіткий *прояв*, однак нагадують *Примар* своєю легкістю (проте не такі небезпечно хитрі). Зазвичай Тіні не зважають на присутність людей і мають усталену схему поведінки. Відтворюють почуття жалю і втрати, зрідка — гніву або чогось іще сильнішого. Завжди прибирають людську подобу.

Том-Тіньовик — усталена в Лондоні назва *Причаєного*, що з'являється на дверях, в арках або алеях. Один з типових міських *привидів*.

Торговець артефактами—особа, що розшукує *Джерела* та інші психологічні артефакти для продажу їх на чорному ринку.

Третій Тип — надзвичайно рідкісний різновид *привидів*. Уперше описаний Марісою Фітес, і відомості про нього досі вкрай суперечливі. За деякими даними, привиди цього різновиду здатні повноцінно спілкуватися з людьми.

Фантом—те саме, що *привид*.

Холод — різке падіння температури, що свідчить про близьке місцезнаходження *привида*. Один з чотирьох головних індикаторів *прояву* (разом з *болем*, *смородом* та *страхом*). Холод може поширюватися досить далеко або концентруватися у так званих «холодних місцях».

Холодна Діва — сірий туманний *привид Першого Типу* у вигляді жінки в старомодній сукні, що з'являється на далекій відстані від людини. Холодні Діви часто випромінюють сильне почуття смутку та *болю*, проте нечасто підходять близько до живих людей.

УДК 821.111(73)'06-93

Джонатан Страуд.

С 83 ТІНЬ, ЩО КРАДЕТЬСЯ (четверта книга серії «Агенція "Локвуд і К°"»). Роман. Пер. з англ. / — К.: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2022. — 392 с.

ISBN 978-617-585-233-0 (англ.)

Після того, як Люсі Карлайл залишає агенцію «Локвуд і К°» і переходить до вільної практики, її несподівано відвідує сам Ентоні Локвуд. Йому вкрай потрібен хороший Слухач для виконання складного завдання—знайти та знешкодити Джерело духу відомого злочинця-людоджера. Проте навіть під час цієї небезпечної пригоди видно, що стосунки між Люсі та її давніми колегами залишаються напруженими. .. Чи возз'єднається їхня команда знову?

Моторозна атмосфера, страхітливі таємниці, запаморочливі гонитви, неочікувані секрети, дотепний гумор — усе це чекає на вас у четвертій книзі серії «Локвуд і К°».